

Uchwała nr 1/VI/2025
Senatu
Państwowej Akademii Nauk Stosowanych
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
z dnia 17 czerwca 2025 r.

**w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia,
stacjonarne o profilu praktycznym**

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt. 11 w związku z art. 67 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz.1571 z późn. zm.) Senat uchwala, co następuje:

§1.

1. Senat PANS w Jarosławiu ustala program studiów dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia, stacjonarne o profilu praktycznym, który stanowi załącznik do Uchwały.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1 obowiązuje od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026.
3. Dziekan Wydziału Ochrony Zdrowia dostosuje organizację procesu kształcenia do wymagań określonych w programie studiów, o którym mowa w ust. 1.

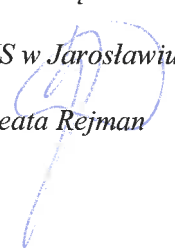
§2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 2025 roku.

Przewodnicząca Senatu

PANS w Jarosławiu

dr Beata Rejman

**Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. ks. Bronisława Markiewicza
w Jarosławiu**

PROGRAM STUDIÓW

Wydział: Ochrony Zdrowia

Kierunek studiów: pielęgniarstwo

Poziom: studia pierwszego stopnia

Rok akademicki: 2025/2026

1. Charakterystyka kierunku

1.1. Informacje podstawowe

Nazwa kierunku studiów	pielęgniarstwo
Poziom	studia pierwszego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	studia stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat pielęgniarstwa

1.2. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin oraz dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział efektów uczenia się
Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Nauki medyczne (n. med.)	21%
	Nauki o zdrowiu (n. o zdr.)	79%

Dyscyplina wiodąca: **Nauki o zdrowiu**

1.1. Ogólne informacje związane z programem studiów

Charakterystyka kierunku studiów

Kierunek pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym jest prowadzony w Wydziale Ochrony Zdrowia (WOZ) od 2002 roku. Kształcenie na kierunku pielęgniarstwo jest realizowane w trybie stacjonarnym. Studia trwają sześć semestrów i kończą się uzyskaniem tytułu licencjata pielęgniarstwa. Łączna liczba godzin dydaktycznych wynosi 4870 godzin, którym przypisano 199 punktów ECTS.

Kierunek pielęgniarstwo został przyporządkowany do dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, do dyscyplin naukowych: nauki o zdrowiu, jako dyscypliny wiodącej oraz dyscypliny nauki medyczne. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabywane przez studentów kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym są zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji oraz standardem kształcenia określonym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego - załącznik nr 1 (Dz.U. z 2024 r., poz. 1514).

Absolwenci studiów pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym, po uzyskaniu prawa wykonywania zawodu będą przygotowani do wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza zgodnie z Ustawą z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2011 poz. 1039 z późn. zm.). Absolwenci będą przygotowani do pracy m.in. w podmiotach leczniczych: w szpitalach, zakładach podstawowej opieki zdrowotnej, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych i opiekuńczo-leczniczych, ośrodkach opieki paliatywnej i hospicyjnej, w domach pomocy społecznej, żłobkach lub klubach dziecięcych, organach administracji publicznej, których zakres działania obejmuje nadzór nad ochroną zdrowia oraz prowadzenia działalności gospodarczej. Absolwenci studiów pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym będą przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia oraz różnych form kształcenia podyplomowego.

Koncepcja kształcenia

Koncepcja kształcenia realizowana na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonym w Wydziale Ochrony Zdrowia jest zgodna z misją i głównymi celami strategicznymi Państwowej Akademii Nauk Stosowanych (PANS) im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu. Aktualna misja i cele strategiczne zostały sformułowane w Strategii Rozwoju Uczelni opracowanej na lata 2021-2025, przyjętej Uchwałą Senatu nr 3/II/2021 PWSTE w Jarosławiu. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Uczelni, misją Uczelni jest troska o kształcenie młodzieży na najwyższym poziomie dla potrzeb społeczno-gospodarczych środowiska lokalnego, regionu i kraju, w oparciu o

wartości płynące z nauczania społecznego patrona, stwarzającą również szanse na ustawiczne podnoszenie wiedzy osób dorosłych.

Nadrzędnym celem Strategii Rozwoju Uczelni jest jej dynamiczny rozwój w zmieniających się uwarunkowaniach rynkowych oraz jak najwyższy poziom oferowanego kształcenia. Cele strategiczne Uczelni to:

- wysoki poziom kształcenia dostosowany do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- rozwój współpracy z interesariuszami zewnętrznymi,
- wzmacnianie potencjału infrastrukturalnego i kadrowego Uczelni.

Misja oraz Strategia Rozwoju Uczelni są integralnie związane z zachodzącymi zmianami społecznymi, demograficznymi i gospodarczymi oraz zmianami przepisów prawa.

Wydział realizuje Misję i Strategię Rozwoju jako społeczność nauczycieli akademickich, studentów, absolwentów i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, poprzez dialog oparty o zasady humanizmu i demokracji, w duchu wolności badań naukowych oraz swobodnej dyskusji akademickiej.

Koncepcja kształcenia jest zgodna z aktualnie obowiązującymi uregulowaniami prawnymi, w tym ze standardem kształcenia określonym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego - załącznik nr 1 (Dz.U. z 2024 r., poz. 1514) i oczekiwaniami rynku pracy. Program studiów na tym kierunku umożliwia nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza. Zgodnie ze standardem kształcenia program studiów obejmuje następujące moduły zajęć:

- Nauki przedkliniczne,
- Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie,
- Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej,
- Nauki w zakresie opieki specjalistycznej,
- Zajęcia praktyczne,
- Praktyki zawodowe,
- Zajęcia kształcenia ogólnego.

Łączna liczba godzin zajęć na studiach pierwszego stopnia wynosi 4870, którym przyporządkowano 199 punktów ECTS.

Koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym jest realizowana poprzez przygotowanie merytoryczne oraz praktyczne studentów do właściwego funkcjonowania na rynku pracy oraz spełniania oczekiwań:

- zawartych w projekcie Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030 w zakresie m.in.

poprawy jakości świadczonych usług medycznych, w tym wysokospecjalistycznych; przestrzegania Karty Praw Pacjenta, jako fundamentalnego założenia w trakcie realizacji świadczeń zdrowotnych na każdym poziomie ich świadczenia; wdrożenia projektów z zakresu ITC dotyczących telemedycyny lub monitorowania funkcji życiowych osób chorych; poprawę dostępu do programów zdrowotnych dla osób chorych, uzależnionych i ich rodzin; rozwoju profilaktyki, diagnostyki i procesu leczenia chorób będących najczęstszymi przyczynami zgonów w regionie,

- pracodawców w zakresie pozyskania personelu pielęgniarskiego z tytułem licencjata pielęgniarstwa,
- dotyczących podjęcia samodzielnej działalności gospodarczej przez absolwentów kierunku pielęgniarstwo.

Wydział Ochrony Zdrowia w ramach realizacji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym włącza w proces kreowania koncepcji kształcenia interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych.

Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych tworzą przyszłe miejsca pracy dla absolwentów tego kierunku, wskazują na niezbędne kwalifikacje do zawodu, na który rośnie zapotrzebowanie zarówno w Polsce, jak i w Unii Europejskiej.

Analiza obecnej sytuacji na rynku pracy, stały kontakt z pracodawcami i wynikająca stąd wiedza dotycząca ich potrzeb w zakresie zasobów ludzkich pozwalają na właściwe opracowanie koncepcji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznymi i dostosowanie ich do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

Efekty uczenia się na kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym wpisują się w strategię i rozwój rejonu. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, które studenci osiągają są zgodne z oczekiwaniami pracodawców. Kierunek pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym prowadzony w PANS w Jarosławiu przygotowuje absolwentów do wymagań stawianych im współcześnie przez gospodarkę opartą na wiedzy, innowacji i adaptacji do potrzeb rynku pracy, którą cechuje szybkie tempo przemian.

Absolwent po ukończeniu studiów otrzymuje tytuł licencjata pielęgniarstwa i jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarskiego. Po otrzymaniu prawa wykonywania zawodu (wydanego przez okręgową izbę pielęgniarek i położnych właściwą ze względu na miejsce wykonywania zawodu) uzyskuje kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe określone w Ustawie z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. 2011, Nr 174, poz. 1039 z późn. zm.).

Cele kształcenia

Nadrzędnym celem kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym w PANS w Jarosławiu jest wykształcenie absolwentów o szerokich

kompetencjach, którzy będą stanowić wysoko wykwalifikowaną kadrę w zakresie pielęgniarstwa. Cele szczegółowe kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia koncentrują się na przygotowaniu absolwenta do:

- rozpoznawania warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta,
- rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjenta,
- planowania i sprawowania zindywidualizowanej oraz profesjonalnej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem,
- samodzielnego udzielania w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz medycznych czynności ratunkowych,
- realizowania zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji,
- orzekania o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych,
- prowadzenia promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej,
- udziału w pracy zespołu interprofesjonalnego,
- organizowania opieki pielęgniarstwa, wdrażania nowych metod, technik i rozwiązań organizacyjnych,
- podejmowania działań w zakresie doskonalenia jakości opieki,
- prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
- dostarczania opieki pielęgniarstwa zgodnej z zasadami etyki zawodowej,
- odpowiedzialności za rozwój własny i zawodu pielęgniarstwa,
- podjęcia studiów drugiego stopnia oraz różnych form kształcenia podyplomowego.

2. Efekty uczenia się

Lp.	Symbol efektu uczenia się	Treść efektu uczenia się	Kod składnika opisu - uniwersalne charakterystyki poziomów w PRK	Kategoria opisowa - aspekty o podstawowym znaczeniu	Kod składnika opisu charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7Polskiej Ramy Kwalifikacji (I część)	Dyscyplina naukowa/dyscypliny naukowe do której/których przyporządkowano efekt uczenia się
Wiedza absolwent zna i rozumie:						
1.	K_W01	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. med.
2.	K_W02	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. med.
3.	K_W03	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. med.
4.	K_W04	funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6U_W	Kontekst – uwarunkowania, skutki	P6S_WK	n. o zdr.
5.	K_W05	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. med. n. o zdr.
6.	K_W06	zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarki;	P6U_W	Kontekst – uwarunkowania, skutki	P6S_WK	n. o zdr.
7.	K_W07	modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, niepełnosprawną i umierającą;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. o zdr.
	K_W08	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.	P6U_W	Kontekst – uwarunkowania, skutki	P6S_WK	n. o zdr.

Umiejętności absolwent potrafi:						
1.	K_U01	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. o zdr.
2.	K_U02	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. o zdr.
3.	K_U03	organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. o zdr.
4.	K_U04	udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. o zdr.
5.	K_U05	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgniarskich;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. o zdr.
6.	K_U06	współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;	P6U_U	Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	n. o zdr.
7.	K_U07	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarskich;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
8.	K_U08	przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.

9.	K_U09	wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
10.	K_U10	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku tego badania u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
11.	K_U11	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
12.	K_U12	usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. o zdr.
13.	K_U13	przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
14.	K_U14	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
15.	K_U15	komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;	P6U_U	Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK	n. o zdr.
16.	K_U16	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej i podejmować działania na rzecz jej poprawy;	P6U_U	Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	n. o zdr.

17.	K_U17	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarских i zespołach interdyscyplinarnych;	P6U_U	Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	n. o zdr.
18.	K_U18	stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki.	P6U_U	Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P6S_UU	n. o zdr.
Kompetencje społeczne absolwent jest gotów do:						
1.	K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	P6U_K	Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	P6S_KR	n. o zdr.
2.	K_K02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	P6U_K	Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO	n. o zdr.
3.	K_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	P6U_K	Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	P6S_KR	n. o zdr.
4.	K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	P6U_K	Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO	n. o zdr.
5.	K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK	n. o zdr.
6.	K_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6U_K	Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO	n. o zdr.
7.	K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK	n. o zdr.

3. Matryca pokrycia efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
Wydział Ochrony Zdrowia

Kierunek: **PIELĘGNIARSTWO**

PIEŁĘGNIARSTWO

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim **2025/2026**

Samokształcenie kierowane*		praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego	
WYB	wpisujemy *	dla wybranego przedmiotu wybieralnego	
PPZ	wpisujemy &	dla przedmiotu praktycznego przygotowania zawodowego	
Lab. CSM	Centrum Symulacji Medycznej		 Dziękam Wydziału
**	Zajęcia prowadzone częściowo w języku angielskim		
***	Realizacja zajęć (wykładów) w formie kształcenia na odległość		

Samokształcenie kierowane	praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego
WYB	wpisujemy * dla wybranego przedmiotu wybieralnego
PPZ	wpisujemy * dla przedmiotu praktycznego przygotowania zawodowego
Lab. CSM	Centrum Symulacji Medycznej
**	Zajęcia prowadzone częściowo w języku angielskim
***	Realizacja zajęć (wykładów) w formie kształcenia na odległość

5. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

1.	Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	4870	
2.	Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów	6	
3.	Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	199	
4.	Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	150	
5.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów	149 (75%)	
6.	Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych nie mniejsza niż 5 punktów ECTS (w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	23	
7.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów – nie dotyczy	1 zgodnie ze standardem kształcenia	
8.	Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego <i>(dotyczy studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich)</i>	60	
9.	Procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na kierunku w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny. Procentowy udział określa się dla każdej z tych dyscyplin ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.	Nazwa dyscypliny	Procentowy udział punktów ECTS
		1. Dyscyplina wiodąca - Nauki o zdrowiu	79%
		2. Nauki medyczne	21%

Nauki przedkliniczne

Liczba godzin	500
Liczba punktów ECTS	22

Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie

Liczba godzin	380
Liczba punktów ECTS	16

Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej

Liczba godzin	640
Liczba punktów ECTS	25

Nauki w zakresie opieki specjalistycznej

Liczba godzin	900
Liczba punktów ECTS	41

Zajęcia praktyczne

Liczba godzin	1100
Liczba punktów ECTS	41

Praktyki zawodowe

Liczba godzin	1200
Liczba punktów ECTS	46

Zajęcia kształcenia ogólnego (w tym zajęcia z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych)

Liczba godzin	150
Liczba punktów ECTS	8

Struktura form zajęć

Nazwa formy zajęć	Procentowy udział w ogólnej liczbie godzin dydaktycznych
Wykład	22,2
Ćwiczenia	6,5

Lektorat	2,4
Laboratorium	3,3
Laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej	11,6
Projekt	-
Seminarium	-
Zajęcia praktyczne	22,6
Praktyki zawodowe	24,6
Samokształcenie kierowane*	6,8

*praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego

6. Praktyki zawodowe

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Kształcenie praktyczne zajmuje bardzo istotne miejsce w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo. Jest realizowane w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Zakres zajęć praktycznych i praktyk zawodowych został określony w standardzie kształcenia w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarzki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego - załącznik nr 1 (Dz.U. z 2024 r., poz. 1514) (tabela 1 i 2).

Ogólna liczba godzin kształcenia praktycznego wynosi 2300 godzin, w tym: 1100 godzin zajęć praktycznych i 1200 godzin praktyk zawodowych, którym przypisano 87 punktów ECTS, 41 punktów zajęciom praktycznym i 46 punktów praktykom zawodowym.

Tabela 1. Zakres zajęć praktycznych

Lp.	Nazwa zajęć	Liczba godzin	Liczba ECTS
1.	Podstawy pielęgniarstwa	120	4
2.	Promocja zdrowia	20	1
3.	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	80	3
4.	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	60	2
5.	Pediatriczna i pielęgniarstwo pediatryczne	140	5
6.	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	120	4
7.	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	120, w tym 40 w bloku operacyjnym	4
8.	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	40	2
9.	Geriatryczna i pielęgniarstwo geriatryczne	80	3
10.	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80	3
11.	Psychiatryczna i pielęgniarstwo psychiatryczne	80	3
12.	Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	80	3
13.	Opieka paliatywna	40	2
14.	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	40	2
Razem		1100	41

Tabela 2. Zakres praktyk zawodowych

Lp.	Nazwa zajęć	Liczba godzin/tygodni	Liczba ECTS
1.	Podstawy pielęgniarstwa	120	4
2.	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	120	4
3.	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	60	2
4.	Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne	140	5
5.	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	120	4
6.	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	120, w tym 40 w bloku operacyjnym	6
7.	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	40	2
8.	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	80	3
9.	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80	3
10.	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	80	3
11.	Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	80	3
12.	Opieka paliatywna	40	2
13.	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	40	2
14.	Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta	80	3
Razem		1200	46

Zgodnie ze standardem kształcenia, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe zorganizowane są tak, aby zdobywanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych (podmiotach wykonujących działalność leczniczą, placówkach nauczania i wychowania) było poprzedzone zdobywaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych niskiej wierności (w pracowniach umiejętności pielęgniarstkich), pośredniej i wysokiej wierności.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz placówkach nauczania i wychowania, z którymi Uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.

Sposoby weryfikacji określonych efektów uczenia się

Efekty uczenia się, treści programowe, metody weryfikacji założonych efektów uczenia się przypisanych do danych zajęć praktycznych i praktyk zawodowych są określone w karcie opisu zajęć/sylabusie.

W czasie kształcenia praktycznego prowadzona jest odrębna dokumentacja dydaktyczna dla każdego zajęcia. Nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia praktyczne oraz opiekun praktyk przed rozpoczęciem zajęć zobowiązani są przedstawić studentom efekty uczenia się, treści programowe oraz metody weryfikacji założonych efektów uczenia się.

Weryfikacja efektów uczenia się polega na określeniu wymagań, których spełnienie pozwala ocenić, że efekty uczenia się zostały osiągnięte. Dobór sposobów weryfikacji efektów uczenia się uzależniony jest od ich kategorii.

Formą zaliczenia pisemnego na ocenę z zajęć praktycznych z promocji zdrowia jest projekt działań edukacyjnych. Z pozostałych zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych formą zaliczenia pisemnego jest proces pielęgnowania, który weryfikuje wiedzę oraz umiejętności studenta dotyczące rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjenta i jego rodziny, planowania działań, ich realizacji oraz oceny.

Oceniając osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności stosuje się, m.in. zaliczenie umiejętności praktycznych, ich poprawność i zgodność z obowiązującymi procedurami, obserwację strukturalizowaną wg check-list, symulacje. Weryfikując efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych stosuje się przede wszystkim dyskusje, symulacje, obserwacje bezpośrednie oraz obserwacje wzajemne. Dokumentem potwierdzającym zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych jest „Karta umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki”, która obowiązuje w całym cyklu kształcenia, począwszy od zajęć laboratoryjnych z zakresu podstaw pielęgniarstwa, przez zajęcia laboratoryjne z badań fizykalnych, pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej po zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe z podstaw pielęgniarstwa, promocji zdrowia, pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej oraz pielęgniarstw klinicznych.

Sposób weryfikacji dokumentacji

Pod względem merytorycznym nadzór nad kształceniem praktycznym sprawują koordynatorzy kształcenia praktycznego oraz koordynatorzy poszczególnych zajęć, będący pracownikami Uczelni. W czasie kształcenia praktycznego prowadzona jest odrębna dokumentacja dydaktyczna dla każdego zajęcia, która obejmuje:

- 1) kartę opisu zajęć/sylabus,
- 2) dziennik zajęć,

- 3) dokumentację procesu pielęgnowania,
- 4) projekt działań edukacyjnych,
- 5) kartę umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza,
- 6) protokół zaliczenia zajęć.

Wpisu zaliczenia zajęć praktycznych w systemie USOS dokonuje nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia praktyczne lub koordynator zajęć na podstawie dokumentacji złożonej przez nauczyciela lub inną osobę prowadzącą zajęcia praktyczne w przypadku, gdy zajęcia praktyczne realizowane są w różnych placówkach w danym semestrze. Weryfikacji dokumentacji z przebiegu praktyk zawodowych dokonują koordynatorzy kształcenia praktycznego oraz koordynatorzy zajęć sprawdzając dokumentację każdego studenta i dokonując zaliczenia zajęć. Wpisu zaliczenia praktyk zawodowych w systemie USOS dokonuje koordynator zajęć.

Organizacja i nadzór nad realizacją kształcenia praktycznego, w tym ocena instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe

Baza kształcenia praktycznego odpowiada warunkom określonym w standardzie kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia. Liczba placówek kształcenia praktycznego odpowiada liczbie studentów. Placówki te spełniają określone kryteria w zakresie BHP, ergonomii, wyposażenia stanowiska pracy w niezbędny sprzęt do realizacji celów kształcenia praktycznego i osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się, kwalifikacji kadry uczestniczącej w kształceniu oraz rodzaju wykonywanych świadczeń zdrowotnych, tak, aby zapewnić studentom przygotowanie do pracy zawodowej.

Doboru instytucji, w których odbywa się kształcenie praktyczne dokonują koordynatorzy kształcenia praktycznego. Zgodnie z rekomendacjami Ministerstwa Zdrowia w zakresie modelu współpracy uczelni kształcącej na kierunku pielęgniarstwo i/lub położnictwo z podmiotami leczniczymi, w doborze miejsc kształcenia praktycznego bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- 1) wcześniejsze wybieranie placówki, jako miejsca odbywania praktyk studenckich,
- 2) wykształcenie personelu,
- 3) średni staż pracy personelu,
- 4) doświadczenie personelu w pracy ze studentami,
- 5) charakter i zakres świadczonej opieki zdrowotnej, umożliwiające realizację efektów uczenia się zawartych w programie praktyk,
- 6) wyposażenie jednostki/zakładu w nowoczesną aparaturę, umożliwiającą zdobycie umiejętności przewidzianych w programie praktyk,
- 7) realizowanie świadczeń zdrowotnych zgodnie z obowiązującymi standardami i procedurami,
- 8) posiadanie przez jednostkę/zakład szatni dla studentów,

- 9) posiadanie przez jednostkę/zakład sali seminaryjnej,
- 10) dostęp dla studentów do pomieszczenia, w którym mogliby m.in. sporządzać notatki, wypełniać dokumentację medyczną itp.,
- 11) możliwość spożycia przez studentów posiłku na terenie jednostki/zakładu,
- 12) odbywanie się w jednostce/zakładzie wewnętrznych szkoleń, wykładów itp., w których mogliby uczestniczyć studenci.

Poza oceną instytucji dokonywaną przez koordynatorów kształcenia praktycznego, bieżącej oceny placówek, w których odbywają się zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe dokonują koordynatorzy zajęć, będący nauczycielami akademickimi oraz studenci odbywający kształcenie praktyczne w danej jednostce/zakładzie. Koordynatorzy kształcenia praktycznego wraz z koordynatorami zajęć prowadzą również bieżącą wizytację poszczególnych placówek, w których realizowane jest kształcenie praktyczne, a także dokonują hospitacji zajęć oraz opracowują sprawozdania z przebiegu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Zajęcia praktyczne prowadzone są w grupach od 3-4 do 7-8 osób. Praktyki zawodowe odbywają się w grupach (od 3-4 do 7-8 osób) lub indywidualnie w miejscu wskazanym przez studenta, jeśli placówka spełnia wymogi stawiane przez Uczelnię.

Zakres, charakter i zasady współpracy dotyczącej kształcenia praktycznego określają umowy lub porozumienia w sprawie organizacji kształcenia praktycznego zawierane osobno z każdą placówką lub pielęgniarką prowadzącą praktykę.

Studenci odbywają zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe na podstawie sporządzanych harmonogramów zajęć.

W przypadku odbywania przez studenta praktyk zawodowych poza miejscem studiowania konieczna jest zgoda Uczelni oraz podpisanie umowy lub porozumienia ze wskazanym przez studenta podmiotem wykonującym działalność leczniczą i wydanie stosownego skierowania.

Przed rozpoczęciem kształcenia praktycznego studenci zobowiązani są posiadać:

- aktualną książeczkę zdrowia dla celów sanitarno- epidemiologicznych,
- orzeczenie lekarskie do celów sanitarno- epidemiologicznych,
- informacje o szczepieniu przeciw WZW typu B,
- ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej (OC) z tytułu uczestniczenia w procesie udzielenia świadczeń zdrowotnych,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), w tym na wypadek postępowania po ekspozycji na materiał biologiczny potencjalnie zakaźny oraz wystąpienia zakażenia wirusowego po ekspozycji,
- ochronne ubranie medyczne i obuwie medyczne, spełniające wymogi BHP,
- identyfikator.

Szczegółowe zasady odbywania kształcenia praktycznego precyzuje Regulamin Kształcenia Praktycznego.

Dzięki podpisanym umowom lub porozumieniom oraz systematycznej współpracy między Wydziałem Ochrony Zdrowia a placówkami kształcenia praktycznego, studenci mają zapewnione odpowiednie warunki do realizacji kształcenia praktycznego.

Kompetencje opiekunów praktyk zapewniające prawidłową realizację praktyk (wymagania wobec kwalifikacji opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz nauczycieli akademickich wyznaczonych jako opiekunów)

Zgodnie ze standardem kształcenia, opiekunami studentów podczas zajęć praktycznych są nauczyciele akademicy lub inne osoby prowadzące zajęcia posiadające prawo wykonywania zawodu pielęgniarstwa lub położnej oraz co najmniej dwuletnią praktykę zawodową w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Osobami prowadzącymi praktykę zawodową są doświadczone pielęgniarki lub położne pracujące w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w których realizowana jest praktyka zawodowa.

W doborze osób prowadzących praktyki zawodowe brane są pod uwagę następujące kryteria:

- 1) wykształcenie,
- 2) staż pracy w zakresie nauczanego przedmiotu,
- 3) uprawnienia pedagogiczne,
- 4) szkolenie podyplomowe,
- 5) doświadczenie w prowadzeniu zajęć ze studentami.

Pod względem merytorycznym nadzór nad kształceniem praktycznym sprawują koordynatorzy kształcenia praktycznego oraz koordynatorzy poszczególnych zajęć, będący pracownikami Uczelni. Przy powierzaniu koordynowania poszczególnych zajęć nauczycielom akademickim brane są pod uwagę ich kwalifikacje, uzyskane specjalizacje, doświadczenie zawodowe oraz dorobek naukowy w zakresie koordynowanych zajęć.

Obowiązkiem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia praktyczne oraz opiekuna praktyk jest prowadzenie zajęć według karty opisu zajęć/sylabusa, w której zawarty jest program nauczania dla danych zajęć. Nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia praktyczne oraz opiekun praktyk realizują określone w karcie opisu zajęć efekty uczenia się i treści programowe oraz dokonują oceny stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się. Wyniki oceny nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia praktyczne oraz opiekun praktyk zapisuje w obowiązującej dokumentacji, którą jest zobowiązany złożyć w określonym terminie u koordynatorów kształcenia praktycznego. Zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w systemie USOS dokonuje koordynator zajęć będący pracownikiem Uczelni.

Miejsca realizacji praktyki zawodowej

Miejscem kształcenia praktycznego – zajęć praktycznych i praktyk zawodowych – są:

1. podmioty wykonujące działalność leczniczą, w szczególności:

- oddziały internistyczne, geriatryczne, chirurgiczne, pediatryczne, neurologiczne, psychiatryczne, intensywnej terapii, opieki paliatywnej, położniczo-noworodkowe, ginekologiczne, szpitalne oddziały ratunkowe, bloki operacyjne;
- gabinety pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania, w miejscu zamieszkania lub pobytu pacjenta oraz w punkcie szczepień;
- zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze.

Uczelnia posiada podpisane umowy lub porozumienia o współpracy w zakresie kształcenia praktycznego z następującymi placówkami:

- Wojewódzkim Szpitalem im. Św. Ojca Pio w Przemyślu,
- Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespołem Opieki Zdrowotnej im. Antoniego Kępińskiego w Jarosławiu,
- Centrum Opieki Medycznej w Jarosławiu,
- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Lubaczowie,
- Samodzielnym Publicznym Zespołem Opieki Zdrowotnej w Leżajsku,
- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Przeworsku,
- Centrum Medycznym w Łańcucie,
- Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej KOLG-MED w Jarosławiu.

Umowy lub porozumienia określają zakres, charakter i zasady współpracy dotyczącej kształcenia praktycznego. Zawierane są one osobno z każdym podmiotem realizującym działalność leczniczą.

Wymienione placówki są podstawową bazą dydaktyczną, która jest poszerzana w miarę potrzeb.

7. Ocena i doskonalenie programu studiów

Jednym z najważniejszych zadań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia jest systematyczne monitorowanie, ocena i doskonalenie realizacji procesu kształcenia, w szczególności okresowy przegląd programów studiów, których celem jest ich doskonalenie.

Warunki tworzenia programów studiów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich szczegółowo reguluje Uchwała Senatu PANS w Jarosławiu.

W procesie oceny i doskonalenia programu studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Udział ten polega na wyrażaniu przez nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych uczelni, studentów, absolwentów oraz pracodawców uwag i sugestii dotyczących programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Odbywa się to poprzez hospitację zajęć, ankietyzację studentów, absolwentów, nauczycieli, spotkania Rady Programowej Kierunku Studiów z nauczycielami akademickimi, spotkania ze studentami oraz spotkania z Radą Pracodawców. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się następuje również poprzez angażowanie praktyków do prowadzenia zajęć na studiach, czyli osób, które na co dzień w swoich instytucjach wykorzystują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które powinien posiadać absolwent kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia.

Procedura weryfikacji programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo jest procesem wieloetapowym i służy doskonaleniu programu. Analiza programu studiów dokonywana jest każdorazowo przed rozpoczęciem nowego cyklu kształcenia. Miejscem dyskusji, konsultacji, wymiany doświadczeń w zakresie udoskonalenia programu studiów są systematycznie odbywające się zebrania kadry dydaktycznej kierunku pielęgniarstwo oraz spotkania Rady Pracodawców. Ważną rolę w procesie oceny i doskonalenia programu studiów stanowią spotkania ze studentami kierunku pielęgniarstwo, które odbywają się przynajmniej raz w roku. Podczas tych spotkań studenci mogą zgłaszać swoje propozycje dotyczące zmian w programie studiów.

Narzędziami umożliwiającymi zebranie i analizę danych są: arkusze hospitacji zajęć, ankiety oceny nauczycieli, ankiety oceny jakości kształcenia wypełniane przez nauczycieli i studentów, sprawozdania z przebiegu praktyk, z monitorowania losów absolwentów oraz wnioski nauczycieli akademickich, studentów, interesariuszy zewnętrznych dotyczące zmian w programie studiów. Przygotowane przez nauczycieli, studentów, pracowników administracyjnych, pracodawców propozycje zmian w programie studiów, są następnie dyskutowane i opiniowane na posiedzeniach Rady Programowej Kierunku Studiów oraz Wydziałowego Zespołu do Spraw Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Program studiów na nowy cykl kształcenia opiniowany jest przed dalszym procedowaniem przez Samorząd Studencki. Po akceptacji Samorządu Studenckiego program studiów przedkładany jest Uczelnianej Radzie ds. Kształcenia. Po pozytywnej opinii Uczelnianej Rady ds. Kształcenia program studiów jest przedkładany Senatowi Uczelni.

Zmiany, jakie są dokonywane w programie studiów wynikają najczęściej z:

- analizy sytuacji zdrowotnej, epidemiologicznej oraz demograficznej społeczeństwa polskiego,
- raportów/zaleceń Samorządu Zawodowego Pielęgniarek i Położnych oraz Ministerstwa Zdrowia,
- oczekiwań studentów,
- postulatów interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Wydziałem,
- zmiany standardów kształcenia,
- wniosków wynikających z oceny programu studiów dokonywanej przez pracowników Uczelni.

Doskonalenie programu studiów wpływa na poprawę jakości kształcenia zgodnie z oczekiwaniami absolwentów i wymaganiami stawianymi przez rynek pracy kadrze pielęgniarskiej oraz umożliwia prowadzenie kształcenia zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi.

Program studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026 został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki z dnia 10.10.2024 r. zmieniającym Rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2024, poz. 1514) oraz Uchwały nr 1/XII/2024 Senatu PANS w Jarosławiu z dnia 18.12.2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.

Zmiany w programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2025/2026 uwzględniają również uwagi i sugestie nauczycieli akademickich, pracodawców, studentów oraz absolwentów zgłaszane podczas odbytych spotkań i przeprowadzonych badań ankietowych.

W celu poznania uwag i sugestii studentów dotyczących zmian w programie studiów dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2025/2026 zostały przeprowadzone spotkania opiekunów roku (nauczycieli akademickich) ze studentami poszczególnych roczników studiów. Z analizy protokołów ze spotkań ze studentami wynika, że studenci wyrażają pozytywne opinie dotyczące programu studiów i jakości kształcenia na studiowanym kierunku. Studenci nie zgłaszali propozycji zmian w programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026.

O podanie propozycji zmian do programu studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026 zostali poproszeni nauczyciele akademicy. Propozycja zmian w programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026 została zgłoszona przez nauczycieli prowadzących zajęcia „Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia” i dotyczyła przeniesienia realizacji zajęć z drugiego semestru na semestr trzeci oraz zwiększenia liczby godzin laboratorium z 10 na 15 godzin. Zgłoszona propozycja została przeanalizowana przez Radę

Programową Kierunku Studiów Pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia z koordynatorem zajęć i uwzględniona w Harmonogramie realizacji programu studiów.

Podczas spotkania z Radą Pracodawców, interesariusze zewnętrzni po dokonaniu analizy dotychczasowego programu studiów, a także obserwacji studentów podczas kształcenia praktycznego, przyjmowania absolwentów do pracy oraz obserwacji absolwentów po podjęciu pracy podkreślali, że umożliwia on nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych do podjęcia pracy w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza. Pracodawcy, bardzo pozytywnie ocenili przygotowanie absolwentów PANS w Jarosławiu do wykonywania zawodu. Interesariusze zewnętrzni stwierdzili, że omawiany program studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026 na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia jest właściwie przygotowany i zgodny z obowiązującym standardem kształcenia.

Z analizy raportu „Studenckiej ankiety oceny programu studiów i jakości kształcenia” przeprowadzonej wśród studentów III roku kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia w roku akademickim 2024/2025 wynika, że studenci proponowali dokonanie następujących zmian w programie studiów: zwrócenie szczególnej uwagi podczas kształcenia praktycznego na doskonalenie umiejętności diagnostyczno-leczniczych, m.in. przygotowywania i podawania leków, pobierania krwi do badań laboratoryjnych, zakładania wkłuc obwodowych, zakładania sondy żołądkowej, cewnikowania, pielęgnacji tracheostomii, prowadzenia elektronicznej dokumentacji medycznej, wprowadzenie większej liczby godzin zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Z analizy raportu „Badanie Losów Zawodowych Absolwentów” kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia wynika, że zdecydowana większość absolwentów po ukończeniu studiów kierunku pielęgniarstwo podjęła pracę w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza.

Absolwenci wysoko oceniają przydatność zdobytej podczas studiowania wiedzy w swojej pracy zawodowej. Z perspektywy doświadczeń zawodowych szczególnie przydatnymi czynnikami okazały się: praktyki zawodowe, umiejętność rozwiązywania problemów. Na pytanie, „które umiejętności przydatne w pracy zawodowej, należałoby wprowadzić do programu kształcenia na ukończonym kierunku studiów?”, respondenci zgłosili potrzebę kształtowania umiejętności współpracy z całym zespołem terapeutycznym oraz wykonywania większej liczby czynności zabiegowych podczas zajęć w placówkach medycznych.

W programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026 Rada Programowa kierunku studiów w zajęciach kształcenia ogólnego dokonała zmian wynikających z zapisów Uchwały nr 1/XII/2024 Senatu PANS w Jarosławiu z dnia 18.12.2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu:

- usunięto zajęcia „Technologia informacyjna” (15 godzin laboratorium, którym przyporządkowany był 1 punkt ECTS),
- usunięto zajęcia „Komunikacja interpersonalna” (15 godzin ćwiczeń, którym przyporządkowany był 1 punkt ECTS),
- usunięto zajęcia „Kształtowanie kompetencji społecznych” (15 godzin ćwiczeń, którym przyporządkowane były 2 punkty ECTS),
- dodano zajęcia „Podstawy sztucznej inteligencji” – 15 godzin realizowanych w formie laboratorium, którym przypisano 1 punkt ECTS,
- dodano zajęcia „Filozofia” – 15 godzin realizowanych w formie ćwiczeń, którym przypisano 1 punkt ECTS,
- zajęcia o nazwie „Efektywne metody uczenia się” zmieniono na „Efektywne metody skutecznego studiowania”, pozostawiając zajęcia w formie ćwiczeń, którym przyporządkowano 2 punkty ECTS.

Zgodnie z wnioskiem nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia „Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia” w programie studiów przeniesiono realizację zajęć z drugiego semestru na semestr trzeci oraz zwiększono liczbę godzin z 10 na 15 godzin.

Sugestie studentów oraz absolwentów dotyczące większej liczby zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, umiejętności dotyczące udzielania pierwszej pomocy w stanie zagrożenia życia oraz współpracy w zespole interdyscyplinarnym zostały uwzględnione w programie studiów zgodnie z nowym standardem kształcenia, tj:

- liczbę godzin zajęć laboratoryjnych z „Podstaw pielęgniarstwa” zwiększono z 190 godzin na 300 godzin,
- do harmonogramu realizacji programu studiów wprowadzono zajęcia o nazwie „Współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym”, którym przypisano 20 godzin ćwiczeń i 10 godzin samokształcenia oraz 1 punkt ECTS,
- do harmonogramu realizacji programu studiów wprowadzono zajęcia o nazwie „Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe”, którym przypisano 30 godzin wykładów, 15 godzin zajęć laboratoryjnych w Centrum Symulacji Medycznej, 10 godzin samokształcenia, 40 godzin zajęć praktycznych, 40 godzin praktyk zawodowych, którym łącznie przypisano 6 punktów ECTS.

W programie studiów w zajęciach „Prawo medyczne” uwzględniono Protokół stambulski w zakresie roli pracowników ochrony zdrowia w dokumentowaniu tortur i niewłaściwego traktowania.

Łączna liczba godzin dydaktycznych w programie studiów na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026 wynosi 4870 godzin, którym przypisano 199 punktów ECTS.

Zarówno Rada Programowa kierunku studiów pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, interesariusze zewnętrzni oraz wewnętrzni są zgodni, że opracowany program studiów dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026 jest właściwie przygotowany. Umożliwia on osiągnięcie założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych dla studiów pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym.

Doskonalenie programu studiów poprawia jakość kształcenia, zgodnie z oczekiwaniami absolwentów i wymaganiami rynku pracy oraz umożliwia prowadzenie kształcenia zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi. Wprowadzane zmiany dotyczące programu studiów wynikają ze zmiany standardu kształcenia, poszukiwania optymalnych metod i form nauczania oraz odpowiednich treści programowych z punktu widzenia profilu absolwenta.

8. Potrzeby społeczno-gospodarcze oraz zgodność zakładanych efektów uczenia się z tymi potrzebami

Wydział Ochrony Zdrowia od lat aktywnie współpracuje z podmiotami realizującymi działalność leczniczą z Jarosławia i regionu, Urzędem Pracy oraz Podkarpacką Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych z siedzibą w Przeworsku. Przedstawiciele tych instytucji biorą udział w procesie tworzenia i doskonalenia programu studiów realizowanego na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Jako grupa interesariuszy zewnętrznych przedstawiciele tych instytucji konsultują i opiniują konstruowane oraz aktualizowane programy studiów i osiągane efekty uczenia się, zwłaszcza w ich praktycznym wymiarze. Wydział współpracuje z następującymi lokalnymi instytucjami, ważnymi z punktu widzenia specyfiki kierunku pielęgniarstwo:

- 1) Wojewódzkim Szpitalem im. Św. Ojca Pio w Przemyślu,
- 2) Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespołem Opieki Zdrowotnej im. Antoniego Kępińskiego w Jarosławiu,
- 3) Centrum Opieki Medycznej w Jarosławiu,
- 4) Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Leżajsku,
- 5) Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Lubaczowie,
- 6) Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Przeworsku,
- 7) Centrum Medycznym w Łańcucie,
- 8) Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej KOLG-MED w Jarosławiu,
- 9) Podkarpacką Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych z/s. w Przeworsku,
- 10) Domem Pomocy Społecznej w Jarosławiu,
- 11) Domem Pomocy Społecznej w Moszczanach,
- 12) Domem Pomocy Społecznej w Sońnicy,
- 13) Domem Pomocy Społecznej w Wysocku,
- 14) Powiatowym Urzędem Pracy w Jarosławiu,
- 15) Jednostkami organizacyjnymi Starostwa Powiatowego w Jarosławiu oraz Urzędu Miasta w Jarosławiu realizującymi zadania z zakresu ochrony zdrowia.

Sugestie przedstawicieli rynku pracy wpływają na modyfikację programów studiów, w tym na sposób realizacji efektów uczenia się, treści programowe oraz metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Dyskusje w ramach tych gremiów pozwoliły również na określenie miejsc realizacji dodatkowych praktyk zawodowych oraz opracowanie wybranych efektów uczenia się w ramach realizowanych projektów: *„Pielęgniarstwo i położnictwo – kompetencje zamawiane”*, *„Kompetencje i praca dla pielęgniarek”*, *„Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych”*. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przyczyniła się również do utworzenia *Laboratorium Telemedycyny i Teleopieki* oraz aplikacji e-szpital.

Współpraca z lokalnymi podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą, pielęgniarkami prowadzącymi indywidualną praktykę pielęgniarską oraz placówkami nauczania i wychowania obejmuje również organizację kształcenia praktycznego: zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Zakres, charakter i zasady współpracy określają umowy lub porozumienia w sprawie organizacji kształcenia praktycznego zawierane osobno z każdą placówką oraz pielęgniarką prowadzącą praktykę. W ramach współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą Wydział Ochrony Zdrowia współorganizuje także konferencje i sympozja naukowe, wykłady otwarte, wspólne akcje promujące zdrowie, np.: „Dzień Solidarności z Osobami Chorującymi Psychicznie”, „Dzień zdrowia dla mieszkańców miasta Jarosławia”, „Uliczka zdrowia” oraz akcje charytatywne i działalność w ramach wolontariatu.

Pracownicy podmiotów realizujących działalność leczniczą, z którymi współpracuje Wydział Ochrony Zdrowia prowadzą zajęcia dydaktyczne na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia. Wśród nich znajdują się pielęgniarki, położne, lekarze, fizjoterapeuci, ratownicy medyczni oraz osoby zajmujące stanowiska kierownicze w tych podmiotach. Dzięki współpracy z pracownikami tych instytucji studenci na kierunku pielęgniarstwo zdobywają więcej umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. W ramach współpracy z podmiotami realizującymi działalność leczniczą, studenci mogą również prowadzić badania naukowe.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przyczynia się także do wzbogacania form i metod kształcenia na profilu praktycznym, formułowania celów dla kształcenia praktycznego, szczególnie praktyk zawodowych oraz sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się.

Zasięganie opinii praktyków i pracodawców na temat oczekiwanych kompetencji absolwentów na rynku pracy odbywa się także poprzez udział przedstawicieli Wydziału/kierunku w targach pracy i monitorowaniu ofert pracy dla absolwentów kierunku pielęgniarstwo. Studenci kierunku pielęgniarstwo mogą również uczestniczyć w organizowanych corocznie targach pracy oraz licznych wydarzeniach koordynowanych przez Centrum Praktyk Studenckich z Biurem Karier, gdzie mają możliwość bezpośredniego spotkania z pracodawcami i uzyskania informacji na temat ofert zatrudnienia. Ważnym elementem procesu kształcenia zapewniającym studentom kierunku pielęgniarstwo kontakt ze specjalistami są praktyki zawodowe.

Współpraca PANS w Jarosławiu z lokalnymi podmiotami realizującymi działalność leczniczą obejmowała również udział tych podmiotów w projektach finansowanych z funduszy Europejskich tj.: „Pielęgniarstwo i położnictwo – kompetencje zamawiane” oraz „Kompetencje i praca dla pielęgniarek”, które były adresowane do studentów kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia PANS w Jarosławiu. Partnerami tych projektów były takie placówki jak: Centrum Opieki Medycznej w Jarosławiu, Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyśle, Centrum Medyczne w Łańcucie oraz Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej im. Antoniego Kępińskiego w Jarosławiu. W ramach tych projektów studenci między innymi realizowali praktyki ponadprogramowe

u Partnerów projektów na oddziałach: opieki długoterminowej, onkologicznym, kardiologicznym z pododdziałem intensywnej opieki kardiologicznej oraz psychogeriatrycznym.

9. Karta opisu zajęć (sylabusy)

A. ZAJĘCIA Z ZAKRESU NAUK PRZEDKLINICZNYCH

1. Anatomia
2. Fizjologia
3. Patologia
4. Genetyka
5. Biochemia i biofizyka
6. Mikrobiologia i parazytologia
7. Farmakologia
8. Radiologia

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Anatomia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski/angielski		Rodzaj zajęć: nauki przedkliniczne	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć: Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	40	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	90	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: student ma podstawową wiedzę z biologii, chemii, fizyki na poziomie szkoły ponad gimnazjalnej.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu anatomii, budowy organizmu ludzkiego i wykorzystanie jej w zawodzie pielęgniarki / pielęgniarza.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			

A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostnowstawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowy męski i żeński, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna); <i>the structure of the human body in a topographic approach (upper and lower limbs, chest, abdomen, pelvis, back, neck, head) and functional approach (human skeleton, muscular system, circulatory system, hematopoietic system, respiratory system, digestive system, urinary system, male and female reproductive systems, nervous system, sense organs, common integument);</i>	K_W01		
A.W5.	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	K_W02		
Umiejętności – potrafi				
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego; <i>use anatomical nomenclature in practice and use knowledge of the topography of human body organs;</i>	K_U01		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Podstawowe wiadomości w zakresie anatomii człowieka. Budowa ciała człowieka. Budowa i funkcja komórki. Rodzaje tkanek i ich rola w organizmie człowieka.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-02	Okolice ciała, ściany tułowia i jamy ciała. Podstawowe zasady o prawach fizjologicznych i funkcjach życiowych człowieka.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-03	Budowa i funkcja narządu ruchu człowieka. Szkielet człowieka. Rodzaje kości i ich połączenia. <i>Structure and function of the human musculoskeletal system. Human skeleton. Types of bones and their connections.</i>	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej

TP-04	Układ mięśniowy / Muscular system.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-05	Budowa układu nerwowego: ośrodkowego.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-06	Budowa układu nerwowego: obwodowego. Drogi nerwowe.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-07	Budowa układu nerwowego: autonomicznego.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-08	Podstawowe zasady o prawach fizjologicznych i funkcjach życiowych człowieka.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-09	Budowa śródpiersia. Budowa układu oddechowego: drogi oddechowe, płuca, opłucna.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-10	Budowa układu krążenia: Serce –Budowa i funkcja. Fizjologia serca (elektrofizjologia, EKG, cykl sercowy). Układ naczyniowy (hemodynamika, autoregulacja tkankowego przepływu krwi).	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-11	Budowa układu krążenia: krążenie duże i małe.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-12	Układ krwiotwórczy. Budowa układu chłonnego.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-13	Budowa układu pokarmowego i wielkich gruczołów jamy brzusznej. (wątroba i trzustka). Krążenie wrotne.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-14	Budowa otrzewnej i przestrzeni zaotrzewnowej.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-15	Budowa i funkcje układu dokrewnego.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej

TP-16	Budowa układu moczowego: nerki, moczowody, pęcherz moczowy. Filtracja nerkowa, układ renina- angiotensyna, resorpcja i sekrecja kanalikowa, produkcja moczu, regulacja równowagi wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej).	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-17	Budowa narządów płciowych męskich i żeńskich. (Zapłodnienie i rozwój zarodka ludzkiego).	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-18	Budowa i funkcje skóry.	Wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-19	Budowa narządów zmysłów. Fizjologia wrażeń zmysłowych. Cz. I. Narząd wzroku.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-20	Budowa narządów zmysłów. Fizjologia wrażeń zmysłowych. Cz. II. Narząd słuchu i równowagi.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
Laboratorium				
TP-21	Ciało ludzkie - budowa. Budowa i funkcja narządu ruchu człowieka. Szkielet człowieka. Rodzaje kości i ich połączenia. <i>Structure and function of the human musculoskeletal system. Human skeleton. Types of bones and their connections.</i>	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej
TP-22	Układ mięśniowy. <i>Muscular system.</i>	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej

TP-23	Budowa układu nerwowego: ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej
TP-24	Budowa układu krążenia: serce, krążenie duże i małe. Budowa układu chłonnego. Układ krwiotwórczy.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej
TP-25	Budowa śródpiersia. Budowa układu oddechowego: drogi oddechowe, płuca, opłucna.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej
TP-26	Budowa układu pokarmowego i wielkich gruczołów jamy brzusznej. Krążenie wrotne.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej
TP-27	Budowa układu moczowego: Nerki, moczowody, pęcherz moczowy.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej

TP-28	Budowa narządów płciowych męskich i żeńskich.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej
TP-29	Budowa i funkcje układu dokrewnego.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej
TP-30	Budowa i funkcja skóry.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej
TP-31	Budowa narządów zmysłów.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej
Samokształcenie				
TP-32	Budowa ciała człowieka. Automatyzm serca, EKG.	Samokształcenie kierowane	Praca własna studenta.	Zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej/prezentacja

TP-33	Budowa ciała człowieka. Droga wzrokowa.	Samokształcenie kierowane	Praca własna studenta.	Zaliczenie częstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej/prezentacja
TP-34	Budowa ciała człowieka. Budowa i funkcje wybranych stawów.	Samokształcenie kierowane	Praca własna studenta.	Zaliczenie częstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej/prezentacja
TP-35	Budowa ciała człowieka. Budowa i funkcje śledziony.	Samokształcenie kierowane	Praca własna studenta.	Zaliczenie częstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej/prezentacja
TP-36	Budowa ciała człowieka. Ślina, jej funkcja w procesie trawienia pokarmów.	Samokształcenie kierowane	Praca własna studenta.	Zaliczenie częstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej/prezentacja
TP-37	Budowa ciała człowieka. Narządy i układy wchodzące w skład budowy anatomicznej człowieka: W tym: budowa komórki i tkanek organizmu ludzkiego, budowa i podstawowa rola układu: -układu kostnego -połączeń stawowych - układu mięśniowego -układu nerwowego: (ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego) -układu krążenia - układu chłonnego -układu pokarmowego - układu moczowego - układu dokrewnego - układu rozrodczego - narządów zmysłów - powłoki wspólnej; skóry	Samokształcenie kierowane	Praca własna studenta.	Zaliczenie częstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie pisemnej/prezentacja
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. Aleksandrowicz R., Ciszek B.: Mały atlas anatomiczny. PZWL, Warszawa 2020.
2. Michajlik A., Ramotowski A.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2016.
3. Sokołowska – Pituchowa J.: Anatomia Człowieka. Podręcznik dla studentów medycyny. PZWL, Warszawa 2023.
4. Watson R. Anatomy and Physiology for Nurses, Wyd. Elsevier Health Sciences, 2018, ISBN 9780702077418

Literatura uzupełniająca:

1. Krauss H., Gibas-Dorna M.: Fizjologia człowieka: podstawy, PZWL, 2021.
2. Netter F. H.: Atlas anatomii człowieka: polskie mianownictwo anatomiczne. Urban & Partner, Wrocław 2020.
3. Drake R.L., Vogl A.W., Mitchell A.W.M Gray's Anatomy for Students, Elsevier LTD, 2023.
4. Paulsen F., Wasche J.: Sobotta Atlas anatomii człowieka: łacińskie mianownictwo anatomiczne, Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2019.
5. Paulsen F., Wasche J.: Sobotta Atlas anatomii człowieka: angielskie mianownictwo anatomiczne, Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2019.
6. Schunke M., Schulte E., Schumacher U.: Prometeusz – Atlas anatomii człowieka, Tom1-3, Wrocław 2020.
7. Traczyk W. Z.: Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2017.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	70
Praca własna studenta	20 s + 30
SUMA GODZIN:	120

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,3
	Praca własna studenta		1,7

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**Praca własna studenta**

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu	A.W1., A.W5.	Egzamin forma pisemna.

Samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury, gromadzenie informacji związanych z budową anatomiczną człowieka oraz mechanizmami fizjologicznego oddziaływania komórek, tkanek, narządów i układów	A.W1., A.W5., A.U1., KK07.	1.Aktywny i merytoryczny udział w zajęciach. 2.Udzielanie odpowiedzi na zadawane pytania. 3.Wskazywanie w atlasie lub na fantomie określonych struktur anatomicznych i określenie roli wskazanej struktury dla organizmu żywego. 4.Zaliczenie; forma: pisemna.
Laboratorium	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zajęć, aktywnego udziału w zajęciach gromadzenie informacji związanych z budową anatomiczną człowieka oraz mechanizmami fizjologicznego oddziaływania komórek, tkanek, narządów i układów	A.W1., A.W5., A.U1., KK07.	1.Aktywny i merytoryczny udział w zajęciach. 2.Udzielanie odpowiedzi na zadawane pytania. 3.Wskazywanie w atlasie lub na fantomie określonych struktur anatomicznych i określenie roli wskazanej struktury dla organizmu żywego. 4.Zaliczenie; forma: pisemna.
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

Laboratorium:

1. Student potrafi merytorycznie udzielać odpowiedzi na zadawane pytania:

- na ocenę 2 (ndst): nie potrafi w najprostszy sposób merytorycznie udzielać odpowiedzi na zadawane pytania lub nie potrafi wskazać struktur anatomicznych i/lub podstawowych zależności czynnościowych organizmu;

- na ocenę 3 (dst): w podstawowym zakresie odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać podstawowe struktury anatomiczne oraz potrafi omówić podstawowe zależności czynnościowe organizmu; ale z pomocą prowadzącego;

- na ocenę 3,5 (+ dst): w podstawowym zakresie odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać podstawowe struktury anatomiczne oraz potrafi omówić podstawowe zależności czynnościowe organizmu; ale z nieznaczną pomocą prowadzącego;

- na ocenę 4 (db): efektywnie omawia i wskazuje struktury anatomiczne oraz podstawowe zależności czynnościowe organizmu, wymaga nieznacznego korygowania lub uzupełniania przez prowadzącego;

- na ocenę 4,5 (+ db): efektywnie omawia i wskazuje struktury anatomiczne oraz podstawowe zależności czynnościowe organizmu, wymaga nieznacznego korygowania lub nieznacznego uzupełniania przez prowadzącego;

- na ocenę 5 (bdb): potrafi w pełni samodzielnie efektywnie omawiać i wskazywać struktury anatomiczne oraz omawia podstawowe zależności czynnościowe organizmu. Podczas odpowiedzi argumentuje, podaje przykłady.

Ocena podsumowująca:

Laboratorium:

Ocena podsumowująca/końcowa z laboratorium na koniec procesu kształcenia przedmiotu, służy ocenie tego, jakie efekty kształcenia student osiągnął i w jakim stopniu. Oceniany jest stopień opanowania materiału nauczania oraz pracy własnej studenta – laboratorium. Ocena podsumowująca jest średnią z ocen uzyskanych w trakcie trwania zajęć w kontakcie z prowadzącym. Skala ocen; 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Zakres weryfikowanych efektów: A.W1, A.W5, A.U1, KK07.

Samokształcenie:

Realizowane jest w semestrze zimowym zgodnie z zakresem materiału określonego w karcie przedmiotu.

1). Student opracuje na podstawie aktualnej literatury określone tematy z samokształcenia i referuje je na zajęciach z laboratoriów - prezentacja.

2). Kryteria oceny pracy pisemnej:

1. poprawność terminologiczna i językowa,

2. prawidłowy i logiczny układ treści,

3. jasność i zrozumiałość treści,

4. przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa),

5. szczegółowość opracowania,

6. właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii,

7. estetyka pracy.

3). Zakres weryfikowanych efektów: A.W1, A.W5, A.U1.

WYKŁADY:

Ocena podsumowująca z wykładowej formy realizacji zajęć ocenia opanowanie materiału nauczania oraz pracy własnej studenta p.1 i p.2.

1) Egzamin w formie pisemnej; wskazanie przez studenta struktur/y anatomicznych/ej i/ lub omówienie przez studenta podstawowych zależności czynnościowych organizmu żywego w semestrze I - w sesji zimowej;

2) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej; (min. 61%/ punktów poprawnych odpowiedzi).

Kształtowanie oceny podsumowującej na podstawie oceny / punktacji uzyskanej z egzaminu pisemnego według skali:

- na ocenę 2 (ndst): nie potrafi w najprostszy sposób merytorycznie udzielać odpowiedzi na zadawane pytania lub nie potrafi wskazać struktur anatomicznych i/lub podstawowych zależności czynnościowych organizmu;
 - na ocenę 3 (dst): w podstawowym zakresie odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać podstawowe struktury anatomiczne oraz potrafi omówić podstawowe zależności czynnościowe organizmu; ale z pomocą prowadzącego;
 - na ocenę 3,5 (+ dst): w podstawowym zakresie odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać podstawowe struktury anatomiczne oraz potrafi omówić podstawowe zależności czynnościowe organizmu; ale z nieznaczną pomocą prowadzącego;
 - na ocenę 4 (db): efektywnie omawia i wskazuje struktury anatomiczne oraz podstawowe zależności czynnościowe organizmu, wymaga nieznacznego korygowania lub uzupełniania przez prowadzącego;
 - na ocenę 4,5 (+ db): efektywnie omawia i wskazuje struktury anatomiczne oraz podstawowe zależności czynnościowe organizmu, wymaga nieznacznego korygowania lub nieznacznego uzupełniania przez prowadzącego;
 - na ocenę 5 (bdb): potrafi w pełni samodzielnie efektywnie omawiać i wskazywać struktury anatomiczne oraz omawia podstawowe zależności czynnościowe organizmu. Podczas odpowiedzi argumentuje, podaje przykłady; ocena kształtuje się według procentowego wyboru prawidłowych odpowiedzi określonych przez studenta.
- < 61% - niedostateczny (2,0)
61 – 67% - dostateczny (3,0)
68– 75 % - plus dobry (3,5)
76– 83 % - dobry (4,0)
84 – 92% - plus dobry (4,5)
93 – 100% - bardzo dobry (5,0)

Zakres weryfikowanych efektów: A.W1, A.W5, A.U1.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Fizjologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki przedkliniczne	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	40	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	90	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: wymagania formalne: anatomia. wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Student posiada wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu. 2. Student posiada wiedzę na temat mechanizmów regulujących i kontrolujących procesy fizjologiczne. Wykorzystuje ją w celu odróżnienia stanu zdrowia od choroby.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;	K_W01 K_W02		
A.W3.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej;	K_W01 K_W02		
A.W4.	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;	K_W01 K_W02		
A.W5.	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	K_W01 K_W02		
A.W6.	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej;	K_W01 K_W02		
Umiejętności – potrafi				
A.U2.	interpretować procesy fizjologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Podstawowe zasady o prawach fizjologicznych i funkcjach życiowych człowieka.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
TP-02	Wyższe czynności układu nerwowego. Stan aktywności mózgu, percepcja, czuwanie, sen.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru

TP-03	Układ nerwowy autonomiczny	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
TP-04	Fizjologia wrażeń zmysłowych, czucie, ruch, równowaga	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
TP-05	Neurohormonalna regulacja procesów fizjologicznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
TP-06	Układ trawienny (czynności motoryczne i wydzielnicze, hormony jelitowe).	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
TP-07	Czynności gruczołów dokrewnych	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
TP-08	Fizjologia serca. Fizjologia układu krążenia	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
TP-09	Fizjologia układu oddechowego	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
TP-10	Fizjologia nerek, krążenie filtracja nerkowa, resorpcja i sekrecja kanalikowa, produkcja moczu. Układ RAA.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
TP-11	Przemiana materii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
Laboratorium				

TP-12	Fizjologia serca. Elektrofizjologia EKG, cykl sercowy.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii i fizjologii, dyskusja, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru
TP-13	Fizjologia układu krwiotwórczego, Fizjologia układu naczyniowego, autoregulacja przepływu krwi. Układ krzepnięcia.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii i fizjologii, dyskusja, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru
TP-14	Mechanika i regulacja oddychania.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii i fizjologii, dyskusja, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru
TP-15	Fizjologia nerek, regulacja równowagi kwasowo –zasadowej.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii i fizjologii, dyskusja, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru
TP-16	Trawienie i wchłanianie substancji pokarmowych, wielkie gruczoły trawienne.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii i fizjologii, dyskusja, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru
TP-17	Fizjologia zmysłu wzroku, słuchu, węchu i czucia.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii i fizjologii, dyskusja, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru, samoocena
Samokształcenie kierowane				

TP-18	Zjawiska zachodzące w organizmie człowieka.	samokształcenie kierowane	praca samodzielna z wykorzystaniem literatury naukowej	zaliczenie pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Traczyk W.: Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2017.				
2. Krauss H., Gibas – Dorna M.: Fizjologia człowieka: podstawy. PZWL, Warszawa 2021.				
3. Brzozowski I., Konturek S.: Fizjologia człowieka. Urban & Partner, Wrocław 2019.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Michajlik A., Ramotowski W.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2016.				
2. Traczyk W., Trzebski A.: Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej. Wyd. 3 zmienione. PZWL, Warszawa 2004.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		70		
Praca własna studenta		20 s + 30		
SUMA GODZIN:		120		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4		2,3
	Praca własna studenta			1,7
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy		Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu	A.W2. , A.W3., A.W4., A.W5., A.W6.		Egzamin pisemny: test wielokrotnego wyboru
Ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	A.W2. , A.W3., A.W4., A.W5., A.W6., A.U2., K.K07.		Zaliczenie pisemne na ocenę: test wielokrotnego wyboru
Samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie prac pisemnei	A.W2. , A.W3., A.W4., A.W5., A.W6.		Zaliczenie na ocenę pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego

KRYTERIA OCENIANIA	
Ocena kształtująca:	
1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:	
1) Zaliczenie pisemne w formie testu wielokrotnego wyboru.	
Ocena podsumowująca:	
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:	
1) Egzamin pisemny w sesji letniej.	
2) Egzamin – test wielokrotnego wyboru zawierający 60 pytań. Czas rozwiązywania testu 60 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie z testu co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi.	
Skala ocen:	
• 5,0 – bardzo dobry (56-60 pkt.) • 4,5 – plus dobry (51-55 pkt.) • 4,0 – dobry (46-50 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (41-45 pkt.) • 3,0 – dostateczny (36-40 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 36 pkt.)	
2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:	
1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze letnim – test zawierający 60 pytań wielokrotnego wyboru. Czas rozwiązywania testu 60 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie z testu co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi.	
Skala ocen:	
• 5,0 – bardzo dobry (56-60 pkt.) • 4,5 – plus dobry (51-55 pkt.) • 4,0 – dobry (46-50 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (41-45 pkt.) • 3,0 – dostateczny (36-40 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 36 pkt.)	
3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:	
1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze letnim – pisemna analiza artykułu naukowego.	
Kryteria oceny:	
1. Przedstawienie celu i metod badawczych określonych w artykule (0-3 pkt.)	
2. Przedstawienie najważniejszych wyników zawartych w artykule (0-3 pkt.)	
3. Przedstawienie wniosków opracowanych przez autora/autorów artykułu (0-3 pkt.)	
4. Estetyka pracy (0-1 pkt.)	
Skala ocen:	
• 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.) • 4,5 – plus dobry (9 pkt.) • 4,0 – dobry (8 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.) • 3,0 – dostateczny (6 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)	
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ	
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Patologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki przedkliniczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć: Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	20	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: 1. Student posiada wiedzę o budowie i czynności układu krążenia, układu oddechowego, układu pokarmowego, wątroby i trzustki, układu moczowo – płciowego oraz układu nerwowego.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Student ma opanowaną wiedzę na temat; podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej oraz patologii poszczególnych układów organizmu, najważniejsze jednostki chorobowe z uwzględnieniem patomechanizmu powstania.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W7.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka		K_W01 K_W02	
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka		K_W01 K_W02	
A.W9.	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej		K_W01 K_W02	
A.W10.	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergię, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;		K_W01 K_W02	
Umiejętności – potrafi				
A.U3.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;		K_U01	
A.U4.	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka		K_U01	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;		K_K07	
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Zagadnienia dynamiki procesu chorobowego.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-02	Prawidłowa interpretacja związków przyczynowo -skutkowych zmienionej struktury organizmu.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-03	Patomorfologia układu krążenia.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru

TP-04	Patomorfologia układu oddechowego.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-05	Patomorfologia układu moczowego.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenia na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-06	Patomorfologia układu trawiennego.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-07	Patomorfologia wątroby, trzustki i dróg żółciowych.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-08	Patomorfologia układu krwiotwórczego i węzłów chłonnych.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-09	Patomorfologia narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-10	Patomorfologia narządów płciowych męskich.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-11	Patomorfologia układu nerwowego.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-12	Starzenie się organizmu.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
TP-13	Śmierć i jej znamiona.	Wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej – test wielokrotnego wyboru
Laboratorium				
TP-14	Objawy patologiczne; zaburzenia układu krążenia.	Laboratorium	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne
TP-15	Objawy patologiczne; zmiany wsteczne postępowe.	Laboratorium	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne

TP-16	Objawy patologiczne; molekularne podstawy odczynu zapalnego.	Laboratorium	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne
TP-17	Objawy patologiczne; etiopatogeneza nowotworów.	Laboratorium	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne
Samokształcenie kierowane				
TP-18	Teorie nieodwracalności IV fazy wstrząsu.	Samokształcenie kierowane	Praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Analiza artykułu naukowego
TP-19	Patologia płodu a choroby matki.	Samokształcenie kierowane	Praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Analiza artykułu naukowego
TP-20	Reakcja immunologiczna odrzućcia przeszczepu.	Samokształcenie kierowane	Praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Analiza artykułu naukowego
TP-21	Modyfikowalne i niemodyfikowalne czynniki ryzyka chorób sercowo – naczyniowych.	Samokształcenie kierowane	Praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Analiza artykułu naukowego
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1) Guzek J.: Patofizjologia człowieka w zarysie Wyd. I. PZWL, Warszawa 2015. 2) Zahorska –Markiewicz B. (red.), Małecka –Tendera E. (red.), Duława J.(aut. et al.): Patofizjologia kliniczna: podręcznik dla studentów. Elsevier Urban & Partner dodruk do wyd. z 2009 r., Wrocław 2011.				
Literatura uzupełniająca: 1) Purchała M.: Zarys patofizjologii człowieka. Cz. I. Edicon, 2023. 2) Kanikowska D., Witowski J.: Patofizjologia. PZWL, Warszawa 2018. 3) Domagała W., Chosia M., Urasińska E.: Podstawy patologii. PZWL, Warszawa 2017.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		50		
Praca własna studenta		10 s		

SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	A.W7, A.W8., A.W9., A.W10.	Zaliczenie pisemne – test
Laboratorium	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie pracy pisemnej	A.U3., A.U4, K_K07.	Zaliczenie pisemne
Samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	A.U3., A.U4, K_K07.	Analiza artykułu naukowego
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną zaliczenia pisemnego
- 2) Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:
- 3) Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Zaliczenie pisemne w semestrze III przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru zawierający 60 pytań. Czas rozwiązywania testu 60 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (uzyskanie z testu co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi).

Skala ocen:

Max.60 pkt.:

Bardzo dobry (5,0) – 55-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 49-54 pkt.

Dobry (4,0) – 43-48 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 37-42 pkt.

Dostateczny (3,0) – 30-36 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 30 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Zaliczenie w semestrze III przed sesją egzaminacyjną – zaliczenie pisemne zawierające 60 pytań. Czas trwania zaliczenia 60 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (uzyskanie z zaliczenia co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi).

Skala ocen:

Max.60 pkt. (dla każdej z części egzaminu):

Bardzo dobry (5,0) – 55-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 49-54 pkt.

Dobry (4,0) – 43-48 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 37-42 pkt.

Dostateczny (3,0) – 30-36 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 30 pkt.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 2) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze letnim – pisemna analiza artykułu naukowego.

Kryteria oceny:

1. Przedstawienie celu i metod badawczych określonych w artykule (0-3 pkt.)
2. Przedstawienie najważniejszych wyników zawartych w artykule (0-3 pkt.)
3. Przedstawienie wniosków opracowanych przez autora/autorów artykułu (0-3 pkt.)
4. Estetyka pracy (0-1 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (9 pkt.)
- 4,0 – dobry (8 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Genetyka		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki przedkliniczne	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane:	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawy biologii na poziomie szkoły średniej.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Zapoznanie studentów z podstawami genetyki i prawami Mendla oraz Morgana, zrozumienie patogenetyki najczęstszych chorób genetycznych i wad wrodzonych. Analizowanie problemów zdrowotnych, społecznych i etycznych wynikających z zastosowania metod genetycznych w biotechnologii, rolnictwie i medycynie. Analizowanie problemów etycznych przeprowadzania eksperymentów genetycznych na zwierzętach i ludziach. Zapoznanie studentów ze sposobami diagnostyki chorób genetycznych i formami poradnictwa genetycznego.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W11	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	K_W01		
A.W12	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie	K_W03		
A.W13	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy	K_W01		
A.W14	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia poza jądrowej informacji genetycznej	K_W02		
A.W15	nowoczesne metody badań genetycznych	K_W03		
Umiejętności – potrafi				
A.U5	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	K_U07		
A.U6	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Genetyka jako nauka o dziedziczności. Historia genetyki. Genetyka klasyczna. Pojęcie genu, dominacja i recesywność, allele, homo i heterozygot.	wykład	Wykład podający (prezentacja multimedialna)	Zaliczenie test pisemny
TP-02	Genetyka człowieka. Typy dziedziczenia: proste, allele wielokrotne (układ grupowy krwi ABO), dziedziczenie wielogenowe jako najpowszechniejsze źródło zmienności ciągłej.	wykład	Wykład podający (prezentacja multimedialna)	Zaliczenie test pisemny

TP-03	Odziedziczalność jako efekt analizy wariancji genotypowej. Genetyka molekularna: istota i struktura genu (DNA), kod genetyczny i jego cechy, synteza białek i jej etapy: rola m-RNA i t-RNA, translacja i transkrypcja.	wykład	Wykład podający (prezentacja multimedialna)	Zaliczenie test pisemny
TP-04	Błędy replikacji, transkrypcji i translacji jako źródło mutacji genowych.	wykład	Wykład podający (prezentacja multimedialna)	Zaliczenie test pisemny
TP-05	Krzyżówki genetyczne w różnych kombinacjach, pojęcie częstości genu i jego efekty w genetycznych stosunkach rozszczepień. Pojęcie prawdopodobieństwa i jego zastosowanie w krzyżówkach genetycznych.	wykład	Wykład podający (prezentacja multimedialna)	Zaliczenie test pisemny
TP-06	Choroby dziedziczne, przyczyny i możliwości ich niwelowania.	wykład	Wykład podający (prezentacja multimedialna)	Zaliczenie test pisemny
TP-07	Czynniki środowiskowe a genotyp. Epigenetyka.	wykład	Wykład podający (prezentacja multimedialna)	Zaliczenie test pisemny
TP-08	Problemy inżynierii genetycznej, klonowanie i jego aspekty naukowo – etyczne. Elementy genetyki populacji – prawo Hardy’ego i Weinberga.	wykład	Wykład podający (prezentacja multimedialna)	Zaliczenie test pisemny
TP-09	Zagadnienia bioetyczne (problemy transplantologii, problemy inżynierii genetycznej, klonowanie i jego aspekty naukowo –etyczne).	wykład	Wykład podający (prezentacja multimedialna)	Zaliczenie test pisemny
TP-10	Podstawowe techniki stosowane w badaniach genetycznych i immunologicznych.	wykład	Wykład podający (prezentacja multimedialna)	Zaliczenie test pisemny
Ćwiczenia				
TP-11	Dziedziczenia cech uwarunkowanych pojedynczym genem (I prawo Mendla).	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie: test wielokrotnego wyboru
TP-12	Dziedziczenia cech niezależnych (II prawo Mendla).	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie: test wielokrotnego wyboru

TP-13	Dziedziczenia cech sprzężonych z płcią.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie: test wielokrotnego wyboru
TP-14	Konstruowanie rodowodów.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie: test wielokrotnego wyboru
TP-15	Dziedziczenia chorób genetycznych.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie: test wielokrotnego wyboru
TP-16	Przykłady chorób o podłożu genetycznym i wpływ czynników środowiskowych na ujawnienie się choroby.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie: test wielokrotnego wyboru
Samokształcenie kierowane				
TP-17	Analiza wybranego artykułu naukowego poruszającego problematykę chorób genetycznych.	samokształcenie kierowane	praca samodzielna z wykorzystaniem literatury naukowej	zaliczenie pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1. Genetyka medyczna. Autorzy: Lynn B. Jorde, John C. Carey, Michael J. Bamshad red. wyd. pol. M. Borowiec. Wydawca: Edra Urban & Partner. 2020. 2. Genetyka. Krótkie wykłady. <u>Ivor Hickey</u>, <u>Hugh L. Fletcher</u>. 2021. 3. Genetyka molekularna. Piotr Węgleński. PWN, 2015. 4. Genetyka medyczna i molekularna. Jerzy Bał. Wyd. Naukowe PWN. 2023. 5. Biologia Zbiór zadań maturalnych Matura. Małgorzata Jagiełło, Anna Przybył-Prange. 2023. 6. Podstawy genetyki dla studentów i lekarzy. Gerard Drewa, Tomasz Ferenc (red.) Wyd. URBAN & PARTNER. 2010. 7. Genetyka populacji i metody hodowlane. Bolesław Żuk, Heliodor Wierzbicki, Magdalena Zatoń-Dobrowolska. Wyd. Państwowe Rolnicze i Leśne. 2011				
Literatura uzupełniająca: 1. Genetyka medyczna: notatki z wykładów / John R. Bradley, David R. Johnson, Barbara R. Pober; red. nauk. tł. Tadeusz Mazurczak; tł.: Jakub Kłapecki [et al.]. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. 2009. 2. Goc A., Piątkowska B., Dąbrowska G.: Zbiór zadań i pytań z genetyki ogólnej. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Toruń 2021 3. Bączkowski K.: Zarys genetyki medycznej: podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. 2 zmienione i poprawione Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1990.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				

OBciążENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		10 s + 20	
SUMA GODZIN:		60	
OBciążENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	A.W11. , A.W12., A.W13., A.W14., A.W15.	Zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru
Ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	A.W11. , A.W12., A.W13., A.W14., A.W15., A.U5., A.U6., K.K07.	Zaliczenie pisemne na ocenę: test wielokrotnego wyboru
Samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie pracy pisemnej	A.W11. , A.W12., A.W13., A.W14., A.W15., K.K07.	Zaliczenie na ocenę pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:			
1) Zaliczenie pisemne w formie testu wielokrotnego wyboru.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze zimowym – przed sesją egzaminacyjną obejmujące test wielokrotnego wyboru.
- 2) Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie z testu co najmniej 51% poprawnych odpowiedzi.

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (91-100% poprawnych odpowiedzi)
- 4,5 – plus dobry (81-90% poprawnych odpowiedzi)
- 4,0 – dobry (71-80% poprawnych odpowiedzi)
- 3,5 – plus dostateczny (61-70% poprawnych odpowiedzi)
- 3,0 – dostateczny (51-60% poprawnych odpowiedzi)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 50% poprawnych odpowiedzi)

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Zaliczenie na oceną pozytywną w semestrze zimowym – przed sesją egzaminacyjną obejmujące test wielokrotnego wyboru. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie z testu co najmniej 51% poprawnych odpowiedzi.

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (91-100% poprawnych odpowiedzi)
- 4,5 – plus dobry (81-90% poprawnych odpowiedzi)
- 4,0 – dobry (71-80% poprawnych odpowiedzi)
- 3,5 – plus dostateczny (61-70% poprawnych odpowiedzi)
- 3,0 – dostateczny (51-60% poprawnych odpowiedzi)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 50% poprawnych odpowiedzi)

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze zimowym – pisemna analiza artykułu naukowego.

Kryteria oceny:

1. Przedstawienie celu i metod badawczych określonych w artykule (0-3 pkt.)
2. Przedstawienie najważniejszych wyników zawartych w artykule (0-3 pkt.)
3. Przedstawienie wniosków opracowanych przez autora/autorów artykułu (0-3 pkt.)
4. Estetyka pracy (0-1 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (9 pkt.)
- 4,0 – dobry (8 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Biochemia i biofizyka		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski / angielski		Rodzaj zajęć: nauki przedkliniczne	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:		Laboratorium w CSM:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane:		Samokształcenie kierowane:	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Student posiada podstawową wiedzę z biologii, chemii i fizyki.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Student posiada wiedzę dotyczącą procesów biochemicznych i biofizycznych zachodzących w organizmie człowieka.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W16.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)	K_W01		
A.W17.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie	K_W01		
A.W18.	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych <i>the role of vitamins, amino acids, nucleosides, monosaccharides, carboxylic acids and their derivatives, included in the composition of macromolecules present in cells, extracellular matrix and body fluids</i>	K_W01		
A.W19.	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku	K_W01		
Umiejętności - potrafi				
A.U07.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki	K_U01		
A.U08.	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym	K_U01		
A.U09.	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych	K_U01		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
wykład				
TP-01	Jądro atomowe, cząsteczka. Stan skupienia materii.	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
TP-02	Biofizyka narządów zmysłu słuchu, zmysłu wzroku.	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
TP-03	Rola podstawowych składników organizmu żywego (komórka i składniki).	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
TP-04	Aminokwasy, peptydy, białka i ich przemiany. <i>Amino acids, peptides, proteins and their metabolism.</i>	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test

TP-05	Węglowodany i ich przemiany. <i>Carbohydrates and their metabolism.</i>	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
TP-06	Tłuszcze i ich przemiany. <i>Fats and their metabolism.</i>	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
TP-07	Witaminy i suplementy diety.	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
TP-08	Procesy dostarczania energii.	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
TP-09	Biochemia tkanek i narządów.	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
TP-10	Regulacja hormonalna organizmu.	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
TP-11	Enzymy: katalityczne właściwości białek, działanie enzymów, aktywatory i inhibitory α .	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
TP-12	Wpływ czynników zewnętrznych na organizm ludzki	wykład	Wykład informacyjny i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne z oceną - test
Ćwiczenia				
TP-13	Zastosowanie narzędzi diagnostycznych opartych o zjawiska z zakresu biofizyki w medycynie.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	prezentacja multimedialna, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-14	Interpretacja wyników badań laboratoryjnych w oparciu o wiedzę z zakresu biochemii.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	prezentacja multimedialna, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1. Hames D.B., Hooper N.M.: Biochemia. Krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006. 2. Berg J.M., Tymoczko J.L., Stryer L.: Biochemia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021. 3. Jaroszyk F. : Biofizyka. Podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008. 4. Tymoczko J.L., Berg J.M., Stryer L. Gatto G.: Biochemistry: A Short Course, Wydawnictwo Macmillan Learning, 2019				
Literatura uzupełniająca 1. Alberts B. i wsp.: Podstawy biologii komórki cz.1, cz.2. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019. 2. Kłyszewko-Stefanowicz L., (Red.): Ćwiczenia z Biochemii. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.				

III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta			1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
	Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
1	wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	A.W16., A.W17., A.W18., A.W19.	Udzielanie odpowiedzi na zadawane pytania Zaliczenie pisemne - test
2	ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	A.U07., A.U08., A.U09.	Prezentacja multimedialna
KRYTERIA OCENIANIA				
Ocena kształtująca: <u>ĆWICZENIA:</u> Obserwacja zachowań studenta podczas ćwiczeń <u>WYKŁAD:</u> Obserwacja zachowań studenta podczas wykładów				

Ocena podsumowująca:**ĆWICZENIA:**

Przygotowanie dwóch prezentacji multimedialnej z zakresu objętego treściami programowymi przypisanymi ćwiczeniom.

Punktacja i kryteria oceny z opracowania prezentacji:

- 1-3 pkt. – zgodność prezentacji z tematem;
- 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;
- 1-3 pkt – aktualność zagadnień;
- 1-3 pkt – atrakcyjność przedstawionej prezentacji;
- 1-3 pkt – atrakcyjność przekazu.

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z opracowania prezentacji:

- 5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)
- 4,5 – plus dobry (13 pkt)
- 4,0 – dobry (11-12 pkt)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt)
- 3,0 – dostateczny (8-9 pkt)
- 2,0 - niedostateczny (poniżej 8 pkt).

Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z obu prezentacji.

WYKŁAD:

1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego (test) oceny pozytywnej - co najmniej dostatecznej.

2) Zaliczenie w semestrze I, przed sesją egzaminacyjną – test zawierający pytania z zakresu treści programowych przypisanych do zajęć. Zaliczenie obejmuje zagadnienia prezentowane na wykładach oraz literaturę zleconą do samodzielnego opracowania. Czas rozwiązania testu 30 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymanie zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (powyżej 50% poprawnych odpowiedzi). Jeśli student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną, wówczas ma prawo do zaliczenia w drugim terminie w sesji podstawowej.

3) Skala ocen:

- 0% – 50% = 2,0
- >50% – 60% = 3,0
- >60% – 70% = 3,5
- >70% – 80% = 4,0
- >80% – 90% = 4,5
- >90% – 100% = 5,0

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Mikrobiologia i parazytologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki przedkliniczne	
Rok studiów: I		Semestr: I	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć: Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	25	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: 1. Podstawy biologii i chemii na poziomie szkoły średniej. 2. Podstawowa wiedza na temat zdrowia, choroby i odporności organizmu. 3. Znajomość podstaw anatomii i fizjologii człowieka.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zaznajomienie studentów ze światem drobnoustrojów i parazytów oraz wskazanie na ich rolę w najważniejszych procesach biologicznych przebiegających w przyrodzie. 2. Nabycie wiedzy i umiejętności na temat metod i technik badań mikrobiologicznych i parazytologicznych oraz różnorodności mikroorganizmów – budowy, metabolizmu, rozmnażania się, klasyfikacji, środowisk występowania oraz współzależności mikroorganizmy – człowiek – środowisko. 3. Nabycie wiedzy i umiejętności identyfikacji i charakterystyki podstawowych grup drobnoustrojów i pasożytów występujących w otoczeniu człowieka.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W20.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej.	K_W01		
A.W21.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka.	K_W01		
Umiejętności - potrafi				
A.U10.	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych	K_U02		
A.U11.	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
wykład				
TP-01	Świat drobnoustrojów i ich miejsce w przyrodzie. Zarys historii rozwoju mikrobiologii i badań nad drobnoustrojami, mikrobiologia na tle historycznego rozwoju nauk biologicznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny
TP-02	Morfologia drobnoustrojów. Budowa i ultrastruktura komórki bakteryjnej, promieniowców oraz komórek grzybów – drożdży. Znaczenie podstawowych elementów strukturalnych w procesach życiowych mikroorganizmów. Formy przetrwalne drobnoustrojów.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny

TP-03	Fizjologia bakterii, promieniowców i grzybów. Wpływ czynników fizykochemicznych środowiska na procesy życiowe drobnoustrojów (m.in. temperatura, odczyn-pH, światło, ciśnienie osmotyczne, wpływ tlenu atmosferycznego, woda, związki toksyczne, pestycydy, antybiotyki itp.). Organizmy tlenowe i beztlenowe. Mikroorganizmy autotroficzne i heterotroficzne, wymagania odżywcze – źródła energii. Sposoby rozmnażania, kontrola procesów podziału komórek.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny
TP-04	Ekologia drobnoustrojów i wzajemne interakcje między mikroorganizmami w środowisku ich bytowania oraz organizmami wyższymi. Symbioza, mykoryza, synergizm, antagonizm, antybioza.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny
TP-05	Najważniejsze procesy biochemiczne przeprowadzane przez drobnoustroje. Metabolizm azotowy i węglowodanowy. Ważniejsze fermentacje przeprowadzane przez drobnoustroje i sposoby ich praktycznego wykorzystania w procesach przemysłowych (mikroorganizmy – drożdże, chemizm fermentacji mlekowej i alkoholowej).	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny
TP-06	Główne produkty metabolizmu drobnoustrojów wykorzystywanych przez człowieka na skalę przemysłową (alkohole, kwasy organiczne, probiotyki, antybiotyki, mykotoksyny), substancje biologicznie czynne, biopreparaty, enzymy, toksyny, barwniki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny

TP-07	Chorobotwórcze właściwości mikroorganizmów: wirusy, bakterie, promieniowce, grzyby, priony – wraz z podstawami immunologii i praktycznego wykorzystania zjawisk odpornościowych. Istota i mechanizm patogenezy. Zasady zwalczania patogennych mikroorganizmów i zapobieganie chorobom zakaźnym (surowice, szczepionki).	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny
TP-08	Parazytologia – charakterystyka pasożytów wywołujących choroby u ludzi i zwierząt.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny
TP-09	Elementy immunologii i epidemiologii chorób zakaźnych i profilaktyka chorób zakaźnych. Drogi szerzenia się zarazków w organizmie. Neuroinfekcje, choroby zakaźne przewodu pokarmowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny
TP-10	Praktyczne wykorzystanie mikroorganizmów w biologii molekularnej i inżynierii genetycznej. Zastosowanie drobnoustrojów w otrzymywaniu roślinnych i zwierzęcych organizmów transgenicznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny
TP-11	Przyszłość mikrobiologii, stan aktualny i perspektywy wykorzystania nauki o drobnoustrojach w gospodarce narodowej, ze specjalnym uwzględnieniem zdrowia ludzi i zwierząt w związku z przynależnością do Unii Europejskiej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie test pisemny
samokształcenie kierowane				
TP-12	Opracowanie na podstawie aktualnego piśmiennictwa wytycznych dotyczących zasad pobierania materiału do wybranego badania mikrobiologicznego lub parazytologicznego i postępowania z pobranym materiałem.	Samokształcenie kierowane	praca samodzielna z wykorzystaniem literatury naukowej	zaliczenie pracy pisemnej
laboratorium				

TP-13	Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w laboratorium mikrobiologicznym. Podstawy diagnostyki mikrobiologicznej. Praktyczne posługiwanie się mikroskopem. Budowa mikroskopu i technika mikroskopowania. Obserwacje mikroskopowe gotowych preparatów.	laboratorium	Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystaniu różnych technik i sprzętu	Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne
TP-14	Zakładanie hodowli mikroorganizmów. Techniki posiewów na podłożach płynnych i stałych. Wykonanie wymazu i posiewu na podłożu mikrobiologiczne. Zasady pobierania i transportu materiału do badań mikrobiologicznych.	laboratorium	Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystaniu różnych technik i sprzętu	Pisemne kolokwium cząstkowe, Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne
TP-15	Badanie czystości mikrobiologicznej powietrza i powierzchni roboczych. Określanie skuteczności działania środka antyseptycznego w stosunku do flory bakteryjnej skóry dłoni.	laboratorium	Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystaniu różnych technik i sprzętu	Pisemne kolokwium cząstkowe, Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne
TP-16	Bakteriostatyczne i bakteriobójcze działanie antybiotyków oraz oznaczanie wrażliwości mikroorganizmów na fitoncydy.	laboratorium	Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystaniu różnych technik i sprzętu	Pisemne kolokwium cząstkowe, Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne
TP-17	Sterylizacja, dezynfekcja, aseptyka i antyseptyka w pracy pielęgniarki. Ocena skuteczności sterylizacji - sprawdzanie jałowości szkła i sprzętu. Charakterystyka drobnoustrojów – morfologia i umiejętność barwienia metodą Grama. Obserwacja mikroskopowa preparatów	laboratorium	Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystaniu różnych technik i sprzętu	Pisemne kolokwium cząstkowe, Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Hans G. Schlegel. Mikrobiologia ogólna. PWN 2008.
2. Libudzisz Z., Kowal K. Żakowska Z. Mikrobiologia Techniczna. Mikrobiologia techniczna, tom I i II. PWN Warszawa 2008.
3. Duszkiewicz-Reinhard W, Grzybowski R, Sobczak E. Teoria i ćwiczenia z mikrobiologii ogólnej i technicznej. SGGW 1999.
4. Anusz Z. Mikrobiologia i parazytologia, PZWL, Warszawa 1990.

Literatura uzupełniająca:				
1. Jabłoński I. Podstawy mikrobiologii lekarskiej. PZWL, Warszawa 1986.				
2. Dziubek Z. Choroby zakaźne i pasożytnicze. PZWL, Warszawa 1996.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			40	
Praca własna studenta			10 s + 10	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS) 2				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia 1		Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta 1			0,7
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
	Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
1	Wykład	Czytanie wskazanej literatury. Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.	A.W20. A.W21.	Test wielokrotnego wyboru
2	Samokształcenie kierowane	Czytanie wskazanej literatury. Praca samodzielna z wykorzystaniem literatury naukowej.	A.U10. A.U11.	Zaliczenie pracy pisemnej
3	Laboratorium	Czytanie wskazanej literatury. Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.	A.U10. A.U11.	Pisemne zaliczenie treści programowych z zakresu wiedzy, Zaliczenie umiejętności praktycznych
KRYTERIA OCENIANIA				

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Pisemne zaliczenie kolokwiiów cząstkowych obejmujących treści programowe.
- 2) Zaliczenie umiejętności praktycznych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze zimowym – przed sesją egzaminacyjną obejmujące test wielokrotnego wyboru.
- 2) Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie z testu co najmniej 51% poprawnych odpowiedzi.

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (91-100% poprawnych odpowiedzi)
- 4,5 – plus dobry (81-90% poprawnych odpowiedzi)
- 4,0 – dobry (71-80% poprawnych odpowiedzi)
- 3,5 – plus dostateczny (61-70% poprawnych odpowiedzi)
- 3,0 – dostateczny (51-60% poprawnych odpowiedzi)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 50% poprawnych odpowiedzi)

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

Warunkiem otrzymania zaliczenia z laboratorium: obecność na zajęciach, zaliczenie kolokwiiów cząstkowych i czynności praktycznych obejmujących treści programowe oraz uzyskanie oceny pozytywnej (min.51% punktów poprawnych odpowiedzi) z pisemnego zaliczenia końcowego składającego się z 30 pytań testowych wielokrotnego wyboru obejmujących treści programowe laboratorium.

Skala ocen:

Max.100%:

Bardzo dobry (5,0) – 91-100%.

Plus dobry (4,5) – 81-90%.

Dobry (4,0) – 71-80%

Plus dostateczny (3,5) – 61-70%.

Dostateczny (3,0) – 51-60%.

Niedostateczny (2,0) poniżej 50%.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze zimowym – opracowanie na podstawie aktualnego piśmiennictwa wytycznych dotyczących zasad pobierania materiału do wybranego badania mikrobiologicznego lub parazytologicznego i postępowania z pobranym materiałem.

Kryteria oceny:

Maksymalna liczba punktów: 12

1. Poprawność merytoryczna wytycznych lub zaleceń (0-4 pkt.)
2. Przejrzystość wytycznych lub zaleceń (0-4 pkt.)
3. Estetyka pracy (0-4 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (12 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (11 pkt.)
- 4,0 – dobry (10 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (8-9 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6-7 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć – Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Farmakologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki przedkliniczne	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	50	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium	20	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane	30	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	100	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę z zakresu anatomii, biochemii i biofizyki, mikrobiologii i parazytologii – I rok studiów			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Zapoznanie studenta z mechanizmami działania leków, ich właściwościami farmakologicznymi oraz zastosowaniem w leczeniu chorób; student pozna działania niepożądane leków oraz interakcje zachodzące między lekami i związane z tym zasady stosowania leków			
2. Zapoznanie studenta z zasadami prawidłowego wystawienia recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz zlecenia na wyroby medyczne w ramach realizacji zleceń lekarskich			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W22.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne		K_W03	
A.W23.	podstawowe zasady farmakoterapii		K_W03	
A.W24.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania		K_W03	
A.W25.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków		K_W03	
A.W26.	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków		K_W03	
A.W27.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich		K_W03	
A.W28.	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi		K_W03	
Umiejętności – potrafi				
A.U12.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych		K_U01	
A.U13.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych		K_U14	
A.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza		K_U14	
A.U15.	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego		K_U14	
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Mechanizmy działania leków; grupy leków	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Objawy niepożądane działania leków; Interakcje leków	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-03	Farmakoterapia obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego; Leki uspokajające i nasenne	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Farmakoterapia chorób układu krążenia; Leki antyhipertensyjne; Leki przeciwmiażdżycowe	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Farmakoterapia chorób układu oddechowego	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Farmakoterapia chorób przewodu pokarmowego	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Farmakoterapia chorób wywołanych bakteriami, wirusami, grzybami i pasożytami; Środki dezynfekcyjne	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Krew i leki wpływające na procesy krzepnięcia; Zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Uzależnienia i ich terapia; Lekozależność	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Leki immunostymulujące i immunosupresyjne	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-11	Leki stosowane w leczeniu przeciwnowotworowym: rodzaje, działanie, objawy uboczne i sposób postępowania. Podawanie i postępowanie z cytostatykami	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-12	Farmakoterapia chorób metabolicznych	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-13	Indywidualizacja farmakoterapii (wiek, płeć, ciąża); Wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-14	Rodzaje recept, E-recepta-zapisy, Zasady prawidłowego wystawiania recept przez pielęgniarki	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-15	Uregulowania prawne dotyczące wystawiania recept przez pielęgniarki i położne. Regulacje prawne w zakresie kontynuacji zlecania leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz określonych wyrobów medycznych. Podstawy prawne regulujące finansowanie produktów leczniczych w Polsce	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Samokształcenie kierowane				
TP-16	Interakcje leków i interakcje leków z żywnością. Leki roślinne i suplementy diety.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	- zaliczenie pisemne - analiza artykułu naukowego
TP-17	Przygotowanie projektu pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna dotyczących stosowania wybranego leku lub grupy leków z wybraną jednostką chorobową.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Laboratorium				
TP-18	Ćwiczenia praktyczne wypisywania recept - praktyczne przykłady kontynuacji leczenia przez pielęgniarki; Wystawianie recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz zleceń na określone wyroby medyczne; Praktyczne wypisywanie recept i zleceń uwzględniające dane związane z identyfikacją pacjenta, płatnika i osoby kontynuującej zlecenie.	laboratorium	instruktaż, pokaz, praktyczne wypisywanie recept	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych
TP-19	Odpłatności na receptcie. Dodatkowe zapisy na receptcie, terminy realizacji recept. Źródła informacji o lekach/bazy.	laboratorium	instruktaż, pokaz, praktyczne wypisywanie recept	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. Rajtar-Cynke G.: Farmakologia. PZWL, Warszawa 2015.
2. Farmakologia: podstawy farmakoterapii: podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy / red. Wojciech Kostowski. Wyd. 2 popr. - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2001.
3. Farmakologia dla zawodów pielęgniarских / Beata Schmid, Petra Strub, Andrea Studer. Wrocław: MedPharm Polska, 2013.
4. Akt prawny - Aktualnie obowiązujący załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia obejmujący wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wydany na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz. 696, z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne.

Literatura uzupełniająca:

1. Janiec W.: Farmakodynamika. Podręcznik dla studentów farmacji. PZWL, Warszawa, 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	70
Praca własna studenta	30 s + 20
SUMA GODZIN:	120

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,3
	Praca własna studenta		1,7

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**Praca własna studenta**

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	A.W22 - A.W28;	- egzamin pisemny – test
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury,	A.W22 - A.W28;	- zaliczenie pisemne

Laboratorium	- przygotowanie do zajęć, - ćwiczenie umiejętności wypisywania recept i E-recept w ramach kontynuacji leczenia, (także z wykorzystaniem aplikacji do wystawiania E-recept)	A.U12 - A.U15;	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:			
1) Uzyskanie oceny pozytywnej z wiedzy z zakresu treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć.			
3) Zaliczenie udziału w zajęciach.			
Ocena podsumowująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:			
1) Warunkiem dopuszczenia do egzaminu z przedmiotu jest uzyskanie oceny pozytywnej z zajęć laboratoryjnych.			
2) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej.			
3) Egzamin w semestrze II – test jednokrotnego wyboru z treści wykładowych. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.			
Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 51% poprawnych odpowiedzi).			
Skala ocen:			
• 5,0 – bardzo dobry (91 – 100%.) • 4,5 – plus dobry (81 - 90%) • 4,0 – dobry (71 – 80%) • 3,5 – plus dostateczny (61 – 70%) • 3,0 – dostateczny (51 – 60%) • 2,0 – niedostateczny (≤ 50%)			
2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną pisemnie opracowanego projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna oraz analizy artykułu naukowego.			
a) Zaliczenie na ocenę pozytywną pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta z wybraną jednostką chorobową, jego rodziny lub opiekuna dotyczących stosowania wybranego leku lub grupy leków.			
Kryteria oceny projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych:			
Max.18 pkt.			
1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)			
2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)			
3. Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)			
4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)			
5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)			
6. Estetyka pracy (0-3 pkt.)			
Skala ocen:			
• 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.) • 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.) • 4,0 – dobry (13-14 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.) • 3,0 – dostateczny (10 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 10 pkt.)			

Zaliczenie na ocenę pozytywną pisemnej analizy artykułu naukowego.

Kryteria oceny:

1. Przedstawienie celu i metod badawczych określonych w artykule (0-2 pkt.)
2. Przedstawienie najważniejszych wyników zawartych w artykule (0-3 pkt.)
3. Przedstawienie wniosków opracowanych przez autora/autorów artykułu (0-3 pkt.)
4. Możliwość wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce zawodowej pielęgniarstwa (0-1 pkt.)
5. Estetyka pracy (0-1 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (9 pkt.)
- 4,0 – dobry (8 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)

Warunkiem uzyskania zaliczenia samokształcenia jest zaliczenie na ocenę pozytywną projektu pielęgniarstwa wskazówek poszpitalnych oraz analizy artykułu naukowego. Ocenę końcową stanowi średnia z ocen częściowych: projektu pielęgniarstwa wskazówek poszpitalnych oraz analizy artykułu naukowego. Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

- 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze II przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Średnia ocen z wiedzy i umiejętności przypisanych do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Radiologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki przedkliniczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: 1. Student posiada wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, podstaw pielęgniarstwa. 2. Student posiada wiedzę o budowie i funkcjach poszczególnych układów organizmu oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarских.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zapoznanie studenta z rodzajami badań obrazowych. 2. Zapoznanie studenta z zasadami przygotowania chorego do badań obrazowych i leczenia z zastosowaniem radioterapii i radiologii zabiegowej, sprawowania opieki nad chorym po wykonaniu badań obrazowych i leczeniu radioterapią i radiologii zabiegowej oraz rozpoznawania powikłań po wykonaniu badań obrazowych i leczeniu radioterapią i radiologii zabiegowej.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W29	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej		K_W02	
Umiejętności – potrafi				
A.U16	stosować zasady ochrony radiologicznej.		K_U11	
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Diagnostyka obrazowa. Główne działy diagnostyki obrazowej: radiologia konwencjonalna, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny, ultrasonografia, badania izotopowe.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie test pisemny
TP-02	Nieinwazyjne i inwazyjne metody obrazowania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie test pisemny
TP-03	Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych radiologicznych, tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego oraz opieka w trakcie i po badaniach.	wykład	wykład podający wykład problemowy	Zaliczenie test pisemny
TP-04	Diagnostyka ultrasonograficzna, zakres zastosowania, zalety i ograniczenia metody. Przygotowanie chorego do badań.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie test pisemny
TP-05	Radioterapia i radiologia zabiegowa – rodzaje, wskazania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie test pisemny
TP-06	Opieka nad chorym leczonym radioterapią.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie test pisemny
TP-07	Zastosowanie radioizotopów w diagnostyce i terapii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie test pisemny

Ćwiczenia				
TP-08	Zadania pielęgniarki w przygotowanie chorego do badań diagnostycznych radiologicznych, tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego oraz opieka w trakcie i po badaniach. Zasady ochrony radiologicznej.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru prezentacja
TP-09	Zadania pielęgniarki w przygotowanie chorego do badań diagnostycznych z zakresu diagnostyki ultrasonograficznej oraz opieka w trakcie i po badaniach.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru prezentacja
TP-10	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym leczonym radioterapią. Zasady ochrony radiologicznej.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach	aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru prezentacja
Samokształcenie kierowane				
TP-11	Opracowanie projektu wskázówek pielęgniarskich dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna dotyczących postępowania przed, w trakcie i po wybranym badaniu obrazowym.	samokształcenie kierowane	praca samodzielna z wykorzystaniem literatury naukowej	zaliczenie pracy pisemnej
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: - Cieszanowski A., Bekiesińska – Figatowska M.: Radiologia kliniczna. PZWL, Warszawa 2022. - Pruszyński B. (red.): Diagnostyka obrazowa: podstawy teoretyczne i metodyka badań. PZWL, Warszawa 2024.				
Literatura uzupełniająca: - Goh V., Andreas A. (red.): Diagnostyka Radiologiczna Obrazowanie w Onkologii. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2017. - Łuczyk M., Szadowska-Szlachetka Z., Ślusarska B. (red.): Standardy i procedury w pielęgniarstwie onkologicznym. PZWL, Warszawa 2017. - Pruszyński B. (red.), Cieszanowski A. (red.): Radiologia Diagnostyka obrazowa RTG TK USG i MR Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022. - Wronkowski Z., Brużewicz S., Bębenek M.: Chemioterapia i radioterapia. PZWL, Warszawa 2007.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		

Praca własna studenta		10 s + 20	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	A.W29	zaliczenie test pisemny
Ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	A.U16	aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru prezentacja
Samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie projektu wskazówek pielęgniarskich dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna dotyczących postępowania przed, w trakcie i po wybranim badaniu obrazowym.	A.U16	zaliczenie pracy pisemnej

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Zaliczenie pisemne w formie testu wielokrotnego wyboru.
- 2) Zaliczenie prezentacji multimedialnej

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze zimowym – przed sesją egzaminacyjną obejmujące test wielokrotnego wyboru.
- 2) Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie z testu co najmniej 51% poprawnych odpowiedzi.

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (91-100% poprawnych odpowiedzi)
- 4,5 – plus dobry (81-90% poprawnych odpowiedzi)
- 4,0 – dobry (71-80% poprawnych odpowiedzi)
- 3,5 – plus dostateczny (61-70% poprawnych odpowiedzi)
- 3,0 – dostateczny (51-60% poprawnych odpowiedzi)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 50% poprawnych odpowiedzi)

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Zaliczenie na oceną pozytywną w semestrze zimowym – przed sesją egzaminacyjną obejmujące:
 - a) Test wielokrotnego wyboru. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie z testu co najmniej 51% poprawnych odpowiedzi.

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (91-100% poprawnych odpowiedzi)
- 4,5 – plus dobry (81-90% poprawnych odpowiedzi)
- 4,0 – dobry (71-80% poprawnych odpowiedzi)
- 3,5 – plus dostateczny (61-70% poprawnych odpowiedzi)
- 3,0 – dostateczny (51-60% poprawnych odpowiedzi)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 50% poprawnych odpowiedzi)

b) Zaliczenie prezentacji multimedialnej:

Kryteria oceny prezentacji multimedialnej:

Maksymalna liczba punktów: 10

1. Zgodność treści prezentacji z tematem (0-2 pkt.)
2. Poprawność merytoryczna (0-2 pkt.)
3. Uporządkowany i logiczny układ prezentacji (0-2 pkt.)
4. Przestrzeganie czasu prezentacji (0-2 pkt.)
5. Sposób prezentowania (0-2 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (9 pkt.)
- 4,0 – dobry (8 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

Warunkiem uzyskania zaliczenia zajęć jest zaliczenie na ocenę pozytywną testu oraz prezentacji multimedialnej. Ocenę końcową stanowi średnia z ocen częściowych: testu oraz prezentacji multimedialnej. Uzyskanie oceny niedostatecznej z zaliczenia, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do zaliczenia w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej). W sytuacji gdy student otrzyma jedną ocenę niedostateczną (z testu lub prezentacji), ma prawo do zaliczenia w drugim terminie tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

- 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% punktów) z pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarstwa dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna dotyczących postępowania przed, w trakcie i po wybranym badaniu obrazowym.

Kryteria oceny projektu pielęgniarstwa wskazówek poszpitalnych:

Max.18 pkt.

1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)
2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ
Wykład prowadzony jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zaliczenie realizowane jest za pomocą programu Moodle.

B. ZAJĘCIA Z ZAKRESU NAUK SPOŁECZNYCH I HUMANIZMU W PIEŁĘGNIARSTWIE

- 9. Psychologia
- 10. Socjologia
- 11. Pedagogika
- 12. Prawo medyczne
- 13. Zdrowie publiczne
- 14. Etyka zawodu pielęgniarki
- 15. Współpraca i komunikacja w zespole interprofesjonalnym
- 16. Język angielski

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Psychologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	20	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Student posiada wiedzę na temat: psychologii jako dyscypliny naukowej i odróżnienia jej od dociekań pseudonaukowych i potocznych, podstawowych psychologicznych terminów i odniesienia ich do konkretnych zjawisk życia indywidualnego i społecznego, zwrócenie uwagi na wielość i złożoność uwarunkowań ludzkiego zachowania, problematyki psychologii zdrowia i choroby.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)

Wiedzy - zna i rozumie		
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone	K_W01
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	K_W02
B.W4.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju	K_W02
B.W5.	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości	K_W02
B.W6.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej	K_W02
B.W7.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia	K_W02
B.W8.	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby	K_W02
B.W9.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów	K_W02
B.W10.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej	K_W02
B.W11	techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu	K_W02
Umiejętności – potrafi		
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	K_U02
B.U2.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym	K_U02
B.U3.	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka	K_U03
B.U4.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy	K_U03
B.U5.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interdyscyplinarnego	K_U15
B.U6.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarstwa	K_U15
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	K_U02
B.U8.	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego	K_02
B.U9.	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna	K_K02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04.
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K06.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Psychologia jako nauka: definicje, przedmiot materialny i formalny, cele psychologii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny - testowy
TP-02	Procesy poznawcze: percepcja, uwaga, pamięć, myślenie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny - testowy
TP-03	Emocje i motywacje. Emocje podstawowe i pochodne, funkcjonalne ujęcie emocji. Typy motywacji, motywacja w przebiegu zachowania, specyficzne ludzkie mechanizmy motywacyjne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny - testowy
TP-04	Osobowość i różnice indywidualne: wiodące teorie osobowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny - testowy
TP-05	Rozwój człowieka w ciągu całego życia. Pojęcie rozwoju. Czynniki rozwoju: regulacje endogenne, środowisko fizyczne i społeczno – kulturowe, równoważenie i aktywność własna.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny - testowy
TP-06	Psychologiczne aspekty postrzegania i przeżywania choroby – adaptacja do choroby.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny - testowy
TP-07	Rola i znaczenie wsparcia społecznego jako czynnika kształtującego stan zdrowia oraz wyznacznik jego utrzymania czy odzyskania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny - testowy
TP-08	Stres i relacje społeczne jako czynniki warunkujące zdrowie jednostki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny - testowy
TP-09	Interwencje psychologiczne i rodzaje pomocy w psychologii	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny - testowy
TP-09	Psychologiczne koncepcje zdrowia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny – testowy
TP-10	Wypalenie zawodowe – czynniki ryzyka i profilaktyka.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny - testowy

Ćwiczenia				
TP-11	Profilaktyka i kontrola czynników stresogennych. Techniki i metody radzenia sobie ze stresem. Techniki relaksacyjne.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-12	Wybrane problemy psychologiczne w pracy pielęgniarki.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-13	Komunikowanie się z innymi ludźmi: Teorie komunikowania. Wybrane modele komunikowania. Koncepcje komunikacji międzyludzkiej. Komunikowanie się z jednostką i grupą. Budowanie porozumienia między ludźmi.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowania studenta w czasie zajęć
TP-14	Sytuacje jatrogenne w relacji pielęgniarka – pacjent.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć

TP-15	Choroba jako sytuacja trudna.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczienia w warunkach symulowanych, film	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-16	Udział pielęgniarki w przystosowaniu się pacjenta do niepełnosprawności.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczienia w warunkach symulowanych, film	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Cierpiałkowska, L., Sęk, H.: Psychologia kliniczna. PWN, Warszawa 2020.
2. GerrigR.,Zimbardo P.G.: Psychologia i życie. PWN, Warszawa 2021.
3. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 1: Podstawy psychologii. GWP, Gdańsk 2006.
4. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 2: Psychologia ogólna. GWP, Gdańsk 2006
5. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 3: Jednostka w społeczeństwie i elementy psychologii stosowanej. GWP, Gdańsk 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Wojciszke, B.: Psychologia społeczna. Scholar, Warszawa 2019
2. Boyd D., Bee H.: Psychologia rozwoju człowieka. Zysk i S-ka, Poznań 2008
3. Heszen-Celińska, I., Sęk, H.: Psychologia zdrowia. PWN, Warszawa 2020.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	50
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	60
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)	
	Liczba punktów ECTS

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:2	1,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	B.W1., B.W2., B.W3., B.W4., B.W5., B.W6., B.W7., B.W8., B.W9., B.W10., B.W11.	egzamin pisemny – testowy
Ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, - prezentacja projektu na wskazany temat	B.U1., B.U2., B.U3., B.U4., B.U5., B.U6., B.U7., B.U8., B.U9. K.K04.,K.K06.	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu psychologii, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1) Forma i warunki zaliczenia <u>ćwiczeń</u>:			
1) Uzyskanie oceny pozytywnej z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu psychologii.			
2) Uzyskania oceny pozytywnej z kompetencji społecznych.			
Ocena podsumowująca:			
1) Forma i warunki zaliczenia <u>wykładów</u>:			
1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej.			
2) Egzamin w semestrze I, w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań z zakresu treści programowych przypisane do zajęć. Czas rozwiązania testu 30 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymanie zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (minimum 60% poprawnych odpowiedzi). Jeśli student z egzaminu otrzyma ocenę niedostateczną, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie w sesji poprawkowej.			
3) Skala ocen:			
Max. 30 pkt.			
Bardzo dobry (5,0) – 30 - 29 pkt.			
Plus dobry (4,5) – 28- 26 pkt.			
Dobry (4,0) – 25 - 23 pkt.			
Plus dostateczny (3,5) – 22-19 pkt.			
Dostateczny (3,0) – 18 - 16 pkt.			
Niedostateczny (2,0) - poniżej 16 pkt.			

2) Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze I przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Uzyskanie oceny pozytywnej z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu psychologii.
Punktacja i kryteria oceny z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu psychologii:
 - 1) 1-3 pkt. – zgodność prezentacji z tematem;
 - 2) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;
 - 3) 1-3 pkt – aktualność zagadnień;
 - 4) 1-3 pkt – atrakcyjność prezentacji multimedialnej;
 - 5) 2-3 pkt – atrakcyjność przekazu.Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu psychologii:
5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)
4,5 – plus dobry (13 pkt)
4,0 – dobry (11-12 pkt)
3,5 – plus dostateczny (10 pkt)
3,0 – dostateczny (8-9 pkt)
2,0 - niedostateczny (poniżej 8 pkt).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.
Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia dwóch ocen: ocena z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu psychologii oraz ocena z kompetencji społecznych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Socjologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	20	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: 3. Student ma podstawową wiedzę o historii i społeczeństwie. 4. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności logicznych.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem kształcenia jest przekazanie podstawowych informacji na temat stanu współczesnej socjologii, podstaw życia społecznego i jego mechanizmów, grup społecznych i różnych ich rodzajów, przedstawienie rozwoju myśli socjologicznej oraz definicji socjologii, określenie miejsca socjologii w systemie nauk społecznych, przedstawienie podstawowych problemów społecznych. Nabycie umiejętności kreatywnego myślenia i poszukiwania niezbędnych informacji w literaturze przedmiotu. Ugruntowanie wiadomości w zakresie ogólnych problemów socjologii i posługiwania się podstawowa aparaturą pojęciową. WYROBIENIE nawyk			

gromadzenia danych i ich weryfikacji. Zapoznanie się z danymi źródłowymi. Zdobywanie umiejętności analitycznego i krytycznego podejścia do problemów. Formowanie nawyku krytycznego oglądu rzeczywistości w wybranych kwestiach życia społecznego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W12.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	K_W02
B.W13.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	K_W02
B.W14.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	K_W02
B.W15.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	K_W03
B.W16.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;	K_W03
B.W17.	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarstwa;	K_W08
B.W18.	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;	K_W04
Umiejętności – potrafi		
B.U10.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;	K_U06
B.U11.	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	K_U02

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
wykład				
TP-01	Socjologia jako nauka. Twórcy socjologii i nurty socjologiczne.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie ustne
TP-02	Przedmiot socjologii, metody socjologii, miejsce socjologii wśród nauk zajmujących się społeczeństwem. Podstawowe metody socjologiczne.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie ustne
TP-03	Spółeczeństwo – pojęcie i podstawowe cechy społeczeństwa,	wykład	prezentacja, wykład	Zaliczenie ustne

	rodzaje społeczeństw, struktura społeczeństwa.		informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	
TP-04	Kultura w ujęciu socjologicznym. Symbole, systemy, wartości, przekonania, normy, zasoby wiedzy. Zróżnicowanie kulturowe.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie ustne
TP-05	Interakcja społeczna. Natura interakcji społecznej, teoria, porozumiewanie się i interakcja.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie ustne
TP-06	Socjalizacja. Pojęcie socjalizacji, osobowość, rola społeczna, tożsamość.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie ustne
TP-07	Stratyfikacja społeczna: klasa, warstwa.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie ustne
TP-08	Grupy i organizacje społeczne. Małe grupy jako mikrostruktury, struktury wewnątrzgrupowe, wybrane rodzaje grup.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie ustne
TP-09	Organizacje – celowe grupy formalne, biurokracja.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie ustne
TP-10	Instytucje. Definicje, rodzina, gospodarka, system rządzenia, system edukacji, religia, nauka.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie ustne
TP-11	Populacja, społeczność lokalna i środowisko: demografia, urbanizacja, środowisko.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie ustne
TP-12	Zmiana społeczna. Czynniki zmian. Interpretacja zmian.	wykład	prezentacja, wykład informacyjny,	Zaliczenie ustne

			dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego	
Samokształcenie				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Giddens A., Socjologia, przeł. Szulżycka A., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.				
2. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2003.				
3. Turner J. H., Socjologia. Koncepcje i ich zastosowania, przeł. Różalska E., Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 1998.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Sztompka P., Socjologia, Kraków 2002.				
2. Berger P., Zaproszenie do socjologii, Warszawa 1988.				
3. Huntington S.P., Zderzenie cywilizacji, Warszawa 1997.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		20		
Praca własna studenta		10		
SUMA GODZIN:		30		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,7	
	Praca własna studenta		0,3	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej	
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia ustnego	B.W12. B.W13. B.W14. B.W15. B.W16. B.W17. B.W18	zaliczenie ustne	
KRYTERIA OCENIANIA				
Ocena kształtująca:				
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:				
1) Obserwacja zachowań studenta podczas wykładów.				

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia ustnego oceny pozytywnej.
- 2) Zaliczenie ustne. Czas trwania 20 minut.
- 3) Skala ocen:
 - 0% – 50% = 2,0
 - >50% – 60% = 3,0
 - >60% – 70% = 3,5
 - >70% – 80% = 4,0
 - >80% – 90% = 4,5
 - >90% – 100% = 5,0

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1) Zaliczenie na ocenę.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej.

W sytuacji, gdy student otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

Zasady wyliczenia oceny końcowej: średnia arytmetyczna z zaliczenia wykładów i samokształcenia.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pedagogika		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane	5	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa orientacja w zakresie procesów wychowania, kształcenia i nauczania oraz ogólna wiedza humanistyczna			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: • Zrozumienie podstaw pedagogiki jako nauki i dziedziny praktycznej. • Rozwijanie umiejętności refleksji nad procesami wychowania i edukacji zdrowotnej. • Znajomość metod edukacyjnych stosowanych w pracy pielęgniarstwa.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)

Wiedzy - zna i rozumie				
B.W19	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;			K_W03
B.W20	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;			K_W05
B.W21	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;			K_W07
Umiejętności - potrafi				
B.U12	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarstwach;			K_U01
B.U13	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarstwach			K_U06
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Pedagogika jako dyscyplina praktyczna i nauka o wychowaniu; przedmiot i zadania. Terminologia i podstawowe pojęcia pedagogiczne (nauczanie, uczenie się, wychowanie, edukacja, opieka i tp.).	Wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test
TP-02	Proces wychowania a proces socjalizacji; znaczenie środowiska w procesie wychowania	Wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test
TP-03	Filozoficzne podstawy wychowania; wychowanie w świetle koncepcji psychologicznych i pedagogicznych. Wychowanie jako proces kształtujący zachowania człowieka.	Wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test
TP-04	Struktura procesu wychowania w odniesieniu do wychowania zdrowotnego i edukacji zdrowotnej. Wartości źródłem określania celów w wychowaniu	Wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test
TP-05	Style wychowania a współczesne metody i formy wychowania	Wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test

TP-06	Proces kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej. Założenia modeli edukacji zdrowotnej.	Wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test
TP-07	Charakterystyka edukacji ustawicznej jako procesu podnoszenia kwalifikacji zawodowej w zawodzie pielęgniarki	Wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test
TP-08	Udział pracowników ochrony zdrowia w diagnozowaniu i zapobieganiu trudnościom wychowawczym	Wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test
TP-09	Edukacja zdrowotna dzieci, młodzieży, dorosłych – swoistość oddziaływań wychowawczych i stosowanych metod wychowania i nauczania	Wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test
TP-10	Zadania organizatora i realizatora procesu wychowania w odniesieniu do specyfiki zakładów opieki zdrowotnej i zadań zawodowych pielęgniarki	Wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test
Ćwiczenia				
TP-11	Podmiotowość w oddziaływaniach pedagogicznych; kształtowanie relacji wychowawca - wychowanek. Elementy pracy pedagogicznej w zawodzie pielęgniarki.	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	prezentacja
TP-12	Porównanie podobieństw i różnic między diagnozą pedagogiczną i pielęgniarską (w oparciu o analizę piśmiennictwa).	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	prezentacja
TP-13	Pedagogika jako dyscyplina wspomagająca działalność praktyczną w pielęgniarstwie (omówienie w oparciu o analizę literatury i przykłady z praktyki).	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	prezentacja
TP-14	Uwarunkowania stosowania wybranych metod wychowania i dydaktycznych przez osobę prowadzącą edukację pacjenta (uwzględniając miejsce realizacji, stan i wiek pacjenta).	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	projekt
Samokształcenie kierowane				
TP-15	Edukacja ustawiczna jako proces podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zawodzie pielęgniarki	Samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem literatury naukowej	zaliczenie pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki. Wyd. 2. Warszawa. 2. Pedagogika: podręcznik akademicki. 1 / red. nauk. Zbigniew Kwieciński [i in.]. Warszawa: Wydaw. Nauk. PWN, 3. Pedagogika: podręcznik akademicki. 2 / red. nauk. Zbigniew Kwieciński [i in.]. Wyd. Warszawa 2006. 4. Śliwerski B., Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości, Impuls, Kraków 2012.				

Literatura uzupełniająca:

1. Kwiatkowska H., Pedeutologia, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
2. Strykowski W. Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej.
3. Żenalek K., (red.), Kompetencje współczesnego nauczyciela, Wydawnictwo WSP TWP, Warszawa 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	25
Praca własna studenta	5
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS):

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,8
	Praca własna studenta		0,2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

	Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
1	wykład	czytanie wskazanej literatury; przygotowanie do zaliczenia na ocenę	B.W19.; B.W20.; B.W21.	zaliczenie na ocenę – test
2	ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury; przygotowanie prezentacji; przygotowanie projektu indywidualnego	B.W19.; B.W20.; B.W21.; B.U12.; B.U13.; K.K07.	projekt indywidualny, prezentacja
3	Samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury; przygotowanie pracy pisemnej – analizy artykułu naukowego	B.W19.; B.W20.; B.W21.	- zaliczenie na ocenę pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1) Uzyskanie z testu oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
2) Zaliczenie na ocenę – test jednokrotnego wyboru z pedagogiki zawierający 10 zagadnień. Czas rozwiązywania testu 60 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi). Uzyskanie oceny niedostatecznej z testu, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do poprawy w drugim terminie.
Skala ocen: Max.60 pkt.: Bardzo dobry (5,0) – 56-60 pkt. Plus dobry (4,5) – 51-55 pkt. Dobry (4,0) – 46-50 pkt. Plus dostateczny (3,5) – 41-45 pkt. Dostateczny (3,0) – 36-40 pkt. Niedostateczny (2,0) poniżej 36 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: projekt jest oceniany według następujących kryteriów:

- 1) realizacja celu projektu (max 5 pkt);
- 2) wartość praktyczna produktu projektu (max 5 pkt);
- 3) zgodność z założeniami pedagogicznymi (max 5 pkt); 4) estetyka i jakość wykonania (max 5 pkt).

Skala ocen: Max.20 pkt. Bardzo dobry (5,0) – 18-20 pkt. Plus dobry (4,5) – 15-17 pkt. Dobry (4,0) – 12-14 pkt. Plus dostateczny (3,5) – 9-11 pkt. Dostateczny (3,0) – 6-8 pkt. Niedostateczny (2,0) poniżej 6 pkt. W sytuacji gdy student otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim ustalonym terminie.

Prezentacja: prezentacja jest oceniana według następujących kryteriów:

- 1) zgodność z tematem (max 5 pkt);
- 2) zrozumiałość i logika wypowiedzi (max 5 pkt);
- 3) treści merytoryczne (max 5 pkt); 4) kreatywność i oryginalność (max 5 pkt).

Skala ocen: Max.20 pkt. Bardzo dobry (5,0) – 18-20 pkt. Plus dobry (4,5) – 15-17 pkt. Dobry (4,0) – 12-14 pkt. Plus dostateczny (3,5) – 9-11 pkt. Dostateczny (3,0) – 6-8 pkt. Niedostateczny (2,0) poniżej 6 pkt. W sytuacji gdy student otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim ustalonym terminie.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze zimowym – dokonanie pisemnej analizy artykułu naukowego

Kryteria oceny:

1. Przedstawienie celu i metod badawczych określonych w artykule (0-2 pkt.)
2. Przedstawienie najważniejszych wyników zawartych w artykule (0-3 pkt.)
3. Przedstawienie wniosków opracowanych przez autora/autorów artykułu (0-3 pkt.)
4. Możliwość wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce zawodowej pielęgniarstwa (0-1 pkt.)
5. Estetyka pracy (0-1 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (9 pkt.)
- 4,0 – dobry (8 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Prawo medyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/26	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: WYDZIAŁ OCHRONY ZDROWIA			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:	20	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Wiedza o społeczeństwie i prawie – zakres wiedzy na poziomie szkoły średniej.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Zapoznanie studentów z podstawami prawnymi systemu ochrony zdrowia i prawnymi uwarunkowaniami wykonywania zawodu pielęgniarki w Polsce.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W22.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy	K_W08		
B.W23.	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej	K_W04		
B.W24.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków	K_W08		
B.W25.	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego	K_W08		
B.W26.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta.	K_W08		
Umiejętności - potrafi				
B.U14.	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej pielęgniarki oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa.	K_U04		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
wykład				
TP-01	Wprowadzenie do prawa. Źródła prawa medycznego.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny(test)
TP-02	Podstawy prawne działalności leczniczej.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny(test)
TP-03	Systemy zdrowotne. System ubezpieczenia zdrowotnego.	Wykład	Wykład podający i problemowy	Egzamin pisemny(test)
TP-04	Prawa człowieka. Prawa pacjenta. Protokół stambulski – rola pracowników ochrony zdrowia w dokumentowaniu tortur i niewłaściwego traktowania.	Wykład	Wykład podający i problemowy	Egzamin pisemny(test)

TP-05	Zawód pielęgniarki w świetle ustawy (pragmatyki zawodowej).	Wykład	Wykład podający i problemowy	Egzamin pisemny(test)
TP-06	Dokumentacja medyczna.	Wykład	Wykład podający i problemowy	Egzamin pisemny(test)
TP-07	Podstawy prawa pracy.	Wykład	Wykład podający i problemowy	Egzamin pisemny(test)
samokształcenie				
TP-08	Analiza wybranego artykułu naukowego poruszającego problematykę zagadnień prawnych zawodu pielęgniarki.	samokształcenie kierowane	praca samodzielna z wykorzystaniem literatury naukowej	zaliczenie pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
ćwiczenia				
TP-09	Zakres kompetencji zawodowych pielęgniarki.	Ćwiczenia	Analiza aktów normatywnych, literatury, case study, dyskusja.	Prezentacja
TP-10	Standardy prawne wykonywania zawodu.	Ćwiczenia	Analiza aktów normatywnych, literatury, case study, dyskusja.	Prezentacja
TP-11	Kształcenie podyplomowe pielęgniarek.	Ćwiczenia	Analiza aktów normatywnych, literatury, case study, dyskusja.	Prezentacja
TP-12	Praktyki zawodowe jako forma wykonywania zawodu.	Ćwiczenia	Analiza aktów normatywnych, literatury, case study, dyskusja.	Prezentacja
TP-13	Realizacja praw pacjenta.	Ćwiczenia	Analiza aktów normatywnych, literatury, case study, dyskusja.	Prezentacja
TP-14	Prowadzenie i udostępnianie dokumentacji medycznej.	Ćwiczenia	Analiza aktów normatywnych, literatury, case study, dyskusja.	Prezentacja
TP-15	Odpowiedzialność cywilna, karna oraz pracownicza pielęgniarki.	Ćwiczenia	Analiza aktów normatywnych, literatury, case study, dyskusja.	Prezentacja
TP-16	Samorząd zawodowy i odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki.	Ćwiczenia	Analiza aktów normatywnych, literatury, case study, dyskusja.	Prezentacja
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. Paszkowska M.: Pielęgniarka w systemie ochrony zdrowia w Polsce, Difin 2025.
2. Karkowska D.: Prawo medyczne dla pielęgniarek, Wolters Kluwer 2020.
3. Paszkowska M.: Pielęgniarka w polskim systemie ochrony zdrowia, Wiadomości Lekarskie nr 8/2020.
<https://wiadlek.pl/wp-content/uploads/archive/2020/WLek202008134.pdf>

Literatura uzupełniająca:

1. Paszkowska M.: Przewodnik po prawach pacjenta, Difin 2025.
2. Paszkowska M.: Prawo dla pielęgniarek, Difin 2017.
3. Paszkowska M.: Polski system ochrony zdrowia, Difin 2020.
4. Fiutak A.: Odpowiedzialność prawna pracowników medycznych, C.H. Beck 2013.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	40
Praca własna studenta	10 s +10
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta		0,7

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

	Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
1	wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu.	B.W22. - B.W26.	Egzamin pisemny
2	samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie pracy pisemnej	B.W22. - B.W26.	Zaliczenie na ocenę pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
3	ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, opracowanie projektu (prezentacji) i jego przedstawienie	B.W22. - B.W26. B.U14.; K.K02.; K.K04.	Projekt (prezentacja)

KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: ćwiczenia - merytoryczność treści prezentacji w tym piśmiennictwa, przejrzystość i forma, poprawność sposobu przedstawienia prezentacji. Od 60% pkt zaliczenie-ocena dostateczna.
Ocena podsumowująca: Wykład: uzyskanie z pisemnego egzaminu pozytywnej oceny, co najmniej dostatecznej (od 60% punktów). 60% poprawnych odpowiedzi ocena dostateczna, 90-100% ocena bardzo dobra. Ćwiczenia: uzyskanie z prezentacji pozytywnej oceny, co najmniej dostatecznej. Samokształcenie: 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze letnim – dokonanie pisemnej analizy wybranego artykułu naukowego poruszającego problematykę zagadnień prawnych zawodu pielęgniarstwa. Kryteria oceny: 1. Przedstawienie celu i metod badawczych określonych w artykule (0-2 pkt.) 2. Przedstawienie najważniejszych wyników zawartych w artykule (0-3 pkt.) 3. Przedstawienie wniosków opracowanych przez autora/autorów artykułu (0-3 pkt.) 4. Możliwość wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce zawodowej pielęgniarstwa (0-1 pkt.) 5. Estetyka pracy (0-1 pkt.) Skala ocen: • 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.) • 4,5 – plus dobry (9 pkt.) • 4,0 – dobry (8 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.) • 3,0 – dostateczny (6 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Zdrowie publiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: student ma wiedzę ze szkoły średniej – zakres biologii, chemii, geografii, wiedzy o społeczeństwie w wymiarze podstawowym.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Zapoznanie studenta z funkcjonowaniem zdrowia w wielu płaszczyznach: fizycznej, psychicznej, społecznej i kulturowej oraz znaczeniem czynników warunkujących zdrowie w kategorii zdrowia publicznego.			
2. Kształtowanie umiejętności analizowania i oceny problemów zdrowia publicznego, funkcjonowania systemów opieki medycznej, oraz stosowania międzynarodowych klasyfikacji statystycznych.			
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w pracy pielęgniarki.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W27.	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego	K_W03		
B.W28.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego	K_W03 K_W02		
B.W29.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	K_W03		
B.W30.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	K_W05		
B.W31.	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;	K_W04		
B.W32.	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	K_W03		
B.W33.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych	K_W04		
Umiejętności - potrafi				
B.U15.	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	K_U03 K_K05.		
B.U16.	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	K_U01 K_K05.		
B.U17.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	K_U01 K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć

Wykład				
TP-01	Podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Zadania z zakresu zdrowia publicznego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Istota profilaktyki i prewencji chorób.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Ćwiczenia				

TP-08	Analiza światowych trendów dotyczących ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć, zadania praktyczne-prezentacja
TP-09	Analiza funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć, zadania praktyczne-prezentacja
TP-10	Stosowanie międzynarodowej klasyfikacji statystycznej, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć, zadania praktyczne-prezentacja
Samokształcenie				
TP-11	Przygotowanie projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w wybranych jednostkach chorobowych z zakresu zdrowia publicznego	samokształcenie kierowane	samokształcenie	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1. Kulik T. B., Pacian A., (red.), Zdrowie publiczne. PZWL, Warszawa 2015 2. Wojtczak A., Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku . PZWL, Warszawa 2009				

Literatura uzupełniająca:

1. Czepiel J., Golinowska S., Zdrowie publiczne wymiar społeczny i ekologiczny. Scholar, Warszawa 2022
2. Maksymiuk T., Zasarska M. Zdrowie publiczne w zarysie. UM Poznań, Poznań 2015
3. <https://www.gov.pl/web/zdrowie/npz-2021-2025> [dostęp:25.03.2024]

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	10 s + 20
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	B.W27., B.W28., B.W29., B.W30. B.W31., B.W32., B.W33.	Egzamin pisemny-test
Ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury	B.U15., B.U 16., B.U17.	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć, zadania praktyczne- prezentacja
Samokształcenie	przygotowanie do zaliczenia, czytanie wskazanej literatury	B.W27.-B.W33.	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna

KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: 1. Forma i warunki zaliczenia <u>ćwiczeń</u>: 1) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego. 2) Uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej z kompetencji społecznych.
Ocena podsumowująca: 1. Forma i warunki zaliczenia <u>wykładów</u> 1). Egzamin w semestrze I. Test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań z zakresu treści programowych przypisanych do zajęć. Czas rozwiązywania testu 35 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (minimum 50% poprawnych odpowiedzi). Jeśli student z egzaminu otrzyma ocenę niedostateczną, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie w sesji poprawkowej. Skala ocen (max. 30 pkt): - Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt - Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt - Dobry (4,0) – 22-24 pkt - Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt - Dostateczny (3,0) – 15- 18 pkt - Niedostateczny - poniżej 15 pkt 2. Forma i warunki zaliczenia <u>ćwiczeń</u> 1). Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego. Punktacja i kryteria oceny : 1) 1-3 pkt. – zgodność prezentacji z tematem; 2) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna; 3) 1-3 pkt – aktualność zagadnień; 4) 1-3 pkt – atrakcyjność prezentacji multimedialnej; 5) 2-3 pkt – atrakcyjność przekazu. Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego: 5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt); 4,5 – plus dobry (13 pkt); 4,0 – dobry (11-12 pkt); 3,5 – plus dostateczny (10 pkt); 3,0 – dostateczny (8-9 pkt); 2,0 - niedostateczny (7 pkt i poniżej). 2). Zaliczenie na ocenę pozytywną kompetencji społecznych przypisanych do zajęć. Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia dwóch ocen: ocena z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego oraz ocena z kompetencji społecznych. 2. Forma i warunki zaliczenia <u>samokształcenia kierowanego</u> Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna. Kryteria oceny projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych: (Max.18 pkt.) 1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.) 2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.), 3. Przeglądalność wskazówek (0-3 pkt.) 4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.) 5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.) 6. Estetyka pracy (0-3 pkt.) Skala ocen: 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.); 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.) ; 4,0 – dobry (13-14 pkt.); 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.); 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.); 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Etyka zawodu pielęgniarstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: - wiedza – zna podstawową terminologię z zakresu podstaw pielęgniarstwa i psychologii. - umiejętności – potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem zajęć jest zdobycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych umożliwiających realizację profesjonalnej opieki pielęgniarstwa, zgodnie z zasadami etyki zawodowej.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W34.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarstwa;	K_W08
B.W35.	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa;	K_W06 K_W08
B.W36.	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa;	K_W08
B.W37.	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarstwa zgodnych z etyką zawodową;	K_W06 K_W08
B.W38.	Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	K_W08
Umiejętności – potrafi		
B.U18.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarstwa;	K_U03 K_U06 K_U18
B.U19.	rozpoznawać potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej pielęgniarstwa;	K_U02 K_U06 K_U15
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K1
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K3
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K4
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K5
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K7

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Etyka jako teoria moralności – jej przedmiot i podstawowe pojęcia.	wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-02	Teorie etyczne istotne w rozwoju etyki zasad: teorie utilitarystyczne, teorie deontologiczne, teorie cnoty, personalizm.	wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-03	Zasady etyczne istotne w praktyce pielęgniarstwa.	wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-04	Wprowadzenie do etyki zawodu pielęgniarstwa. Aksjologia wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa.	wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-05	Kodeks etyki dla pielęgniarzek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej Rzeczypospolitej Polskiej jako przewodniki postępowania etycznego.	wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-06	Istota podejmowania decyzji etycznych. Zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa.	wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-07	Medyczne, etyczne i prawne aspekty sprzeciwu sumienia w praktyce pielęgniarstwa.	wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-08	Etyka a prawo. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarstwa.	wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-09	Bioetyka i etyka pielęgniarstwa.	wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pisemne na ocenę - test
Ćwiczenia				

TP-10	Historia etyki pielęgniarstwa, przysięga Hipokratesa, przysięga im. Florencji Nightingale.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy studium indywidualnego przypadku	obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-11	Zastosowanie głównych teorii etycznych oraz filozoficznych w pielęgniarstwie.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy studium indywidualnego przypadku	obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-12	Prawa pacjenta a Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy studium indywidualnego przypadku	obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-13	Potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmowanie interwencji pielęgniarstkich zgodnych z etyką zawodową.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy studium indywidualnego przypadku	obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-14	Etyczna analiza i podejmowanie decyzji. Wartości zawodowe oraz dylematy etyczne i moralne w praktyce zawodowej pielęgniarki.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy studium indywidualnego przypadku	obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
Samokształcenie kierowane				
TP-15	Analiza wybranego artykułu naukowego poruszającego problematykę etyki zawodu pielęgniarki.	samokształcenie kierowane	praca samodzielna z wykorzystaniem literatury naukowej	zaliczenie pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Dunn M., Hope R.A., Etyka medyczna: krótkie wprowadzenie. Wyd. 1. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020. 2. Fry S.T., Johnstone M. J.: Etyka w praktyce pielęgniarstkiej. Zasady podejmowania decyzji etycznych. Makmed, Lublin 2009. 3. Kodeks Etyki Zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej, uchwalony 17 maja 2023 r. 4. Konstańczak S.: Etyka pielęgniarstka. Difin, Warszawa 2010. 5. Wrońska I. i Mariański J.(red): Etyka w pracy pielęgniarstkiej. Podręcznik dla studentów pielęgniarstkich studiów licencjackich, Wyd. Czelej, Lublin 2002.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Różyńska J., Chańska W. (red.) Bioetyka. Wolters Kluwer Polska SA, Warszawa 2013.				

III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		10 s + 20	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	B.W34.; B.W35.; B.W36.; B.W37.; B.W38.	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	B.U18.; B.U19.; K.K01.; K.K03.; K.K04.; K.K05.; K.K07.	obserwacja aktywności studenta w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne
samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie pracy pisemnej	B.W34.; B.W35.; B.W36.; B.W37.; B.W38.	Zaliczenie na ocenę pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Aktywność na zajęciach.
- 2) Zaliczenie pisemne w formie pytań testowych oraz krótkich ustrukturyzowanych pytań obejmujących treści programowe.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze letnim.
- 2) Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru składający się z 20 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 20 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie z testu co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi.

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (19-20 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (17-18 pkt.)
- 4,0 – dobry (15-16 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (13-14 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (12 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)

W sytuacji, gdy student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze letnim przed sesją egzaminacyjną – pytania testowe oraz krótkie ustrukturyzowane pytania obejmujące treści programowe.
- 2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% poprawnych odpowiedzi).

Max. 10 pkt.

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (9 pkt.)
- 4,0 – dobry (8 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)

W sytuacji, gdy student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze letnim – dokonanie pisemnej analizy wybranego artykułu naukowego poruszającego problematykę etyki zawodu pielęgniarki.

Kryteria oceny:

1. Przedstawienie celu i metod badawczych określonych w artykule (0-2 pkt.)
2. Przedstawienie najważniejszych wyników zawartych w artykule (0-3 pkt.)
3. Przedstawienie wniosków opracowanych przez autora/autorów artykułu (0-3 pkt.)
4. Możliwość wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce zawodowej pielęgniarki (0-1 pkt.)
5. Estetyka pracy (0-1 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (9 pkt.)
- 4,0 – dobry (8 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
Nazwa zajęć: Współpraca i komunikacja w zespole interprofesjonalnym		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	5	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowe wiadomości z zakresu psychologii – student zna: - etapy rozwoju psychicznego człowieka, - pojęcia: emocji, motywacji, stresu psychologicznego, - strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji, - modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej, - znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej, - mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Zapoznanie studenta: - z czynnikami wpływającymi na efektywność pracy zespołu, - ze znaczeniem motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy, - z rolą przywództwa i stylami zarządzania w pracy zespołowej, - z procesem podejmowania decyzji w zespole, - z metodami samooceny pracy zespołu, - z czynnikami zakłócającymi pracę zespołową i metodami rozwiązywania konfliktów w zespole, - z radzeniem sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy. - z efektywną komunikacją w zespole interprofesjonalnym i z pacjentem jego rodziną lub opiekunem, - motywowaniem pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W3.	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	K_W06
B.W39.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	K_W06
B.W40.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	K_W06
B.W41.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	K_W06
B.W42.	proces podejmowania decyzji w zespole;	K_W06
B.W43.	metody samooceny pracy zespołu;	K_W06
B.W44.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;	K_W06
B.W45.	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;	K_W06
B.W46.	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_W07
B.W47.	zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym;	K_W08
B.W48.	znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarstwie, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia;	K_W07
B.W49.	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi;	K_W07

B.W50.	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.	K_W08		
Umiejętności - potrafi				
B.U20.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	K_U17		
B.U21.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;	K_U18		
B.U22.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;	K_U18		
B.U23.	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego.	K_U15		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Pojęcie zespołu i budowanie zespołów – podstawowe typologie zespołów oraz role w zespole.	wykład	Wykład podający	Zaliczenie pisemne - test
TP-02	Organizowanie pracy zespołu – determinanty i modele efektywności zespołu.	wykład	Wykład podający	Zaliczenie pisemne - test
TP-03	Przywództwo, style zarządzania zespołem, podejmowanie decyzji w zespole.	wykład	Wykład podający	Zaliczenie pisemne - test
Ćwiczenia				
TP-04	Dysfunkcje w pracy zespołowej – konflikty w zespole i metody ich rozwiązywania.	ćwiczenia	dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-05	Efektywna komunikacja w zespołach interprofesjonalnych.	ćwiczenia	dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test

TP-06	Zaangażowanie w pracę zespołową – klasyczne modele motywacji oraz metody samooceny pracy zespołu.	ćwiczenia	dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-07	Charakterystyka mobbingu, dyskryminacji i innych zjawisk patologicznych w miejscu pracy oraz sposoby przeciwdziałania tym zjawiskom.	ćwiczenia	dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-08	Nawiązanie i podtrzymanie efektywnej komunikacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem – Komunikacja bez przemocy (NVC).	ćwiczenia	dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-09	Empatia w medycynie i pielęgniarstwie – metody okazywania empatii pacjentowi i jego rodzinie lub opiekunowi.	ćwiczenia	dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-10	Komunikowanie się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, z pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym.	ćwiczenia	dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
Samokształcenie kierowane				
TP-11	Motywowanie pacjenta do przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego stylu życia.	samokształcenie kierowane	m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu m. realizacji zadań	Zaliczenie pisemne – praca pisemna w podgrupach obejmująca znajomość wytycznych terapeutycznych.
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1. Biesok G., Wyród-Wróbel J. (red.): Człowiek w organizacji. Zaufanie, przywództwo, zaangażowanie, satysfakcja. Wyd. CeDeWu, Warszawa 2018. 2. Ostrowska A. (red. nauk.): Jak rozmawiać z pacjentem? Anatomia komunikacji w praktyce lekarskiej (wyd. II rozszerzone). Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa 2020. 3. Wrześniewska-Wal I., Cianciara D., Augustynowicz A. (red. nauk.): Praca w zespołach diagnostyczno-terapeutycznych Teraźniejszość a przyszłość. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.				
Literatura uzupełniająca: 1. Lesińska-Sawicka M., Marczak Ł., Maxwell J.: Komunikacja międzykulturowa w pracy pielęgniarskiej Wyd. Medyczne „Alfa-Medica Press”, Bielsko-Biała 2023. 2. Makara-Studzińska M. (red. nauk.): Komunikacja w opiece medycznej. Wyd. Medical Education, Warszawa 2018. 3. Wallner R., Sześciński D., Misiak B.: Dialog w praktyce klinicznej. Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, Wrocław 2024.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		20	
Praca własna studenta		10 s	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach własnej pracy	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	B.W3., B.W39, B.W40., B.W41., B.W42.	zaliczenie pisemne na ocenę – test
Ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie do zaliczenia	B.W3., B.W39., B.W40., B.W41., B.W42., B.W43., B.W44., B.W45., B.W46., B.W47., B.W49., B.W50., B.U20., B.U21., B.U22., B.U23., K.K01., K.K02., K.K07.	zaliczenie pisemne na ocenę – test
Samokształcenie	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie samodzielnej pracy pisemnej na temat TP-11.	B.W48.	zaliczenie pisemne na ocenę – praca pisemna w podgrupach obejmująca znajomość wytycznych terapeutycznych.
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Ćwiczenia			
– oceny cząstkowe zrealizowanych zadań podczas ćwiczeń			
– obserwacja studenta realizującego zadania zespołowe			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładu:

- 1) Student przystępuje do zaliczenia pisemnego w semestrze II przed rozpoczęciem sesji letniej.
- 2) Wszyscy studenci piszą test składający się z dwudziestu pytań jednokrotnego wyboru.
- 3) Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt. Za odpowiedź nieprawidłową 0 punktów. Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zaliczenia jest uzyskanie minimum 50% poprawnych odpowiedzi.
- 4) Skala ocen i punktacja – max.20 pkt.:
 - bardzo dobry (5,0) – 20-18 pkt.
 - plus dobry (4,5) – 17-16 pkt.
 - dobry (4,0) – 15-14 pkt.
 - plus dostateczny (3,5) – 13-12 pkt.
 - dostateczny (3,0) – 11-10 pkt.
 - niedostateczny (2,0) poniżej 10 pkt.
- 5) W sytuacji, gdy student otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia w drugim terminie – w czasie trwania sesji podstawowej.

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Student przystępuje do zaliczenia pisemnego w semestrze II przed rozpoczęciem sesji letniej.
- 2) Wszyscy studenci piszą test składający się z dwudziestu pytań jednokrotnego wyboru.
- 3) Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt. Za odpowiedź nieprawidłową 0 punktów. Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zaliczenia jest uzyskanie minimum 50% poprawnych odpowiedzi.
- 4) Skala ocen i punktacja – max.20 pkt.:
 - bardzo dobry (5,0) – 20-18 pkt.
 - plus dobry (4,5) – 17-16 pkt.
 - dobry (4,0) – 15-14 pkt.
 - plus dostateczny (3,5) – 13-12 pkt.
 - dostateczny (3,0) – 11-10 pkt.
 - niedostateczny (2,0) poniżej 10 pkt.
- 5) W sytuacji, gdy student otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia w drugim terminie – w czasie trwania sesji podstawowej.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze II przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z pracy pisemnej na temat „Motywowanie pacjenta do przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego stylu życia.”
- 3) Kryteria oceny pracy pisemnej i punktacja – max. 10 pkt.:
 - adekwatność opracowania (na temat) i logiczny układ treści – od 0 do 2 pkt.
 - forma opracowania i przydatność dla pacjenta – od 0 do 2 pkt.
 - poprawna czytelność tekstu i zrozumiałość treści – od 0 do 2 pkt.
 - bezbłądność terminologiczna i językowa – od 0 do 2 pkt.
 - estetyka pracy – od 0 do 2 pkt.
- 4) Skala ocen i punktacja:
 - bardzo dobry (5,0) – 10 pkt
 - plus dobry (4,5) – 9 pkt.
 - dobry (4,0) – 8 pkt.
 - plus dostateczny (3,5) – 7 pkt.
 - dostateczny (3,0) – 6 pkt.
 - niedostateczny (2,0) – poniżej 6 pkt.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Język angielski		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: język angielski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka angielskiego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego. 2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi			

B.U24	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym.	K_KU15
B.U25	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_KU15

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
TP-01	Zawody medyczne. Ubieganie się o pracę pielęgniarki.	lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Oddziały szpitalne. Wyposażenie szpitala.			
TP-03	Przyjmowanie pacjenta do szpitala.			
TP-04	Nagłe wypadki, udzielanie pierwszej pomocy. Wyposażenie apteczki.			
TP-05	<i>Czas Present Simple i Present Continuous</i> Czasowniki statyczne i dynamiczne	lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-06	Przymyki określające kierunek i położenie			
TP-07	<i>Czas Past Simple i Past Continuous</i>			
TP-08	Tryb rozkazujący - polecenia			

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Grice T.: *Nursing I, Student's Book*. Oxford University Press, 2018.

Literatura uzupełniająca:			
1. Donesch-Jeżo E. <i>English for Nurses</i> . Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.			
2. Dooley J., Evans V.: <i>Grammarway 3</i> . Express Publishing, 2015.			
3. Evans V., Salcido K.: <i>Career Paths. Nursing</i> . Express Publishing, 2019.			
4. Kurczak K., Maczkowska-Czado A.: <i>English for Nurses</i> . Medipage, 2017.			
5. Murphy R. <i>English Grammar in Use. Fifth Edition</i> . Cambridge University Press, 2019.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta			
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	1
	Praca własna studenta		
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			
<u>Ocena kształtująca obejmuje:</u> - kolokwia - wypowiedź ustną			
<u>Skala ocen:</u> poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0) 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0) 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5) 71% - 80% - ocena dobra (4.0) 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5) 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			
<u>Ocena podsumowująca:</u> Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Język angielski		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język angielski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego. 2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)

Umiejętności - potrafi				
B.U24	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym.	K_KU15		
B.U25	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_KU15		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
TP-01	Części ciała.	lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Ból- rodzaje i sposoby uśmierzania.			
TP-03	Choroby i towarzyszące im objawy.			
TP-04	Typowe dolegliwości i problemy osób starszych			
TP-05	Sprzęt pomagający w opiece nad osobami starszymi			
TP-06	Stopień wyższy i najwyższy przymiotnika	lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-07	Tworzenie pytań Pytania rozłączne			
TP-08	Opisywanie przyszłości - <i>Future Simple, be going to, Present Continuous</i>			
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Grice T.: <i>Nursing 1, Student's Book</i> . Oxford University Press, 2018.				

Literatura uzupełniająca:

1. Donesch-Jeżo E. *English for Nurses*. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.
2. Dooley J., Evans V.: *Grammarway 3*. Express Publishing, 2015.
3. Evans V., Salcido K.: *Career Paths. Nursing*. Express Publishing, 2019.
4. Kurczak K., Maczkowska-Czado A.: *English for Nurses*. Medipage, 2017.
5. Murphy R. *English Grammar in Use. Fifth Edition*. Cambridge University Press, 2019.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	1
	Praca własna studenta		

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

KRYTERIA OCENIANIAOcena kształtująca obejmuje:

- kolokwia
- wypowiedź ustną

Skala ocen:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)
 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)
 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)
 71% - 80% - ocena dobra (4.0)
 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Język angielski		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: język angielski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka angielskiego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego. 2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi			

B.U24	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym.	K_KU15
B.U25	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_KU15

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
TP-01	Wartość odżywcza posiłków i ich wpływ na zdrowie. Witaminy i minerały.	lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Zaburzenia odżywiania. Otyłość i cukrzyca.			
TP-03	Krew - grupy krwi i jej podstawowe składniki. Morfologia krwi.			
TP-04	Układ krwionośny. Budowa i funkcje serca.			
TP-05	Śmierć i umieranie. Stwierdzanie zgonu pacjenta.			
TP-06	Czasownik modalny <i>should/shouldn't</i> , wyrażenia stosowane do udzielania porad- It would be a good idea, if I were you.	lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-07	Tryby warunkowe – typ zerowy, pierwszy i drugi			
TP-08	Czasowniki modalne dedukcji – <i>may, might, could</i>			

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Grice T. *Nursing 1, Student's Book*. Oxford University Press, 2018.

Literatura uzupełniająca:

1. Donesch-Jeżo E. *English for Nurses*. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.
2. Dooley J., Evans V.: *Grammarway 3*. Express Publishing, 2015.
3. Evans V., Salcido K.: *Career Paths. Nursing*. Express Publishing, 2019.
4. Kurczak K., Maczkowska-Czado A.: *English for Nurses*. Medipage, 2017.
5. Murphy R. *English Grammar in Use. Fifth Edition*. Cambridge University Press, 2019.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	1
	Praca własna studenta		

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

KRYTERIA OCENIANIAOcena kształtująca obejmuje:

- kolokwia
- wypowiedź ustną

Skala ocen:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)
 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)
 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)
 71% - 80% - ocena dobra (4.0)
 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Język angielski		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: język angielski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego. 2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi			

B.U24	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym.	K_KU15
B.U25	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_KU15

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
TP-01	Higiena na oddziale szpitalnym. Zakażenia bakteryjne.	lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Zaburzenia psychiczne.			
TP-03	Pomiar podstawowych parametrów życiowych organizmu człowieka.			
TP-04	Rodzaje leków i formy ich podania. Dawkowanie leków.			
TP-05	Alternatywne formy terapii			
TP-06	Czasowniki modalne – wyrażanie przymusu <i>must, have to, need</i>	lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-07	Czasy <i>Present Perfect Simple</i> i <i>Past Simple</i>			
TP-08	Strona bierna			

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Grice T. *Nursing 1, Student's Book*. Oxford University Press, 2018.

Literatura uzupełniająca:

1. Donesch-Jeżo E. *English for Nurses*. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.
2. Dooley J., Evans V.: *Grammarway 3*. Express Publishing, 2015.
3. Evans V., Salcido K.: *Career Paths. Nursing*. Express Publishing, 2019.
4. Kurczak K., Maczkowska-Czado A.: *English for Nurses*. Medipage, 2017.
5. Murphy R. *English Grammar in Use. Fifth Edition*. Cambridge University Press, 2019.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
lektorat	Czytanie wskazanej literatury	B.U25.	obserwacja
lektorat	Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń	B.U24; B.U25.	kolokwium
lektorat	Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej.	B.U24, B.U25 .	ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej
lektorat	Przygotowanie do kolokwium	B.U24, B.U25.	kolokwium

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia
- wypowiedź ustną

Skala ocen:

- poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)
 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)
 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)
 71% - 80% - ocena dobra (4.0)
 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

C. ZAJĘCIA Z ZAKRESU PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ

17. Podstawy pielęgniarstwa
18. Promocja zdrowia
19. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej
20. Dietetyka
21. Organizacja pracy pielęgniarki
22. Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki
23. Zakażenia szpitalne
24. Zasady i system informacji w ochronie zdrowia
25. Zajęcia fakultatywne do wyboru: 25a Język migowy / 25b Telemedycyna i e-zdrowie

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	100	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Samokształcenie:	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	140	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Podstawowa wiedza i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom oraz z zakresu biologii.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarstwiej oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa.			
2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)

Wiedzy - zna i rozumie		
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	K_W06 K_W08
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_W07
C.W3.	definicję zawodu pielęgniarstwa według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarstwa według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO);	K_W06
C.W6.	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	K_W07
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi	K_W03
C.W8.	zadania pielęgniarstwa w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu;	K_W07
C.W11.	udział pielęgniarstwa w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	K_W07
Umiejętności - potrafi		
C.U2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;	K_U04
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	K_U04
C.U10.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz interpretować ich wyniki;	K_U04
C.U13.	stosować zabiegi przeciwzapalne;	K_U04
C.U21.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka,	K_U04
C.U23.	dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłąbnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	K_U05
C.U24.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	K_U05
C.U26.	przewodzą gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy;	K_U04
C.U28.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;	K_U04
C.U29.	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze	K_U04 K_U05
C.U30.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	K_U05
C.U31.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	K_U04

C.U34.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	K_U04		
C.U36.	dobierać rodzaj i technikę zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;	K_U04		
C.U40.	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	K_U04		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K05	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05		
K.K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Determinanty i uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa światowego i polskiego.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-02	Pielęgniarstwo i jego istota – pielęgnowanie, wspieranie towarzyszenie, pomaganie.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-03	Pielęgniarka jej funkcje i zadania zawodowe według Światowej Organizacji Zdrowia. Definicja zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek funkcje.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-04	Formy opieki. Pacjent i jego rola w opiece	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-05	Zadania pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-06	Udział i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-07	Istota pielęgnowania według F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
Laboratorium w CSM				

TP-08	Organizacja zajęć w pracowni umiejętności. Zasady BHP. Zasady oceniania zadania praktycznego. Higieniczne mycie rąk, dezynfekcja rąk. Zakładanie i zdejmowanie rękawic jednorazowego użytku. Segregacja odpadów medycznych. Stosowanie środków ochrony osobistej. Procedura poekspozycyjna.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-09	Prześcielenie łóżka z chorym przez jedną pielęgniarkę	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-10	Zmiana bielizny pościelowej i osobistej choremu leżącemu.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-11	Mycie głowy choremu leżącemu	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-12	Toaleta jamy ustnej u chorego niesamodzielnego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-13	Toaleta ciała u chorego leżącego w łóżku. Kąpiel małego dziecka. Zmiana pieluchomajtek.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-14	Nacieranie i oklepywanie klatki piersiowej. Ćwiczenia bierne i czynne	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych

TP-15	Pozycje ułożeniowe chorego i ich zmiana. Zastosowanie udogodnień. Przemieszczanie i pionizowanie chorego z wykorzystaniem różnych metod i technik.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-16	Gimnastyka oddechowa i drenaż ułożeniowy.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-17	Udział pielęgniarki w ocenie stanu chorego: pomiar, obserwacja, ocena i dokumentowanie tętna, ciśnienia tętniczego krwi, temperatury ciała, oddechów, szczytowego przepływu wydechowego, saturacji.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-18	Zabiegi doodbytnicze – lewatywa przeczyszczająca.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-19	Płukanie oka, ucha.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-20	Zgłębnikowanie żołądka. Karmienie przez zgłębnik, płukanie żołądka. Karmienie przez przetoki odżywcze- gastrostomia. Wymiana PEG-a	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-21	Zabiegi p/zapalne. Ciepło suche i wilgotne. Zimno suche i wilgotne	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych

TP-22	Różne sposoby mocowania opatrunków – bandażowanie, opaski siatkowe, opatrunki kohezyjne	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
Samokształcenie				
TP-23	Płukanie jamy ustnej i gardła	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-24	Kąpiel lecznicza	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-25	Ocena ryzyka rozwoju odleżyn oraz działania profilaktyczne	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-26	Ośrodkowe ciśnienie żyłne	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej

TP-27	Wlewka doodbytnicza	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-28	Karmienie doustne	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023.
2. Augustyniuk K., Grochans E.: Check-listy czynności i zabiegów pielęgniarstwa. Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Szczecin 2020.
3. Steliga A., Grochulska A., Hebel K.: Procedury i check-listy w praktyce symulacji medycznej Kompetencje pielęgniarstwa. Tom 2, PZWL, Warszawa 2025.

Literatura uzupełniająca:

1. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. PZWL, Warszawa 2017.
2. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1. PZWL, Warszawa 2017.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	130
Praca własna studenta	10 s + 10
SUMA GODZIN:	150

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	4,3
	Praca własna studenta		0,7

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	C.W1., C.W2., C.W3., C.W6., C.W8., C.W11.	zaliczenie pisemne na ocenę
laboratorium	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	C.U2., C.U4., C.U7., C.U10., C.U13., C.U21., C.U23., C.U24., C.U26., C.U28., C.U29., C.U30., C.U31., C.U34., C.U36., C.U40. K.K05, K.K07	zaliczenie na ocenę – umiejętności praktycznych wg check-list i kompetencji społecznych
samokształcenie	czytanie wskazanej literatury, napisanie pracy	C.U10., C.U21., C.U23., C.U29., C.U30., C.U31,	zaliczenie na ocenę pracy pisemnej

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- zaliczenie na ocenę pozytywną. wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie pisemne pracy indywidualnej na ocenę pozytywną, zawierającej:

- stronę tytułową,
- bibliografię, przedstawioną w następujący sposób: nazwisko autora, inicjały imion, tytuł publikacji, tytuł czasopisma, numer i rok wydania, nr stron,
- wymogi edytorskie: czcionka Times New Roman 12; interlinia 1,5, marginesy, lewy - 3,5 cm, prawy- 2,5 cm, dolny- 2,5 cm, górny- 2,5 cm, tekst wyjustowany oraz zwarty bez zbędnych odstępów. Wydruk dwustronny.

Kryteria oceny:

- definicja i cel- 0-2 pkt
- sprzęt potrzebny do wykonania czynności- 0-2 pkt
- przebieg wykonania czynności -0- 3 pkt
- piśmiennictwo - 0-2 pkt
- estetyka pracy – 0 –1 pkt

Kryteria zaliczenia:

- 10 pkt. – bardzo dobry,
- 9 pkt. - plus dobry,
- 8 pkt. – dobry,
- 7 pkt. – plus dostateczny,
- 6 pkt. – dostateczny
- poniżej 6pkt. – niedostateczny

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze I – test zawierający 30 pytań. Czas rozwiązywania testu 30 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.
- 2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej.
- 3) Skala ocen:
bardzo dobry (5,0) – 30-29 pkt.
plus dobry (4,5) – 28 -27 pkt.
dobry (4,0) – 26-24 pkt.

plus dostateczny (3,5) – 23-21 pkt.
dostateczny (3,0) – 20-18kt.
niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt.

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

Na ocenę końcową składa się :

- średnia arytmetyczna ocen cząstkowych z wiedzy , umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych zaliczonych na ocenę pozytywną,
- ocena pozytywna z egzaminu MINI -OSCE

Ocenę końcową stanowi: średnia arytmetyczna ocen z zajęć laboratoryjnych i oceny z egzaminu MINI - OSCE

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Ocenę końcową stanowi średnia ocen każdego zadania przypisanego do samokształcenia, zaliczonego na ocenę pozytywną.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	100	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie:	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	135	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa wiedza i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom, z zakresu anatomii człowieka oraz podstawowych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych, usprawniających i diagnostycznych zdobytych w pierwszym semestrze w ramach przedmiotu podstawy pielęgniarstwa.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarstwa oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa. 2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych. 3. Student posiada wiedzę i umiejętność z zakresu prowadzenia indywidualnego procesu pielęgnowania w różnych stanach zdrowia.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W4.	proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarstwa (primary nursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarstwa i rozwój praktyki pielęgniarstwa;	K_W07
C.W5.	klasyfikacje praktyki pielęgniarstwa (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarstwa International Classification for Nursing Practice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarstwa według NANDA NANDA's International Nursing Diagnoses, North American Nursing Diagnosis Association, NANDA);	K_W06
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi	K_W03
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta;	K_W07
C.W10.	zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa;	K_W07
C.W12.	zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego;	K_W03
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	K_U03
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;	K_U04
C.U3.	ustalać plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_U03
C.U5.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;	K_U16
C.U6.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	K_U04
C.U8.	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji	K_U04
C.U9.	przeprowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	K_U04
C.U11.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	K_U04
C.U14.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarstwa;	K_U13

C.U15.	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności	K_U13		
C.U17.	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	K_U13		
C.U21.	wykonywać płukanie pęcherza moczowego,	K_U04		
C.U22.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego	K_U04 K_U13		
C.U26.	przewodzić inhalację	K_U04 K_U13		
C.U27.	podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	K_U04 K_U13		
C.U33.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję	K_U04		
C.U40.	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	K_U04		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05	Zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	K_K05		
K.K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				

TP-01	Podstawowe czynności pielęgniarstwa, diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne – istota, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-02	Proces pielęgnowania – istota, cel, zasady, etapy.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-03	Klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-04	Pierwsza pomoc w stanie zagrożenia życia.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
Ćwiczenia				
TP-05	Zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa.	ćwiczenia	dyskusja analiza opisu przypadku	zaliczenie pisemne – procesu pielęgnowania
TP-06	Zakres opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach klinicznych, deficytach samoopieki, zaburzonym komforcie i zaburzonej sferze psychoruchowej.	ćwiczenia	dyskusja, analiza opisu przypadku	zaliczenie pisemne – procesu pielęgnowania
TP-07	Ustalanie celu i planu opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta.	ćwiczenia	dyskusja analiza opisu przypadku	zaliczenie pisemne – procesu pielęgnowania
Laboratorium w CSM				
TP-08	Cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i u mężczyzn, usuwanie cewnika z pęcherza moczowego, płukanie pęcherza moczowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-9	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych: pobieranie krwi żyłnej do badania, pobranie krwi włóśniczkowej do badania poziomu cukru .	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-10	Zasady podawania i przechowywania leków. Przygotowywanie leków. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia wstrząsu anafilaktycznego. Prowadzenie dokumentacji opieki pielęgniarstwa, odnotowanie wykonania zleceń w karcie zleceń lekarskich.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych

TP-11	Przygotowanie i podawanie leków przez przewód pokarmowy: podawanie leków drogą doustną, drogą doodbytniczą.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-12	Przygotowanie i podawanie leków przez układ oddechowy z zastosowaniem inhalatora: ciśnieniowego MDI, proszkowego DPI, pneumatycznego do nebulizacji.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-13	Przygotowanie i podawanie doraźnie tlenu	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-14	Przygotowanie i podawanie leków miejscowo: do worka spojówkowego, do ucha.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-15	Podawanie leków drogą dotkankową: obliczanie dawki leku, nabieranie leku z ampułki i fiolki, podawanie leków podskórnie, podawanie insuliny i heparyny drobnocząsteczkowej, wykonanie wstrzyknięć śródskórnych, podawanie leków domięśniowo.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-16	Podawanie leków drogą dożylną za pomocą igły iniekcyjnej. Zakładanie kaniuli do żyły obwodowej i jej usunięcie. Założenie kaniuli do żyły szyjnej zewnętrznej i jej usunięcie. Podawanie leków przez wkłucie obwodowe. Przygotowanie, podłączenie i odłączenie kroplowego wlewu dożylnego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
Samokształcenie				

TP-17	Prowadzenie i ocena bilansu płynów u pacjenta.	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-18	Prowokowanie mikcji u pacjenta.	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-19	Przygotowanie narzędzi i sprzętu medycznego do realizacji procedur medycznych. Kontrola skuteczności sterylizacji	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-20	Wykonanie testów paskowych do oznaczenia: ciał ketonowych we krwi i w moczu, glukozy w moczu, cholesterolu we krwi oraz innych testów paskowych.	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-21	Pobieranie wybranych materiałów do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych: moczu do badania ogólnego, moczu na posiew, stolca, płwociny.	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej

TP-22	Monitorowanie i pielęgnowanie miejsca wkłucia obwodowego.	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-23	Asystowanie lekarzowi w podawaniu toksyny botulinowej w leczeniu spastyczności.	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-24	Uczestniczenie w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych.	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-25	Asystowanie lekarzowi przy gastrokopii	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa

1. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023.
2. Augustyniuk K., Grochans E.: Check-listy czynności i zabiegów pielęgniarstwa. Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Szczecin 2020.
3. Steliga A., Grochulska A., Hebel K.: Procedury i check-listy w praktyce symulacji medycznej Kompetencje pielęgniarstwa. Tom 2, PZWL, Warszawa 2025.

Literatura uzupełniająca:

1. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. PZWL, Warszawa 2017.
2. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1. PZWL, Warszawa 2017.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		125	
Praca własna studenta		10 s + 15	
SUMA GODZIN:		150	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	4,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu	C.W4., C.W5., C.W7., C.W9., C.W10., C.W12.	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	C.U1., C.U2., C.U3., C.U5.,	zaliczenie na ocenę pracy pisemnej – procesu pielęgnowania
laboratorium	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	C.U6., C.U7., C.U14., C.U15, C.U21., C.U22., C.U26., C.U27., C.U33., C.U40., K.K05, K.K07	zaliczenie na ocenę – umiejętności praktycznych wg check-list i kompetencji społecznych
samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	C.U8., C.U9., C.U11., C.U15., C.U17., C.U22, C.U33.,	zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych przypisanych zajęciom i pracy pisemnej
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia laboratorium:			
• zaliczenie na ocenę pozytywną. umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych oraz efektów uczenia się z zakresu wiedzy przypisanych do zajęć.			
Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:			

- Opracowywanie elementów procesu pielęgnowania: diagnoz pielęgniarstwa i celów opieki.

Kryteria oceny procesu pielęgnowania:

- Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – 0 - 3 pkt.
- Trafność wyłonienia celu działania – 0 - 3 pkt.
- Umiejętność przedstawienia planu opieki – 0 – 3 pkt.
- Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – 0 - 1 pkt.

Skala ocen procesu pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (9 pkt.)
- 4,0 – dobry (8 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.).

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie pisemne pracy indywidualnej, zawierającej:

- stronę tytułową,
- bibliografię, przedstawioną w następujący sposób: nazwisko autora, inicjały imion, tytuł publikacji, tytuł czasopisma, numer i rok wydania, nr stron,
- wymogi edytorskie: czcionka Times New Roman 12; interlinia 1,5, marginesy, lewy - 3,5 cm, prawy- 2,5 cm, dolny- 2,5 cm, górny- 2,5 cm, tekst wyjustowany oraz zwarty bez zbędnych odstępów. Wydruk dwustronny.

Kryteria oceny:

- definicja i cel- 0-2 pkt
- przygotowanie sprzętu- 0-2 pkt
- przebieg wykonania czynności -0- 3 pkt
- piśmiennictwo - 0-2 pkt
- estetyka pracy – 0 –1 pkt

Kryteria zaliczenia:

- 10 pkt. – bardzo dobry,
- 9 pkt. - plus dobry,
- 8 pkt. – dobry,
- 7 pkt. – plus dostateczny,
- 6 pkt. – dostateczny
- poniżej 6pkt. – niedostateczny

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów: zaliczenie pisemne

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze II – test zawierający 30 pytań. Czas rozwiązywania testu 30 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.
- 2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej.
- 3) Skala ocen:
 - bardzo dobry (5,0) – 30-29 pkt.
 - plus dobry (4,5) – 28 -27 pkt.
 - dobry (4,0) – 26-24 pkt.
 - plus dostateczny (3,5) – 23-21 pkt.
 - dostateczny (3,0) – 20-18kt.
 - niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

Na ocenę końcową składa się :

- średnia arytmetyczna ocen cząstkowych z wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych zaliczonych na ocenę pozytywną,
- ocena pozytywna z egzaminu MINI -OSCE

Ocenę końcową stanowi: średnia arytmetyczna ocen z zajęć laboratoryjnych i oceny z egzaminu MINI - OSCE

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Ocenę końcową stanowi średnia ocen każdego zadania przypisanego do samokształcenia, zaliczonego na ocenę pozytywną.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	100	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie:		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	100	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa wiedza i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom, z zakresu anatomii człowieka oraz podstawowych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych, usprawniających i diagnostycznych zdobytych w pierwszym i drugim semestrze w ramach przedmiotu podstawy pielęgniarstwa.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarstwiej oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa. 2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych. 3. Student posiada wiedzę i umiejętność z zakresu prowadzenia indywidualnego procesu pielęgnowania w różnych stanach zdrowia.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi	K_W03
C.W12.	zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego;	K_W03
Umiejętności - potrafi		
C.U21.	wykonywać płukanie przetoki jelitowej i rany,	K_U04
C.U26.	przewodzić odśluzowywanie dróg oddechowych;	K_U04
C.U32.	pielegnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;	K_U04
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	K_U04
C.U37.	zakładać odzież operacyjną;	
C.U38.	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	K_U12
C.U39.	usunąć szwy z rany;	K_U12
C.U41.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	K_U12
C.U42.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	K_U11
C.U43.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	K_U11
C.U40.	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	K_U04
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K05	Zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	K_K05
K.K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Laboratorium w CSM				
TP-01	Zakładanie odzieży operacyjnej	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-02	Pielęgnacja rany czystej i skażonej - zmiana opatrunku na ranie	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-03	Usuwanie szwów z ran	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-04	Płukanie rany powierzchownej.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-05	Odśluzowywanie górnych dróg oddechowych u pacjenta przytomnego	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-06	Przetoki jelitowe: ileostomia, kolostomia. Wymiana worka stomijnego	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych

TP-07	Płukanie przetoki jelitowej	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-08	Przetoka moczowa- wymiana worka urostomijnego	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-09	Ocena stanu poszkodowanego – rozpoznanie nagłego stanu zagrożenia życia.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-10	Podstawowe zabiegi resuscytacji krążeniowo-oddechowej wg obowiązujących wytycznych.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-11	Pierwsza pomoc w krwawieniach i krwotokach	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych
TP-12	Pierwsza pomoc w złamaniach kości, zwichnięciach, skręceniach. Przygotowanie poszkodowanego do transportu	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy, umiejętności praktycznych w oparciu o check-listy i kompetencji społecznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa

1. Patrzala A., Paciorek P. Medyczne czynności ratunkowe. Wyd. PZWL, Warszawa 2015r
2. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2020r.
3. Wytyczne ERC i PRC dotyczące resuscytacji 2021r.

Literatura uzupełniająca:			
1. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019.			
2. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		100	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		120	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	3,3
	Praca własna studenta		0,7
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
laboratorium	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	C.U21., C.U26., C.U32., C.U07., C.U37., C.U38., C.U39., C.U41., C.U42., C.U43., C.U40., K.K05, K.K07	zaliczenie na ocenę – umiejętności praktycznych wg check-list i kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia laboratorium:			
• zaliczenie na ocenę pozytywną. umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych oraz efektów uczenia się z zakresu wiedzy przypisanych do zajęć.			
Ocena podsumowująca:			
Forma i warunki zaliczenia laboratorium:			
1. Egzamin praktyczny OSCE w semestrze III w sesji egzaminacyjnej.			
2. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu praktycznego OSCE jest: zaliczenie na ocenę pozytywną wszystkich umiejętności praktycznych kompetencji społecznych oraz wiedzy przypisanych do zajęć			
Na ocenę końcową składa się:			
• średnia arytmetyczna ocen z wiedzy , umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych zaliczonych na ocenę pozytywną ,			
• ocena pozytywną z egzaminu OSCE			
Ocenę końcową stanowi: średnia arytmetyczna z oceny zajęć laboratoryjnych i z egzaminu OSCE			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Promocja zdrowia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025 /2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	10	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	20	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: student ma wiedzę ze szkoły średniej – zakres biologii, chemii, geografii, wiedzy o społeczeństwie w wymiarze podstawowym.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Zapoznanie studenta z uwarunkowaniami zachowań zdrowotnych pacjenta, czynnikami ryzyka chorób wynikających ze stylu życia, metodami i formami profilaktyki i prewencji chorób oraz zachowaniami zdrowotnymi różnych grup społecznych, zasadami opracowywania i wdrażania programów promocji zdrowia.			
2. Kształtowanie umiejętności opracowywania i wdrażania programów promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych.			
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarstwiej.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;			K_W05
C.W13.	koncepty założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;			K_W05
C.W14.	zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;			K_W05
C.W15.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;			K_W05
Umiejętności – potrafi				
C.U47.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;			K_U01
C.U48.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;			K_U01
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;			K_K01.
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;			K_K02.
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;			K_K03.
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Cele i kierunki działań promocji zdrowia. Metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Projekty pielęgniarskich działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Zakres i charakter zadań pielęgniarki w promocji zdrowia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe

TP-04	Strategia promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-05	Paradygmaty zdrowia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-06	Utrzymanie zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
Ćwiczenia				
TP-07	Opracowanie działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji, pracy.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	opracowanie i prezentacja programu promocji zdrowia, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-08	Opracowanie indywidualnego programu promocji zdrowia.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	opracowanie i prezentacja programu promocji zdrowia, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-09	Projekcja metod, form kształtowania prawidłowych zachowań wobec różnych grup społecznych.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	opracowanie i prezentacja programu promocji zdrowia, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-10	Przygotowanie środków dydaktycznych i materiałów informacyjnych na potrzeby edukacji zdrowotnej.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	opracowanie i prezentacja programu promocji zdrowia, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: - Andruszkiewicz A., Banaszekiewicz M.: Promocja zdrowia Tom 1-2. Podręcznik dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwo i położnictwo. Wyd. Czelej, Lublin 2010. - Kasperczuk T.(red): Promocja zdrowia i żywienia w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym. Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia, Kraków 2014. - Woodal J., Hubley J., Copeman J.: Promocja zdrowia w praktyce. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2025.				

Literatura uzupełniająca: 1.Karski J.B.: Praktyka i teoria promocji zdrowia. CeDeWu, Warszawa 2024. 2.Gromadzka-Ostrowska J.(red): Edukacja Prozdrowotna i Promocja Zdrowia, SGGW 2019			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		20	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,7
	Praca własna studenta		0,3
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury - przygotowanie do zaliczenia	C.W11.,C.W13., C.W14., C.W15.	-zaliczenie na ocenę– test
Ćwiczenia	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie projektu z zakresu promocji zdrowia	C.U47., C.U48., K.K01., K.K05., K.K07.	opracowanie i prezentacja programu promocji zdrowia, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:			
Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z opracowania i przedstawienia programu promocji zdrowia dla pacjentów, rodzin oraz grup społecznych.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej co najmniej dostatecznej.
- Zaliczenie w semestrze III, przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru zawierający 20 pytań z zakresu treści programowych przypisanych do zajęć. Czas rozwiązania testu 20 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (minimum 50% poprawnych odpowiedzi). Jeśli student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną, wówczas ma prawo do zaliczenia w drugim terminie w sesji podstawowej

Skala ocen:

Max. 20 pkt

Bardzo dobry (5,0) – 19-20 pkt

Plus dobry (4,5) – 17-18 pkt

Dobry (4,0) – 15 -16 pkt

Plus dostateczny (3,5) – 13-14 pkt

Dostateczny (3,0) – 10-12 pkt

Niedostateczny (2,0) – poniżej 10 punktów

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- Zaliczenie na ocenę w semestrze III przed sesją egzaminacyjną
- Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z opracowania i przedstawienia programu promocji zdrowia.

Punktacja i kryteria oceny z opracowania i przedstawienia programu promocji zdrowia:

1-3 pkt. – zgodność programu z tematem;

1-3 pkt – poprawność merytoryczna;

1-3 pkt – aktualność zagadnień;

1-3 pkt – atrakcyjność przedstawionego programu zdrowia;

1-3 pkt – atrakcyjność przekazu.

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z opracowania i przedstawienia programu promocji zdrowia:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)

4,5 – plus dobry (13 pkt)

4,0 – dobry (11-12 pkt)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt)

2,0 -niedostateczny (poniżej 8 pkt).

W sytuacji gdy student z przygotowanego programu promocji zdrowia otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie w czasie sesji podstawowej.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student posiada wiedzę o: czynnikach warunkujących zdrowie, potrzebach zdrowotnych jednostki, rodziny i grupy społecznej oraz ich zaspokajaniu, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwiej, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zapoznanie studenta z wiedzą na temat świadczenia opieki nad pacjentem i rodziną, w środowisku zamieszkania, nauki i pracy. 2. Kształtowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji. 3. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W16.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	K_W02 K_W04
C.W17.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstkich w podstawowej opiece zdrowotnej;	K_W04
C.W18.	metody oceny środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;	K_W02 K_W05 K_W07
C.W19.	zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;	K_W02 K_W04 K_W07
C.W20.	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie;	K_W02 K_W04 K_W05 K_W07
C.W21.	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie;	K_W04 K_W05 K_W07
C.W22.	procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;	K_W04 K_W05
C.W39.	znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia;	K_W02 K_W05 K_W07
Umiejętności - potrafi		
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstkiej;	K_U01 K_U02 K_U04
C.U3.	ustalać plan opieki pielęgniarstkiej oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_U01

C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	K_U01 K_U02 K_U04
C.U5.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarских;	K_U02 K_U03 K_U04
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	K_U04
C.U10.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;	K_U04
C.U18.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliznie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;	K_U02 K_U04
C.U19.	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;	K_U02 K_U04
C.U20.	wykonać testy skórne i próby uczuleniowe;	K_U02 K_U04
C.U44.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;	K_U04
C.U45.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	K_U04
C.U53.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	K_U04
C.U54.	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	K_U04 K_U08
C.U55.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;	K_U02 K_U04
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05

K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
wykład				
TP-01	Miejsce podstawowej opieki zdrowotnej w systemie ochrony zdrowia. Organizacja i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej. Świadczenia gwarantowane w POZ. Zasady finansowania świadczeń POZ.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Zakres współpracy zespołu POZ w ramach koordynacji.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Zakres świadczeń w podstawowej opiece zdrowotnej.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne – testowe
TP-04	Kompetencje świadczeniodawców POZ.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne – testowe
TP-05	Rola podstawowej opieki zdrowotnej w promocji, profilaktyce i edukacji zdrowia rodziny. Szczepienia ochronne w praktyce pielęgniarstwa POZ. Program szczepień ochronnych.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne – testowe
TP-06	Ocena zdrowia i funkcjonowania osób starszych w środowisku domowym.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne – testowe
samokształcenie kierowane				

TP-07	Przygotowanie projektu pielęgniarских wskazówek z uwzględnieniem profilaktyki dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w wybranych jednostkach chorobowych z zakresu chorób układu krążenia, oddechowego, chorób zakaźnych, nowotworowych	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Laboratorium w CSM				
TP-08	Wykonywanie szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa; wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej	Laboratorium	pokaz, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych,
TP-09	Rozpoznawanie i klasyfikowanie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz charakteryzowanie miejscowych i uogólnionych reakcji organizmu występujących u pacjenta, a także podejmowanie stosownych działań;	Laboratorium	pokaz, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych,
TP-10	Wykonywanie testów skórnych i prób uczuleniowych;	Laboratorium	pokaz, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych,
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1. Kilańska D. (red.). Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Wydanie 1. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2010. 2. Pietrzak M., Knoff B., Kryczka T. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. PZWL, Warszawa 2021. 3. Ślusarska B., Marcinowicz L., Kocka K.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. Wydawnictwo PZWL, 2019				
Literatura uzupełniająca: 1. Bernatowska E., Grzesiowski P.: Szczepienia ochronne. Obowiązkowe i zalecane od A do Z. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2021. 2. Brosowska B., Mielczarek- Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece Zdrowotnej. Wydanie 1. Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2015. 3. Ostrenga W., Oblacińska A. Standardy postępowania i metodyka pracy pielęgniarki szkolnej. Podręcznik dla pielęgniarek i higienistek szkolnych. IMiD, Warszawa 2020.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		50	
Praca własna studenta		10 s	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	C.W16.C.W17.C.W18 C.W19C.W20.C.W21. C.W22.C.W39	- zaliczenie pisemne – test
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie projektu wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna	C.W18.C.W20C.W21	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Zajęcia laboratoryjne	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	C.U2.C.U7.C.U10.C.U18. C.U19.C.U45.CU.55 K_K05 K_K07	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych,
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1.Forma i warunki zaliczenia laboratorium:			
Zaliczenie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do tematu laboratorium			
2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:			
Zaliczenie w semestrze III.			
Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1. Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.

Zaliczenie – test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań.

Czas rozwiązywania testu 30 minut z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi). Uzyskanie oceny niedostatecznej z zaliczenia, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do zaliczenia w drugim terminie.

Skala ocen:

Max. 30 pkt. :

Bardzo dobry (5,0) – 27-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 24-26 pkt.

Dobry (4,0) – 21-23 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 18-20 pkt.

Dostateczny (3,0) – 15-17 pkt.

Niedostateczny (2,0) – poniżej 15 pkt

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

Zaliczenie na ocenę pozytywną przed sesją egzaminacyjną.

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

Kryteria oceny projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych:

Max. 18 pkt.

1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)
2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
3. Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)
4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)
6. Estetyka pracy (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)
- 4,0 – dobry (13-14 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium

1. Ocenę końcową stanowi średnia ocen umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Dietetyka		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	10	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o anatomii, fizjologii, patologii poszczególnych narządów i układów organizmu ludzkiego, farmakoterapii stosowanej w dietetyce, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu.			
2. Student posiada umiejętność gromadzenia danych o pacjencie (wywiad, obserwacja, pomiar parametrów, analiza dokumentacji), w procesie diagnozowania i leczenia, oraz posiada wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstkich.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
1. Student posiada wiedzę na temat: ilościowego i jakościowego zapotrzebowania organizmu człowieka na składniki pokarmowe niezbędne dla funkcjonowania organizmu w warunkach zdrowia i choroby, roli poszczególnych składników pokarmowych w ustroju, norm żywieniowych w zależności od wieku, stanu zdrowia oraz aktywności fizycznej, składu i wartości odżywczych produktów spożywczych, dysfunkcji wymagających żywienia dietetycznego, metod oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia, stosowanych metod żywienia dietetycznego, planowania żywienia dietetycznego w wybranych schorzeniach.				
2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia dietetycznego oraz żywienia dietetycznego.				
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
C.W23.	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;			K_W01 K_W03
C.W24.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;			K_W01 K_W02
C.W25.	klasyfikację i rodzaje diet;			K_W02
C.W26.	zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia;			K_W02
C.W27.	podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych;			K_W01 K_W03
C.W28.	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;			K_W02
Umiejętności – potrafi				
C.U56.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;			K_U04 K_U01
C.U57.	stosować i zlecać diety terapeutyczne;			K_U05 K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu			K_K05
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć

Wykład				
TP-01	Podstawy dietetyki: definicja dietetyki , edukacja żywieniowa, żywienie dietetyczne, przemiany energetyczne w organizmie człowieka. Bilans energetyczny ustroju i zapotrzebowanie na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby. Wartość odżywcza produktów spożywczych – charakterystyka poszczególnych grup produktów.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania
TP-02	Podstawy żywienia dietetycznego: rodzaje i charakterystyka diet, zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, przykłady zastosowania żywienia dietetycznego w wybranych stanach zdrowia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania
TP-03	Niedożywienie i jego następstwa. Żywienie dojelitowe i pozajelitowe. Udział pielęgniarki w leczeniu żywieniowym. Zasady żywienia dietetycznego i powikłania dietoterapii.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania
TP-04	Rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania
Ćwiczenia				
TP-05	Ocena stanu odżywienia i sposobu żywienia z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu dietetyki, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć, zadania praktyczne

TP-06	Zasady prawidłowego żywienia. Układanie jadłospisów.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu dietetyki, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć, zadania praktyczne
TP-07	Diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach. Poradnictwo w zakresie żywienia. Obowiązki pielęgniarki a obowiązki dietetyka.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu dietetyki, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć, zadania praktyczne- prezentacja
Samokształcenie				
TP-08	Przygotowanie projektu pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w wybranych jednostkach chorobowych wymagających leczenia dietetycznego	samokształcenie kierowane	samokształcenie	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1.Ostrowska L.: Dietetyka: Kompendium. PZWL, Warszawa 2020. 2.Dominiak I., Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D.: Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych. Edumetriq, Sopot 2017. 3.Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 2017. 4.Width M., Reinhard T. : Dietetyka kliniczna. Urban & Partner, Wrocław 2017. 5.Payne A. , Barker H.: Dietetyka i żywienie kliniczne. Urban & Partner, Wrocław 2017.				
Literatura uzupełniająca: 1.Ziemlański S.: Normy żywienia człowieka – fizjologiczne podstawy. PZWL, Warszawa 2001. 2.Polskie Towarzystwo Żywnienia Pozajelitowego i Dojelitowego; Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego. Scientifica, Kraków 2014. 3.Włodarek D., Lange E., Kozłowska L., Głębska D.: Dietoterapia. PZWL, Warszawa 2016. 4.Chevallier L.: 60 zaleceń dietetycznych w wybranych stanach chorobowych. Urban & Partner, Wrocław 2015.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		20		
Praca własna studenta		10 s		
SUMA GODZIN:		30		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	przygotowanie do zliczenia na ocenę	C.W23-.C.W28.	test zaliczeniowy- pisemny
Ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury	C.U56.; C.U57.	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu dietetyki, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć, zadania praktyczne- prezentacja
Samokształcenie	przygotowanie do zaliczenia, czytanie wskazanej literatury	C.W23.-C.W25.	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia <u>ćwiczeń</u> :			
1) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu dietetyki.			
2) Uzyskania oceny co najmniej dostatecznej z kompetencji społecznych.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów

1). Zaliczenie pisemne z oceną – test jednokrotnego wyboru zawierający 20 pytań z zakresu treści programowych przypisanych do zajęć. Czas rozwiązania testu 30 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymanie zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (minimum 50% poprawnych odpowiedzi).

Skala ocen (max. 20 pkt):

- Bardzo dobry (5,0) – 19-20 pkt
- Plus dobry (4,5) – 17-18pkt
- Dobry (4,0) – 15-16 pkt
- Plus dostateczny (3,5) – 13-14 pkt
- Dostateczny (3,0) – 10- 12 pkt
- Niedostateczny - poniżej 10 pkt

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń

1). Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu dietetyki.

Punktacja i kryteria oceny z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu dietetyki:

- 1) 1-3 pkt. – zgodność prezentacji z tematem;
- 2) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;
- 3) 1-3 pkt – aktualność zagadnień;
- 4) 1-3 pkt – atrakcyjność prezentacji multimedialnej;
- 5) 2-3 pkt – atrakcyjność przekazu.

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu dietetyki:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt); 4,5 – plus dobry (13 pkt); 4,0 – dobry (11-12 pkt); 3,5 – plus dostateczny (10 pkt); 3,0 – dostateczny (8-9 pkt); 2,0 - niedostateczny (7 pkt i poniżej).

3). Zaliczenie na ocenę pozytywną kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.

Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia dwóch ocen: ocena z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu dietetyki oraz ocena z kompetencji społecznych.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

Kryteria oceny projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych:

Max.18 pkt.

- 1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)
- 2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.),
- 3. Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)
- 4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
- 5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)
- 6. Estetyka pracy (0-3 pkt.)

Skala ocen: 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.); 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.) ; 4,0 – dobry (13-14 pkt.); 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.); 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.); 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Organizacja pracy pielęgniarstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	20	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Dostarczenie wiedzy na temat zasad organizacji pracy na stanowiskach pielęgniarstwa Nabycie umiejętności planowania i organizowania pracy własnej z uwzględnieniem zasad ergonomii oraz opracowania ścieżki kariery zawodowej.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedza - zna i rozumie				
C.W29.	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	K_W04 K_W06		
C.W30.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	K_W04		
C.W31.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki;	K_W06		
C.W32.	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	K_W04		
C.W33.	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	K_W06		
C.W34.	uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarskiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;	K_W04		
C.W35.	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki;	K_W06		
Umiejętności - potrafi				
C.U59.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	K_U17 K_U18		
C.U60.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	K_U17 K_U18		
C.U61.	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	K_U16 K_U17 K_U18		
C.U62.	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	K_U16 K_U17 K_U18		
C.U63.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej pielęgniarki;	K_U17 K_U18		
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K07		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
ćwiczenia				

TP-01	Organizacja pielęgniarstwa i stanowiska pracy.	ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne
TP-02	Organizacja pracy własnej i zespołowej. Cykl działania zorganizowanego.	ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne
TP-03	Zasady ergonomii w środowisku pracy pielęgniarów.	ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne
TP-04	Jakość w opiece pielęgniarstwa.	ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne
TP-05	Ścieżka kariery zawodowej w zawodzie pielęgniarki	ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne
samokształcenie kierowane				
TP-06	Uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarów w Polsce – kształcenie przeddyplomowe i podyplomowe. Licencjonowanie zawodu pielęgniarki.	Samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury,	Praca pisemna - znajomość wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa
TP-07	Minimalne normy zatrudnienia w zawodzie pielęgniarki.	Samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury,	Praca pisemna - znajomość wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:			
1. Ksykiewicz – Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej Lublin, Wydawnictwo Czelej, 2004.			
2. Ksykiewicz – Dorota A. (red.): Zarządzanie w pielęgniarstwie Lublin, Wydawnictwo Czelej, 2005 (dodruk 2015).			
Literatura uzupełniająca:			
1. Dowigałło Z.: Problemy Organizacji pracy kierowniczej Jarosław, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Jarosławiu, 2003.			
2. Zoll F., Rodowicz W., Chętnik T.: Organizacja pracy pielęgniarskiej Warszawa, PZWL, 1981.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		20	
Praca własna studenta		10 s	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach własnej pracy	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie do zaliczenia	C.W29. C.W30. C.W31. C.W32. C.W33. C.W34. C.W35. C.U59. C.U60. C.U61. C.U62. C.U63.	zaliczenie pisemne na ocenę
Samokształcenie	czytanie wskazanej literatury	C.W33. C.U61.	Praca pisemna - znajomość wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			

Ocena podsumowująca (końcowa):**1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń**

Student przystępuje do zaliczenia pisemnego w semestrze pierwszym przed rozpoczęciem sesji zimowej. Wszyscy studenci piszą test składający się z dwudziestu pytań jednokrotnego wyboru. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt. Za odpowiedź nieprawidłową 0 punktów. Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zaliczenia jest uzyskanie minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Skala ocen:

Max.20 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 20 pkt.

Plus dobry (4,5) – 18-19 pkt.

Dobry (4,0) – 16-17 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 14-17 pkt.

Dostateczny (3,0) – 12-13pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 12 pkt.

Zakres weryfikowanych efektów – Kod efektu: C.W29. C.W30. C.W31. C.W32. C.W33. C.W34. C.W35. C.U59. C.U60. C.U61. C.U62.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

2. Zaliczenie na ocenę w semestrze I przed sesją egzaminacyjną.

3. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z pracy pisemnej

4. Kryteria oceny pracy pisemnej:

- poprawność terminologiczna i językowa – od 0 do 3 pkt.
- prawidłowy i logiczny układ treści – od 0 do 3 pkt.
- jasność i zrozumiałość treści – od 0 do 3 pkt.
- szczegółowość opracowania – od 0 do 3 pkt.
- estetyka pracy – od 0 do 3 pkt.

5. Skala ocen i kryteria oceniania:

A – bardzo dobry (5,0) – otrzyma student, który uzyska z pracy minimum 100% punktów.

B – plus dobry (4,5) – otrzyma student, który uzyska z pracy minimum 90% punktów.

C – dobry (4,0) – otrzyma student, który uzyska z pracy minimum 80% punktów.

D – plus dostateczny (3,5) – otrzyma student, który uzyska z pracy minimum 70% punktów.

E – dostateczny (3,0) – otrzyma student, który uzyska z pracy minimum 60% punktów.

F – niedostateczny (2,0) – otrzyma student, który uzyska z pracy poniżej 60% punktów

Zakres weryfikowanych efektów – C.W.33; C.U61.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarce		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarckiej	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	40	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych układów, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji) oraz o udziale pielęgniarce w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.			
2. Student posiada podstawowe umiejętności gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji).			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Zapoznanie studenta z zagadnieniami przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego pacjentów w różnym wieku, samodzielnego wykonywania badania fizykalnego i oceny stanu zdrowia, a także interpretacji podstawowych badań diagnostycznych oraz oceny i rozpoznania stanów zagrożenia			

życia. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności samodzielnego wykonywania badania fizykalnego i oceny stanu zdrowia, a także interpretacji podstawowych badań diagnostycznych oraz oceny i rozpoznania stanów zagrożenia życia. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W36.	pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania	K_W01 K_W02 K_W03
C.W37.	system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Agravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem)	K_W01 K_W02 K_W03
C.W38.	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw)	K_W01 K_W02 K_W03
C.W40.	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania	K_W01 K_W02 K_W03
C.W41.	zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi	K_W01 K_W02 K_W03
C.W42.	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamek P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego)	K_W01 K_W02 K_W03
C.W43.	rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania	K_W01 K_W02 K_W03
C.W44.	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej	K_W01 K_W02 K_W03
C.W45.	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem	K_W01 K_W02 K_W03

	technologii cyfrowych	
Umiejętności - potrafi		
C.U64.	przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki	K_U07
C.U65.	dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta	K_U07
C.U66.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej	K_U07
C.U67.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta	K_U07
C.U68.	przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania)	K_U07
C.U69.	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	K_U07
C.U70.	wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu	K_U09
C.U71.	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia	K_U010
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
wykład				
TP-01	Wprowadzenie do tematyki przedmiotu. Zasady prowadzenia i dokumentowania badania fizykalnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-02	Zasady i sposób przeprowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego ogólnego i szczegółowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-03	Badanie stanu ogólnego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-04	Badanie skóry i jej wytworów. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-05	Badanie układu siateczkowo-śródbłonkowego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-06	Badanie głowy, jamy ustnej, gardła, szyi. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-07	Badanie układu oddechowego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-08	Badanie gruczołów wydzielania wewnętrznego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-09	Badanie układu sercowo – naczyniowego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-10	Badanie jamy brzusznej, badanie per rectum. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład	egzamin pisemny - test

			problemowy	
TP-11	Badanie układu nerwowego. Badanie narządów zmysłów. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-12	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-13	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-14	Badanie dziecka. Badanie osób starszych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
TP-15	Zasady i sposoby przeprowadzenia badania fizykalnego z wykorzystaniem technologii cyfrowych. Diagnostyka laboratoryjna. Dokumentacja kliniczna pacjenta.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny - test
Laboratorium w CSM				
TP-16	Badanie podmiotowe niemowląt, dzieci i osób dorosłych.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-17	Badanie ogólne.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-18	Badanie skóry i jej wytworów.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie

				zajęć laboratoryjnych
TP-19	Badanie układu siateczkowo-śródbłonkowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-20	Badanie głowy, jamy ustnej, gardła, szyi.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-21	Badanie układu oddechowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-22	Badanie gruczołów wydzielania wewnętrznego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-23	Badanie układu sercowo – naczyniowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-24	Badanie jamy brzusznej, badanie per rectum.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż,	bezpośrednia obserwacja

			ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-25	Badanie układu nerwowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-26	Badanie narządów zmysłów.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-27	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-28	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-29	Badanie dziecka.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia

			medyczna, dyskusja	obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-30	Badanie osób starszych.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-31	Wykonanie, interpretacja, wstępna ocena EKG i spirometrii. Zasady i sposoby przeprowadzenia badania fizykalnego z wykorzystaniem technologii cyfrowych..	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-32	Dokumentowanie badania fizykalnego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1. Douglas G., Nicol F, Robertson C. Macleod, Badanie kliniczne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2022. 2. Dyk D. (red.): Badania fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2012. 3. Maxwell A. Allan, James Marsh, wydanie pod redakcją F. Kokota: Wywiad i badanie przedmiotowe, Wydawnictwo Medyczne Urban&Partner, Wrocław 2005				
Literatura uzupełniająca: 1. Kokot F. (red.): Wywiad i badanie przedmiotowe. Urban & Partner, Wrocław 2004. 2. Kabata J., Kalinowski L., Szczepańska – Konkel M., Angielski S.: Badania laboratoryjne w codziennej praktyce. MAK media, Gdańsk 2005.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą		60		

prowadzącą zajęcia			
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		90	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	C.W36. C.W37. C.W38. C.W40. C.W41. C.W42. C.W43. C.W44. C.W45.	egzamin pisemny, test mieszany
Laboratorium	czytanie wskazanej literatury, nabywanie umiejętności wykonywanych podczas zajęć przygotowanie się do zaliczenia umiejętności praktycznych,	C.U64. C.U65. C.U66. C.U67. C.U68. C.U69. C.U70. C.U71.	zaliczenie umiejętności praktycznych, obserwacja, zaliczenie kompetencji społecznych, refleksja nad postawą studenta
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium: Zaliczenie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do tematu laboratorium. Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej umiejętności zawartej w „Dzienniku Zajęć” i w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara”.			
Ocena podsumowująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów: 1) Egzamin pisemny na ocenę w semestrze II, w sesji letniej. Egzamin ma postać testu pisemnego składającego się z 30 pytań. Skala ocen: Max.30 pkt. Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt. Plus dobry (4,5) – 26-27 pkt. Dobry (4,0) – 23-25 pkt. Plus dostateczny (3,5) – 21-22 pkt. Dostateczny (3,0) – 18-20 pkt. Niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt. 2) Ocena końcowa jest średnią ocen z egzaminu z części wykładowej i egzaminu OSCE z części			

laboratoryjnej.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do egzaminu w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć z badania fizykalnego, realizowanych w CSM wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”. Ocenę końcową stanowi średnia ocen umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.
- 2) Egzamin OSCE.

Ocena końcowa jest średnią ocen z egzaminu z części wykładowej i laboratoryjnej.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Zakażenia szpitalne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	10	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	20	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, potrzebach zdrowotnych jednostki ich zaspokajaniu i pielęgnowaniu. Ma podstawową wiedzę o chorobach zakaźnych oraz udziale pielęgniarstwa w planowaniu i organizowaniu edukacji w zakresie profilaktyki i zakażeń i chorób zakaźnych.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, leczeniem i opieką nad pacjentem z zakażeniem związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności wdrażania procedur zapobiegania zakażeniom szpitalnym. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarstwiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W46	Pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny.	K_W03
C.W47	Organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarki epidemiologicznej.	K-W05 K_W08
C.W48	Zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym.	K_W03 K_W05
Umiejętności - potrafi		
C.U49	Organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	K_U02
C.U72	Stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich.	K_U01
C.U73	Stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu;	K_U03 K_U16
C.U74	Stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	K_U06 K_U18
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Podstawy prawne dotyczące nadzoru nad zakażeniami i epidemiologia zakażeń szpitalnych.	Wykład	Wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie na ocenę – test
TP-02	Biologiczne czynniki chorobotwórcze podlegające rejestracji w szpitalu, monitorowanie zakażeń szpitalnych, analiza epidemiologiczna	Wykład	Wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie na ocenę – test
TP-03	Zakażenia układowe i kryteria rozpoznawania zakażeń szpitalnych.	Wykład	Wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie na ocenę – test
TP-04	Zasady izolacji pacjentów zakażonych	Wykład	Wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie na ocenę – test
Ćwiczenia				
TP-05	Dezynfekcja, sterylizacja jako element zapobiegania zakażeniom szpitalnym	Ćwiczenia	Zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja.	Projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna. Zaliczenie na ocenę.
TP-06	Postępowanie z odpadami medycznymi	Ćwiczenia	Zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja.	Projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna. Zaliczenie na ocenę.

TP-07	Postępowanie po ekspozycji na krew i inne potencjalne infekcyjne materiały mogące przenosić zakażenie	Ćwiczenia	Zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, opis przypadku, dyskusja.	Projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna. Zaliczenie na ocenę.
TP-08	Zasady pobierania materiału do badań bakteriologicznych	Ćwiczenia	Zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja.	Projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna. Zaliczenie na ocenę.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Bulanda M., Szostek S.: Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej. Wyd. PZWL, Warszawa 2020.
2. Bulanda M., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej. Wyd. PZWL. Warszawa 2020

Literatura uzupełniająca:

1. Heczko B., Wójkowska-Mach J., Bulanda M.: Zakażenia szpitalne: podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2009
2. Levy T. E.: Wirusowe choroby zakaźne. Skuteczne leczenie i profilaktyka. Oficyna Wydawnicza Aba 2018.
3. Dzierżanowska D.: Zakażenia szpitalne. Wyd. α-medica press, 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	20
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykłady	Czytanie wskazanej literatury	C.W46 C.W47 C.W48	Test
Ćwiczenia	Przygotowanie do zajęć	C.U49 C.U72 C.U73 C.U74	Projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca (częstkowa):

1. Zaliczenie testu na ocenę pozytywną
2. Przygotowanie projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
3. Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej. Test zawierający 30 pytań Czas rozwiązywania testu 40 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Skala ocen:

1. Max.30 pkt. (dla każdej z części egzaminu):
2. Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.
3. Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt.
4. Dobry (4,0) – 22-24 pkt.
5. Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt.
6. Dostateczny (3,0) – 15-18 pkt.
7. Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

Kryteria oceny projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna:

Max.18 pkt.

1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)
2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
3. Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)
4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)
6. Estetyka pracy (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)
- 4,0 – dobry (13-14 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

Projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna. Ocenę końcową stanowi średnia ocen częściowych z testu, przygotowanego projektu wskazówek pielęgniarских dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna i oceny z kompetencji społecznych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	5	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	20	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Student posiada wiedzę i umiejętności obsługi komputera.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zapoznanie studenta z teorią medycznych systemów teleinformatycznych, ich strukturą oraz technicznymi aspektami funkcjonowania. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie praktycznej umiejętności obsługi wybranych systemów informatycznych oraz wyszukiwania aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony zdrowia oraz elektronicznej dokumentacji medycznej. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarstwiej określonych w Kodeksie etyki pielęgniarstwiej i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
C.W49.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;			K_W04
C.W50.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa			K_W04 K_W07
Umiejętności - potrafi				
C.U40	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;			K_U15
C.U51	planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarstwa (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska;			K_U06
C.U69	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;			K_U06
C.U75	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;			K_U06
C.U76	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;			K_U18
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;			K_K04
K.K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykłady				

TP-01	Zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM). Definicje związane z informatyką medyczną oraz magazynowaniem i obróbką danych medycznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Tworzenie i obsługa relacyjnych baz danych oraz Systemu Zarządzania Bazą Danych - model baz danych wykorzystywany powszechnie we współczesnych systemach informatycznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
Laboratorium				
TP-03	Podstawowy Program Świadczeniodawcy - konfiguracja zasobów, obsługa deklaracji i usług.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja	zaliczenie praktyczne - obsługa systemu informatycznego medycznego
TP-04	Podstawowy Program Świadczeniodawcy - harmonogramy i obsługa wizyt.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja	zaliczenie praktyczne - obsługa systemu informatycznego medycznego
TP-05	Elektroniczna dokumentacja medyczna w praktyce pielęgniarstwa.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja	zaliczenie praktyczne - obsługa systemu informatycznego medycznego
TP-06	Gromadzenie i interpretacja założeń funkcjonalnych systemów zdrowia	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja	zaliczenie praktyczne - obsługa systemu informatycznego medycznego
TP-07	Stosowanie założeń funkcjonalnych systemów informacji w ochronie zdrowia	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja	zaliczenie praktyczne - obsługa systemu informatycznego medycznego
TP-08	Posługiwanie się dokumentacją medyczną oraz zastosowanie ochrony danych osobowych	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja	zaliczenie praktyczne - obsługa systemu informatycznego medycznego
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. Kiliańska D. (red.): E-zdrowie. Wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2018.
2. Gibiński M., Ciemierz R.: Dokumentacja medyczna w praktyce pielęgniarki i położnej. PZWL, Warszawa 2016.
3. Ustawa o systemie informacji w ochronie zdrowia z dnia 28 kwietnia 2011 r. Dz. U. Nr 113, poz. 657.

Literatura uzupełniająca:

1. Rudowski R. (red.): Informatyka medyczna. PWN, Warszawa 2012.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	20
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia pisemnego testu	C.W49., C.W50.	- zaliczenie pisemne – test
Laboratorium	- czytanie wskazanej literatury, - doskonalenie umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - przygotowanie do zaliczenia praktycznego	C.U40, C.U51, C.U69, C.U75, C.U76	- zaliczenie umiejętności praktycznych, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć laboratoryjnych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do laboratorium.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładu:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – testu jednokrotnego wyboru.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru.

Skala ocen (maksymalnie 30 pkt.):

- 5,0 – bardzo dobry (28-30 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (25-27 pkt.)
- 4,0 – dobry (22-24 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (19-21 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (15-18 pkt. – 50%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 15 pkt.).

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną umiejętności z zakresu obsługi systemu teleinformatycznego medycznego.
- 2) Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej obejmującej treści programowe z zakresu umiejętności, polegającej na wykonaniu zadań w systemie teleinformatycznym medycznym (ocenianych od 0 do 5 pkt.).

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z umiejętności (max. 20 pkt.):

- 5,0 – bardzo dobry (18-20 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (16-17 pkt.)
- 4,0 – dobry (14-15 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (12-13 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (10-11 pkt. – 50%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 10 pkt.).

- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć.

Ocenę końcową z laboratorium stanowi średnia ocen: oceny końcowej z umiejętności praktycznych realizowanych w systemie teleinformatycznym medycznym oraz oceny kompetencji społecznych.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Język migowy		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:.	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	25	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	25	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Student ma wiedzę o budowie i czynności aparatu słuchu, patologii aparatu słuchu umiejętności nawiązywania kontaktu z osobą Głuchą, potrafi przeprowadzić rozmowę z osobą Głuchą dotyczącą jego życia codziennego, stanu zdrowia i rodziny.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1.Główny cel kształcenia ma charakter praktyczny, jest nim wykształcenie u Studenta umiejętności interakcji z osobami Głuchymi poprzez uświadomienie sobie i przyjęcie ich kulturowej perspektywy, a zwłaszcza systemu wartości i sposobu doświadczania się Polskim Językiem Migowym. Studenci kontaktujący się z niesłyszącymi w życiu zawodowym będą mogli skutecznie rozwiązywać problemy komunikacyjne .			
2. Zapoznanie studenta ze specyfiką funkcjonowania osoby głuchej w słyszącym społeczeństwie oraz zwrócenie uwagi na punkty krytyczne w komunikacji między słyszącymi i niesłyszącymi.			
3..Zapoznanie z tematem kultury Głuchych i komunikacji międzykulturowej.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
C.W51.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta.	K_W02 K_W07		
Umiejętności – potrafi				
C.U77.	posługiwać się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszającym i niesłyszającym.	K_U02 K_U03 K_U07		
C.U80.	wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.	K_U06		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01.		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05.		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
		Ćwiczenia		
TP-01	Przedstawienie alfabetu.	ćwiczenia	pokaz, opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-02	Pokaz liczebników.	ćwiczenia	pokaz, opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-03	Pokaz dni tygodnia , kolorów , pory roku, nazwy miesięcy.	ćwiczenia	pokaz, opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-04	Podstawowe zwroty w	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie

	języku migowym.			ustne
TP-05	Znaki o tematyce rodziny.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-06	Pobyt w szpitalu.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-07	Znaki dotyczące samopoczucia.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-08	Rzeczy użytku codziennego.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-09	Nazwy wybranych miast.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-10	Higiena i części ciała.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-11	Znaki dotyczące żywności i przygotowania posiłku.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-12	Znaki dotyczące choroby.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-13	Pobyt w szpitalu.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-14	Choroby i ich objawy.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-15	Aspekty prozdrowotne	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Szczepankowski Bogdan, Język migowy w Terapii. Łódź 2008

Literatura uzupełniająca:

1. Czajkowska – Kisil.: Język Migowy jako przedmiot nauczania. Audiofonologia, 2000, T.XII83-101
2. Hendzel J.K.: Słownik polskiego języka miganego, Rakiel, Olsztyn 2006.
3. Grzesiak I.: Głusi jako mniejszość narodowa posługująca się językiem migowym, Polska polityka komunikacyjno – językowa wobec wyzwań XXI wieku, red.: S Gajda, A. Markowski, J. Porajski-Pomsta, s 355-361

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	25
Praca własna studenta	5
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,8
	Praca własna studenta		0,2
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury przygotowanie do zajęć przygotowanie do zaliczenia	C.W51., C.U77., C.U80., K.K01., K.K05., K.K07.	zaliczenie ustne
Ocena kształtująca: – zaliczenie ustne.			
Ocena podsumowująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia <u>ćwiczeń</u> :			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną sprawdzianu ustnego znajomości znaków, umiejętności tworzenia zdań i umiejętności odczytywania zdań w Polskim Języku Migowym.			
Ocenę niedostateczny – student nie opanował przekazanej wiedzy w trakcie zajęć , nie potrafi w sposób prawidłowy przedstawić poznanych znaków, w tym alfabetu oraz liczebników.			
Ocenę dostateczny- student ma wiedzę i potrafi opisać przyczyny oraz charakteryzuje wady słuchu, omówi poszczególne środki komunikacji , posługuje się alfabetem literując nazwy i odczytuje.			
Ocenę dobry – Student ma wiedzę i potrafi opisać stopnie uszkodzenia słuchu, przedstawi elementarne znaczenie języka migowego dla osób niesłyszących. Pokaże dni tygodnia, nazwy miesięcy, zwroty grzecznościowe, łączy język migowy z mimiką.			
Ocenę bardzo dobry– Student ma wiedzę i potrafi przedstawić wiadomości dla niesłyszących. Szczegółowo omówi znaczenie języka migowego, jego prawidłowości i zakłócenia. Używa podstawowych zwrotów w gramatyce języka migowego, potrafi zbudować zdanie, odczyta znaki migane przez drugą osobę. Sprawnie łączy język migowy z mową ciała (gesty, mimika twarzy, ruch ust). Sprawnie buduje skróty myślowe i posługuje się nimi.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Telemedycyna i e-zdrowie		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	25	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	25	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: - Student posiada podstawowe umiejętności w zakresie obsługi komputera, w tym posługiwania się systemem operacyjnym (np. Windows), edytorami tekstu, arkuszami kalkulacyjnymi oraz programami służącymi do komunikacji elektronicznej (np. e-mail, komunikatory). Potrafi efektywnie korzystać z zasobów Internetu, wyszukiwać informacje oraz obsługiwać platformy e-learningowe i systemy informatyczne wykorzystywane w ochronie zdrowia. - Student dysponuje podstawową wiedzą teoretyczną i praktyczną z zakresu opieki pielęgniarstwa, obejmującą m.in. proces pielęgnowania, planowanie i realizację opieki nad pacjentem, a także zasady etyki zawodowej. Ponadto posiada orientację w zakresie prowadzenia dokumentacji medycznej, zna jej strukturę, obowiązujące standardy oraz przepisy prawne dotyczące ochrony danych osobowych i dokumentowania świadczeń zdrowotnych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, technologiami i trendami w zakresie telemedycyny i e-zdrowia.
2. Zrozumienie roli cyfrowych technologii w poprawie dostępu do opieki zdrowotnej oraz jakości i efektywności leczenia.
3. Rozwijanie kompetencji w zakresie wdrażania i oceny rozwiązań telemedycznych i e-zdrowotnych.
4. Kształtowanie świadomości etycznej, prawnej i organizacyjnej związanej z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w ochronie zdrowia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W52.	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarских;	K_W04 K_W08
C.W53.	rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;	K_W04
C.W54.	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	K_W08
C.W55.	zakres i zasady udziału pielęgniarki w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.	K_W04
Umiejętności – potrafi		
C.U76.	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	K_U16 K_U17
C.U78.	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	K_U16 K_U18
C.U79.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarскую, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych;	K_U02 K_U03 K_U16
C.U80.	wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.	K_U01 K_U06 K_U18
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
ćwiczenia				
TP-01	Wprowadzenie do telemedycyny i e-zdrowia - podstawowe pojęcia i aktualne trendy.	ćwiczenia	dyskusja, prezentacja	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie końcowe - test
TP-02	Historia i rozwój e-zdrowia w Polsce i na świecie.	ćwiczenia	studium przypadku, analiza źródeł	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie końcowe - test
TP-03	Przegląd systemów telemedycznych w praktyce pielęgniarstwa.	ćwiczenia	praca z materiałami wideo, analiza narzędzi	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie końcowe - test
TP-04	Elektroniczna dokumentacja medyczna – standardy, formaty, narzędzia.	ćwiczenia	dyskusja, prezentacja	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie końcowe - test
TP-05	Systemy informacyjne w ochronie zdrowia (P1, P2, gabinet.gov.pl).	ćwiczenia	dyskusja, prezentacja	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie końcowe - test
TP-06	Zdalne monitorowanie pacjenta – przegląd urządzeń pomiarowych wykorzystywanych w telemedycynie.	ćwiczenia	dyskusja, prezentacja, pokaz	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie końcowe - test
TP-07	Platformy wideoporad i komunikacja z pacjentem.	ćwiczenia	dyskusja, prezentacja, pokaz	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie końcowe - test
TP-08	Etyka w e-zdrowiu – dylematy i dobre praktyki.	ćwiczenia	dyskusja, prezentacja	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie końcowe - test
TP-09	Organizacja opieki koordynowanej z wykorzystaniem e-zdrowia.	ćwiczenia	dyskusja, prezentacja	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie końcowe - test
TP-10	Zaliczenie końcowe: test + prezentacja multimedialna dotycząca zastosowania telemedycyny i e-zdrowia w praktyce pielęgniarstwa.	ćwiczenia	praca własna, prezentacja	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie końcowe - test

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)			
Literatura podstawowa:			
1. Demitrescu T. (red.): Telemedycyna: poradnik dla lekarzy. Wyd. 1. Wydawnictwo "Help-Med", Kraków 2021.			
2. Koenner M., Malinowska A.: Telemedycyna: aspekty prawne. Wydawnictwo AsteriaMed, Gdańsk 2020.			
3. Lipowicz I., Szpor G., Świerczyński M. (red.): Telemedycyna i e-zdrowie: prawo i informatyka. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2019.			
Kilańska D., Grabowska H., Gaworska-Krzemińska A. (red.): E-zdrowie: wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. Wyd. 1. PZWL, Warszawa 2018.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Krupiński P.: Telemedycyna. Zastosowanie nowoczesnych technologii w medycynie. PZWL, Warszawa 2019.			
2. Król A.: Telemedycyna w praktyce pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2021.			
3. Król-Calkowska J.: E-dokumentacja medyczna i telemedycyna. Aspekty prawne. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2021.			
4. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 302).			
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie standardu organizacyjnego teleporady w ramach podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2022 r. poz. 1194).			
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 maja 2018 r. w sprawie rodzajów elektronicznej dokumentacji medycznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1851).			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		25	
Praca własna studenta		5	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,8
	Praca własna studenta		0,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej

ćwiczenia	Zapoznanie się ze wskazaną literaturą, Przygotowanie prezentacji multimedialnej dotyczącej zastosowania telemedycyny i e-zdrowia w praktyce pielęgniarskiej, Przygotowanie do testu końcowego.	C.U75., C.U76., C.U78., C.U79., C.U80., K.K01., K.K05., K.K07.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - zaliczenie pisemnie - test
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do ćwiczeń. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do ćwiczeń. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną prezentacji multimedialnej dotyczącej zastosowania telemedycyny i e-zdrowia w praktyce pielęgniarskiej.			
Ocena podsumowująca:			
1) Zaliczenie pisemne na ocenę pozytywną w semestrze letnim – przed sesją egzaminacyjną obejmującą: - Test wielokrotnego wyboru, - Zaliczenie prezentacji multimedialnej dotyczącej zastosowania telemedycyny i e-zdrowia w praktyce pielęgniarskiej. Warunkiem uzyskania zaliczenia zajęć jest zaliczenie na ocenę pozytywną testu oraz prezentacji multimedialnej. Ocenę końcową stanowi średnia z ocen częściowych: testu oraz prezentacji multimedialnej. Uzyskanie oceny niedostatecznej z zaliczenia, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do zaliczenia w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej). W sytuacji gdy student otrzyma jedną ocenę niedostateczną (z testu lub prezentacji multimedialnej), ma prawo do zaliczenia w drugim terminie tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną. Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) - poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

D. ZAJĘCIA Z ZAKRESU OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

26. Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
27. Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne
28. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne
29. Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne
30. Geriatria*** i pielęgniarstwo geriatryczne
31. Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne
32. Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne
33. Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe
34. Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece
35. Opieka paliatywna
36. Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej
37. Podstawy rehabilitacji
38. Badania naukowe w pielęgniarstwie
39. Przygotowanie do egzaminu dyplomowego – repetytorium

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	65	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samosształcenie	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	90	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach internistycznych.
2. Kształtowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia internistycznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji.
3. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W03
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach wymagających leczenia zachowawczego, w tym w chorobach nowotworowych;	K_W03
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	K_W03 K_W07
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W03
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej);	K_W04 K_W07 K_W08
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W07 K_W08
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W02

D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_W01 K_W02
D.W11.	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego;	K_W03
D.W12.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	K_W03
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U03 K_U07 K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U11.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15 K_U18
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13
D.U20.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	K_U09
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		

K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

TRZĘŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład Choroby wewnętrzne				
TP-01	Choroby układu krążenia, serca i naczyń krwionośnych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Schorzenia układu oddechowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Schorzenia układu trawiennego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Schorzenia wątroby.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Schorzenia trzustki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Schorzenia układu moczowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Schorzenia układu krwiotwórczego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-08	Schorzenia układu dokrewnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Schorzenia układu kostno – stawowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Schorzenia mięśni.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Wykład Pielęgniarstwo internistyczne				
TP-11	Zadania i kompetencje pielęgniarki wobec chorego hospitalizowanego w oddziale internistycznym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-12	Udział pielęgniarki w diagnostyce i terapii chorób internistycznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-13	Ogólna charakterystyka objawów patologicznych chorób układu sercowo-naczyniowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-14	Pielęgnowanie chorego z chorobą niedokrwienną serca, nadciśnieniem tętniczym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-15	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niewydolnością serca.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-16	Pielęgnowanie chorego z zawałem mięśnia sercowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-17	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu oddechowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-18	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i astmą oskrzelową.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-19	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z gruźlicą.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-20	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony przewodu pokarmowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-21	Opieka pielęgniarska nad chorym z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-22	Opieka pielęgniarska nad chorym z przewlekłym zapaleniem trzustki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-23	Opieka pielęgniarska nad chorym z marskością wątroby.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-24	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą. Edukacja w cukrzycy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-25	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym ze śpiączką hipoglikemiczną i hiperglikemiczną.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-26	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-27	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu moczowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-28	Opieka pielęgniarska nad chorym z przewlekłą niewydolnością nerek.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-29	Pielęgnowanie pacjenta z chorobą zapalną nerek i dróg moczowych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-30	Pielęgnowanie pacjenta z kłębuszkowym zapaleniem nerek.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-31	Zdania pielęgniarki w opiece nad chorym z niedokrwistością.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-32	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z białaczką. Opieka nad chorym po chemioterapii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-33	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym ze skazą krwotoczną.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-34	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Samokształcenie kierowane				
TP-35	Przygotowanie projektu pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w wybranych jednostkach chorobowych wymagających leczenia internistycznego.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Laboratorium w CSM				

TP-36	Monitorowanie stanu pacjenta Rozpoznawanie problemów zdrowotnych i podejmowanie właściwych działań pielęgniarstkich wobec pacjenta z wybraną jednostką chorobową wymagającą leczenia w oddziale chorób wewnętrznych.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium ustne lub pisemne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - udział w symulacji medycznej
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Talarska D., Zozulińska – Żiółkiewicz D., Strugała M.: Pielęgniarstwo internistyczne (eBook). PZWL, Warszawa 2024.				
2. Talarska D., Zozulińska – Żiółkiewicz D., Strugała M.: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2024.				
3. Szczeklik A., Gajewski P.: Interna Szczeklika 2024. Medycyna praktyczna 2024 .				
4. Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2018.				
5. Łebkowska A., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. Zalecenia pielęgniarstkie dla pacjentów i ich opiekunów. PZWL, Warszawa 2023.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Szczeklik A., Gajewski P.: Interna Szczeklika 2024/2025. Medycyna praktyczna 2025 .				
2. Kaszuba D., Nowicka A.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2014.				
3. Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL, Warszawa 2019.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		80		
Praca własna studenta		10 s + 30		
SUMA GODZIN:		120		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4		2,7
	Praca własna studenta			1,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., D.W10., D.W11., D.W12.	- egzamin pisemny – test
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie projektu wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna	D.W2., D.W8.	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Zajęcia laboratoryjne w CSM	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	D.W2., D.W3., D.W6., D.W8., D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U9., D.U11., D.U15., D.U16., D.U17., D.U19., D.U20., D.U40., K.K01, K.K02., K.K03, K.K04, K.K05, K.K06, K.K07	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - zaliczenie udziału w symulacji
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: 1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej: 1) Uzyskanie oceny pozytywnej podczas prebryfingu z wiedzy z zakresu treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych w CSM. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć. 4) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej.
- 2) Egzamin w semestrze III w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru z części klinicznej i odrębny z pielęgniarstwa, zawierający 60 pytań z każdej części egzaminu. Czas rozwiązywania testu 60 minut z części klinicznej oraz 60 minut z zakresu pielęgniarstwa. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Student uzyska z egzaminu dwie częściowe oceny – jedną z egzaminu z części klinicznej, drugą z egzaminu z pielęgniarstwa, które koordynator sumuje i wylicza średnią z ocen, jako ocenę końcową wspólną dla zajęć. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z każdej części egzaminu. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę częściową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (55-60 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (49-54 pkt.)
- 4,0 – dobry (43-48 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (37-42 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (30-36 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 30 pkt.)

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarstwach wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

Kryteria oceny projektu pielęgniarstwach wskazówek poszpitalnych:

Max.18 pkt.

1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)
2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
3. Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)
4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)
6. Estetyka pracy (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)
- 4,0 – dobry (13-14 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Średnia ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	65	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	90	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach chirurgicznych. 2. Kształtowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji. 3. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W03
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach wymagających leczenia chirurgicznego, w tym w chorobach nowotworowych;	K_W03
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	K_W03 K_W07
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W03
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (chirurgicznej oraz w bloku operacyjnym);	K_W04 K_W07 K_W08
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W07 K_W08
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W02
D.W11.	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	K_W03
D.W12.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	K_W03

D.W13.	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	K_W07
D.W14.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	K_W06 K_W07
D.W15.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;	K_W03
D.W16.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	K_W07
D.W17.	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji.	K_W03 K_W07
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U03 K_U07 K_U013
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13
D.U23.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	K_U03
D.U24.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	K_U03 K_U12
D.U25.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	K_U03 K_U12
D.U26.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;	K_U03

D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja).	K_U03 K_U17		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład Chirurgia				
TP-01	Specyfika pracy zespołu terapeutycznego w oddziale chirurgicznym i w bloku operacyjnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Zakażenia w chirurgii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-03	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia, z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia. Protokół ERAS (<i>enhanced recovery after surgery</i>).	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Postępowanie z pacjentem po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w ostrych stanach chirurgicznych: krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego, niedrożność przewodu pokarmowego, ostre zapalenie trzustki, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, rozlane zapalenie otrzewnej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach układu pokarmowego wymagających leczenia chirurgicznego: choroba wrzodowa i rak żołądka, choroby pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych, przepuklina brzuszna, rak trzustki, rak jelita grubego i inne wybrane choroby jelit.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach tarczycy wymagających leczenia chirurgicznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach klatki piersiowej: stany nagłe zagrażające życiu, rak płuc.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u pacjentów z rakiem piersi.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach naczyń tętniczych i żylnych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-11	Urazy narządu ruchu: rany, stłuczenia, złamania, skręcenia – przyczyny, metody postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-12	Pacjent z chorobą oparzeniową - postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-13	Podstawy chirurgii przeszczepiania narządów uszypułowanych: podstawy prawne, kryteria rozpoznawania śmierci mózgu, zasady pobierania i przeszczepiania nerek, wątroby, trzustki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Wykład Pielęgniarstwo chirurgiczne				
TP-14	Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-15	Specyfika pracy pielęgniarki w bloku operacyjnym: organizacja opieki, zadania pielęgniarki operacyjnej i anestezjologicznej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-16	Badania diagnostyczne w chirurgii. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych i opieka nad pacjentem w ich trakcie oraz po wykonaniu badań – zadania pielęgniarki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-17	Zadania pielęgniarki w przygotowaniu chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-18	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia. Pielęgnowanie ukierunkowane na zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-19	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w chirurgii jednego dnia i opieka po zabiegu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-20	Opieka pielęgniarska nad chorymi w ostrych stanach chirurgicznych: krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego, niedrożność przewodu pokarmowego, ostre zapalenie trzustki, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, rozlane zapalenie otrzewnej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-21	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wybranymi chorobami układu pokarmowego wymagającymi leczenia chirurgicznego: choroba wrzodowa i rak żołądka, choroby pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych, przepuklina brzuszna, rak trzustki, rak jelita grubego i inne wybrane choroby jelit.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-22	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wybranymi chorobami tarczycy wymagającymi leczenia chirurgicznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-23	Opieka pielęgniarska nad pacjentem w chorobach klatki piersiowej: stany nagłe zagrażające życiu, rak płuc.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-24	Opieka pielęgniarska nad chorą z rakiem piersi.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-25	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami naczyń tętniczych i żylnych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-26	Opieka pielęgniarska nad chorym z chorobą oparzeniową.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-27	Pielęgnowanie chorego z urazem narządu ruchu leczonym zachowawczo (opatrunek gipsowy lub wyciąg bezpośredni) lub operacyjnie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Samokształcenie kierowane				
TP-28	Przygotowanie projektu pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna z wybraną jednostką chorobową wymagającą leczenia chirurgicznego.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Laboratorium w CSM				

TP-29	Monitorowanie stanu pacjenta w okresie okołoperacyjnym. Rozpoznawanie problemów zdrowotnych i podejmowanie właściwych działań pielęgniarских wobec pacjenta z wybraną jednostką chorobową wymagającą leczenia chirurgicznego.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - udział w symulacji medycznej
TP-30	Zadania pielęgniarki w leczeniu przeciwbólowym pacjentów po zabiegu operacyjnym: ocena poziomu bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosowanie farmakologicznego i niefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - udział w symulacji medycznej
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019.				
2. Michalak A., Sierżantowicz R. (red.): Pielęgniarstwo operacyjne. PZWL, Warszawa 2023.				
3. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL, Warszawa 2024.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym: podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2018.				
2. Łuczyk M., Szadowska-Szlachetka Z., Ślusarska B. (red.): Standardy i procedury w pielęgniarstwie onkologicznym. PZWL, Warszawa 2017.				
3. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarские w chirurgii. Wyd. 1-3 dodruk. PZWL, Warszawa 2016.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		80		
Praca własna studenta		10 s + 30		
SUMA GODZIN:		120		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4		2,7
	Praca własna studenta			1,3
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., D.W11., D.W12., D.W13., D.W14., D.W15., D.W16., D.W17.	- egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie projektu wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna	D.W2., D.W8., D.W14.	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Zajęcia laboratoryjne w CSM	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	D.W2., D.W6., D.W8., D.W14., D.W17., D.U1., D.U2., D.U3., D.U5., D.U7., D.U9., D.U17., D.U19., D.U23., D.U24., D.U25., D.U26., D.U27., K.K01, K.K02., K.K03, K.K04, K.K05, K.K06, K.K07	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - zaliczenie udziału w symulacji

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Uzyskanie oceny pozytywnej z wiedzy z zakresu treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych w CSM.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć.
- 4) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej.
- 2) Egzamin w semestrze III w sesji zimowej – test wielokrotnego wyboru z części klinicznej i odrębny z pielęgniarstwa, zawierający 60 pytań z każdej części egzaminu. Czas rozwiązywania testu 60 minut z części klinicznej oraz 60 minut z zakresu pielęgniarstwa chirurgicznego. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Student uzyska z egzaminu dwie częściowe oceny – jedną z egzaminu z części klinicznej, drugą z egzaminu z pielęgniarstwa, które koordynator zajęć sumuje i wylicza średnią z ocen, jako ocenę końcową wspólną dla zajęć. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z każdej części egzaminu. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę częściową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (55-60 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (49-54 pkt.)
- 4,0 – dobry (43-48 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (37-42 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (30-36 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 30 pkt.)

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% punktów) z pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

Kryteria oceny projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych:

Max.18 pkt.

1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)
2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
3. Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)
4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)
6. Estetyka pracy (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)
- 4,0 – dobry (13-14 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Średnia ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pediatric and nursing pediatrics		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Nursing, first cycle, practical profile			
Język wykładowy: polski / angielski		Rodzaj zajęć: sciences in the field of specialist care	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	65	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	20	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	95	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów			

medycznych.		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach pediatrycznych. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności niezbędnych do realizacji opieki nad dzieckiem zdrowym, chorym i/lub niepełnosprawnym oraz w terminalnej fazie choroby. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie etyki polskiej pielęgniarki i położnej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W02
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach pediatrycznych; <i>etiopathogenesis, clinical symptoms, course, treatment, prognosis and principles of nursing care for patients with selected pediatric diseases</i>	K_W03
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	K_W03 K_W07
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W03
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej pediatrycznej;	K_W03 K_W07
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W03 K_W07
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W03 K_W07
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_W03 K_W07
D.W18.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi.	K_W01 K_W02 K_W03
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele	K_U2

	i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U04 K_U11
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U13
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U14
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U12.	przeprowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	K_U03 K_U04
D.U13.	przeprowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	K_U04 K_U05
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_U2 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U2 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U2 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06

D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U2 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06		
D.U18.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	K_U2 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06		
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U2 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01		
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02		
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
wykład Pediatria				
TP-01	Zagadnienia medycyny społecznej w pediatrii. Uodparnianie w pediatrii. Żywnienie w pediatrii. Rozwój dziecka: rozwój somatyczny.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany

	rozwój psychiczny. Ocena rozwoju dziecka.			
TP-02	Układ krążenia: wady wrodzone, niewydolność serca.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-03	Układ oddechowy: zakażenie górnych dróg oddechowych, zapalenie dolnych dróg oddechowych, mukowiscydoza.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-04	Układ pokarmowy: zaburzenia czynnościowe, ostra i przewlekła biegunka, celiakia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-05	Układ moczowy: zakażenia układu moczowego, kłębuszkowe zapalenie nerek, niewydolność nerek, zespół nerczycowy, moczenie nocne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-06	Choroby otolaryngologiczne: choroby nosa i zatok przynosowych, choroby jamy ustnej i gardła, zapalenie krtani.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-07	Schorzenia układu nerwowego: mózgowie porażenie dziecięce, wodogłowie, padaczka, upośledzenie umysłowe.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-08	Choroby wydzielania wewnętrznego: cukrzyca.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-09	Choroby tkanki łącznej: młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-10	Choroby układu krwiotwórczego i krwi: choroby układu czerwonekrwinkowego, choroby układu białokrwinkowego, skazy krwotoczne. <i>Etiopathogenesis, clinical symptoms, course, treatment, prognosis and principles of nursing care for patients with selected pediatric diseases/diseases of the white blood cell system</i>	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-11	Choroby alergiczne: atopowe zapalenie skóry, astma oskrzelowa.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-12	Podstawy rozpoznawania stanów chorobowych: wywiady i badanie przedmiotowe, semiotyka ogólna, badania laboratoryjne, badania rentgenowskie, badania ultrasonograficzne, podstawowe metody diagnostyczne w chorobach poszczególnych układów.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-13	Podstawy leczenia w wieku rozwojowym.	wykład	wykład podający,	egzamin pisemny – test mieszany

			wykład problemowy	
wykład Pielęgniarstwo pediatryczne				
TP-14	Udział pielęgniarki w zmniejszaniu chorobowości, zachorowalności, wypadkowości, umieralności wśród dzieci i młodzieży.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-15	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-16	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-17	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-18	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-19	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-20	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-21	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-22	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-23	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
TP-24	Pielęgnowanie dziecka z wybranymi wadami i stanami chorobowymi zagrażającymi życiu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test mieszany
Samokształcenie				
TP-25	Hospitalizacja, jako sytuacja trudna dla dziecka i rodziców. Reakcje dziecka i jego rodziców na chorobę i hospitalizację.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-26	Model zawodowy pielęgniarki	samokształcenie	samokształcenie	zaliczenie

	pediatrycznej. Udział pielęgniarki w diagnozie i leczeniu pacjenta pediatrycznego.	kierowane		pisemne – testowe
TP-27	Potrzeby dziecka przewlekłe chorego, z niepełnosprawnością fizyczną i umysłową.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-28	Choroby zakaźne wieku dziecięcego. Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami zakaźnymi.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-29	Układ pokarmowy: zaburzenia czynnościowe, choroba wrzodowa, choroby trzustki i wątroby.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-30	Choroby nerwowo – mięśniowe.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-31	Bloki metaboliczne. Galaktozemia. Fenylketonuria.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-32	Opieka paliatywna w pediatrii. Reakcja na ból i postępowanie przeciwbólowe. Formy wsparcia, psychoonkologia w pediatrii. Zasady pielęgnacji dziecka w chorobie nowotworowej.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
laboratorium w CSM				
TP-33	Pielęgnacja dzieci z zaburzeniami odżywiania. Zasady, metody, techniki żywienia niemowląt, dzieci zdrowych i chorych. Żywienie i leczenie żywieniowe dzieci.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	prebirefing, bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć
TP-34	Ocena rozwoju psychofizycznego dziecka, wykrywanie zaburzeń w rozwoju, badanie w pediatrii.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	prebirefing, bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć
TP-35	Pielęgnowanie dziecka z gorączką i napadem drgawek gorączkowych	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	prebirefing, bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć
TP-36	Pielęgnowanie dziecka z chorobami	laboratorium	opis, instruktaż,	prebirefing,

	układu oddechowego przebiegających z dusznością.	w CSM	symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Emeryk A., Zarzycka D.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa 2020.
2. Carroll W., Lissauer T.: Pediatria. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2021.
3. Kawalec W., Grenda R., Kulus M. (red.): Pediatria. Tom 1. PZWL, Warszawa 2021.
4. Kawalec W., Grenda R., Kulus M. (red.): Pediatria. Tom 2. PZWL, Warszawa 2021.
5. Prajapati Baldev, IAP Clinical Examination in Pediatrics, Jaypee Brothers Medical Publishers, 2021, ISBN 9789389776379

Literatura uzupełniająca:

1. Carroll W., Lissauer T.: Illustrated Textbook of Paediatrics, Elsevier Health Sciences, 2021
2. Brykczyńska M.: Pielęgniarstwo pediatryczne – zagadnienia etyczne. PZWL, Warszawa, 1996
3. Pawlaczek B.: Pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa 2014.
6. Rakowska – Róziewicz D.: Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym. Czelej, Lublin 2001.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	85
Praca własna studenta	25
SUMA GODZIN:	120

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,8
	Praca własna studenta		1,2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W9. D.W10. D.W18.	- egzamin pisemny – test mieszany

	egzaminu		
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W9. D.W10. D.W18.	- zaliczenie pisemne – testowe
Laboratorium w CSM	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U7. D.U9. D.U10. D.U11. D.U12. D.U13. D.U14. D.U15. D.U16. D.U17. D.U18. D.U19.	- prebryfing, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć.
- 3) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Egzamin w semestrze III w sesji zimowej – test z części klinicznej i odrębny z pielęgniarstwa, zawierający po 30 pytań z każdej części egzaminu. Czas rozwiązywania testu 40 minut z części klinicznej oraz 40 minut z zakresu pielęgniarstwa. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.
Student uzyska z egzaminu dwie częściowe oceny – jedną z egzaminu z części klinicznej, drugą z egzaminu z pielęgniarstwa, które koordynator sumuje i wylicza średnią z ocen, jako ocenę końcową wspólną dla zajęć. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z każdej części egzaminu. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę częściową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

Max.30 pkt. (dla każdej z części egzaminu):

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.
Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt.
Dobry (4,0) – 22-24 pkt.
Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt.
Dostateczny (3,0) – 15-18 pkt.
Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.
- 3) Skala ocen:

Max.30 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.
Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt.
Dobry (4,0) – 22-24 pkt.
Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt.
Dostateczny (3,0) – 15-18 pkt.
Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Średnia ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	50	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	20	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowanie kobiet w wybranych schorzeniach układu rozrodczego, zaburzeniach występujących w okresie ciąży oraz sprawowania opieki nad chorymi ginekologicznie, nad kobietą w ciąży, w trakcie porodu oraz połogu.
2. Kształtowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia ginekologicznego oraz przygotowania kobiet do samoopieki i samo pielęgnacji.
3. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W03
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach wymagających leczenia ginekologicznego, w tym w chorobach nowotworowych;	K_W03
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	K_W03 K_W07
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W03
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (w położnictwie i ginekologii oraz w bloku operacyjnym);	K_W04 K_W07 K_W08
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W07 K_W08
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W02
D.W10.	Metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_W03
D.W11.	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	K_W03
D.W12.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych	K_W03

D.W19.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istotę opieki pielęgniarstwa w tym zakresie;	K_W03 K_W07
D.W20.	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	K_W06 K_W07
D.W21.	okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki nad kobietą w położu;	K_W01 K_W03
D.W22.	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych	K_W02
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U08 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U03 K_U07 K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17
D.U28.	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;	K_U01 K_U03
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02

K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład Położnictwo i ginekologia				
TP-01	Metody diagnostyczne ciąży fizjologicznej i ciąży wysokiego ryzyka.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Problemy zdrowotne kobiet w wieku przekwitania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Patologia narządu rodneho, stany zapalne, zakażenia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-04	Schorzenia nowotworowe narządu rodneho.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-05	Przygotowanie pacjentki do badań w położnictwie i ginekologii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-06	Schorzenia nowotworowe gruczołu piersiowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
Wykład Pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne				

TP-07	Opieka okołoporodowa- postępowanie położnicze i pielęgnacyjne w porodzie przedwczesnym, fizjologicznym, powikłanym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-08	Pielęgnowanie wcześniaka i noworodka po porodzie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-09	Opieka nad położnicą w połogu fizjologicznym i powikłanym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-10	Pielęgnowanie kobiety po operacji ginekologicznej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-11	Profilaktyka przeciwnowotworowa- rola i zadania pielęgniarki/położnej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-12	Przygotowanie kobiety w ciąży i jej rodziny do porodu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
Samokształcenie kierowane				
TP-13	Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, przygotowanie do rodzicielstwa.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarskich wskazówek dla kobiet i ich rodzin
TP-14	Niepłodność- problem współczesnych par.	samokształcenie kierowane	samosztalcenie	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarskich wskazówek dla kobiet i ich rodzin
Laboratorium w CSM				
TP-15	Obserwacja i pielęgnacja noworodka dojrzałego i wcześniaka po urodzeniu i dalszych dobach życia.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium pisemne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - udział w symulacji medycznej

TP-16	Poród uliczny- pomoc rodzącej	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium pisemne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - udział w symulacji medycznej
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Bremborowicz G.H/red/.: Położnictwo dla położnych i pielęgniarek. PZWL, Warszawa 2018.				
2. Łopecka - Klusek C., Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWL, Warszawa 2018.				
3. Bremborowicz G.H/red/.: Stany kliniczne ginekologii, onkologii ginekologicznej i urologicznej. PZWL, Warszawa 2017.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Rabiej M., Mazurkiewicz B., Pielęgowanie w położnictwie, ginekologii i neonatologii. PZWL Warszawa 2018				
2. Salamonczyk M., Łozińska - Czerniak A., Dmoch - Gajzewska E.: Neonatologia. PZWL Warszawa 2014				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			70	
Praca własna studenta			10 s + 10	
SUMA GODZIN:			90	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3		2,3
	Praca własna studenta			0,7
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy		Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., D.W11., D.W12., D.W19., D.W20., D.W21., D.W22.		- zaliczenie pisemne – test

Zajęcia laboratoryjne w CSM	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	D.W2., D.W6., D.W8., D.W19., D.U1., D.U2., D.U3., D.U5., D.U7., D.U9., D.U17., D.U27., K.K01, K.K02., K.K03, K.K04, K.K05, K.K06, K.K07	- kolokwium pisemne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - zaliczenie udziału w symulacji
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie projektu wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna	D.W2., D.W8.	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek dla kobiet i ich rodzin

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Uzyskanie oceny pozytywnej z wiedzy z zakresu treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych w CSM.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć.
- 4) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej.
- 2) Zaliczenie w semestrze III w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru z części klinicznej i odrębny z pielęgniarstwa, zawierający 60 pytań z każdej części zaliczenia. Czas rozwiązywania testu 60 minut z części klinicznej oraz 60 minut z zakresu pielęgniarstwa. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.
- 3) Student uzyska z zaliczenia dwie częściowe oceny – jedną z zaliczenia z części klinicznej, drugą z zaliczenia z pielęgniarstwa, które koordynator sumuje i wylicza średnią z ocen, jako ocenę końcową wspólną dla zajęć. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z każdej części zaliczenia. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę częściową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa, wówczas ma prawo do zaliczenia w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

5,0 – bardzo dobry	(55-60 pkt.)
4,5 – plus dobry	(49-54 pkt.)
4,0 – dobry	(43-48 pkt.)
3,5 – plus dostateczny	(37-42 pkt.)
3,0 – dostateczny	(30-36 pkt.)
2,0 – niedostateczny	(poniżej 30 pkt.)

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

3) Kryteria oceny projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych:

Max. 18 pkt.

Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)

Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)

Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)

Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)

Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)

Estetyka pracy (0-3 pkt.)

Skala ocen:

5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)

4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)

4,0 – dobry (13-14 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)

3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.

2) Średnia ocen z kolokwium pisemnego, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną

Skala ocen:

5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)

4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)

4,0 – dobry (13-14 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)

3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	60	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	85	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
- wiedza – student zna podstawową terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, teorii pielęgniarstwa, procesu pielęgnowania - umiejętności –student potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, - kompetencje społeczne – student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarstwa.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Student będzie posiadał wiedzę w zakresie etiologii, objawów, diagnostyki i metod leczenia oraz pielęgnowania pacjenta z wybranymi schorzeniami wieku podeszłego. Student będzie posiadał umiejętności przeprowadzenia Całościowej Oceny Geriatrycznej oraz przygotowania planu opieki nad pacjentem z wybranym problemem geriatrycznym.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w wieku podeszłym	K_W02
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach,	K_W03
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	K_W07
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w podeszłym wieku w różnych chorobach i stanie zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	K_W03
D.W7.	zasady organizacji opieki geriatrycznej,	K_W04
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem geriatrycznym w różnym stanie zdrowia	K_W07
D.W9.	reakcje pacjenta w podeszłym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	K_W02
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_W07
D.W23.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	K_W01
D.W24.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków;	K_W03
D.W25.	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów;	K_W07
D.W26.	zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych;	K_W07
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02

D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U04
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U04
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwiej;	K_U07
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_U06
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U29.	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;	K_U04
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Starzenie się i starość w wymiarze bio-psycho-społecznym.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	egzamin - test jednokrotnego wyboru
TP-02	Opieka geriatryczna – formy i zasady organizacji.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	egzamin - test jednokrotnego wyboru
TP-03	Chorowanie w starości – czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne, reakcje pacjenta na chorobę, hospitalizację.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	egzamin - test jednokrotnego wyboru
TP-04	Najczęstsze choroby wieku podeszłego, wielkie zespoły geriatryczne – etiopatogeneza, przebieg, leczenie i rokowanie.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	egzamin - test jednokrotnego wyboru
TP-05	Farmakoterapia geriatryczna – działania niepożądane leków i interakcje między lekami.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	egzamin - test jednokrotnego wyboru
TP-06	Całościowa ocena geriatryczna.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	egzamin - test jednokrotnego wyboru
TP-07	Opieka pielęgniarska nad pacjentem w starszym wieku z wybranymi schorzeniami i problemami geriatrycznymi.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	egzamin - test jednokrotnego wyboru
TP-08	Przygotowanie pacjenta geriatrycznego do badań i zabiegów diagnostycznych. Opieka pielęgniarska w trakcie i po badaniu.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	egzamin - test jednokrotnego wyboru
TP-09	Wybrane standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece geriatrycznej	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	egzamin - test jednokrotnego wyboru
TP-10	Zasady aktywizacji osób starszych. Komunikacja z pacjentem w starszym wieku.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	egzamin - test jednokrotnego wyboru
Laboratorium w CSM				

TP-11.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wybranym zespołem geriatrycznym.	Laboratorium w CSM	symulacja medyczna wysokiej wierności	udział w symulacji oraz zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć
TP-12	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wielolekowością i polipragmatyzacją.	Laboratorium w CSM	symulacja medyczna wysokiej wierności	udział w symulacji oraz zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć

samokształcenie

TP-11	Plan opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z wybranym problemem geriatrycznym – w oparciu o całościową ocenę geriatryczną.	samokształcenie	Projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku z zastosowaniem całościowej oceny geriatrycznej	Zaliczenie planu opieki pielęgniarskiej

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL, Warszawa 2018.
2. Muszaliak M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL, Warszawa 2018.
3. Cybulski M., Krajewska-Kułak E., Kędziora-Kornatowska K., Waszkiewicz N.: Psychogeriatria. PZWL, Warszawa 2017

Literatura uzupełniająca:

1. Murdoch I., (red. wyd. pol.) Kostka T.: Stany nagłe w geriatrii. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017
2. Dziechciaż M., Rejman B.: (red) Starzenie się i starość, wybrane aspekty jakości życia osób w podeszłym wieku. Impuls, Kraków 2023
3. Dziechciaż M., Rejman B.: (red) Starzenie się i starość, w ujęciu interdyscyplinarnym. Impuls, Kraków 2022

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	75
Praca własna studenta	10 s +5
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury	D.W1., D.W2., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., D.W10., D.W23., D.W24., D.W25. D.W26.	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru
laboratorium w CSM	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U7., D.U14. D.U16., D.U17. D.U29. K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06. K.K07.	udział w symulacji oraz zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć
samokształcenie	czytanie wskazanej literatury,	D.U29.	zaliczenie na ocenę pracy pisemnej
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:			
• udział w symulacji medycznej wysokiej wierności, • zaliczenie na ocenę pozytywna umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.			
Ocena podsumowująca:			
Forma i warunki zaliczenia wykładów:			
1. Egzamin na ocenę w semestrze V 2. Egzamin obejmuje test jednokrotnego wyboru, składający się z części klinicznej (15 pytań) i części pielęgniarzkiej (15 pytań), łącznie 30 pytań. Czas rozwiązywania testu 30 minut.			
Kryteria oceny testu:			
Max.30 pkt.			
Bardzo dobry (5,0) – 30 pkt.			
Dobry plus (4,5) – 27 - 29 pkt.			
Dobry (4,0) – 24 -26 pkt.			
Dostateczny plus (3,5) – 21-23 pkt.			
Dostateczny (3,0) – 18 – 20 pkt.			
Niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt.			
Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:			
Średnia arytmetyczna ocen z każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną.			

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia

Zaliczenie na ocenę pozytywną projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku z zastosowaniem Całościowej Oceny Geriatrycznej

Kryteria Oceny:

Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 5 pkt.

Całościowa Ocena Geriatryczna – od 0 do 3 pkt.

Interpretacja wyników skal i testów – od 0 do 4 pkt.

Trafność wyłonienia problemów – od 0 do 3 pkt.

Przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.

Posługiwanie się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.

Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów:

Maksymalna liczba punktów: 24

5,0 – bardzo dobry (od 23 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry (od 21 do 22 pkt.)

4,0 – dobry (od 19 do 20 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 17 do 18 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 14 do 16 pkt.)

2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Wykład z części klinicznej prowadzony jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zaliczenie realizowane jest za pomocą programu Moodle.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	50	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę: o budowie i czynności układu nerwowego, o patologii układu nerwowego, o lekach działających na ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy, o potrzebach zdrowotnych człowieka zdrowego, na temat modelu pielęgnowania wg D. Orem, na temat procesu pielęgnowania, o metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o roli pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, o zasadach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnacyjnych.			
2. Student zna techniki zabiegów pielęgnacyjnych i posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych oraz zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Student zapamięta i zrozumie podstawowe wiadomości na temat niektórych chorób układu nerwowego – ich etiologii, diagnostyki, metod leczenia oraz pielęgnowania. 2. Student potrafi samodzielnie sprawować profesjonalną opiekę pielęgniarską nad osobami z chorobami układu nerwowego.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy – zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W03
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach neurologicznych;	K_W03
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	K_W03 K_W07
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W03
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (neurologicznej);	K_W04
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W07 K_W08
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W02
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_W07
D.W11.	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	K_W03
D.W12.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	K_W03
D.W27.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności.	K_W03
Umiejętności – potrafi		
D.U6.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (punkcji lędźwiowej);	K_U17

D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13		
D.U15.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15		
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	K_K05		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład Neurologia				
TP-01	Patofizjologia zaburzeń układu nerwowego – nerwy czaszkowe i ich uszkodzenia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Układ ruchowy, układ czuciowy, układ wegetatywny i zaburzenia ich funkcji oraz zaburzenia wyższych czynności nerwowych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Metody diagnostyczne stosowane w neurologii i ocena stanu klinicznego chorego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w chorobach naczyniowych mózgu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Guzy mózgu i obrzęk mózgu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-06	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie wybranej choroby zwyrodnieniowej układu nerwowego, np. choroby Parkinsona.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie stwardnienia rozsianego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Zaburzenia napadowe – padaczka, migrena i inne bóle głowy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w wybranych chorobach rdzenia kręgowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w wybranych chorobach obwodowego układu nerwowego – zespoły bólowe kręgosłupa.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-11	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w wybranych chorobach mięśni – dystrofie mięśniowe, SLA.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Wykład Pielęgniarstwo neurologiczne				
TP-12	Organizacja opieki neurologicznej w Polsce.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-13	Rola pielęgniarki podczas przyjęcia chorego do oddziału neurologicznego, zasady i sposoby oceny stanu klinicznego pacjenta.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-14	Udział pielęgniarki w przygotowaniu chorego do badań diagnostycznych, w neurologii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-15	Zaburzenia i ocena świadomości. Pielęgnowanie chorego nieprzytomnego w oddziale neurologii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-16	Planowanie opieki nad chorym w ostrej fazie udaru – zapobieganie powikłaniom.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-17	Zaburzenia mowy w przebiegu udaru – rola pielęgniarki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-18	Zasady i sposoby karmienia pacjentów z zaburzeniami połykania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-19	Planowanie opieki nad pacjentami z guzem mózgu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-20	Planowanie opieki nad pacjentami z padaczką.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-21	Problemy biopsychospołeczne chorych na stwardnienie rozsiane.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-22	Planowanie opieki nad chorym z chorobą Parkinsona.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-23	Opieka nad chorym po urazie rdzenia kręgowego – zapobieganie następstwom długotrwałego unieruchomienia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-24	Planowanie opieki nad chorym z chorobami obwodowego układu nerwowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-25	Planowanie opieki nad chorym na miastenię.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-26	Planowanie opieki nad chorym ze stwardnieniem bocznym zanikowym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Samokształcenie kierowane				
TP-27	Przygotowanie projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w wybranych chorobach neurologicznych.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Laboratorium w CSM				

TP-28	Nakłucie lędźwiowe w celu pobrania płynu mózgowo-rdzeniowego – opieka nad pacjentem przed, w trakcie i po badaniu.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium pisemne, - aktywny udział w symulacji medycznej
TP-29	Postępowanie z chorym w czasie napadu padaczki przebiegającego z drgawkami i utratą przytomności.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium pisemne, - aktywny udział w symulacji medycznej
TP-30	Przygotowanie pacjenta do leczenia trombolitycznego i powikłania leczenia trombolitycznego.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium pisemne, - aktywny udział w symulacji medycznej

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Jaracz K., Domitrz I.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2021.
2. Prusiński A.: Neurologia praktyczna. Wyd. PZWL, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca:

1. Adamczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. Czelej, Lublin 2000.
2. Adamkiewicz B., Głabiński A., Klimek A.: Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2010.
3. Jaracz K., Kozubski W.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	65
Praca własna studenta	10 s + 15
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., D.W10., D.W11., D.W12., D.W27.	- egzamin pisemny – test
Samokształcenie kierowane	- czytanie literatury, - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	D.W2., D.W8.	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarstwa wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Zajęcia laboratoryjne w CSM	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury	D.W3., D.W4., D.U6., D.U7., D.U15., D.U17., K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05.	- kolokwium pisemne, - zaliczenie udziału w symulacji
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej: 1) Uzyskanie trzech ocen pozytywnych z wiedzy z zakresu treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych w CSM – na początku zajęć dydaktycznych test składający się z 10 pytań, z tematu realizowanego w CSM. 2) Skala ocen: a) 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.) b) 4,5 – plus dobry (9 pkt.) c) 4,0 – dobry (8 pkt.) d) 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.) e) 3,0 – dostateczny (6-5 pkt.) f) 2,0 – niedostateczny (poniżej 5 pkt.) 3) Zaliczenie obowiązkowego i aktywnego udziału w symulacji medycznej.			
Ocena podsumowująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów: 1) Egzamin pisemny (testowy) w semestrze piątym, w sesji zimowej, składający z dwóch części: klinicznej – 40 pytań i odrębnego testu z pielęgniarstwa neurologicznego zawierającego 40 pytań wielokrotnego wyboru, z jedną poprawną odpowiedzią. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Czas rozwiązywania testu z części klinicznej – 40 minut i dodatkowe 40 minut z pielęgniarstwa neurologicznego. 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej części egzaminu testowego, tj. wypracowanie z każdego testu minimum 60% poprawnych odpowiedzi. 3) Jeżeli student otrzyma, z jednego testu ocenę niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa neurologicznego, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną. Skala ocen: a) 5,0 – bardzo dobry (40-38 pkt.) b) 4,5 – plus dobry (37-35 pkt.) c) 4,0 – dobry (34-32 pkt.) d) 3,5 – plus dostateczny (31-28 pkt.) e) 3,0 – dostateczny (27-24 pkt.) f) 2,0 – niedostateczny (poniżej 24 pkt.).			

Ocena podsumowująca jest wpisywana do protokołu w systemie USOS i jest średnią arytmetyczną wyliczoną z dwóch ocen – z części klinicznej i z pielęgniarstwa neurologicznego. W sytuacji, gdy student otrzyma ocenę niedostateczną z jednego testu, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa neurologicznego, wtedy do protokołu w pierwszym terminie wpisana jest ocena niedostateczna.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze piątym, przed sesją egzaminacyjną – student ma napisać i oddać w terminie wyznaczonym przez nauczyciela pracę pisemną (projekt pielęgniarstwach wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w wybranych chorobach neurologicznych).
- 2) W sytuacji, gdy student otrzyma w pierwszym terminie ocenę niedostateczną, ma prawo do zaliczenia na ocenę, w drugim terminie – w czasie sesji podstawowej.
- 3) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z pracy pisemnej – student musi uzyskać minimum 50% punktów z pracy pisemnej (maksymalna liczba punktów do uzyskania – 16).
- 4) Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - I. poprawnie i adekwatnie do treści sformułowany nagłówek – tytuł pracy oraz logiczny układ treści – od 0 do 2 pkt.
 - II. poprawność terminologiczną i językową (terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – od 0 do 2 pkt.
 - III. czytelność i zrozumiałość treści dla: pacjenta, rodziny, opiekuna – od 0 do 3 pkt.
 - IV. przydatność praktyczną opracowania – od 0 do 4 pkt.
 - V. szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 4, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,5) – od 0 do 2 pkt.
 - VI. właściwy dobór literatury (np. z ostatnich pięciu lat) i poprawność jej zapisu w bibliografii – od 0 do 2 pkt.
 - VII. estetyka pracy – wydruk lub zapis komputerowy z wklejoną pierwszą stroną wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne – od 0 do 1 pkt.

Skala ocen:

- a) 5,0 – bardzo dobry (16-15 pkt.)
- b) 4,5 – plus dobry (14-13 pkt.)
- c) 4,0 – dobry (12-11 pkt.)
- d) 3,5 – plus dostateczny (10-9 pkt.)
- e) 3,0 – dostateczny (8 pkt.)
- f) 2,0 – niedostateczny (poniżej 8 pkt.).

Ocena podsumowująca jest wpisywana do protokołu w systemie USOS, tj. ocena uzyskana z samodzielnej pracy pisemnej.

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną w semestrze V przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Ocena podsumowująca jest wpisywana do protokołu w systemie USOS, jest średnią arytmetyczną z trzech ocen kształtujących.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	50	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych zaburzeniach psychicznych. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia psychiatrycznego, przygotowania chorych do samoopieki oraz rodzin chorych do świadczenia opieki nieprofesjonalnej. 3. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów psychiatrycznych w różnym wieku;	K_W02
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	K_W02 K_W03
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	K_W03
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03 K_W07
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W03
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	K_W07
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W04
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W07
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_W03
D.W28.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych;	K_W03

D.W29.	możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);	K_W04 K_W07
D.W30.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	K_W07 K_W08
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U02 K_U03
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U7
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U113
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U18
D.U11.	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U02 K_U05 K_U18
D.U12.	przewodzą poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	K_U06 K_U17
D.U13.	przewodzą rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	K_U03 K_U04
D.U15.	przewodzą rozmowę terapeutyczną;	K_U06 K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U17
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U17 K_U18
Kompetencje społecznych - jest gotów do		

K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01
K.K02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład Psychiatria				
TP-01	Psychospołeczne uwarunkowania zdrowia psychicznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, przymus bezpośredni- zadania pielęgniarstwa.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Podstawowe funkcje psychiczne człowieka i ich patologie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-04	Współczesna diagnostyka psychiatryczna.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-05	Zaburzenia maniakalno-depresyjne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-06	Psychozy schizofreniczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe

TP-07	Zaburzenia psychoorganiczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
Wykład pielęgniarstwo psychiatryczne				
TP-08	Organizacja opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-09	Nawiązywanie kontaktu werbalnego i pozawerbalnego, wywiad. Komunikowanie się z chorym agresywnym, pobudzonym: formy agresji, przyczyny zachowań agresywnych, zasady nawiązywania kontaktu z chorym agresywnym, pobudzonym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-10	Opieka nad osobami zagrożonymi samobójstwem.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-11	Opieka nad pacjentami z: psychozami schizofrenicznymi, psychozą dwubiegunową, zespołami urojeniowymi, organicznymi i nieorganicznymi zaburzeniami snu, zaburzeniami lękowymi	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-12	Problemy pielęgnacyjne w sprawowaniu opieki nad pacjentami z wybranymi zaburzeniami osobowości i zachowania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-13	Udział pielęgniarki w metodach leczenia stosowanych w psychiatrii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test
TP-14	Psychoterapia, rehabilitacja psychoedukacja w psychiatrii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
Samokształcenie kierowane				
TP-15	Przygotowanie projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w wybranych zaburzeniach psychicznych.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna

Laboratorium w MCSM				
TP-16	Agresja u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.	laboratorium w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
TP-17	Zastosowanie przymusu bezpośredniego- bezpieczeństwo pacjenta.	laboratorium w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
TP-18	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy w oddziale psychiatrycznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	laboratorium w CSM	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-19	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału psychiatrycznego.	laboratorium w CSM	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-20	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	laboratorium w CSM	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-21	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	laboratorium w CSM	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-22	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta ze schorzeniami psychicznymi.	laboratorium w CSM	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-23	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta psychicznie chorego. Asystowanie przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego-bezpieczeństwo pacjenta.	laboratorium w CSM	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-24	Udział w procesie leczenia: podawanie leków drogą układu oddechowego (tlen), podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, pielęgnacja ran oraz udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	laboratorium w CSM	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-25	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej.	laboratorium w CSM	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-26	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	laboratorium w CSM	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-27	Podsumowanie i ocena zajęć praktycznych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	laboratorium w CSM	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Gałęcki P., Szulc A.: Psychiatria. Edra, Urban & Partner, Wrocław 2018.
2. Pużyński S., Rybakowski J., Wciórka J./red/: Psychiatria. Edra, Urban & Partner, Wrocław 2017.
3. Górna K., Jaracz K., Kochański A.: (red.): Pielęgniarstwo psychiatryczne. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2024.
4. Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Namysłowska I./red/ Badura Madej W.: Psychiatria dzieci i młodzieży. PZWL, Warszawa 2016.
2. Marwick K., Birrell S., Sidorowicz S.K./red polskiego wydania/: Psychiatria. Elsevier, Urban&Partner 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		65	
Praca własna studenta		10 s + 15	
SUMA GODZIN:		90	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury przygotowanie do zaliczenia testu	D.W1., D.W2. ,D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W10., D.W28., D.W29., D.W30.	- zaliczenie pisemne – testowe
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie projektu wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna	D.W4., D.W7., D.W8., D.W29., D.W30.	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Zajęcia praktyczne w CSM	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	D.U1., D.U7., D.U9., D.U13., D.U15., D.U16., D.U17. K_K01., K_K02., K_K03., K_K04., K_K05., K_K06., K_K07.	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - zaliczenie udziału w symulacji
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Uzyskanie oceny pozytywnej z wiedzy z zakresu treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych w CSM.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć.
- 4) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Zaliczenie pisemne w semestrze V przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru z części klinicznej i z pielęgniarstwa, zawierający po 30 pytań z każdej części zaliczenia. Czas rozwiązywania testu 60 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi). Jeżeli student otrzyma ocenę niedostateczną, wówczas ma prawo do zaliczenia w drugim terminie, w czasie sesji podstawowej.

Skala ocen:

Max.60 pkt. (dla każdej z części egzaminu):

Bardzo dobry (5,0) – 56-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 51-55 pkt.

Dobry (4,0) – 46-50 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 41-45 pkt.

Dostateczny (3,0) – 36-40 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 36 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarstkich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

Kryteria oceny projektu pielęgniarstkich wskazówek poszpitalnych:

Max.18 pkt.

1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)
2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
3. Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)
4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)
6. Estetyka pracy (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)
- 4,0 – dobry (13-14 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze V przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Średnia ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium W CSM:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane:	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	55	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
1. Opanowanie przez studenta wiedzy na temat: organizacji i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce i na świecie, zagrożeń życia pochodzenia naturalnego i technicznego. 2. Nabycie przez studenta umiejętności w zakresie oceny stanu poszkodowanego – rozpoznania stanu zagrożenia życia, podstawowych i zaawansowanych zabiegów resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłego i dziecka wg obowiązujących wytycznych. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie etyki pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W03
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	K_W03
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	K_W03 K_W07
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W03
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W07 K_W08
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_W03
D.W31.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);	K_W07
D.W32.	algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS) zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	K_W07
D.W33.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	K_W04
D.W34.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;	K_W03 K_W06
D.W35.	zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym;	K_W06

D.W36.	zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale;	K_W03 K_W06
D.W37.	postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi;	K_W03 K_W06
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_U03 K_U07 K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13
D.U31.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);	K_U11
D.U32.	przewodzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;	K_U17
D.U34.	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołączonych, samotnych, przewlekłe chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarstwa;	K_U07
D.U36.	stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	K_U11 K_U13
D.U37.	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;	K_U11 K_U17
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04

K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład Medycyna Ratunkowa				
TP-01	Organizacja i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce i na świecie, ustawa o ratownictwie medycznym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-02	Praca w jednostkach ratownictwa medycznego oraz współpraca z innymi jednostkami ratownictwa medycznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-03	Ocena stanu poszkodowanego – rozpoznanie stanu zagrożenia życia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-04	Standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-05	Algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS – basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS – advanced life support).	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-06	Postępowanie ratownicze w zdarzeniach masowych i katastrofach.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-07	Ocena stanu życia i zdrowia w miejscu katastrof – przygotowanie poszkodowanych do transportu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-08	Zabezpieczenie medyczne katastrof. Segregacja poszkodowanych w katastrofach.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe

TP-09	Działania diagnostyczno – terapeutyczne u pacjenta po urazie mechanicznym (głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kręgosłupa, kości miednicy) i termicznym (oparzenia, odmrożenia).	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-10	Organizacja i postępowanie ratownicze w skażeniach chemicznych, radiacyjnych i biologicznych. Zasady pierwszej pomocy przedmedycznej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
Wykład pielęgniarstwo ratunkowe				
TP-11	Wprowadzenie w problematykę pracy pielęgniarki w ratownictwie medycznym. Podstawy prawne i organizacja ratownictwa medycznego w Polsce. Kompetencje zawodowe pielęgniarki w ratownictwie medycznym	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-12	Wybrane aspekty pracy pielęgniarki w zespołach ratownictwa medycznego. Specyfika pracy i zadania pielęgniarki w Zintegrowanym Systemie Ratownictwa Medycznego. Charakterystyka sprzętu stosowanego w ratownictwie medycznym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-13	Bezpieczeństwo pracy i opieki na miejscu zdarzenia. Ocena chorego na miejscu zdarzenia. Triage. Dokumentacja zespołów wyjazdowych	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-14	Specyfika pracy i zadania pielęgniarki w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym; Ocena stanu chorego i segregacja medyczna w SOR. Monitorowanie stanu chorego, Diagnostyka laboratoryjna przy łóżku chorego. Dokumentacja opieki w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe
TP-15	Wybrane stany zagrożenia życia i postępowanie z chorym: schorzenia układu oddechowego, układu krążenia, sepsa i wstrząs septyczny, zatrucia, choroby neurologiczne, obrażenia ciała.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne–testowe

TP-16	Procedury postępowania w stanach zagrożenia życia, monitorowanie parametrów, defibrylacja, kardiowersja, konikotomia, odbarczenie odmy przeźnej, intubacja	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
Laboratorium w CSM				
TP-17	Podstawowe i zaawansowane zabiegi resuscytacji krążeniowo-oddechowej wg obowiązujących wytycznych	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - udział w symulacji medycznej
TP-18	Pierwsza pomoc w krwawieniach i krwotokach, złamaniach kości, zwichnięciach, skręceniach. Przygotowanie poszkodowanego do transportu.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - udział w symulacji medycznej
Samokształcenie kierowane				
TP-19	Aktualne Wytyczne Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej	Samokształcenie kierowane	Samokształcenie	- zaliczenie pisemne – analiza artykułu naukowego. Wytyczne i zalecenia dotyczące praktyki pielęgniarstwa
TP-20	Postępowanie po ekspozycji zawodowej	Samokształcenie kierowane	Samokształcenie	- zaliczenie pisemne – analiza artykułu naukowego. Wytyczne i zalecenia dotyczące praktyki pielęgniarstwa
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1. Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia. PZWL, Warszawa 2018. 2. Kózka M., Maślanka M., Rumian B.: Pielęgniarstwo ratunkowe. PZWL, Warszawa 2013. 3. Goniewicz M.: Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów. PZWL, Warszawa 2016 4. Wytyczne Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej wersja on-line na stronie www.prc.krakow.pl				

Literatura uzupełniająca:

1. Brown AFT, Cadogan MD (Ładny JR, Wojewódzka-Żeleźniakowicz red. wyd. polskiego) Medycyna ratunkowa: diagnostyka i leczenie. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023
2. Thoureten TL., Scott SB. (red); red.wyd.polskiego Kański A. Medycyna ratunkowa: scenariusze symulacyjne Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2018.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	10 s +5
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**Praca własna studenta**

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	D.W1.D.W2.D.W3.D.W4.D.W5.D.W6. D.W8.D.W10.D.W31.D.W32.D.W33. D.W34.D.W35. D.W36.D.W37.	- zaliczenie pisemne – test
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pracy pisemnej	D.W33. D.W35. D.W37.	- zaliczenie pisemne – Analiza artykułu naukowego. Wytyczne i zalecenia dotyczące praktyki pielęgniarstwa

Zajęcia laboratoryjne w CSM	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	D.W31. D.W32. D.U1.D.U2.D.U3.D.U4.D.U7. D.U17.D.U19. D.U.31. D.U32.D.U34.D.U36.D.U37. K.K01, K.K02,, K.K03, K.K04, K.K05, K.K06, K.K07	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - zaliczenie udziału w symulacji

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Uzyskanie oceny pozytywnej z wiedzy z zakresu treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych w CSM.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć.
- 4) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Zaliczenie w semestrze V przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań. Czas rozwiązywania testu 30 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi).

Skala ocen:

Max.30 pkt.:

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt.

Dobry (4,0) – 22-24 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt.

Dostateczny (3,0) 15-18 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

W sytuacji, gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze V przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z przygotowanego projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

Kryteria oceny projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych:

Max.18 pkt.

1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)
2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
3. Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)
4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)
6. Estetyka pracy (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)
- 4,0 – dobry (13-14 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Średnia ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	40	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium: w CSM:	20	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	70	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
1. Zapoznanie studenta z metodami znieczulania pacjenta i opieki nad nim, stanów zagrożenia życia i postępowania w nich, podstawowych zabiegów resuscytacyjnych oraz specjalistycznych metod podtrzymujących życie. 2. Kształtowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia w oddziale intensywnej opieki medycznej 3. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W03
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	K_W03
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	K_W03 K_W07
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W03
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatricznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	K_W04 K_W07 K_W08
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W07 K_W08
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W02
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_W03
D.W11.	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	K_W03
D.W12.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	K_W03
D.W17.	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;	K_W03 K_W07
D.W38.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	K_W03

D.W39.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	K_W03
D.W40.	działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;	K_W03 K_W05
D.W41.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia;	K_W03 K_W05
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_U03 K_U07 K_U13
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13
D.U36.	stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	K_U11
D.U38.	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomią oraz wentylowanego mechanicznie;	K_U03
D.U39.	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych;	K_U03
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	K_U03
Kompetencje społeczne - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05

K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład Anestezjologia i intensywna opieka				
TP-01	Organizacja opieki w oddziale anestezjologii i intensywnej terapii. Nagłe zatrzymanie krążenia. Zasady reanimacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych i dzieci (w tym noworodek) (BLS i ALS). Farmakoterapia w resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Granice reanimacji. Dostępny naczyniowe żyłne i tętnicze.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
TP-02	Przygotowanie pacjentów do znieczulenia i operacji w trybie planowym i ze wskazań nagłych; ocena stanu pacjenta i ryzyka znieczulenia i operacji. Premedykacja. Podstawowy sprzęt używany w czasie znieczulenia. Wyposażenie sali operacyjnej. Wskazania i przeciwwskazania w zakresie wyboru rodzaju i metod znieczulenia. Odrębności znieczulenia dzieci.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
TP-03	Znieczulenie ogólne. Środki znieczulenia ogólnego. Monitorowanie w czasie znieczulenia i operacji. Anestezja regionalna. Farmakologia środków znieczulenia miejscowego. Stosowane rodzaje znieczulenia miejscowego - przygotowanie stanowiska znieczulenia, przygotowanie chorego, wskazanie i przeciwwskazania do wykonania znieczulenia. Powikłania znieczulenia miejscowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny

TP-04	Opieka nad pacjentem po znieczuleniu i operacji: monitorowanie, w tym ocena bólu pooperacyjnego – skale oceny; metody analgezji pooperacyjnej. Technika analgezji kontrolowanej przez pacjenta i jej odmiany. Powikłania analgezji. Pooperacyjne nudności i wymioty	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
TP-05	Ból - definicja, patomechanizm, metody oceny natężenia bólu, kliniczna ocena chorego z bólem, podziały bólu. Ból ostry, pooperacyjny - metody jego uśmierzania. Metody postępowania w walce z bólem. Środki farmakologiczne stosowane w leczeniu bólu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
TP-06	Ostra niewydolność oddechowa - przyczyny, rozpoznanie, objawy kliniczne, postępowanie. Ostra niewydolność nerek - przyczyny, rozpoznanie, objawy kliniczne, postępowanie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
TP-07	Wstrząs - definicja, klasyfikacja i rodzaje, patogeneza i patofizjologia, diagnostyka i postępowanie. Metody obiektywnej oceny zaburzeń świadomości	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
TP-08	Sepsa, zatrucia - przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne. Monitorowanie hemodynamiczne i specjalistyczne metody podtrzymujące życie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
Wykład pielęgniarstwo				
TP-09	Anestezjologia i intensywna opieka medyczna – podstawy prawne wykonywania zawodu, specjalizacja pielęgniarstwa, kursy kwalifikacyjne, kursy specjalistyczne i inne formy podnoszenia kwalifikacji. Zadania pielęgniarki w oddziale intensywnej terapii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
TP-10	Opieka pielęgniarstwa nad chorym w stanie zagrożenia życia. Zadania pielęgniarki w anestezjologii dziecięcej - opieka nad znieczulonym dzieckiem.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny

TP-11	Stanowisko znieczulenia - wyposażenie. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia w trybie planowym i nagłym – zadania pielęgniarki anestezjologicznej. Opieka pielęgniarska nad pacjentem po znieczuleniu. Udział pielęgniarki w intensywnym nadzorze bezprzrządowym i przrządowym. Monitorowanie funkcji życiowych i rozpoznawanie ich zaburzeń. Rola pielęgniarki w diagnostyce i leczeniu bólu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
TP-12	Postępowanie pielęgniarskie w czasie resuscytacji oraz opieka pielęgniarska nad chorym po skutecznej resuscytacji. Udział pielęgniarki w postępowaniu diagnostyczno-terapeutycznym. Monitorowanie i opieka nad pacjentem we wstrząsie – zadania pielęgniarki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
TP-13	Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem z ostrą niewydolnością oddechową, ostrą niewydolnością krążenia, ostrą niewydolnością nerek w oddziale intensywnej terapii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
TP-14	Pielęgnowanie chorego z dostępem naczyniowym (żylnym i tętniczym) oraz ze sztuczną drogą oddechową – procedury i standardy postępowania. Zasady profilaktyki zakażeń w intensywnej terapii i na bloku operacyjnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny
Laboratorium w CSM				
TP-15	Monitorowanie pacjenta w stanie zagrożenia życia. Rozpoznawanie problemów zdrowotnych i podejmowanie właściwych działań pielęgniarskich wobec pacjenta z wybraną jednostką chorobową wymagającą leczenia w oddziale intensywnej terapii.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - udział w symulacji medycznej
TP-16	Specjalistyczne metody podtrzymujące życie - pacjent w oddziale intensywnej opieki medycznej z dostępem naczyniowym, wymagający zastosowania wentylacji zastępczej. Profilaktyka powikłań.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - udział w symulacji medycznej
Samokształcenie kierowane				

TP-17	Profilaktyka zakażeń w OIOM: - profilaktyka odrespiratorowego zapalenia płuc VAP - profilaktyka zakażeń związanych z obecnością dostępów naczyniowych - profilaktyka zakażeń dróg moczowych	samokształcenie kierowane	samokształcenie	Praca pisemna: Analiza artykułu naukowego. Wytyczne i zalecenia dotyczące praktyki pielęgniarstwa
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Gutysz-Wojnicka A. Dyk D.: Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej opieki. Wyd. PZWL Warszawa 2018.				
2. Wołowicka L., Dyk D.: Anestezjologia i intensywna opieka, klinika i pielęgniarstwo. Wyd. PZWL Warszawa 2014.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Machała W.: Anestezja chorych w stanie zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2019.				
2. Krajewska – Kułak E., Rolka H., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2014.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		60		
Praca własna studenta		10 s + 20		
SUMA GODZIN:		90		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2	
	Praca własna studenta		1	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej	
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W9. D.W10. D.W11. D.W12. D.W17. D.W38. D.W39. D.W40. D.W41.	Egzamin pisemny	

Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pracy pisemnej	D.W41.	- zaliczenie pisemne – Analiza artykułu naukowego. Wytyczne i zalecenia dotyczące praktyki pielęgniarskiej
Zajęcia laboratoryjne w CSM	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	D.W4. D.W39. D.W41 D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U7. D.U17. D.U19. D.U36. D.U38. D.U39. D.U40. K.K01, K.K02,, K.K03, K.K04, K.K05, K.K06, K.K07	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - zaliczenie udziału w symulacji

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Uzyskanie oceny pozytywnej z wiedzy z zakresu treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych w CSM.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć.
- 4) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej.

Ocena podsumowująca:

1.Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.
- 2) Egzamin pisemny w semestrze V w sesji zimowej obejmujący treści programowe z części klinicznej i pielęgniarstwa). Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt a za niepoprawną odpowiedź 0 punktów.

Student uzyska z egzaminu dwie częściowe oceny – jedną z egzaminu z części klinicznej, drugą z egzaminu z pielęgniarstwa, które koordynator sumuje i wylicza średnią z ocen, jako ocenę końcową wspólną dla zajęć. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi) z każdej części egzaminu. Uzyskanie oceny niedostatecznej z egzaminu, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do egzaminu w drugim terminie. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę częściową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa, to ma prawo do egzaminu w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

Max.30 pkt. (dla każdej z części egzaminu):

- Bardzo dobry (5,0) – 30 – 29 pkt.
- Plus dobry (4,5) – 28 -26 pkt.
- Dobry (4,0) – 25 – 23 pkt.
- Plus dostateczny (3,5) – 22 – 20 pkt.
- Dostateczny (3,0) – 19 -18 pkt.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt.

2.Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarstkich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

Kryteria oceny projektu pielęgniarstkich wskazówek poszpitalnych:

Max.18 pkt.

1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)
2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
3. Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)
4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)
6. Estetyka pracy (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)
- 4,0 – dobry (13-14 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Średnia ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Opieka paliatywna		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	40	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Samokształcenie	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	65	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
- wiedza – student zna podstawową terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego. - umiejętności –student potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, - kompetencje społeczne – student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
Student będzie posiadał wiedzę w zakresie etiologii, objawów, diagnostyki i metod leczenia oraz pielęgnowania pacjenta w opiece paliatywnej.			
Student będzie posiadał umiejętności niezbędne do sprawowania nad pacjentem profesjonalnej opieki paliatywnej, w tym udziału w diagnostyce , leczeniu oraz przygotowaniu do samoopieki i samopielęgnacji w wybranych schorzeniach			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	K_W03
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W03
D.W7.	zasady organizacji opieki paliatywnej;	K_W04
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W07
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę,	K_W02
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_W07
D.W42.	proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;	K_W07
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U04
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U03 K_U05
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U04
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U04
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15

D.U41.	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	K_U03		
D.U42.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Zasady organizacji opieki paliatywnej/hospicyjnej.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	test jednokrotnego wyboru.
TP-02	Standardy, procedury pielęgniarstwa w opiece paliatywnej.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	test jednokrotnego wyboru.
TP-03	Zasady diagnozowania w opiece paliatywnej. Rodzaje badań i zasady ich zlecania.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	test jednokrotnego wyboru.
TP-04	Udział pielęgniarstwa w leczeniu bólu u pacjentów opieki paliatywnej.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	test jednokrotnego wyboru.
TP-05	Najczęstsze problemy występujące u chorych objętych opieką paliatywną i udział pielęgniarstwa w ich rozwiązywaniu.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	test jednokrotnego wyboru.
TP-06	Leki stosowane w opiece paliatywnej, działania niepożądane tych leków i interakcje z innymi lekami.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	test jednokrotnego wyboru.

TP-07	Komunikowanie się z chorym terminalnie i jego rodziną.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	test jednokrotnego wyboru.
TP-08	Umieranie i agonia – opieka nad pacjentem i jego rodziną.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	test jednokrotnego wyboru.
TP-09	Wsparcie rodziny w okresie osierocenia i żałoby.	wykład	wykład podający prezentacja multimedialna	test jednokrotnego wyboru.
Samokształcenie				
TP-10	Podawanie leku p/bólowego drogą transdermalną.	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-11	Podanie leku przeciwbólowego przez wkłucie typu motylek.	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-12	Podanie leku przez port naczyniowy. Pielęgnacja portu.	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
Laboratorium w CSM				
TP-13	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z nowotworem trzustki w opiece paliatywnej	Laboratorium w CSM	symulacja medyczna wysokiej wierności	udział w symulacji oraz zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do symulacji

TP-14	Opieka pielęgniarska nad pacjentem w agonii. Toaleta pośmiertna.	Laboratorium w CSM	symulacja medyczna wysokiej wierności	udział w symulacji oraz zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do symulacji
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa :				
1. De Walden-Gałużko K. , Kaptacz A.,Kaptacz I.: Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. PZWL, Warszawa 2023.				
2. Krajewska-Kułak E., Dzierżanowski T., Krzyżanowski D., Cybulski M.: Opieka paliatywna. Poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych i rodzin pacjentów. Difin, Warszawa 2023.				
Literatura uzupełniająca:				
1. De Walden- Gałużko K. Kaptacz A. Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. PZWL Warszawa 2016 ,				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		55		
Praca własna studenta		10 s + 25		
SUMA GODZIN:		90		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3		1,8
	Praca własna studenta			1,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej	
wykład	czytanie wskazanej literatury	D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., D.W10., D.W42.	zaliczenie pisemne - test	
laboratorium w CSM	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4.,D.U5., D.U7., D.U9., D.U16., D.U41., D.U42. K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06. K.K07.	udział w symulacji oraz zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do symulacji	
samokształcenie	czytanie wskazanej literatury,	D.U7.	zaliczenie na ocenę pracy pisemnej	

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie pisemne pracy indywidualnej na ocenę pozytywną, zawierającą:

- stronę tytułową,
- bibliografię, przedstawioną w następujący sposób: nazwisko autora, inicjały imion, tytuł publikacji, tytuł czasopisma, numer i rok wydania, nr stron,
- wymogi edytorskie: czcionka Times New Roman 12; interlinia 1,5, marginesy, lewy - 3,5 cm, prawy- 2,5 cm, dolny- 2,5 cm, górny- 2,5 cm, tekst wyjustowany oraz zwarty bez zbędnych odstępów. Wydruk dwustronny.

Kryteria oceny:

- definicja i cel- 0-2 pkt
- sprzęt potrzebny do wykonania czynności- 0-2 pkt
- przebieg wykonania czynności -0- 3 pkt
- piśmiennictwo - 0-2 pkt
- estetyka pracy – 0 –1 pkt

Kryteria zaliczenia:

- 10 pkt. – bardzo dobry,
- 9 pkt. - plus dobry,
- 8 pkt. – dobry,
- 7 pkt. – plus dostateczny,
- 6 pkt. – dostateczny
- poniżej 6pkt. – niedostateczny

Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- udział w symulacji medycznej wysokiej wierności,
- zaliczenie na ocenę pozytywna umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1. Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.
2. Zaliczenie z oceną w semestrze V w sesji zimowej - test jednokrotnego wyboru składający się z 30 pytań obejmujący treści programowe.

Max.30 pkt.

- bardzo dobry (5,0) – 30-29 pkt.
- plus dobry (4,5) – 28 -27 pkt.
- dobry (4,0) – 26-24 pkt.
- plus dostateczny (3,5) – 23-21 pkt.
- dostateczny (3,0) – 20-18kt.
- niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

ocenę końcową stanowi średnia ocen każdego zadania przypisanego do samokształcenia zaliczonego na ocenę pozytywną.

Forma i warunki zaliczenia laboratorium w CSM:

średnia ocen z każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej		
Rok studiów: III	Semestr: 5		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	55	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w opiece długoterminowej 2. Kształtowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi opieki długoterminowej oraz przygotowania chorych do samoopieki i samo pielęgnacji. 3. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W03
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	K_W03
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	K_W03 K_W07
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W03
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	K_W04 K_W07 K_W08
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W07 K_W08
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W02
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U03 K_U04
D.W11.	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	K_W03
D.W12.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	K_W03

D.W13.	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	K_W07
D.W43.	organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej;	K_W04
D.W44.	rolę i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej;	K_W06 K_W07
D.W45.	światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych;	K_W06
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U03 K_U07 K_U13
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_W03
D.U11.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_W05
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_W06
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U24.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	K_U03 K_U12

D.U25.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	K_U03 K_U12		
D.U26.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
wykład				
TP-01	Warunki rozwoju opieki długoterminowej. System opieki długoterminowej -organizacja.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP-02	Świadczenia opieki długoterminowej – kontraktowanie	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP-03	Zasady postępowania pielęgnacyjno – opiekuńczego	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_04	Koncepcje pielęgnowania w opiece długoterminowej	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_05	Opieka długoterminowa dla chorych wentylowanych mechanicznie	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę

TP-06	Problemy zdrowotne, psychologiczne i społeczne pacjenta z chorobami narządu ruchu – przygotowanie pacjenta i rodziny do samo pielęgnacji i uczestnictwa w rehabilitacji	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP-07	Zadania pielęgniarki u przewlekle chorych w procesie diagnostyki, leczenia i pielęgnacji zapalenia płuc	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP-08	Zaburzenia świadomości u chorych w stanie apalicznym i ich wpływ na poszczególne układy	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP-09	Zasady postępowania u osób z zaburzeniami poznawczymi w przebiegu zespołów otępiennych i depresji. Wsparcie opiekunów.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP-10	Organizacja opieki nad chorym po przebytym udarze mózgu, problemy zdrowotne, psychologiczne i społeczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP-11	Leczenie żywieniowe w opiece długoterminowej- żywienie dojelitowe i pozajelitowe	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP-12	Problemy zdrowotne, psychologiczne i społeczne chorego z cukrzycą.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP-13	Powikłania zakrzepowo- zatorowe u chorych długotrwale unieruchomionych i zapobiegania tym powikłaniom	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP-14	Opieka nad pacjentami z ranami przewlekłymi– postępowanie w warunkach stacjonarnej opieki długoterminowej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
Samokształcenie kierowane				
TP-15	Przygotowanie projektu pielęgniarских wskazówek dla pacjenta objętego opieką długoterminową, jego rodziny lub opiekuna w wybranych jednostkach chorobowych.	Samokształcenie kierowane	samokształcenie	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
Laboratorium w CSM				

TP-16	Rozpoznawanie problemów zdrowotnych i podejmowanie właściwych działań pielęgniarских wobec pacjenta z wybraną jednostką chorobową objętego opieką długoterminową.	laboratorium w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja	- kolokwium ustne, - zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych, - udział w symulacji medycznej
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E. (red.). Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.				
2. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M. Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019				
Literatura uzupełniająca:				
1. Zielińska E., Guzak B., Syroka-Marczewska K. Opieka długoterminowa. Uwarunkowania medyczne i prawne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.				
2. Czajka D., Czekala B. Wybrane procedury postępowania pielęgniarского w warunkach domowych, Wydawnictwo Medyczne BORGIS, Warszawa 2013.				
3. Czajka D., Czekala B. Standardy domowej pielęgniarskiej opieki długoterminowej, Wydawnictwo Medyczne BORGIS, Warszawa 2013.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45		
Praca własna studenta		10 s + 5		
SUMA GODZIN:		60		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2		1,5
	Praca własna studenta			0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej	
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4.D.W5.D.W6.D.W7. D.W8.D.W9.D.W10.D.W11. D.W12.D.W13.D.W43. D.W44. D.W45.	- zaliczenie pisemne	

Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	D.W8.D.W13.	- zaliczenie pisemne – projekt pielęgniarских wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna
zajęcia laboratoryjne w CSM	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U1.D.U2.D.U3.D.U4. D.U5.D.U7.D.U9. D.U10.D.U11.D.U14.D.U17. D.U24.D.U25.D.U26. K.K01, K.K02,, K.K03, K.K04, K.K05, K.K06, K.K07	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Uzyskanie oceny pozytywnej z wiedzy z zakresu treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych w CSM.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć.
- 4) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.

Zaliczenie na ocenę w semestrze V przed sesją zimową – test jednokrotnego wyboru. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% poprawnych odpowiedzi).

W sytuacji, gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

Skala ocen:

Max.30 pkt.

- Bardzo dobry (5,0) – 30-29 pkt.
- Plus dobry (4,5) – 28-27 pkt.
- Dobry (4,0) – 26-24 pkt.
- Plus dostateczny (3,5) 23-21 pkt.
- Dostateczny (3,0) – 20 -18 pkt.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze V przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z pisemnie przygotowanego projektu pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

Kryteria oceny projektu pielęgniarских wskazówek dla pacjenta jego rodziny lub opiekuna:

Max. 18 pkt.

1. Poprawność merytoryczna wskazówek (0-3 pkt.)
2. Uzasadnienie wskazówek dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
3. Przejrzystość wskazówek (0-3 pkt.)
4. Język dostosowany do pacjenta i jego rodziny lub opiekuna (0-3 pkt.)
5. Właściwy dobór piśmiennictwa (z ostatnich 5 lat) i poprawność jego zapisu (0-3 pkt.)
6. Estetyka pracy (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)
- 4,0 – dobry (13-14 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze V przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Średnia ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć zaliczonych na ocenę pozytywną.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy rehabilitacji		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	10	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	5	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
1. Student ma opanowaną wiedzę na temat: istoty, celów i zadań rehabilitacji oraz specyfiki pielęgnowania osób niepełnosprawnych w wybranych schorzeniach oraz potrafi sprawować opiekę nad osobami niepełnosprawnymi w różnym wieku, w różnych specjalnościach medycznych i na różnych etapach opieki zdrowotnej i okazuje empatię w relacjach z pacjentami.				
2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia i rehabilitacji.				
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
D.W46.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej			K_W01 K_W02 K_W03
D.W47.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach			K_W01 K_W02 K_W03
Umiejętności - potrafi				
D.U13.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej			K_U03 K_U04 K_U07
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych			K_U03 K_U04 K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Definicja rehabilitacji. Cele i zadania rehabilitacji. Rozwój myśli rehabilitacyjnej na świecie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej

TP-02	Historia rehabilitacji; z uwzględnieniem rehabilitacji w Polsce. „Polska szkoła rehabilitacji”.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-03	Cele, zasady i etapy rehabilitacji. Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza, zawodowa, społeczna i psychologiczna.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-04	Wpływ aktywności ruchowej na organizm człowieka. Akineza i jej wpływ na organizm człowieka.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-05	Zespół rehabilitacyjny i zadania jego członków w profilaktyce i terapii osób z niepełnosprawnością. Rola pielęgniarki / pielęgniarza w zespole rehabilitacyjnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-06	Metody terapeutyczne stosowane w rehabilitacji. Wskazania, przeciwwskazania. Zadania pielęgniarki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-07	Zasady rehabilitacji w opiece medycznej. Rola medycyny fizykalnej w procesie rehabilitacji.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-08	Przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach narządu ruchu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej

TP-09	Rehabilitacja przyłóżkowa – zadania pielęgniarki: - układanie pacjenta w różnych pozycjach pielęgnacyjnych, -zmiana pozycji, -terapia ułożeniowa, - ćwiczenia usprawniające: bierne, czynne, -rehabilitacja oddechowa, -pionizacja, - ochrona skóry przed zmianami i uszkodzeniem, -usprawnianie jelit, - usprawnianie pęcherza moczowego, -psychoterapia elementarna. Monitorowanie stanu zdrowia w czasie rehabilitacji.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-10	Aktywizacja chorych z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-11	Sprzęt pielęgnacyjno-rehabilitacyjny oraz wyroby medyczne stosowane u pacjentów z niepełnosprawnością.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-12	Rehabilitacja pacjenta z udarem mózgu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-13	Rehabilitacja pacjenta chorego na stwardnienie rozsiane.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-14	Rehabilitacja pacjenta z uszkodzeniem obwodowego neuronu ruchowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
TP-15	Zastosowanie nowoczesnych technologii w rehabilitacji. Podsumowanie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej
Laboratorium				

TP-16	Rehabilitacja i pielęgnacja przyłożkowa – zadania pielęgniarki: zbieranie wywiadu dla potrzeb pielęgnacyjno - opiekuńczych w procesie opieki osób z niepełnosprawnością.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe z laboratorium na ocenę
TP-17	Rehabilitacja i pielęgnacja przyłożkowa – zadania pielęgniarki: pomiar podstawowych parametrów wydolnościowych pacjenta: - pomiar tętna - pomiar ciśnienia tętniczego.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe z laboratorium na ocenę
TP-18	Ocena pacjenta dla potrzeb rehabilitacji; wybrane testy stosowane w praktyce.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe z laboratorium na ocenę

TP-19	Układanie pacjenta w różnych pozycjach pielęgnacyjnych, - zmiana pozycji, - terapia ułożeniowa. Ochrona skóry przed zmianami i uszkodzeniem.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częstkowe z laboratorium na ocenę
TP-20	Ćwiczenia usprawniające: bierne, czynne.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częstkowe z laboratorium na ocenę
TP-21	Rehabilitacja kardiologiczna - wybrane testy stosowane w rehabilitacji kardiologicznej.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częstkowe z laboratorium na ocenę

TP-22	Rehabilitacja pulmonologiczna – wybrane testy stosowane w praktyce. Gimnastyka oddechowa.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częstkowe z laboratorium na ocenę
TP-23	Układanie pacjenta w pozycjach drenażowych. Pomoc i opieka przy zmianie pozycji pacjenta.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częstkowe z laboratorium na ocenę
TP-24	Usprawnianie i pionizacja pacjenta. Wpływ ruchu na poszczególne układy; np; - układ pokarmowy, - układ moczowy. Monitorowanie stanu zdrowia w czasie rehabilitacji.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częstkowe z laboratorium na ocenę

TP-25	Prowadzenie gimnastyki porannej. Prowadzenie gimnastyki przy łóżku pacjenta.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częstkowe z laboratorium na ocenę
TP-26	Pomoc i asekuracja w samodzielnej lokomocji pacjenta.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częstkowe z laboratorium na ocenę
TP-27	Aktywizacja chorych z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częstkowe z laboratorium na ocenę

TP-28	Edukacja pacjenta i jego opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych. Pomoc i asekuracja w lokomocji pacjenta z wykorzystaniem zaopatrzenia ortopedycznego.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe z laboratorium na ocenę
TP-29	Rehabilitacja osób z uszkodzeniem narządu zmysłów; psychoterapia elementarna. Zadania pielęgniarki.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe z laboratorium na ocenę
TP-30	Inne czynności pielęgnacyjne stosowane w opiece nad pacjentem niepełnosprawnym. Zastosowanie nowej technologii w rehabilitacji. Prowadzenie dokumentacji medycznej w zakresie rehabilitacji. Podsumowanie i zaliczenie zajęć.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego o umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe z laboratorium na ocenę
Samokształcenie kierowane				
TP-31	Rola pielęgniarki w procesie rehabilitacji na podstawie wybranej jednostki chorobowej		praca samodzielna z wykorzystaniem literatury naukowej	zaliczenie pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. Rutkowska E.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2019.
2. Kwolek A. (red.): Rehabilitacja medyczna. Wydawnictwo Elsevier Urban& Partner, Wrocław 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Buckup J., Hoffmann R.: Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
2. Cavallaro Goodman C., Heick J., Lazaro R.T.: Diagnoza różnicowa dla fizjoterapeutów. Kiedy kierować pacjenta do innego specjalisty? DB Publishing, 2019.
3. Rosławski A., Skolimowski T.: Technika wykonywania ćwiczeń leczniczych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
4. Strugała M., Talarska D.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
5. Śliwiński Z., Sieroń S., Wielka Fizjoterapia; Tom1-2, Urban & Partner, Wrocław 2022.
Czasopisma naukowe:
6. Postępy rehabilitacji. AWF Warszawa 2020/21/22.
7. Fizjoterapia. AWF Wrocław 2020/21/22.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	25
Praca własna studenta	5
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,8
	Praca własna studenta		0,2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	D.W46, D.W47.	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej

Laboratorium	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z listą umiejętności praktycznych wykonywanych podczas zajęć, - trening umiejętności na laboratorium	D.U13, D.U14, K_K07.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe z laboratorium na ocenę
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury,	D.W46. D.W47.	zaliczenie pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć laboratorium, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa / pielęgniarki” i / lub w „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną zaliczenia z przedmiotu.
- 3) Na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do laboratorium.

Ocena podsumowująca:

I. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie pisemne z oceną odbędzie się na ostatnich planowych zajęciach z przedmiotu – (pytania otwarte, dotyczące treści kształcenia lub test pisemny).
- 2). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, jest możliwe po udzieleniu odpowiedzi w formie pisemnej na wszystkie zadane pytania. Zakres weryfikowanych efektów: D.W46, D.W47.

II. Forma i warunki zaliczenia laboratoriów:

1. Realizacja zajęć zgodnie z harmonogramem.
2. Pozytywna ocena za każdą z wymaganych umiejętności w dzienniczku zajęć laboratoryjnych. Ocenę wystawia nauczyciel; praktyk prowadzący zajęcia tematyczne.
3. Końcowa ocena z laboratoriów jest średnią arytmetyczną ocen z uzyskanych umiejętności.
4. Wykonanie umiejętności przypisanej do karty przedmiotu według punktacji:
 - 0 pkt. - niewykonanie czynności / umiejętności lub jej wykonanie w sposób nieprawidłowy - ocena 2.0 (ndst)
 - 1 punkt - wykonanie czynności / umiejętności w sposób zadowalający, w sposób prawidłowy ze znaczną pomocą prowadzącego zajęcia - ocena 3.0 (dst)
 - 2 punkty - wykonanie czynności / umiejętności w sposób zadowalający, w sposób prawidłowy z umiarkowaną pomocą prowadzącego zajęcia - ocena 3,5 (+ dst)
 - 3 punkty - wykonanie czynności / umiejętności w sposób dobry, w sposób prawidłowy z nieznaczną pomocą prowadzącego zajęcia - ocena 4 (dobry)
 - 4 punkty - wykonanie czynności / umiejętności w sposób dobry, w sposób prawidłowy z korygowaniem ustnym prowadzącego zajęcia - ocena 4,5 (+ db)
 - 5 punktów - wykonanie czynności / umiejętności w sposób bardzo dobry, w sposób prawidłowy – samodzielnie, bez pomocy prowadzącego zajęcia - ocena 5 (bdb)
 - 6 Zakres weryfikowanych efektów: D.U13, D.U14, K_K07.

III. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

1) Zaliczenie pisemne na ocenę przed sesją egzaminacyjną.

Kryteria oceny pracy pisemnej:

- 1) poprawność terminologiczna i językowa,
- 2) prawidłowy i logiczny układ treści,
- 3) jasność i zrozumiałość treści,
- 4) przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki),
- 5) szczegółowość opracowania,
- 6) właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii,
- 7) estetyka pracy.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

W przypadku zastosowania testu na zaliczeniu; ocena kształtuje się według procentowego wyboru prawidłowych odpowiedzi określonych przez studenta:

< 61% - niedostateczny (2,0)

61 – 67% - dostateczny (3,0)

68– 75 % - plus dobry (3,5)

76– 83 % - dobry (4,0)

84 – 92% - plus dobry (4,5)

93 – 100% - bardzo dobry (5,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Badania naukowe w pielęgniarstwie		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane:	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	20	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: pedagogika, psychologia, podstawy pielęgniarstwa, technologia informacyjna, etyka zawodu pielęgniarstwa.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Przygotowanie studenta do prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie oraz wykorzystania badań pielęgniarstwa w praktyce. 2. Kształtowanie postawy odpowiedzialnego i rzetelnego postępowania badawczego.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
D.W48.	znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarstwa i rozwoju zawodu pielęgniarstwa;		K_W06 K_W08	
D.W49.	pielęgniarskie organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;		K_W06	
D.W50.	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa;		K_W06	
D.W51.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie;		K_W06	
D.W52.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa;		K_W06 K_W08	
D.W53.	podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.		K_W08	
Umiejętności - potrafi				
D.U46.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarstwa;		K_U18	
D.U47.	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa.		K_U17	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;		K_K02	
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		K_K05	
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		K_K07	
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Ćwiczenia				
TP-01	Badania naukowe w pielęgniarstwie: przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa.	ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia przedmiotowe	zaliczenie pisemne: opracowanie projektu badawczego, test wielokrotnego wyboru

TP-02	Etapy postępowania badawczego.	ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia przedmiotowe	zaliczenie pisemne: opracowanie projektu badawczego, test wielokrotnego wyboru
TP-03	Formułowanie problemów i hipotez badawczych oraz określanie zmiennych.	ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia przedmiotowe	zaliczenie pisemne: opracowanie projektu badawczego, test wielokrotnego wyboru
TP-04	Metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie.	ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia przedmiotowe	zaliczenie pisemne: opracowanie projektu badawczego, test wielokrotnego wyboru
TP-05	Organizowanie i przeprowadzanie badań naukowych. Zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.	ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia przedmiotowe	zaliczenie pisemne: opracowanie projektu badawczego, test wielokrotnego wyboru
TP-06	Etyka w badaniach naukowych, podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki.	ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia przedmiotowe	zaliczenie pisemne: opracowanie projektu badawczego, test wielokrotnego wyboru
TP-07	Źródła informacji naukowej.	ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia przedmiotowe	zaliczenie pisemne: opracowanie projektu badawczego, test wielokrotnego wyboru
TP-08	Pielęgniarskie organizacje naukowe i ich rola w badaniach naukowych.	ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia przedmiotowe	zaliczenie pisemne: opracowanie projektu badawczego, test wielokrotnego wyboru
TP-09	Znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarskiej i rozwoju zawodu pielęgniarki.	ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia przedmiotowe	zaliczenie pisemne: opracowanie projektu badawczego, test wielokrotnego wyboru
Samokształcenie kierowane				

TP-10	Analiza artykułu naukowego zawierającego wyniki badań naukowych z zakresu pielęgniarstwa.	samokształcenie kierowane	praca samodzielna z wykorzystaniem literatury naukowej	zaliczenie pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyd. 1 – 2 dodruk. PZWL, Warszawa, 2018.				
2. Lesińska-Sawicka M. (red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wyd. Borgis, Warszawa 2009.				
3. Serafin L. (red.): Badania naukowe w pielęgniarstwie. Wyd. Edra, Wrocław 2022.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Brzeziński J.: Metodologia badań psychologicznych. Wyd. PWN, Warszawa 2004.				
2. Jędrychowski W.: Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Wyd. UJ, Kraków 2004.				
3. Pilch T., Bauman T.: Zasady badań pedagogicznych: strategie ilościowe i jakościowe. Wyd. „Żak”, Warszawa 2001.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		10		
Praca własna studenta		20		
SUMA GODZIN:		30		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1		0,3
	Praca własna studenta			0,7
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Ćwiczenia	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zajęć, - przygotowanie pracy zaliczeniowej, - przygotowanie do zaliczenia	D.W48., D.W49., D.W50., D.W51., D.W52., D.W53., D.U46., D.U47., K.K02, K.K05, K.K07	- zaliczenie pisemne na ocenę: zaliczenie projektu badawczego, test wielokrotnego wyboru
Samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie pracy pisemnej – analizy artykułu naukowego	D.W48., D.W50., D.W51., D.W52., D.W53., D.U46., D.U47., K.K05, K.K07	- zaliczenie na ocenę pracy pisemnej: analizy artykułu naukowego
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: 1) Aktywność na zajęciach. 2) Zaliczenie pisemne na ocenę w formie testu wielokrotnego wyboru. 3) Zaliczenie pisemne na ocenę projektu badawczego.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1) Zaliczenie pisemne na ocenę pozytywną w semestrze zimowym – przed sesją egzaminacyjną obejmujące:

a) Test wielokrotnego wyboru składający się z 20 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 20 minut.

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (19-20 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (17-18 pkt.)
- 4,0 – dobry (15-16 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (13-14 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (10-12 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 10 pkt.)

b) Zaliczenie projektu badawczego obejmującego: temat i cel pracy, problemy i hipotezy badawcze, metody, techniki i narzędzia badawcze, zmienne, spis piśmiennictwa, projekt narzędzi badawczych.

Kryteria oceny projektu badawczego:

Max. 18 pkt.

- Sformułowanie tematu i celu badań (0-3 pkt.)
- Sformułowanie problemów i hipotez badawczych (0-3 pkt.)
- Określenie metod, technik i narzędzi badawczych (0-3 pkt.)
- Określenie zmiennych zależnych i niezależnych (0-3 pkt.)
- Przygotowanie spisu 10 pozycji piśmiennictwa (0-3 pkt.)
- Projekt narzędzi badawczych (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (17-18 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (15-16 pkt.)
- 4,0 – dobry (13-14 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (11-12 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9-10 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.)

Warunkiem uzyskania zaliczenia zajęć jest zaliczenie na ocenę pozytywną testu oraz projektu badawczego. Ocenę końcową stanowi średnia z ocen częściowych: testu oraz projektu badawczego. Uzyskanie oceny niedostatecznej z zaliczenia, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do zaliczenia w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej). W sytuacji gdy student otrzyma jedną ocenę niedostateczną (z testu lub projektu badawczego), ma prawo do zaliczenia w drugim terminie tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

- 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 2) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze zimowym – dokonanie pisemnej analizy artykułu naukowego z zakresu pielęgniarstwa.

Kryteria oceny:

1. Przedstawienie celu i metod badawczych określonych w artykule (0-2 pkt.)
2. Przedstawienie najważniejszych wyników zawartych w artykule (0-3 pkt.)
3. Przedstawienie wniosków opracowanych przez autora/autorów artykułu (0-3 pkt.)
4. Możliwość wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce zawodowej pielęgniarstwa (0-1 pkt.)
5. Estetyka pracy (0-1 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (9 pkt.)
- 4,0 – dobry (8 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Przygotowanie do egzaminu dyplomowego - repetytorium		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane:		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych określonych w standardzie kształcenia, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej; 2. Student posiada umiejętności wykonywania czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych określonych w standardzie kształcenia.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorym w różnym wieku w wybranym stanie klinicznym. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	K_W03
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	K_W03
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia.	K_W07 K_W08
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U8.	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	K_U14
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U12.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	K_U03 K_U06

D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta.			K_U15
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;			K_K01
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.			K_K05
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Laboratorium w CSM				
TP-01	Realizacja procesu pielęgnowania nad pacjentem w różnym wieku w wybranym stanie klinicznym.	zajęcia laboratoryjne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna wysokiej wierności (co najmniej 3 scenariusze na 5 godzin dydaktycznych), dyskusja	- kolokwium ustne, - zaliczenie zadania przyporządkowanego wylosowanej w danym scenariuszu roli.
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Dziechciaż M. (red.): Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne. Podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2022.				
2. Hebel K., Steliga A., Lewandowska K. (red.): Procedury i checklisty w praktyce symulacji medycznej. Kompetencje pielęgniarские. Tom 1. PZWL, Warszawa 2025.				
3. Steliga A., Grochulska A., Hebel K., (red.): Procedury i checklisty w praktyce symulacji medycznej. Kompetencje pielęgniarские. Tom 2. PZWL, Warszawa 2025.				
4. Literatura podstawowa zalecana w całym toku studiów z danej dziedziny pielęgniarstwa.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym: podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2018.				
2. Literatura uzupełniająca zalecana w całym toku studiów z danej dziedziny pielęgniarstwa.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		135	
SUMA GODZIN:		150	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	0,5
	Praca własna studenta		4,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia laboratoryjne w CSM	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	D.W2.; D.W5.; D.W8.; D.U1., D.U3., D.U4., D.U7., D.U8., D.U9., D.U12., D.U17., K.K01., K.K05.	- kolokwium ustne, - zaliczenie zadania przyporządkowanego wylosowanej w danym scenariuszu roli.
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:			
1) Uzyskanie oceny pozytywnej z wiedzy z zakresu treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych w CSM.			
2) Zaliczenie na ocenę zadania przyporządkowanego wylosowanej w danym scenariuszu roli.			
Ocena podsumowująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI przed sesją egzaminacyjną.			
2) Średnia ocen z wiedzy oraz symulacji medycznej zaliczonych na ocenę pozytywną.			
Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:			
1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)			
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)			
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)			
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)			
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)			
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

E. ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

- 40. Podstawy pielęgniarstwa
- 41. Promocja zdrowia
- 42. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej
- 43. Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne
- 44. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne
- 45. Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
- 46. Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
- 47. Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej
- 48. Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne
- 49. Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne
- 50. Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne
- 51. Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece
- 52. Opieka paliatywna
- 53. Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom, z zakresu anatomii człowieka oraz podstawowych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych, usprawniających i diagnostycznych zdobytych w pierwszym semestrze w ramach przedmiotu podstawy pielęgniarstwa.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarstwiej oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa.			
2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
C.U2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej;	K_U04
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	K_U04
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	K_U04
C.U10.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz interpretować ich wyniki;	K_U04
C.U13.	stosować zabiegi przeciwwzapalne;	K_U04
C.U21.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka,	K_U04
C.U23.	dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	K_U05
C.U24.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	K_U05
C.U26.	przewodzą gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy;	K_U04
C.U28.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;	K_U04
C.U29.	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze	K_U04 K_U05
C.U30.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	K_U05
C.U31.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	K_U04
C.U34.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	K_U04
C.U36.	dobierać rodzaj i technikę zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;	K_U04
C.U40.	przewodzą dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	K_U04
Kompetencji społecznych - jest gotów do		

K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

TRZĘŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Poznanie topografii szpitala/ innych podmiotów leczniczych, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Pomaganie pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu/innych podmiotach leczniczych.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Prowadzenie dokumentacji opieki pielęgniarskiej, w tym historii pielęgnowania, karty obserwacji, karty gorączkowej, książki raportów, karty profilaktyki odleżyn.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-04	Stosowanie środków ochrony osobistej. Higieniczne mycie rąk, dezynfekcja rąk. Zakładanie i zdejmowanie rękawic jednorazowego użytku. Segregacja odpadów medycznych. Procedura poekspozycyjna.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Pomoc pacjentowi w wydalaniu, poruszaniu się i zapewnianiu czystości osobistej i otoczenia.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Pomoc pacjentowi w przyjmowaniu posiłków: doustnie, przez zgłębnik, przez przetokę odżywczą.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Zakładanie zgłębnika do żołądka oraz monitorowanie i usuwanie zgłębnika.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Działania pielęgniarki w opiece nad pacjentem długotrwale unieruchomionymi z trudnościami w samoobsłudze. Ocena ryzyka rozwoju odleżyn oraz wykonywanie działań profilaktycznych.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Prawa i obowiązki pacjenta.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023.
2. Augustyniuk K., Grochans E.: Check-listy czynności i zabiegów pielęgnarskich. Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Szczecin 2020.
3. Steliga A., Grochulska A., Hebel K.: Procedury i check-listy w praktyce symulacji medycznej Kompetencje pielęgnarskie. Tom 2, PZWL, Warszawa 2025.

Literatura uzupełniająca:

1. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. PZWL, Warszawa 2017.
2. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1. PZWL, Warszawa 2017.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta			
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	1
	Praca własna studenta		
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.			
Ocena podsumowująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze I. 2) Średnia arytmetyczna dwóch ocen cząstkowych: oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej). Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	60	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom, z zakresu anatomii człowieka oraz podstawowych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych, usprawniających i diagnostycznych zdobytych w pierwszym i drugim semestrze w ramach przedmiotu podstawy pielęgniarstwa.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarstwa oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa.
2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych.
3. Student posiada wiedzę i umiejętność z zakresu prowadzenia indywidualnego procesu pielęgnowania w różnych stanach zdrowia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	K_U03
C.U2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;	K_U04
C.U3.	ustalać plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_U03 K_U07
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	K_U04
C.U5.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;	K_U07 K_U16
C.U6.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	K_U04
C.U8.	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	K_U04
C.U9.	przeprowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	K_U04
C.U11.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	K_U04
C.U14.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarstwa;	K_U13
C.U15.	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności	K_U13
C.U17.	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	K_U13
C.U21.	wykonywać płukanie pęcherza moczowego,	K_U04
C.U22.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	K_U04 K_U13
C.U26.	przeprowadzić inhalację;	K_U04 K_U13
C.U27.	podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	K_U04 K_U13

C.U33.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	K_U04		
C.U40.	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	K_U04		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Poznanie topografii szpitala/ innych podmiotów leczniczych, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Proces pielęgnowania w opiece nad pacjentem hospitalizowanym.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-03	Gromadzenie informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Planowanie i realizowanie działań pielęgniarstwa w zależności od określonego celu pielęgnowania.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Bieżąca i końcowa ocena stanu zdrowia i skuteczności działań pielęgniarstwa.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Planowanie i realizacja opieki pielęgniarstwa wspólnie z pacjentem i jego rodziną.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych: pobranie moczu do badania ogólnego, pobranie moczu na posiew, pobranie stolca, pobranie płwociny, pobranie wymazu z gardła. Wykonywanie testów diagnostycznych dla oznaczenia glukozy we krwi.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Przechowywanie i podawanie leków różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Prowadzenie i monitorowanie diurezy dobowej. Dokumentowanie i ocena bilansu płynów.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Monitorowanie stanu zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-11	Standardy i procedury obowiązujące w pracy w oddziale.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa			
1. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023.			
2. Augustyniuk K., Grochans E.: Check-listy czynności i zabiegów pielęgniarских. Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Szczecin 2020.			
3. Steliga A., Grochulska A., Hebel K.: Procedury i check-listy w praktyce symulacji medycznej Kompetencje pielęgniarские. Tom 2, PZWL, Warszawa 2025.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. PZWL, Warszawa 2017.			
2. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1. PZWL, Warszawa 2017.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		60	
Praca własna studenta			
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	2
	Praca własna studenta		
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – „Procesu pielęgowania”.			

Kryteria oceny pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych: • Opis przypadku – od 3 do 0 pkt. • Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgnarskiej – od 3 do 0 pkt. • Trafność wyłonienia celu działania – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 3 do 0 pkt. • Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 3 do 0 pkt. Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania: • 5,0 – bardzo dobry (od 24 do 22 pkt.) • 4,5 – plus dobry (od 21 do 20 pkt.) • 4,0 – dobry (od 19 do 18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (od 17 do 16 pkt.) • 3,0 – dostateczny (od 15 do 14 pkt. – 60%) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).
Ocena podsumowująca: 1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze II. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej) Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom, z zakresu anatomii człowieka oraz podstawowych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych, usprawniających i diagnostycznych zdobytych w pierwszym, drugim i trzecim semestrze w ramach przedmiotu podstawy pielęgniarstwa.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarstwa oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa.			
2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych.			
3. Student posiada wiedzę i umiejętność z zakresu prowadzenia indywidualnego procesu pielęgnowania w różnych stanach zdrowia.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
C.U21.	wykonywać płukanie przetoki jelitowej i rany,	K_U04
C.U26.	przewodzą odśluzowywanie dróg oddechowych;	K_U04
C.U32.	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;	K_U04
C.U7	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	K_U04
C.U37.	zakładać odzież operacyjną;	K_U04
C.U38.	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	K_U12
C.U39.	usunąć szwy z rany;	K_U12
C.U41.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	K_U12
C.U42.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	K_U11
C.U43.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	K_U11
C.U40.	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	K_U04
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K.K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Poznanie topografii szpitala/ innych podmiotów leczniczych, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Pielęgnowanie pacjenta z raną	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Pielęgnacja pacjenta z przetoka jelitową.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Toaleta górnych dróg oddechowych u pacjenta przytomnego.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Stany zagrożenia życia – pierwsza pomoc	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Standardy i procedury obowiązujące w pracy w oddziale.	zajęcia praktyczne	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa 1. Patrzała A., Paciorek P. Medyczne czynności ratunkowe. Wyd. PZWL, Warszawa 2015r 2. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2020r. 3. Wytyczne ERC i PRC dotyczące resuscytacji 2021r.				
Literatura uzupełniająca: 1. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019. 2. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta			
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	1
	Praca własna studenta		
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – „Procesu pielęgowania”.			
Kryteria oceny pracy pisemnej – „Procesu pielęgowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych :			
• Opis przypadku – od 3 do 0 pkt.			
• Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej – od 3 do 0 pkt.			
• Trafność wyłonienia celu działania – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 3 do 0 pkt.			
• Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 3 do 0 pkt.			
Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgowania:			
• 5,0 – bardzo dobry (od 24 do 22 pkt.)			
• 4,5 – plus dobry (od 21 do 20 pkt.)			
• 4,0 – dobry (od 19 do 18 pkt.)			
• 3,5 – plus dostateczny (od 17 do 16 pkt.)			
• 3,0 – dostateczny (od 15 do 14 pkt. – 60%)			
• 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej)

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Promocja zdrowia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025 /2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	20	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	20	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: student ma wiedzę ze szkoły średniej – zakres biologii, chemii, geografii, wiedzy o społeczeństwie w wymiarze podstawowym.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
1. Zapoznanie studenta z uwarunkowaniami zachowań zdrowotnych pacjenta, czynnikami ryzyka chorób wynikających ze stylu życia, metodami i formami profilaktyki i prewencji chorób oraz zachowaniami zdrowotnymi różnych grup społecznych, zasadami opracowywania i wdrażania programów promocji zdrowia.				
2. Kształtowanie umiejętności opracowywania i wdrażania programów promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych.				
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi				
C.U47.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;			K_U01
C.U48.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;			K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;			K_K01.
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;			K_K02.
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;			K_K03.
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				

TP-01	Rozpoznawanie zagrożeń zdrowia w środowisku życia, nauki, pracy jednostki/grupy.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Gromadzenie danych o stanie zdrowia i istnieniu zachowań stanowiących zagrożenie dla zdrowia pacjenta, rodziny, społeczności.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Ocena poziomu wiedzy i umiejętności odbiorcy/grupy dla potrzeb utrzymania i przywracania zdrowia.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Formułowanie diagnozy pielęgniarstwa w zakresie edukacji zdrowotnej zorientowanej na promocję zdrowia, profilaktykę, terapię lub rehabilitację, dla potrzeb indywidualnego odbiorcy/grupy.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Planowanie działań edukacyjnych w stosunku do indywidualnego odbiorcy/grupy. Współpraca z odbiorcą/grupą w planowaniu działań edukacyjnych.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-06	Konstruowanie edukacyjnego programu zdrowotnego w odniesieniu do konkretnego odbiorcy/grupy.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz M.: Promocja zdrowia Tom 1-2. Podręcznik dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwo i położnictwo. Wyd. Czelej, Lublin 2010.				
2. Kasperczuk T.(red): Promocja zdrowia i żywienia w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym. Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia, Kraków 2014.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Karski J.B.: Praktyka i teoria promocji zdrowia. CeDeWu, Warszawa 2024.				
2. Gromadzka-Ostrowska J.(red): Edukacja Prozdrowotna i Promocja Zdrowia, SGGW 2019.				
3. Woodal J., Hubley J., Copeman J.: Promocja zdrowia w praktyce. Wyd. Naukowe PWN, warszawa 2025.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		20		
Praca własna studenta		10		
SUMA GODZIN:		30		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,7	
	Praca własna studenta		0,3	
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej	

Zajęcia praktyczne	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie prezentacji na wskazany temat zdrowotny	C.U47., C.U48., K_K01, K_K05, K_07	-zaliczenie opracowanej prezentacji, zaliczenie umiejętności praktycznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: • Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z promocji zdrowia, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku zajęć praktycznych”. • Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych. • Zaliczenie na ocenę pozytywną prezentacji na wskazany temat zdrowotny i przedstawienie jej grupie odbiorców.			
Ocena podsumowująca:			
Kryteria oceny prezentacji: 1-3 pkt – poprawność merytoryczna i aktualność zastosowanego piśmiennictwa; 1-3 pkt – aktualność zagadnień; 1-3 pkt – atrakcyjność podjętej tematyki; 1-3 pkt – estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna). Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z prezentacji: 5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt) 4,5 – plus dobry (13 pkt) 4,0 – dobry (11-12 pkt) 3,5 – plus dostateczny (10 pkt) 3,0 – dostateczny (8-9 pkt) 2,0 -niedostateczny (poniżej 8 pkt). Ocenę końcową z zajęć praktycznych stanowi średnia trzech ocen, tj. ocena z umiejętności wymienionych w „Karcie umiejętności kształcenie w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i ”Dzienniku zajęć praktycznych” druga ocena z kompetencji społecznych oraz ocena z pracy pisemnej programu promocji zdrowia, realizowanego podczas zajęć praktycznych.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia praktyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30 godz. - środowisko nauczania i wychowania	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: - Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej; - Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentami oraz przygotowania ich do samoopieki i samopielęgnacji. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
C.U3.	ustalać plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_U02 K_U03
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	K_U07
C.U5.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarskich;	K_U07
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	K_U07
C.U10.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;	K_U07 K_U13
C.U.55	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;	K_U03 K_U04
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06

K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Organizacja opieki zdrowotnej nad uczniem w środowisku nauczania i wychowania.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Specyfika pracy pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Zadania związane z organizacją pracy, opieką nad ogółem uczniów, nadzorem środowiskowym i metody ich realizacji.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Działania profilaktyczne wobec dzieci w okresie rozwojowym. Szczepienia ochronne, badania przesiewowe.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Założenia „szkoły promującej zdrowie”.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Udział pielęgniarki w ocenie uczniów z problemami zdrowotnymi. Sposób prowadzenia dokumentacji zdrowia ucznia.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych,
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. Kilańska D. (red.). Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Wydanie 1. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2010.
2. Pietrzak M., Knoff B., Kryczka T. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. PZWL, Warszawa 2021.
3. Ślusarska B., Marcinowicz L., Kocka K.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. Wydawnictwo PZWL, 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Bernatowska E., Grzesiowski P.: Szczepienia ochronne. Obowiązkowe i zalecane od A do Z. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2021.
1. Brosowska B., Mielczarek- Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece Zdrowotnej. Wydanie 1. Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2015.
2. Ostrega W., Oblacińska A. Standardy postępowania i metodyka pracy pielęgniarki szkolnej. Podręcznik dla pielęgniarek i higienistek szkolnych. IMiD, Warszawa 2020.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	1
	Praca własna studenta		

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III.
- 2) Średnia arytmetyczna, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia praktyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30 godz. - Poradnia POZ 20 godz. - Środowisko zamieszkania pacjenta	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentami oraz przygotowania ich do samoopieki i samopielęgnacji. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	K_U04 K_U07
C.U5.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarskich;	K_U07
C.U6.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	K_U04 K_U07
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	K_U07
C.U10.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;	K_U04 K_U07 K_U13
C.U11.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	K_U04
C.U12.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	K_U04
C.U15.	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;	K_U04
C.U16.	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	K_U04
C.U18.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliznie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;	K_U04 K_U08

C.U19.	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;	K_U04 K_U08		
C.U20.	wykonać testy skórne i próby uczuleniowe;	K_U04		
C.U25.	wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego;	K_U04		
C.U35.	wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	K_U04		
C.U44.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;	K_U04		
C.U45.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	K_U04		
C.U46.	ocenić sytuację zdrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania;	K_U04		
C.U50.	implementować indywidualny plan opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz koordynować indywidualną opiekę w środowisku zamieszkania pacjenta;	K_U04		
C.U52.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	K_U14		
C.U58	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	K_U04 K_U14		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				

TP-01	Organizacja opieki zdrowotnej w poradni POZ.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Specyfika pracy pielęgniarki w poradni POZ (poradnia dla dzieci zdrowych i chorych, punkt szczepień, gabinet zabiegowy, poradnia dla dorosłych).	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Standardy i procedury pielęgniarskie w POZ.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Zadania i kompetencje pielęgniarki realizującej funkcję terapeutyczną, opiekuńczą, profilaktyczną i prozdrowotną.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Specyfika pracy w pielęgniarstwie środowiskowym/rodzinnym (gabinet pielęgniarki POZ, środowisko zamieszkania pacjenta).	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Pozyskiwanie danych o pacjencie i jego rodzinie, w środowisku zamieszkania, zgodnie ze standardami w pielęgniarstwie rodzinnym	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Realizowanie procesu pielęgnowania w środowisku zamieszkania pacjenta, zgodnie ze standardami w pielęgniarstwie rodzinnym, z zastosowaniem wiodących w pielęgniarstwie środowiskowym/rodzinnym teorii pielęgnowania oraz posługiwanie się znakami graficznymi informującymi o chorobach i patologii społecznej, strukturalnych cechach rodziny, więziach w rodzinie.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Przygotowywanie dokumentacji w formie procesu pielęgnowania, w rozpoznanym środowisku zamieszkania pacjenta.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Kilańska D. (red.). Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Wydanie 1. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2010.
2. Pietrzak M., Knoff B., Kryczka T. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. PZWL, Warszawa 2021.
3. Ślusarska B., Marcinowicz L., Kocka K.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. Wydawnictwo PZWL, 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Bernatowska E., Grzesiowski P.: Szczepienia ochronne. Obowiązkowe i zalecane od A do Z. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2021.
2. Brosowska B., Mielczarek- Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece Zdrowotnej. Wydanie 1. Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2015.
3. Ostrega W. Oblacińska A. Standardy postępowania i metodyka pracy pielęgniarki szkolnej. Podręcznik dla pielęgniarek i higienistek szkolnych. IMiD, Warszawa 2020.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		50	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		60	
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**Praca własna studenta**

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć,	C.U3. C.U4 C.U5 C.U6 C.U7 C.U10 C.U50.K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych Poradnia POZ:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych środowisko zamieszkania pacjenta:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z podstawowej opieki zdrowotnej, opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
 - 2) Oddanie w terminie wyznaczonym przez opiekuna praktyk pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
 - 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych Poradnia POZ:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze IV.
- 2) Średnia arytmetyczna, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych środowisko zamieszkania pacjenta:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z podstawowej opieki zdrowotnej, realizowanych w warunkach rzeczywistych, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych:
 - a) Opis przypadku klinicznego pacjenta/ki – od 0 do 3 pkt.
 - b) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
 - c) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
 - d) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
 - e) Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
 - f) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
 - g) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
 - h) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)
4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)
4,0 – dobry (od 18 do 19 pkt.)
3,5 – plus dostateczny (od 16 do 17 pkt.)
3,0 – dostateczny (od 14 do 15 pkt. – 60%)
2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych stanowi średnia ocen częściowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych,

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	60	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach układu rozrodczego, patologii układu rozrodczego, farmakologii stosowanej w położnictwie i ginekologii, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad kobietami wymagającymi leczenia ginekologicznego, kobietami w ciąży, podczas porodu, położu oraz opieki pielęgniarskiej nad noworodkiem i wcześniakiem. Przygotowanie kobiet do samodzielnej samoopieki i samo pielęgnacji. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07 K_U013
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U04
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15

D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17		
D.U28.	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;	K_U06 K_U04		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Poznanie specyfiki pracy w oddziale noworodkowo-położniczo-ginekologicznym.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Promocja zdrowia prokreacyjnego-wsparcie kobiety przed i w trakcie ciąży fizjologicznej.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-03	Obserwacja i pielęgnacja położnicy w położu fizjologicznym, powikłanym i po cięciu cesarskim.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Obserwacja i pielęgnacja noworodka dojrzałego i wcześniaka po urodzeniu i dalszych dobach życia.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Patofizjologia, objawy kliniczne wybranych chorób noworodka i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Realizowanie pełnego zakresu zadań w opiece nad kokieta z schorzeniami ginekologicznymi leczonymi zachowawczo i operacyjnie.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Pielęgnowanie i edukacja kobiet w stanach zapalnych narządu rodowego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Wsparcie i edukacja pacjentki oraz jej rodziny w procesie powrotu do środowiska domowego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Podsumowanie i ocena praktyk zawodowych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Bremborowicz G.H/red/.: Położnictwo dla położnych i pielęgniarek. PZWL, Warszawa 2018.
2. Łopecka - Klusek C., Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWL, Warszawa 2018.
3. Bremborowicz G.H/red/.: Stany kliniczne w ginekologii, onkologii ginekologicznej i urologicznej. PZWL, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Rabej M., Mazurkiewicz B., Pielęgowanie w położnictwie, ginekologii i neonatologii. PZWL Warszawa 2018
2. Salamoneczyk M., Łozińska - Czerniak A., Dmoch - Gajzewska E.: Neonatologia. PZWL Warszawa 2014

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	2
	Praca własna studenta		

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgowania.

Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgowania:

Max. 24 pkt.

1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki (0-3 pkt.)
2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej (0-3 pkt.)
3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.)
4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.)
5. Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.)
6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.)
7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.)
8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.)
- 4,0 – dobry (16-18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (12 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	140	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	140	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarstwa w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach pediatrycznych. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności niezbędnych do realizacji opieki nad dzieckiem zdrowym, chorym i/lub niepełnosprawnym oraz w terminalnej fazie choroby. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie etyki polskiej pielęgniarki i położnej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U04 K_U11
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U13
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U14
D.U11.	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U12.	przewodzą poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	K_U03 K_U04
D.U13.	przewodzą rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	K_U04 K_U05

D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U15.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U18.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny	K_K07

	deficytów i potrzeb edukacyjnych.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Ocena rozwoju psychofizycznego dziecka, wykonywanie testów przesiewowych, bilanse zdrowia, wykrywanie zaburzeń w rozwoju, badanie neurologiczne niemowlęcia, skale, testy w pediatrii.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego. Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, pobiera materiał do badań diagnostycznych, ocenia stan ogólny dziecka chorego w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Rozwiązywanie problemów	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna,	bezpośrednia obserwacja

	pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.		instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-06	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-07	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-08	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych, praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-09	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-10	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż,	bezpośrednia obserwacja studenta

	wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.		studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-11	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-12	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-13	Udział pielęgniarki w leczeniu.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-14	Żywienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży. Zasady, metody, techniki żywienia niemowląt, dzieci zdrowych i chorych. Pielęgnacja dzieci z zaburzeniami odżywiania.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: - Emeryk A., Zarzycka D.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa 2020. - Carroll W., Lissauer T.: Pediatria. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2021. - Kawalec W., Grenda R., Kulus M. (red.): Pediatria. Tom 1. PZWL, Warszawa 2021. - Kawalec W., Grenda R., Kulus M. (red.): Pediatria. Tom 2. PZWL, Warszawa 2021.				

5. Rakowska – Róziewicz D.: Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym. Czelej, Lublin 2001.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Brykczyńska M.: Pielęgniarstwo pediatryczne – zagadnienia etyczne. PZWL, Warszawa 1996.			
2. Pawlaczek B.: Pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa 2014.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		140	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		150	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	4,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U7. D.U9. D.U10. D.U11. D.U12. D.U13. D.U14. D.U15. D.U16. D.U17. D.U18. D.U19.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania.			
Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania:			
Max. 24 pkt.			
1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (0-3 pkt.)			
2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa (0-3 pkt.)			
3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.)			
4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.)			

5. Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.)
6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.)
7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.)
8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.)
- 4,0 – dobry (16-18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (12 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	120	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	120	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia internistycznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U03 K_U07 K_U013
D.U6.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	K_U03 K_U04
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U13 K_U17
D.U11.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15 K_U18

D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15		
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15		
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13		
D.U20.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	K_U09		
D.U21.	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	K_U13		
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17		
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				

TP-01	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale internistycznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału internistycznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Rozpoznawanie potrzeb/ problemów zdrowotnych pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia internistycznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-06	Planowanie, realizowanie i ewaluacja opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia internistycznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-07	Udział w procesie leczenia: podawanie leków drogą układu oddechowego (tlen), inhalacje, podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-08	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Podsumowanie i ocena zajęć praktycznych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Talarska D., Zozulińska – Żiółkiewicz D., Strugała M.: Pielęgniarstwo internistyczne (eBook). PZWL, Warszawa 2024.
2. Talarska D., Zozulińska – Żiółkiewicz D., Strugała M.: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2024.
3. Szczeklik A., Gajewski P.: Interna Szczeklika 2024. Medycyna praktyczna 2024 .
4. Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2018.
5. Łebkowska A., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. Zalecenia pielęgniarskie dla pacjentów i ich opiekunów. PZWL, Warszawa 2023.

Literatura uzupełniająca:

1. Szczeklik A., Gajewski P.: Interna Szczeklika 2024/2025. Medycyna praktyczna 2025 .
2. Kaszuba D., Nowicka A.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2014.
3. Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL, Warszawa 2019.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	120
Praca własna studenta	
SUMA GODZIN:	120

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia
	Ogółem: 4
	4

DO ZAJĘĆ	Praca własna studenta		
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania. Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania: Max. 24 pkt. 1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (0-3 pkt.) 2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa (0-3 pkt.) 3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.) 4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.) 5. Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.) 6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.) 7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.) 8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)			
Skala ocen:			
• 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.) • 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.) • 4,0 – dobry (16-18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.) • 3,0 – dostateczny (12 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)			
Ocena podsumowująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen częściowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej). Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	120, w tym 40 w bloku operacyjnym	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	120	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07 K_U013
D.U6.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	K_U03 K_U04
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U04
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_U03 K_U06
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15

D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U18.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	K_U04 K_U17
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13
D.U22.	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	K_U03
D.U23.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	K_U03
D.U24.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	K_U03 K_U12
D.U25.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	K_U03 K_U12
D.U26.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;	K_U03
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy.	K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne w bloku operacyjnym				
TP-01	Poznanie organizacja opieki w bloku operacyjnym.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-02	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w bloku operacyjnym: zadania pielęgniarki operacyjnej i anestezjologicznej.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-03	Zadania pielęgniarki w przygotowaniu sali operacyjnej, bielizny, instrumentarium i dodatkowego materiału do operacji.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-04	Obsługa aparatury medycznej i przygotowanie jej do zabiegu pod kątem zachowania zasad aseptyki i bezpieczeństwa.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-05	Zadania pielęgniarki bloku operacyjnego w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-06	Przygotowanie pielęgniarki do instrumentowania zgodnie z zasadami aseptyki.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej

TP-07	Instrumentowanie do zabiegów operacyjnych zgodnie z ich przebiegiem.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-08	Zadania pielęgniarki bloku operacyjnego w opiece nad pacjentem po zabiegu operacyjnym.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-09	Zadania pielęgniarki w uporządkowaniu sali operacyjnej i stanowiska pracy po zabiegu operacyjnym.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-10	Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-11	Podsumowanie i ocena zajęć praktycznych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania.
Zajęcia praktyczne w oddziale chirurgii				
TP-12	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym oraz zadań członków zespołu interprofesjonalnego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-13	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału chirurgicznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej

TP-14	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-15	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem w trakcie badań oraz po ich wykonaniu, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-16	Pielęgnacja pacjenta z przetoką odżywczą (PEG-iem). Żywienie pacjenta przez przetokę odżywczą (PEG-a) oraz żywienie pozajelitowe (parenteralne).	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-17	Rozpoznawanie potrzeb/ problemów zdrowotnych pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-18	Planowanie, realizowanie i ewaluacja opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia chirurgicznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-19	Udział w procesie leczenia: podawanie leków drogą układu oddechowego (tlen), podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, pielęgnacja ran oraz udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-20	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej

TP-21	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-22	Podsumowanie i ocena zajęć praktycznych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej.
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Dziechciaż M. (red.): Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne. Podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2022.				
2. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019.				
3. Michalak A., Sierżantowicz R. (red.): Pielęgniarstwo operacyjne. PZWL, Warszawa 2023.				
4. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL, Warszawa 2024.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym: podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2018.				
2. Łuczyk M., Szadowska-Szlachetka Z., Ślusarska B. (red.): Standardy i procedury w pielęgniarstwie onkologicznym. PZWL, Warszawa 2017.				
3. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarskie w chirurgii. Wyd. 1-3 dodruk. PZWL, Warszawa 2016.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		120		
Praca własna studenta				
SUMA GODZIN:		120		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	4	
	Praca własna studenta			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U6., D.U7., D.U9., D.U10., D.U11., D.U14., D.U15., D.U16., D.U17., D.U18., D.U19., D.U22., D.U23., D.U24., D.U25., D.U26., D.U27., D.U40., K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pracy pisemnej, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w bloku operacyjnym oraz w oddziale chirurgicznym.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w bloku operacyjnym oraz w oddziale chirurgicznym.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania realizowanego podczas zajęć praktycznych w oddziale chirurgicznym.

Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania:

Max. 24 pkt.

1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (0-3 pkt.)
2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa (0-3 pkt.)
3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.)
4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.)
5. Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.)
6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.)
7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.)
8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.)
- 4,0 – dobry (16-18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (12 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej w ramach zajęć realizowanych w bloku operacyjnym: Zadania pielęgniarki zespołu operacyjnego w opiece nad pacjentem w fazie przedoperacyjnej, śródoperacyjnej oraz pooperacyjnej na przykładzie wybranego zabiegu operacyjnego.

Kryteria oceny pracy pisemnej:

Max. 10 pkt.

1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki z uwzględnieniem metody operacji i rodzaju znieczulenia (0-3 pkt.)
2. Przedstawienie zadań pielęgniarki operacyjnej w opiece nad pacjentem w fazie przedoperacyjnej, śródoperacyjnej oraz pooperacyjnej (0-3 pkt.)
3. Przedstawienie zadań pielęgniarki anestezjologicznej w opiece nad pacjentem w fazie przedoperacyjnej, śródoperacyjnej oraz pooperacyjnej (0-3 pkt.)
4. Estetyka pracy (0-1 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (9 pkt.)
- 4,0 – dobry (8 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (6 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej), przypisanych do zajęć praktycznych realizowanych w bloku operacyjnym i w oddziale chirurgicznym.
- 3) Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych stanowi średnia dwóch ocen: oceny końcowej z zajęć praktycznych realizowanych w bloku operacyjnym oraz oceny końcowej z zajęć praktycznych realizowanych w oddziale chirurgicznym.

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	40	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w opiece długoterminowej 2. Kształtowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi opieki długoterminowej oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji. 3. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U03 K_U07 K_U13
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U8.	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	K_W03
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_W03
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_W05
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_W06
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15

D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15		
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U17		
D.U21.	obliczać dawki insuliny okołopoślukowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	K_W03		
D.U24.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	K_U03 K_U12		
D.U25.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	K_U03 K_U12		
D.U26.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;	K_U03		
D.U43.	przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych);	K_U02 K_U05		
D.U44.	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarstwa długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej;	K_U02 K_U03 K_U04		
D.U45.	wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe;	K_U02 K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP_01	Poznanie specyfiki pracy w zakładzie opiekuńczo-leczniczym i zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP_02	Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów przewlekle chorych z przewlekłymi schorzeniami układu ruchu, z problemami geriatrycznymi oraz z przewlekłą cukrzycą; realizacja opieki pielęgniarstwa w zakresie czynności: pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i edukacyjnych.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP_03	Realizacja opieki pielęgniarstwa według ustalonego planu i stosownie do stanu zdrowia pacjenta przewlekle mechanicznie wentylowanego i/lub w stanie apalicznym, w zakresie czynności pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E. (red.). Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.
2. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M. Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Zielińska E., Guzak B., Syroka-Marczewska K. Opieka długoterminowa. Uwarunkowania medyczne i prawne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.
2. Czajka D., Czekala B. Wybrane procedury postępowania pielęgniarskiego w warunkach domowych, Wydawnictwo Medyczne BORGIS, Warszawa 2013.
3. Czajka D., Czekala B. Standardy domowej pielęgniarskiej opieki długoterminowej, Wydawnictwo Medyczne BORGIS, Warszawa 2013.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	40
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta		0.7

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1.D.U2.D.U3.D.U4. D.U5.D.U7.D.U8. D.U9.D.U10.D.U11.D.U14. D.U15.D.U16. D.U17.D.U19.D.U21. D.U24.D.U25.D.U26. D.U43. D.U44. D.U45 K.K01.,K.K02.,K.K03., K.K04.,K.K05.,K.K06., K.K07.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: 1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania. Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania: Max. 24 pkt. 1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (0-3 pkt.) 2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej (0-3 pkt.) 3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.) 4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.) 5. Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.) 6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.) 7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.) 8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.) Skala ocen: • 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.) • 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.) • 4,0 – dobry (16-18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.) • 3,0 – dostateczny (12 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)			
Ocena podsumowująca: 1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej). Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	80	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: • Student posiada wiedzę w zakresie etiologii, objawów, diagnostyki i metod leczenia oraz pielęgnowania pacjenta z wybranymi schorzeniami wieku podeszłego zdobytą w ramach wykładów. • Student potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, • Student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki. • Student osiągnął efekty uczenia się w ramach zajęć laboratoryjnych w CSM.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Student będzie posiadał umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentem w podeszłym wieku w tym udziału w diagnostyce, leczeniu oraz przygotowaniu do samoopieki i samopielęgnacji w wybranych schorzeniach.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U04
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U04
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_U07
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_U06
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U29.	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;	K_U04
D.U30.	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarstwa i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;	K_U04
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01

K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Poznanie specyfiki pracy w oddziale geriatrycznym, zakładzie opieki długoterminowej.	zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych.
TP-02	Prowadzenie poradnictwa w zakresie samoopieki pacjenta w starszym wieku i w różnym stanie zdrowia.	zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-03	Gromadzenie informacji o pacjencie w starszym wieku.	zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-04	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta w podeszłym wieku oraz ustalenie celu opieki.	zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-05	Planowanie i wdrożenie interwencji pielęgniarstwa oraz ocena realizowanych działań wobec pacjenta w starszym wieku.	zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

TP-06	Uczestniczenie w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji pacjenta w starszym wieku. Podawanie leków różnymi drogami.	zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-07	Komunikowanie się z członkami zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-08	Dokumentowanie stanu pacjenta i wykonywanych działań pielęgniarских zgodnie z obowiązującą dokumentacją.	zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-09	Przygotowanie pacjenta geriatrycznego i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-10	Standardy i procedury pielęgniarских w pielęgniarstwie geriatrycznym.	zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL, Warszawa 2017.
2. Muszałik M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL, Warszawa 2018.
3. Cybulski M., Krajewska-Kulak E., Kędziora-Kornatowska K., Waszkiewicz N.: Psychogeriatria. PZWL, Warszawa 2018

Literatura uzupełniająca:

1. Murdoch I.,(red. wyd. pol.) Kostka T.: Stany nagłe w geriatrii. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017
2. Dziechciaż M., Rejman B.:(red) Starzenie się i starość, wybrane aspekty jakości życia osób w podeszłym wieku. Impuls, Kraków 2023
4. Dziechciaż M., Rejman B.:(red) Starzenie się i starość, w ujęciu interdyscyplinarnym. Impuls, Kraków 2022

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	80
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Ogółem: 3
	2,7
Praca własna studenta	0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4. D.U7., D.U14., D.U16., D.U17. D.U29., D.U30. K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07.	zaliczenie umiejętności, zaliczenie kompetencji społecznych oraz opracowanego procesu pielęgnowania

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”.

Kryteria oceny pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych :

- Opis przypadku – od 3 do 0 pkt.
- Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 3 do 0 pkt.
- Trafność wyłonienia celu działania – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 3 do 0 pkt.
- Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 3 do 0 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry (od 24 do 22 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (od 21 do 20 pkt.)
- 4,0 – dobry (od 19 do 18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (od 17 do 16 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (od 15 do 14 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI.

2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej)

3) Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

- 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	80	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę: o budowie i czynności układu nerwowego, o patologii układu nerwowego, o lekach działających na ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy, o potrzebach zdrowotnych człowieka zdrowego, na temat modelu pielęgnowania wg D. Orem, na temat procesu pielęgnowania, o metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o roli pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, o zasadach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstkich,			
2. Student zna techniki zabiegów pielęgniarstkich i posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych oraz zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Student zapamięta i zrozumie podstawowe wiadomości na temat niektórych chorób układu nerwowego – ich etiologii, diagnostyki, metod leczenia oraz pielęgnowania. 2. Student potrafi samodzielnie sprawować profesjonalną opiekę pielęgniarzką nad osobami z chorobami neurologicznymi.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarzką, ustalać cele i plan opieki pielęgniarzkiej, wdrażać interwencje pielęgniarzkie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarzkiej;	K_U02 K_U03
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarzkiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07 K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarzki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U04
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	Prowadzi rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15

D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17		
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy.	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01		
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02		
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Omówienie treści i efektów kształcenia. Poznanie topografii oddziału, przedstawienie zespołu terapeutycznego, sprawdzenie wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Nawiązanie komunikacji werbalnej z pacjentami – sprawdzenie tożsamości i zakresu samodzielności w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych. Zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych wg modelu D. Orem. Ocena ryzyka rozwoju odleżvn.	zajęcia praktyczne	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-02	Ocena stanu ogólnego pacjenta na podstawie pomiarów: tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, temp. ciała i ocena stanu klinicznego na podstawie wywiadu i obserwacji objawów patologicznych, Ocena stanu świadomości wg skali Glasgow. Ocena gospodarki wodno-elektrolitowej – prowadzenie i dokumentowanie bilansu płynów. Przekazanie informacji o stanie klinicznym pacjenta członkom zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	-zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Ocena poziomu bólu u pacjentów z chorobami układu nerwowego. Przygotowanie pacjenta do wizyty i asystowanie lekarzowi podczas wizyty. Analizowanie informacji o stanie zdrowia pacjentów zagregowanej w dokumentacji medycznej.	zajęcia praktyczne	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	-zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Sformułowanie diagnoz pielęgniarских, ustalenie celów i planu opieki, realizacja planu i ewaluacja działań.	zajęcia praktyczne	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie pracy pisemnej (procesu pielęgnowania), -zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Udokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta, jej zmian i zrealizowanej opieki pielęgniarской w „Procesie pielęgnowania”. Udział w procesie terapeutycznym – podawanie leków różnymi drogami wg Indywidualnej Karty Zleceń.	zajęcia praktyczne	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie pracy pisemnej (procesu pielęgnowania), -zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych, asystowanie lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i zapewnienie opieki po badaniach. Udział w procesie terapeutycznym – podawanie leków różnymi drogami wg Indywidualnej Karty Zleceń.	zajęcia praktyczne	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	-zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Prowadzenie profilaktyki i rozpoznanie powikłań występujących w przebiegu chorób neurologicznych w procesie terapeutycznym. Udział w procesie terapeutycznym – podawanie leków różnymi drogami wg Indywidualnej Karty Zleceń.	zajęcia praktyczne	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	-zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-08	Podsumowanie i ocena zajęć praktycznych: ocena umiejętności i kompetencji społecznych studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgowania pacjenta.	zajęcia praktyczne	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie pracy pisemnej (procesu pielęgowania), -zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Jaracz K., Domitrz I.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2021.				
2. Prusiński A.: Neurologia praktyczna. Wyd. PZWL, Warszawa 2015.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Adamczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. Czelej, Lublin 2000.				
2. Adamkiewicz B., Głąbiński A., Klimek A.: Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2010.				
3. Jaracz K., Kozubski W.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2008.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		80		
Praca własna studenta		10		
SUMA GODZIN:		90		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3		2,7
	Praca własna studenta			0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej	
Zajęcia praktyczne	- przygotowanie do zajęć praktycznych, - czytanie wskazanej literatury, - pisemne opracowanie procesu pielęgowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U9., D.U10., D.U11., D.U15., D.U16., D.U17., D.U27., D.U40., K_K01., K_K02., K_K03., K_K04., K_K05., K_K06., K_K07.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego, procesu pielęgowania, - zaliczenie kompetencji społecznych	
KRYTERIA OCENIANIA				

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Procesu pielęgowania”.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.
- 4) Kryteria oceny procesu pielęgowania:
 - I. Proces pielęgowania zawiera opis przypadku klinicznego pacjenta/teki (rozpoznanie lekarskie, dolegliwości i objawy patologiczne w dniu przyjęcia do szpitala, w dniu objęcia opieką pielęgniarską, wyniki pomiaru parametrów, bieżące zlecenia lekarskie) – od 0 do 5 pkt.
 - II. Diagnozy pielęgniarskie są: prawidłowo sformułowane, adekwatne do stanu zdrowia pacjenta/ki, uwzględniają hierarchię ważności, nie brakuje diagnoz pielęgniarskich – od 0 do 4 pkt.
 - III. Cele opieki są: prawidłowo sformułowane, zgodne z diagnozami – od 0 do 2 pkt.
 - IV. Interwencje pielęgniarskie opisane w planie opieki są: dostosowane do postawionych diagnoz pielęgniarskich, uwzględniają indywidualne podejście do pacjenta, np. płęć, uporządkowane, zgodne z aktualną wiedzą medyczną – od 0 do 4 pkt.
 - V. Proces pielęgowania zawiera ewaluację procesu (prawidłowo opisany sposób realizacji zadań pielęgniarskich) i ewaluację wyniku (osiągnięcie celów) – od 0 do 2 pkt.
 - VI. W treściach zastosowano prawidłową terminologię i nie ma błędów językowych – od 0 do 2 pkt.
 - VII. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 1 pkt.
- 5) Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgowania:
 - a) 5,0 – bardzo dobry (od 20 do 18 pkt.)
 - b) 4,5 – plus dobry (od 17 do 16 pkt.)
 - c) 4,0 – dobry (od 15 do 14 pkt.)
 - d) 3,5 – plus dostateczny (od 13 do 12 pkt.)
 - e) 3,0 – dostateczny (od 11 do 10 pkt. – 50%)
 - f) 2,0 – niedostateczny (poniżej 10 pkt.).
- 6) Punktacja i kryteria oceny każdej umiejętności praktycznej:
 - a) 8 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne sprawnie i starannie, bez żadnego błędu, jest samodzielny, nie wymaga pomocy nauczyciela.
 - b) 7 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne starannie, bez żadnego błędu, jest samodzielny, nie wymaga pomocy nauczyciela.
 - c) 6 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne poprawnie, z jednym błędem, który nie wpływa na rezultat końcowy wymaga czasami ukierunkowania przez nauczyciela.
 - d) 5 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne poprawnie, z dwoma błędami, które nie wpływają na rezultat końcowy, wymaga kilku wskazówek ze strony nauczyciela.
 - e) 4 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne w bardzo wolnym tempie, z kilkoma błędami, które nie wpływają na rezultat końcowy wymaga krótkiego instruktażu i pokazu pojedynczej czynności.
 - f) poniżej 4 pkt – student nie ma opanowanych umiejętności praktycznych, robi liczne błędy, które mogą wpłynęć na rezultat końcowy, wymaga ponownego pokazu i ćwiczeń.
- 7) Punktacja i kryteria oceny każdej kompetencji społecznej:
 - a) 8 pkt. – otrzymuje student, który zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego nie ma uwag negatywnych, ale otrzymał uwagi pozytywne, np. student samodzielny i bardzo aktywny w czasie zajęć
 - b) 7 pkt. – otrzymuje student, który przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, nie ma uwag negatywnych.
 - c) 6 pkt. – otrzymuje student, który nie w każdej sytuacji zawodowej przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał jedną uwagę negatywną.
 - d) 5 pkt. – otrzymuje student, który nie zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał dwie uwagi negatywne.
 - e) 4 pkt. – otrzymuje student, który nie zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał trzy uwagi negatywne.
 - f) Mniej niż 4 pkt. – otrzymuje student, który często nie przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał więcej niż trzy uwagi negatywne.
- 8) Skala ocen umiejętności praktycznej i kompetencji społecznej:
 - a) 5,0 – bardzo dobry (8 pkt.)
 - b) 4,5 – plus dobry (7 pkt.)
 - c) 4,0 – dobry (6 pkt.)
 - d) 3,5 – plus dostateczny (5 pkt.)
 - e) 3,0 – dostateczny (4 pkt. – 50%)
 - f) 2,0 – niedostateczny (poniżej 4 pkt.).

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2) Ocena podsumowująca z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych jest średnią arytmetyczną trzech ocen kształtujących wpisanych w „Dzienniku Zajęć Praktycznych”, – z oceny z pracy pisemnej (z procesu pielęgnowania), z oceny uzyskanej za wszystkie umiejętności, która jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z każdej umiejętności oraz z oceny z kompetencji społecznych (jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej)
- 3) Ocena podsumowująca do protokołu w systemie USOS powinna być wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:
 - a) od 4,60 do 5,0 ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
 - b) od 4,26 do 4,59 ocena słowna: plus dobry (4,5)
 - c) od 3,76 do 4,25 ocena słowna: dobry (4,0)
 - d) od 3,26 do 3,75 ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
 - e) od 3,00 do 3,25 ocena słowna: dostateczny (3, 0)
 - f) poniżej 3,00 ocena słowna: niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	80	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
1. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia psychiatrycznego, przygotowania chorych do samoopieki oraz rodzin chorych do świadczenia opieki nieprofesjonalnej. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U02 K_U03
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U02 K_U03 K_U05
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U07
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U18
D.U11.	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U02 K_U05 K_U18
D.U12.	przewodzą poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	K_U06 K_U17
D.U13.	przewodzą rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	K_U03 K_U04
D.U15.	przewodzą rozmowę terapeutyczną;	K_U06 K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U17

D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U17 K_U18		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy w oddziale psychiatrycznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału psychiatrycznego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-03	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjentów ze zaburzeniami psychicznymi. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-06	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarzkiej wobec pacjenta psychicznie chorego. Asystowanie przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego- bezpieczeństwo pacjenta	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-07	Udział w procesie leczenia: podawanie leków drogą układu oddechowego (tlen), podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, pielęgnacja ran oraz udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarzkiej.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-09	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Podsumowanie i ocena zajęć praktycznych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych,praca pisemna – proces pielęgnowania
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Gałęcki P., Szulc A.: Psychiatria. Edra, Urban & Partner, Wrocław 2018.				
2. Pużyński S., Rybakowski J., Wciórka J./red/: Psychiatria. Edra, Urban & Partner, Wrocław 2017.				
3. Górna K., Jaracz K., Kochański A (red.): Pielęgniarstwo psychiatryczne. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2024.				
4. Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2007.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Namysłowska I./red/ Badura MadejW.: Psychiatria dzieci i młodzieży. PZWL, Warszawa 2016.				
2. Marwick K., Birrell S., Sidorowicz S.K./red polskiego wydania/: Psychiatria. Elsevier, Urban&Partner 2014.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		80		
Praca własna studenta		10		
SUMA GODZIN:		90		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3		2,7
	Praca własna studenta			0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy		Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej

Zajęcia praktyczne	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5, D.U6., D.U7., D.U8., D.U9., D.U11., D.U12., D.U13. D.U15., U16., D.U17., D.U27., K_K01, K_K02., K_K03, K_K04, K_K05, K_K06, K_K07	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania.

Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania:

Max. 24 pkt.

1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki (0-3 pkt.)
2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgnarskiej (0-3 pkt.)
3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.)
4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.)
5. Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.)
6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.)
7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.)
8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.)
- 4,0 – dobry (16-18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (12 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze V.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:
Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne

Rok studiów: III	Semestr: 6

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Wydział Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	80	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarstwa w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarstwa określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarstwa i polóżnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Kształtowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia w oddziale intensywnej opieki medycznej 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U03 K_U07 K_U13
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U04
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U18.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	K_U04
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U17

D.U20.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	K_U02 K_U11		
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U17		
D.U36.	stosować procedury postępowania pielęgniarskiego w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	K_U03		
D.U38.	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylowanego mechanicznie;	K_U03		
D.U39.	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych;	K_U03		
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Poznanie specyfiki pracy w oddziale intensywnej opieki medycznej, oraz zadań poszczególnych członków zespołu sprawującego opiekę nad pacjentem w oddziale intensywnej opieki medycznej.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-02	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału intensywnej opieki medycznej.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjenta w stanie zagrożenia życia. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Udział w procesie terapeutycznym pacjenta w stanie zagrożenia życia.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-06	Ocena poziomu bólu udział w farmakoterapii i leczeniu bólu.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-07	Prowadzenie procesu pielęgnowania pacjenta w OIOM, OIOK.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Gutysz-Wojnicka A, Dyk D.: Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej opieki. Wyd. PZWL Warszawa 2018.				
2. Wołowicka L., Dyk D.: Anestezjologia i intensywna opieka, klinika i pielęgniarstwo. Wyd. PZWL Warszawa 2014.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Machała W.: Anestezja chorych w stanie zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2019.				
2. Krajewska – Kułak E., Rolka H., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2014.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		80		
Praca własna studenta		10		
SUMA GODZIN:		90		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,7	
	Praca własna studenta		0,3	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej	

Zajęcia praktyczne	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U7. D.U9. D.U10. D.U11. D.U15. D.U16. D.U17. D.U18. D.U19. D.U20. D.U27. D.U36. D.U38. D.U39. D.U40. K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania. Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania: Max. 24 pkt. 1. Opis przypadku klinicznego pacjenta (0-3 pkt.) 2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa (0-3 pkt.) 3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.) 4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.) 5. Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.) 6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.) 7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.) 8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.) Skala ocen: • 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.) • 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.) • 4,0 – dobry (16-18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.) • 3,0 – dostateczny (12 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)			
Ocena podsumowująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej). Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Opieka paliatywna		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	40	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
- wiedza – student zna podstawową terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, teorii pielęgniarstwa. - umiejętności –student potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, - kompetencje społeczne – student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
Student będzie posiadał umiejętności niezbędne do sprawowania nad pacjentem profesjonalnej opieki paliatywnej, w tym udziału w diagnostyce , leczeniu oraz przygotowaniu do samoopieki i samo pielęgnacji w wybranych schorzeniach			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U04
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U03 K_U05
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U04
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U04
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U41.	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	K_U03
D.U42.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	K_U03
Kompetencje społeczne - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04

K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale opieki paliatywnej.	zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-02	Komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną i członkami zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

TP-03	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale opieki paliatywnej.	zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-04	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-05	Rozpoznanie potrzeb/ problemów pacjenta objętego opieką paliatywną.	zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-06	Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta objętego opieką paliatywną.	zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

TP-07	Ocena i monitorowanie bólu oraz udział w leczeniu farmakologicznym i niefarmakologicznym bólu.	zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-08	Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym w opiece paliatywnej.	zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-09	Procedura postępowania z ciałem zmarłego pacjenta.	zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. De Walden-Gałuszko K. , Kaptacz A.,Kaptacz I. Pielęgniarstwo opieki paliatywnej.: PZWL, Warszawa 2023.
2. Krajewska-Kułak E., Dzierżanowski T., Krzyżanowski D., Cybulski M.: Opieka paliatywna. Poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych i rodzin pacjentów. Difin, Warszawa 2023.

Literatura uzupełniająca:

1. De Walden- Gałuszko K. Kaptacz A.: Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. PZWL, Warszawa 2005.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		40	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta		0,7
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć,	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U9., D.U16., D.U17.,D.U41., D.U42. K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07.	zaliczenie umiejętności, zaliczenie kompetencji społecznych oraz opracowanego procesu pielęgowania
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca			
Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – „Procesu pielęgowania”.			
Kryteria oceny pracy pisemnej – „Procesu pielęgowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych :			
• Opis przypadku – od 3 do 0 pkt.			
• Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej – od 3 do 0 pkt.			
• Trafność wyłonienia celu działania – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 3 do 0 pkt.			
• Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 3 do 0 pkt.			
Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgowania:			
• 5,0 – bardzo dobry (od 24 do 22 pkt.)			
• 4,5 – plus dobry (od 21 do 20 pkt.)			
• 4,0 – dobry (od 19 do 18 pkt.)			
• 3,5 – plus dostateczny (od 17 do 16 pkt.)			
• 3,0 – dostateczny (od 15 do 14 pkt. – 60%)			
• 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).			

Ocena podsumowująca

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze V.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej)

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

- 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia praktyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium W CSM:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	40	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane:		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Nabycie przez studenta umiejętności w zakresie oceny stanu poszkodowanego – rozpoznania stanu zagrożenia życia, podstawowych i zaawansowanych zabiegów resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłego i dziecka wg obowiązujących wytycznych. 2. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie etyki pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07 K_U013
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U04
D.U11.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13
D.U20.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	

D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17		
D.U32.	przewodzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;	K_U17		
D.U33.	stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym;	K_U07		
D.U34.	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołącznych, samotnych, przewlekle chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarstwa;	K_U11 K_U13		
D.U35.	przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu;	K_U11 K_U17		
D.U36.	stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	K_U17		
D.U37.	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;	K_U07		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć

Zajęcia praktyczne				
TP-01	Poznanie specyfiki pracy w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjenta w stanie zagrożenia życia. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Udział w procesie terapeutycznym pacjenta leczonego w SOR Wstępna ocena osób, które znajdują się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Przeprowadzenie segregacji medycznej zgodnie z procedurą stosowaną na oddziale ratunkowym. Przeprowadzenie wywiadu ratowniczego	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Dokumentowanie działań ratunkowych, terapeutycznych, diagnostycznych i pielęgnacyjnych zgodnie z dokumentacją właściwą dla jednostek ratownictwa. Stosowanie zasad dotyczących udostępniania i przechowywania dokumentacji medycznych działań ratunkowych	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-06	Ocena stanu pacjenta. Wstępne i szczegółowe badanie urazowe Ocena poziomu bólu udział w farmakoterapii i leczeniu bólu.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-07	Prowadzenie procesu pielęgnowania pacjenta w SOR	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia. PZWL, Warszawa 2018.
2. Kózka M., Maślanka M., Rumian B.: Pielęgniarstwo ratunkowe. PZWL, Warszawa 2013.
3. Goniewicz M.: Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów. PZWL, Warszawa 2016
4. Wytyczne Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej wersja on-line na stronie www.prc.krakow.pl

Literatura uzupełniająca:

1. Brown AFT, Cadogan MD (Ładny JR, Wojewódzka-Żeleznikowicz red. wyd. polskiego) Medycyna ratunkowa: diagnostyka i leczenie. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023
2. Thourean TL., Scott SB. (red); red.wyd.polskiego Kański A. Medycyna ratunkowa: scenariusze symulacyjne Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2018.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	40
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta		0,7

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1.D.U2.D.U3.D.U4.D.U5.D.U7. D.U9.D.U10.D.U11. D.U15.D.U16.D.U17.D.U19. D.U20.D.U27.D.U32.D.U33. D.U34.D.U35.D.U36.D.U37. K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: 1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania. Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania: Max. 24 pkt. 1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (0-3 pkt.) 2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej (0-3 pkt.) 3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.) 4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.) 5. Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.) 6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.) 7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.) 8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.) Skala ocen: • 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.) • 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.) • 4,0 – dobry (16-18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.) • 3,0 – dostateczny (12 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)			
Ocena podsumowująca: 1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen częściowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej). Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

F. PRAKTYKI ZAWODOWE

- 54. Podstawy pielęgniarstwa
- 55. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej
- 56. Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne
- 57. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne
- 58. Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
- 59. Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
- 60. Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej
- 61. Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne
- 62. Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne
- 63. Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne
- 64. Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece
- 65. Opieka paliatywna
- 66. Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe
- 67. Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	90	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	90	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom, z zakresu anatomii człowieka oraz podstawowych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych, usprawniających i diagnostycznych zdobytych w pierwszym i drugim semestrze w ramach przedmiotu podstawy pielęgniarstwa.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarstwa oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa.
2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych.
3. Student posiada wiedzę i umiejętność z zakresu prowadzenia indywidualnego procesu pielęgnowania w różnych stanach zdrowia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	K_U03
C.U2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;	K_U04
C.U3.	ustalać plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_U03 K_U07
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	K_U04
C.U5.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;	K_U07 K_U16
C.U6.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	K_U04
C.U8.	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	K_U04
C.U9.	przeprowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	K_U04
C.U11.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	K_U04
C.U14.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarstwa;	K_U13
C.U15.	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności	K_U13
C.U17.	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	K_U13
C.U21.	wykonywać płukanie pęcherza moczowego,	K_U04
C.U22.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	K_U04 K_U13
C.U26.	przeprowadzić inhalację;	K_U04 K_U13
C.U27.	podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	K_U04 K_U13

C.U33.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	K_U04		
C.U40.	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	K_U04		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyki zawodowe				
TP-01	Poznanie topografii szpitala/ innych podmiotów leczniczych, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Proces pielęgnowania w opiece nad pacjentem hospitalizowanym.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-03	Gromadzenie informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Planowanie i realizowanie działań pielęgniarki w zależności od określonego celu pielęgnowania.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Bieżąca i końcowa ocena stanu zdrowia i skuteczności działań pielęgniarskich.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej wspólnie z pacjentem i jego rodziną.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych: pobranie moczu do badania ogólnego, pobranie moczu na posiew, pobranie stolca, pobranie płwociny, pobranie wymazu z gardła. Wykonywanie testów diagnostycznych dla oznaczenia glukozy we krwi.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Przechowywanie i podawanie leków różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Prowadzenie i monitorowanie diurezy dobowej. Dokumentowanie i ocena bilansu płynów.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Monitorowanie stanu zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-11	Standardy i procedury obowiązujące w pracy w oddziale.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:			
1. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023. 2. Augustyniuk K., Grochans E.: Check-listy czynności i zabiegów pielęgnarskich. Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Szczecin 2020. 3. Steliga A., Grochulska A., Hebel K.: Procedury i check-listy w praktyce symulacji medycznej Kompetencje pielęgnarskie. Tom 2, PZWL, Warszawa 2025.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. PZWL, Warszawa 2017. 2. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1. PZWL, Warszawa 2017.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		90	
Praca własna studenta			
SUMA GODZIN:		90	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	3
	Praca własna studenta		
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”.

Kryteria oceny pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych :

- Opis przypadku – od 3 do 0 pkt.
- Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 3 do 0 pkt.
- Trafność wyłonienia celu działania – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 3 do 0 pkt.
- Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 3 do 0 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry (od 24 do 22 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (od 21 do 20 pkt.)
- 4,0 – dobry (od 19 do 18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (od 17 do 16 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (od 15 do 14 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze II.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen częściowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej)

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	30	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom, z zakresu anatomii człowieka oraz podstawowych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych, usprawniających i diagnostycznych zdobytych w pierwszym, drugim i trzecim semestrze w ramach przedmiotu podstawy pielęgniarstwa.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarstwa oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa.
2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych.
3. Student posiada wiedzę i umiejętność z zakresu prowadzenia indywidualnego procesu pielęgnowania w różnych stanach zdrowia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
C.U21.	wykonywać płukanie przetoki jelitowej i rany,	K_U04
C.U26.	przewodzą odśluzowywanie dróg oddechowych;	K_U04
C.U32.	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;	K_U04
C.U07	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	K_U04
C.U37.	zakładać odzież operacyjną;	K_U04
C.U38.	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	K_U12
C.U39.	usunąć szwy z rany;	K_U12
C.U41.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	K_U12
C.U42.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	K_U11
C.U43.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	K_U11
C.U40.	przewodzą dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	K_U04
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyki zawodowe				
TP-01	Poznanie topografii szpitala/ innych podmiotów leczniczych, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Pielęgnowanie pacjenta z raną	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Pielęgnacja pacjenta z przetoka jelitową.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Toaleta górnych dróg oddechowych u pacjenta przytomnego.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Stany zagrożenia życia – pierwsza pomoc	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Standardy i procedury obowiązujące w pracy w oddziale.	praktyki zawodowe	instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa 1. Patrzala A., Paciorek P. Medyczne czynności ratunkowe. Wyd. PZWL, Warszawa 2015 r. 2. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2020 r. 3. Wytyczne ERC i PRC dotyczące resuscytacji 2021 r.				
Literatura uzupełniająca: 1. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019. 2. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023				
III. INFORMACJE DODATKOWE				

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta			
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	1
	Praca własna studenta		
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”. Kryteria oceny pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych: • Opis przypadku – od 3 do 0 pkt. • Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgnarskiej – od 3 do 0 pkt. • Trafność wyłonienia celu działania – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 3 do 0 pkt. • Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 3 do 0 pkt. Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania: • 5,0 – bardzo dobry (od 24 do 22 pkt.) • 4,5 – plus dobry (od 21 do 20 pkt.) • 4,0 – dobry (od 19 do 18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (od 17 do 16 pkt.) • 3,0 – dostateczny (od 15 do 14 pkt. – 60%) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej)

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	120 godz. - Poradnia POZ Środowisko zamieszkania pacjenta	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	120	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student posiada wiedzę o: czynnikach warunkujących zdrowie, potrzebach zdrowotnych jednostki, rodziny i grupy społecznej oraz ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstkich, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej. 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Student ma opanowaną wiedzę na temat: świadczenia opieki nad pacjentem i rodziną, w środowisku zamieszkania, nauki i pracy. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi oraz przygotowania chorych i rodziny do samoopieki i samo pielęgnacji. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarstwa określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	K_U04
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;	K_U04
C.U3.	ustalać plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_U04
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	K_U04
C.U5.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;	K_U04
C.U6.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	K_U04
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	K_U04
C.U10.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;	K_U04 K_U07

C.U15	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;	K_U04		
C.U40.	przewodzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	K_U18		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
praktyki zawodowe				
TP-01	Struktura organizacyjna różnych jednostek POZ.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-02	Specyfika pracy pielęgniarki w poradni POZ w opiece nad chorym i zdrowym	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-03	Standardy i procedury pielęgniarstwa w POZ.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-04	Przygotowanie do wizyty w środowisku. Zasady przeprowadzania wywiadu środowiskowego, obserwacji, pomiarów, analizy dokumentacji medycznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-05	Praca z jednostką/rodziną-diagnozowanie, planowanie działań, realizacja i ocena planu opieki pielęgniarstwa	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-06	Zagrożenia zdrowotne w środowisku zamieszkania.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-07	Przygotowywanie dokumentacji w formie procesu pielęgnowania, w rozpoznanym środowisku zamieszkania pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Kilańska D. (red.). Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Wydanie 1. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2010.				
2. Pietrzak M., Knoff B., Kryczka T. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. PZWL, Warszawa 2021.				
3. Ślusarska B., Marcinowicz L., Kocka K.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. Wydawnictwo PZWL, 2019				
Literatura uzupełniająca:				
1. Bernatowska E., Grzesiowski P.: Szczepienia ochronne. Obowiązkowe i zalecane od A do Z. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2021.				
2.Brosowska B., Mielczarek- Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece Zdrowotnej. Wydanie 1. Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2015.				
3. Ostrega W. Oblacińska A. Standardy postępowania i metodyka pracy pielęgniarki szkolnej. Podręcznik dla pielęgniarek i higienistek szkolnych. IMiD, Warszawa 2020.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		120		
Praca własna studenta				
SUMA GODZIN:		120		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	4	
	Praca własna studenta			
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.				
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.				
KRYTERIA OCENIANIA				

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyki zawodowej z podstawowej opieki zdrowotnej, opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 2) Oddanie w terminie wyznaczonym przez opiekuna praktyk pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z podstawowej opieki zdrowotnej, realizowanych w warunkach rzeczywistych, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 3) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
 - 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
 - 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
 - 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
 - 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
 - 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

- 5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)
- 4,0 – dobry (11 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

4) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas praktyk zawodowych:

- 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.
- 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
- 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
- 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
- 5) Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
- 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
- 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
- 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)
- 4,0 – dobry (od 18 do 19 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (od 16 do 17 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (od 14 do 15 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).

Ocenę końcową z praktyk zawodowych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku praktyk zawodowych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą Koordynator zajęć wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	60	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach układu rozrodczego, patologii układu rozrodczego, farmakologii stosowanej w położnictwie i ginekologii, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad kobietami wymagającymi leczenia ginekologicznego, opieki w okresie ciąży, w trakcie porodu oraz przygotowania kobiet do samoopieki i samo pielęgnowania. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07 K_U013
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U04
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15

D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17		
D.U28.	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;	K_U06 K_U04		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyka zawodowa				
TP-01	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-02	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału chirurgicznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Rozpoznawanie potrzeb/ problemów zdrowotnych pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Planowanie, realizowanie i ewaluacja opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia chirurgicznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Udział w procesie leczenia: podawanie leków doustnie, drogą układu oddechowego (tlen), podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, pielęgnacja ran oraz udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-09	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Poznanie specyfiki pracy i zadań pielęgniarki w bloku operacyjnym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-11	Podsumowanie i ocena praktyk zawodowych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Bremborowicz G.H/red/.: Położnictwo dla położnych i pielęgniarek. PZWL, Warszawa 2018.
2. Łopecka - Klusek C., Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWL, Warszawa 2018.
3. Bremborowicz G.H/red/.: Stany kliniczne w ginekologii, onkologii ginekologicznej i urologicznej. PZWL, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Rabiej M., Mazurkiewicz B., Pielęgnowanie w położnictwie, ginekologii i neonatologii. PZWL Warszawa 2018
2. Salamonczyk M., Łozińska - Czerniak A., Dmoch - Gajzewska E.: Neonatologia. PZWL Warszawa 2014

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2
	Praca własna studenta	2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:	
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.	
KRYTERIA OCENIANIA	
Ocena kształtująca: 1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania. Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania: Max. 24 pkt. 1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki (0-3 pkt.) 2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa (0-3 pkt.) 3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.) 4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.) 5. Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.) 6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.) 7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.) 8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.) Skala ocen: • 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.) • 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.) • 4,0 – dobry (16-18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.) • 3,0 – dostateczny (12 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)	
Ocena podsumowująca: 1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen częściowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej). Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).	
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ	
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	140	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	140	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarstwa w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach pediatrycznych. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności niezbędnych do realizacji opieki nad dzieckiem zdrowym, chorym i/lub niepełnosprawnym oraz w terminalnej fazie choroby. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U04 K_U11
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U13
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U14
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U12.	przeprowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	K_U03 K_U04
D.U13.	przeprowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	K_U04 K_U05

D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U15.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U18.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny	K_K07

	deficytów i potrzeb edukacyjnych.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyka zawodowa				
TP-01	Ocena rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywanie testów przesiewowych, wykrywanie zaburzeń w rozwoju.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-02	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego. Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-03	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, pobiera materiał do badań diagnostycznych, ocenia stan ogólny dziecka chorego w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-04	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-05	Rozwiązywanie problemów	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna,	bezpośrednia obserwacja

	pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.		instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-06	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-07	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-08	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych, praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-09	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-10	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż,	bezpośrednia obserwacja studenta

	wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.		studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-11	Model opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bepośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-12	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bepośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-13	Opieka paliatywna w pediatrii. Ból u dzieci i jego leczenie. Formy wsparcia (organizacje i stowarzyszenia rodziców i dzieci).	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bepośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-14	Udział pielęgniarki w leczeniu.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bepośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: - Emeryk A., Zarzycka D.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa 2020. - Carroll W., Lissauer T.: Pediatria. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2021. - Kawalec W., Grenda R., Kulus M. (red.): Pediatria. Tom 1. PZWL, Warszawa 2021. - Kawalec W., Grenda R., Kulus M. (red.): Pediatria. Tom 2. PZWL, Warszawa 2021.				

5. Rakowska – Różiewicz D.: Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym. Czelej, Lublin 2001.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Brykczyńska M.: Pielęgniarstwo pediatryczne – zagadnienia etyczne. PZWL, Warszawa 1996.			
2. Pawlaczek B.: Pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa 2014.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		140	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		150	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	4,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyka zawodowa	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U7. D.U9. D.U10. D.U11. D.U12. D.U13. D.U14. D.U15. D.U16. D.U17. D.U18. D.U19.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania.			
Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania:			
Max. 24 pkt.			
1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (0-3 pkt.)			
2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwiej (0-3 pkt.)			
3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.)			
4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.)			

5. Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.) 6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.) 7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.) 8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.) Skala ocen: • 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.) • 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.) • 4,0 – dobry (16-18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.) • 3,0 – dostateczny (12 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.).
Ocena podsumowująca: 1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze III. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej). Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	120	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	120	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: - Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej; - Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia internistycznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji.
2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U03 K_U07 K_U013
D.U6.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	K_U03 K_U04
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U13 K_U17
D.U11.	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przewodzą rozmowę terapeutyczną;	K_U15 K_U18

D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15		
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15		
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13		
D.U20.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	K_U09		
D.U21.	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	K_U13		
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17		
D.U40.	pielegnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyka zawodowa				

TP-01	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale chorób wewnętrznych oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału chorób wewnętrznych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Rozpoznawanie potrzeb/ problemów zdrowotnych pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia internistycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Planowanie, realizowanie i ewaluacja opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia internistycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Udział w procesie leczenia: podawanie leków doustnie, drogą układu oddechowego (tlen), podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo oraz udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-08	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Podsumowanie i ocena praktyk zawodowych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania.
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Talarska D., Zozulińska – Żiółkiewicz D., Strugała M.: Pielęgniarstwo internistyczne (eBook). PZWL, Warszawa 2024.				
2. Talarska D., Zozulińska – Żiółkiewicz D., Strugała M.: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2024.				
3. Szczeklik A., Gajewski P.: Interna Szczeklika 2024. Medycyna praktyczna 2024 .				
4. Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2018.				
5. Łebkowska A., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. Zalecenia pielęgniarskie dla pacjentów i ich opiekunów. PZWL, Warszawa 2023.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Szczeklik A., Gajewski P.: Interna Szczeklika 2024/2025. Medycyna praktyczna 2025 .				
2. Kaszuba D., Nowicka A.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2014.				
3. Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL, Warszawa 2019.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		120		
Praca własna studenta				
SUMA GODZIN:		120		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	4	

DO ZAJĘĆ	Praca własna studenta		
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania. Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania: Max. 24 pkt. 1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (0-3 pkt.) 2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej (0-3 pkt.) 3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.) 4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.) 5. Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.) 6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.) 7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.) 8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)			
Skala ocen: • 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.) • 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.) • 4,0 – dobry (16-18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.) • 3,0 – dostateczny (12 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)			
Ocena podsumowująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze IV. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen częściowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej). Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	80 w oddziale chirurgii	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02 K_U03
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07 K_U013
D.U6.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	K_U03 K_U04
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U04
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_U03 K_U06
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15

D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U18.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	K_U04 K_U17
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13
D.U22.	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	K_U03
D.U23.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	K_U03
D.U24.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	K_U03 K_U12
D.U25.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	K_U03 K_U12
D.U26.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;	K_U03
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy.	K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyka zawodowa				
TP-01	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału chirurgicznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-03	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-04	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-05	Rozpoznawanie potrzeb/ problemów zdrowotnych pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania

TP-06	Planowanie, realizowanie i ewaluacja opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia chirurgicznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-07	Udział w procesie leczenia: podawanie leków doustnie, drogą układu oddechowego (tlen), podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, pielęgnacja ran oraz udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-08	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-09	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-10	Podsumowanie i ocena praktyk zawodowych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania.
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1. Dziechciaż M. (red.): Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne. Podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2022. 2. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019. 3. Michalak A., Sierżantowicz R. (red.): Pielęgniarstwo operacyjne. PZWL, Warszawa 2023. 4. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL, Warszawa 2024.				

Literatura uzupełniająca:

1. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym: podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2018.
2. Łuczyk M., Szadowska-Szlachetka Z., Ślusarska B. (red.): Standardy i procedury w pielęgniarstwie onkologicznym. PZWL, Warszawa 2017.
3. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarskie w chirurgii. Wyd. 1-3 dodruk. PZWL, Warszawa 2016.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	80
Praca własna studenta	40
SUMA GODZIN:	120

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,7
	Praca własna studenta		1,3

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**Praca własna studenta**

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyka zawodowa	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U6., D.U7., D.U9., D.U10., D.U11., D.U14., D.U15., D.U16., D.U17., D.U18., D.U19., D.U22., D.U23., D.U24., D.U25., D.U26., D.U27., D.U40., K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania.

Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania:

Max. 24 pkt.

1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (0-3 pkt.)
2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa (0-3 pkt.)
3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.)
4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.)
5. Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.)
6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.)
7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.)
8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.)
- 4,0 – dobry (16-18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (12 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze IV.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	40 w bloku operacyjnym	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02 K_U03
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07 K_U013
D.U6.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	K_U03 K_U04
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13
D.U22.	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	K_U03
D.U23.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	K_U03

D.U24.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	K_U03 K_U12		
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17		
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy.	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyka zawodowa				
TP-01	Poznanie organizacja opieki w bloku operacyjnym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej

TP-02	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w bloku operacyjnym: zadania pielęgniarki operacyjnej i anestezjologicznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-03	Zadania pielęgniarki w przygotowaniu sali operacyjnej, bielizny, instrumentarium i dodatkowego materiału do operacji.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-04	Obsługa aparatury medycznej i przygotowanie jej do zabiegu pod kątem zachowania zasad aseptyki i bezpieczeństwa.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-05	Zadania pielęgniarki bloku operacyjnego w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-06	Przygotowanie pielęgniarki do instrumentowania zgodnie z zasadami aseptyki.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-07	Instrumentowanie do zabiegów operacyjnych zgodnie z ich przebiegiem.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-08	Zadania pielęgniarki bloku operacyjnego w opiece nad pacjentem po zabiegu operacyjnym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-09	Zadania pielęgniarki w uporządkowaniu sali operacyjnej i stanowiska pracy po zabiegu operacyjnym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej

TP-10	Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, pokaz, ćwiczenia praktyczne	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej
TP-11	Podsumowanie i ocena zajęć praktycznych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej.
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Dziechciaż M. (red.): Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne. Podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2022.				
2. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019.				
3. Michalak A., Sierżantowicz R. (red.): Pielęgniarstwo operacyjne. PZWL, Warszawa 2023.				
4. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL, Warszawa 2024.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym: podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2018.				
2. Łuczyk M., Szadowska-Szlachetka Z., Ślusarska B. (red.): Standardy i procedury w pielęgniarstwie onkologicznym. PZWL, Warszawa 2017.				
3. Walewska E., Ścisło L. (red.) Procedury pielęgniarskie w chirurgii. Wyd. 1-3 dodruk. PZWL, Warszawa 2016.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		40		
Praca własna studenta		20		
SUMA GODZIN:		60		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2		1,3
	Praca własna studenta			0,7
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyka zawodowa	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - przygotowanie pracy pisemnej	D.U1., D.U2., D.U3., D.U5., D.U6., D.U7., D.U9., D.U10., D.U17., D.U19., D.U22., D.U23., D.U24., D.U27., D.U40., K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pracy pisemnej, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej w ramach zajęć realizowanych w bloku operacyjnym: Zadania pielęgniarki zespołu operacyjnego w opiece nad pacjentem w fazie przedoperacyjnej, śródoperacyjnej oraz pooperacyjnej na przykładzie wybranego zabiegu operacyjnego. Kryteria oceny pracy pisemnej: Max. 10 pkt. 1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki z uwzględnieniem metody operacji i rodzaju znieczulenia (0- pkt.) 2. Przedstawienie zadań pielęgniarki operacyjnej w opiece nad pacjentem w fazie przedoperacyjnej, śródoperacyjnej oraz pooperacyjnej (0-3 pkt.) 3. Przedstawienie zadań pielęgniarki anestezjologicznej w opiece nad pacjentem w fazie przedoperacyjnej, śródoperacyjnej oraz pooperacyjnej (0-3 pkt.) 4. Estetyka pracy (0-1 pkt.) Skala ocen: • 5,0 – bardzo dobry (10 pkt.) • 4,5 – plus dobry (9 pkt.) • 4,0 – dobry (8 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (7 pkt.) • 3,0 – dostateczny (6 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 6 pkt.)			
Ocena podsumowująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze V. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej). Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	40	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w opiece długoterminowej 2. Kształtowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi opieki długoterminowej oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji. 3. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U03 K_U07 K_U13
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U8.	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	K_W03
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_W03
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_W05
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_W06
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U17

D.U21.	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	K_W03		
D.U24.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	K_U03 K_U12		
D.U25.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	K_U03 K_U12		
D.U26.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;	K_U03		
D.U43.	przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych);	K_U02 K_U05		
D.U44.	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarstwa długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej;	K_U02 K_U03 K_U04		
D.U45.	wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe;	K_U02 K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyki zawodowe				
TP_01	Poznanie specyfiki pracy w zakładzie opiekuńczo-leczniczym i zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-02	Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów przewlekle chorych z przewlekłymi schorzeniami układu ruchu, z problemami geriatrycznymi oraz z przewlekłą cukrzycą; realizacja opieki pielęgniarstwa w zakresie czynności: pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i edukacyjnych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Ocena ryzyka odleżyn, klasyfikacja i pielęgnacja odleżyn. Pielęgnacja i opatrywanie stopy cukrzycowej	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Karmienie chorego przewlekle mechanicznie wentylowanego i/lub w stanie apalicznym drogą dojelitową przez zgłębnik nosowo-żołądkowy, gastrostomię lub PEG. Pielęgnacja dostępu żywieniowego żylnego, centralnego i obwodowego u pacjentów przewlekle mechanicznie wentylowanych i/lub w stanie apalicznym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Ocena sprawności funkcjonalnej podopiecznych w starszym wieku z wykorzystaniem Całościowej Oceny Geriatrycznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E. (red.). Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.
2. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M. Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Zielińska E., Guzak B., Syroka-Marczewska K. Opieka długoterminowa. Uwarunkowania medyczne i prawne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.
2. Czajka D., Czekala B. Wybrane procedury postępowania pielęgniarstwa w warunkach domowych, Wydawnictwo Medyczne BORGIS, Warszawa 2013.
3. Czajka D., Czekala B. Standardy domowej pielęgniarstwa opieki długoterminowej, Wydawnictwo Medyczne BORGIS, Warszawa 2013.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	40
Praca własna studenta	20

SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta		0,7
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyka zawodowa	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1.D.U2.D.U3.D.U4. D.U5.D.U7.D.U8. D.U9.D.U10.D.U11.D.U14. D.U15.D.U16. D.U17.D.U19.D.U21. D.U24.D.U25.D.U26. D.U43. D.U44. D.U45 K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania.			
Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania:			
Max. 24 pkt.			
1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki (0-3 pkt.)			
2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa (0-3 pkt.)			
3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.)			
4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.)			
5. Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.)			
6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.)			
7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.)			
8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)			
Skala ocen:			
• 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.)			
• 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.)			
• 4,0 – dobry (16-18 pkt.)			
• 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.)			
• 3,0 – dostateczny (12 pkt.)			
• 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Geriatryczna pielęgniarstwo geriatryczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	80	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: • Student posiada wiedzę w zakresie etiologii, objawów, diagnostyki i metod leczenia oraz pielęgnowania pacjenta z wybranymi schorzeniami wieku podeszłego zdobytą w ramach wykładów. • Student potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, • Student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Student będzie posiadał umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentem w podeszłym wieku w tym udziału w diagnostyce , leczeniu oraz przygotowaniu do samoopieki i samopielęgnacji w wybranych schorzeniach.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U04
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U04
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_U07
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	K_U06
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U29.	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;	K_U04
D.U30.	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarstwa i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;	K_U04
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01

K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyka zawodowa				
TP-01	Poznanie specyfiki pracy w oddziale geriatrycznym, zakładzie opieki długoterminowej.	praktyka zawodowa	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-02	Prowadzenie poradnictwa w zakresie samoopieki pacjenta w starszym wieku i w różnym stanie zdrowia.	praktyka zawodowa	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-03	Gromadzenie informacji o pacjencie w starszym wieku.	praktyka zawodowa	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-04	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta w podeszłym wieku oraz ustalenie celu opieki.	praktyka zawodowa	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-05	Planowanie i wdrożenie interwencji pielęgniarских oraz ocena realizowanych działań wobec pacjenta w starszym wieku.	praktyka zawodowa	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-06	Uczestniczenie w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji pacjenta w starszym wieku. Podawanie leków różnymi drogami.	praktyka zawodowa	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

TP-07	Komunikowanie się z członkami zespołu terapeutycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-08	Dokumentowanie stanu pacjenta i wykonywanych działań pielęgniarских zgodnie z obowiązującą dokumentacją.	praktyka zawodowa	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-09	Przygotowanie pacjenta geriatrycznego i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	praktyka zawodowa	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-10	Standardy i procedury pielęgniarских w pielęgniarstwie geriatrycznym.	praktyka zawodowa	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL, Warszawa 2017.
2. Muszałik M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL, Warszawa 2018.
3. Cybulski M., Krajewska-Kułak E., Kędziora-Kornatowska K., Waszkiewicz N.: Psychogeriatria. PZWL, Warszawa 2018

Literatura uzupełniająca:

1. Murdoch I., (red. wyd. pol.) Kostka T.: Stany nagłe w geriatrii. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017
2. Dziechciaż M., Rejman B.: (red) Starzenie się i starość, wybrane aspekty jakości życia osób w podeszłym wieku. Impuls, Kraków 2023
3. Dziechciaż M., Rejman B.: (red) Starzenie się i starość, w ujęciu interdyscyplinarnym. Impuls, Kraków 2022

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	80
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyka zawodowa	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć,	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U7., D.U14., D.U16., D.U17. D.U29., D.U30. K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07.	zaliczenie umiejętności, zaliczenie kompetencji społecznych oraz opracowanego procesu pielęgnowania
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”. Kryteria oceny pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych : • Opis przypadku – od 3 do 0 pkt. • Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 3 do 0 pkt. • Trafność wyłonienia celu działania – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 3 do 0 pkt. • Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 3 do 0 pkt. • Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 3 do 0 pkt. Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania: • 5,0 – bardzo dobry (od 24 do 22 pkt.) • 4,5 – plus dobry (od 21 do 20 pkt.) • 4,0 – dobry (od 19 do 18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (od 17 do 16 pkt.) • 3,0 – dostateczny (od 15 do 14 pkt. – 60%) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).			
Ocena podsumowująca: Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej) Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: • 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) • 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) • 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) • 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) • 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) • poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	80	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę: o budowie i czynności układu nerwowego, o patologii układu nerwowego, o lekach działających na ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy, o potrzebach zdrowotnych człowieka zdrowego, na temat modelu pielęgnowania wg D. Orem, na temat procesu pielęgnowania, o metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o roli pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, o zasadach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstkich,			
2. Student zna techniki zabiegów pielęgniarstkich i posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych oraz zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Student zapamięta i zrozumie podstawowe wiadomości na temat niektórych chorób układu nerwowego – ich etiologii, diagnostyki, metod leczenia oraz pielęgnowania. 2. Student potrafi samodzielnie sprawować profesjonalną opiekę pielęgniarzką nad osobami z chorobami neurologicznymi.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarzką, ustalać cele i plan opieki pielęgniarzkiej, wdrażać interwencje pielęgniarzkie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarzkiej;	K_U02 K_U03
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarzkiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07 K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarzki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U04
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15

D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17		
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy.	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01		
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02		
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
praktyka zawodowa				
TP-01	Poznanie topografii oddziału, przedstawienie zespołu terapeutycznego, sprawdzenie wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Nawiązanie komunikacji werbalnej z pacjentami – ustalenie ich tożsamości i zakresu samodzielności w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych. Zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych wg modelu D. Orem. Ocena ryzyka rozwoju odleżyn.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	-zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-02	Ocena stanu ogólnego pacjenta na podstawie pomiarów: tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, temp. ciała i ocena stanu klinicznego na podstawie obserwacji objawów patologicznych, wywiadu i zgłaszanych dolegliwości. Ocena gospodarki wodno-elektrolitowej – prowadzenie i dokumentowanie bilansu płynów. Asystowanie lekarzowi w czasie wizyty i w trakcie badań diagnostycznych. Przekazywanie informacji o stanie zdrowia pacjentów członkom zespołu terapeutycznego.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	-zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału neurologicznego. Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych i pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	-zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Sformułowanie diagnoz pielęgniarских, ustalenie celów i planu opieki, realizacja planu i ewaluacja działań na podstawie opisu przypadku klinicznego oraz udokumentowanie w „Procesie pielęgnowania”.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie pracy pisemnej (procesu pielęgnowania), -zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Udział w procesie terapeutycznym pacjentów z chorobami neurologicznymi – wykonywanie zleceń lekarskich.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	-zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjentów w formie elektronicznej – pisanie raportów.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	-zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Przekazanie pacjentom lub opiekunom informacji nt. procedury przyjęcia do zakładu opiekuńczego – leczniczego, sprawowania samoopieki i działających grupach wsparcia społecznego.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	-zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-08	Ocena i podsumowanie praktyk zawodowych – omówienie procesów pielęgowania.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	- zaliczenie pracy pisemnej (procesu pielęgowania), -zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Jaracz K., Domitrz I.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2021.				
2. Prusiński A.: Neurologia praktyczna. Wyd. PZWL, Warszawa 2015.				
Literatura uzupełniająca:				
1. Adamczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. Czelej, Lublin 2000.				
2. Adamkiewicz B., Głabiński A., Klimek A.: Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2010.				
3. Jaracz K., Kozubski W.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2008.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		80		
Praca własna studenta		10		
SUMA GODZIN:		90		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3		2,7
	Praca własna studenta			0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy		Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyki zawodowe	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - pisemne opracowanie procesu pielęgowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U9., D.U10., D.U11., D.U15., D.U16., D.U17., D.U27., D.U40., K_K01., _K02., K_K03., K_K04., K_K05., K_K06., K_K07.		- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA				

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Procesu pielęgowania”.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.
- 4) Kryteria oceny procesu pielęgowania:
 - I. Proces pielęgowania zawiera opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (rozpoznanie lekarskie, dolegliwości i objawy patologiczne w dniu przyjęcia do szpitala, w dniu objęcia opieką pielęgniarską, wyniki pomiaru parametrów, bieżące zlecenia lekarskie) – od 0 do 5 pkt.
 - II. Diagnozy pielęgniarskie są: prawidłowo sformułowane, adekwatne do stanu zdrowia pacjenta/ki, uwzględniają hierarchię ważności, nie brakuje diagnoz pielęgniarskich – od 0 do 4 pkt.
 - III. Cele opieki są: prawidłowo sformułowane, zgodne z diagnozami – od 0 do 2 pkt.
 - IV. Interwencje pielęgniarskie opisane w planie opieki są: dostosowane do postawionych diagnoz pielęgniarskich, uwzględniają indywidualne podejście do pacjenta, np. płęć, uporządkowane, zgodne z aktualną wiedzą medyczną – od 0 do 4 pkt.
 - V. Proces pielęgowania zawiera ewaluację procesu (prawidłowo opisany sposób realizacji zadań pielęgniarskich) i ewaluację wyniku (osiągnięcie celów) – od 0 do 2 pkt.
 - VI. W treściach zastosowano prawidłową terminologię i nie ma błędów językowych – od 0 do 2 pkt.
 - VII. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 1 pkt.
- 5) Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgowania:
 - a) 5,0 – bardzo dobry (od 20 do 18 pkt.)
 - b) 4,5 – plus dobry (od 17 do 16 pkt.)
 - c) 4,0 – dobry (od 15 do 14 pkt.)
 - d) 3,5 – plus dostateczny (od 13 do 12 pkt.)
 - e) 3,0 – dostateczny (od 11 do 10 pkt. – 50%)
 - f) 2,0 – niedostateczny (poniżej 10 pkt.).
- 6) Punktacja i kryteria oceny każdej umiejętności praktycznej:
 - a) 8 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne sprawnie i starannie, bez żadnego błędu, jest samodzielny, nie wymaga pomocy nauczyciela.
 - b) 7 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne starannie, bez żadnego błędu, jest samodzielny, nie wymaga pomocy nauczyciela.
 - c) 6 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne poprawnie, z jednym błędem, który nie wpływa na rezultat końcowy wymaga czasami ukierunkowania przez nauczyciela.
 - d) 5 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne poprawnie, z dwoma błędami, które nie wpływają na rezultat końcowy, wymaga kilku wskazówek ze strony nauczyciela.
 - e) 4 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne w bardzo wolnym tempie, z kilkoma błędami, które nie wpływają na rezultat końcowy wymaga krótkiego instruktażu i pokazu pojedynczej czynności.
 - f) poniżej 4 pkt – student nie ma opanowanych umiejętności praktycznych, robi liczne błędy, które mogą wpłynąć na rezultat końcowy, wymaga ponownego pokazu i ćwiczeń.
- 7) Punktacja i kryteria oceny każdej kompetencji społecznej:
 - a) 8 pkt. – otrzymuje student, który zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego nie ma uwag negatywnych, ale otrzymał uwagi pozytywne, np. student samodzielny i bardzo aktywny w czasie zajęć.
 - b) 7 pkt. – otrzymuje student, który przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, nie ma uwag negatywnych.
 - c) 6 pkt. – otrzymuje student, który nie w każdej sytuacji zawodowej przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał jedną uwagę negatywną.
 - d) 5 pkt. – otrzymuje student, który nie zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał dwie uwagi negatywne.
 - e) 4 pkt. – otrzymuje student, który nie zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał trzy uwagi negatywne.
 - f) Mniej niż 4 pkt. – otrzymuje student, który często nie przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał więcej niż trzy uwagi negatywne.
- 8) Skala ocen umiejętności praktycznej i kompetencji społecznej:
 - a) 5,0 – bardzo dobry (8 pkt.)
 - b) 4,5 – plus dobry (7 pkt.)
 - c) 4,0 – dobry (6 pkt.)
 - d) 3,5 – plus dostateczny (5 pkt.)
 - e) 3,0 – dostateczny (4 pkt. – 50%)
 - f) 2,0 – niedostateczny (poniżej 4 pkt.).

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2) Ocena podsumowująca z praktyk zawodowych realizowanych w warunkach rzeczywistych jest średnią arytmetyczną trzech ocen kształtujących wpisanych w „Dzienniku Praktyk Zawodowych”, – z oceny z pracy pisemnej (z procesu pielęgnowania), z oceny uzyskanej za wszystkie umiejętności, która jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z każdej umiejętności oraz z oceny z kompetencji społecznych (jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).
- 3) Ocena podsumowująca do protokołu w systemie USOS powinna być wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:
 - a) od 4,60 do 5,0 ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
 - b) od 4,26 do 4,59 ocena słowna: plus dobry (4,5)
 - c) od 3,76 do 4,25 ocena słowna: dobry (4,0)
 - d) od 3,26 do 3,75 ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
 - e) od 3,00 do 3,25 ocena słowna: dostateczny (3, 0)
 - f) poniżej 3,00 ocena słowna: niedostateczny (2,0)

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	80	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
1. Doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia psychiatrycznego, przygotowania chorych do samoopieki oraz rodzin chorych do świadczenia opieki nieprofesjonalnej. 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U02 K_U03
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U02 K_U03 K_U05
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U07
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U18
D.U11.	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U02 K_U05 K_U18
D.U12.	przewodzą poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	K_U06 K_U17
D.U13.	przewodzą rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	K_U03 K_U04
D.U15.	przewodzą rozmowę terapeutyczną;	K_U06 K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U17
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U17 K_U18
Kompetencji społecznych - jest gotów do		

K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyka zawodowa				
TP-01	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy w oddziale psychiatrycznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału psychiatrycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-04	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjentów ze zaburzeniami psychicznymi. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta psychicznie chorego. Asystowanie przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego-bezpieczeństwo pacjenta	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Udział w procesie leczenia: podawanie leków drogą układu oddechowego (tlen), podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, pielęgnacja ran oraz udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarstwa.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Podsumowanie i ocena praktyk zawodowych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, praca pisemna – proces pielęgnowania
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:			
1. Gałęcki P., Szulc A.: Psychiatria. Edra, Urban & Partner, Wrocław 2018.			
2. Pużyński S., Rybakowski J., Wciórka J./red/: Psychiatria. Edra, Urban & Partner, Wrocław 2017.			
3. Górna K., Jaracz K., Kochański A. (red.): Pielęgniarstwo psychiatryczne. Wydawnictwo. PZWL, Warszawa 2024. (do zakupu)			
4. Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2007.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Namysłowska I./red/ Badura MadejW.: Psychiatria dzieci i młodzieży. PZWL, Warszawa 2016.			
2. Marwick K., Birrell S., Sidorowicz S.K./red polskiego wydania/: Psychiatria. Elsevier, Urban&Partner 2014.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		80	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		90	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyka zawodowa	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2.,D.U3., D.U4., D.U5, D.U6., D.U7., D.U8., D.U9., D.U11.,D.U12., D.U13. D.U15., U16., D.U17., D.U27., K_K01, K_K02,, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06, K_K07	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania.

Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania:

Max. 24 pkt.

1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki (0-3 pkt.)
2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa (0-3 pkt.)
3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.)
4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.)
5. Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.)
6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.)
7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.)
8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.)
- 4,0 – dobry (16-18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (12 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	80	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;			
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Kształtowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia w oddziale intensywnej opieki medycznej 2. Kształtowanie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03 K_U07
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U03 K_U07 K_U13
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U13
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U04
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U18.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	K_U04
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U17

D.U20.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	K_U02 K_U11		
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U17		
D.U36.	stosować procedury postępowania pielęgniarskiego w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	K_U03		
D.U38.	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylowanego mechanicznie;	K_U03		
D.U39.	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych;	K_U03		
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyki zawodowe				
TP-01	Poznanie specyfiki pracy w OIOM, OIOK.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-02	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i personelem.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-03	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej i praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale intensywnej opieki medycznej.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-04	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału intensywnej opieki medycznej.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-05	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-06	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta w stanie zagrożenia życia.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-07	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta w stanie zagrożenia życia	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-08	Udokumentowanie świadczonej opieki pielęgniarskiej przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-09	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych i leczniczych, asystowanie lekarzowi podczas badań i opieka nad pacjentem po badaniach: -kardiowersja elektryczna, - echo przezprzetykowe, - TK, -MRC.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-10	Ocena stanu pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-11	Ocena ryzyka rozwoju odleżyn według skali Norton lub Douglas.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-12	Prowadzenie procesu pielęgnowania pacjenta w OIOM	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-13	Żywienie pacjenta enteralnie i parenteralne z wykorzystaniem różnych technik w tym pompy obrotowo - perystaltycznej	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych praca pisemna – proces pielęgnowania
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: - Gutysz-Wojnicka A. Dyk D.: Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki. Wyd. PZWL Warszawa 2018. - Wołowicka L., Dyk D.: Anestezjologia i intensywna opieka, klinika i pielęgniarstwo. Wyd. PZWL Warszawa 2014.				
Literatura uzupełniająca: - Machała W.: Anestezja chorych w stanie zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2019. - Krajewska – Kułak E., Rolka H., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2014.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		80	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		90	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyki zawodowe	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U7. D.U9. D.U10. D.U11. D.U15. D.U16. D.U17. D.U18. D.U19. D.U20. D.U27. D.U36. D.U38. D.U39. D.U40. K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania.			
Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania:			
Max. 24 pkt.			
1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (0-3 pkt.)			
2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa (0-3 pkt.)			
3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.)			
4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.)			
5. Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.)			
6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.)			
7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.)			
8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)			
Skala ocen:			
• 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.)			
• 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.)			
• 4,0 – dobry (16-18 pkt.)			
• 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.)			
• 3,0 – dostateczny (12 pkt.)			
• 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Opieka paliatywna		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	40	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
- wiedza – student zna podstawową terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, teorii pielęgniarstwa. - umiejętności –student potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, - kompetencje społeczne – student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
Student będzie posiadał umiejętności niezbędne do sprawowania nad pacjentem profesjonalnej opieki paliatywnej, w tym udziału w diagnostyce , leczeniu oraz przygotowaniu do samoopieki i samopielęgnacji w wybranych schorzeniach			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U04
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U03 K_U05
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U04
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U04
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U41.	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	K_U03
D.U42.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	K_U03
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04

K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyki zawodowe				
TP-01	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale opieki paliatywnej.	praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-02	Komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną i członkami zespołu terapeutycznego.	praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

TP-03	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale opieki paliatywnej.	praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-04	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-05	Rozpoznanie potrzeb/ problemów pacjenta objętego opieką paliatywną.	praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-06	Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta objętego opieką paliatywną.	praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

TP-07	Ocena i monitorowanie bólu oraz udział w leczeniu farmakologicznym i niefarmakologicznym bólu.	praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-08	Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym w opiece paliatywnej.	praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-09	Procedura postępowania z ciałem zmarłego pacjenta.	praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. De Walden-Gałuszko K. , Kaptacz A.,Kaptacz I. Pielęgniarstwo opieki paliatywnej.: PZWL, Warszawa 2023.
2. Krajewska-Kułak E., Dzierżanowski T., Krzyżanowski D., Cybulski M.: Opieka paliatywna. Poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych i rodzin pacjentów. Difin, Warszawa 2023.

Literatura uzupełniająca:

2. De Walden- Gałuszko K. Kaptacz A.: Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. PZWL, Warszawa 2005.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		40	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta		0,7
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyki zawodowe	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć,	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U9., D.U16., D.U17., D.U41., D.U42. K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07.	zaliczenie umiejętności, zaliczenie kompetencji społecznych oraz opracowanego procesu pielęgowania
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca			
Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do zajęć.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – „Procesu pielęgowania”.			
Kryteria oceny pracy pisemnej – „Procesu pielęgowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych :			
• Opis przypadku – od 3 do 0 pkt.			
• Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej – od 3 do 0 pkt.			
• Trafność wyłonienia celu działania – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 3 do 0 pkt.			
• Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 3 do 0 pkt.			
• Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 3 do 0 pkt.			
Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgowania:			
• 5,0 – bardzo dobry (od 24 do 22 pkt.)			
• 4,5 – plus dobry (od 21 do 20 pkt.)			
• 4,0 – dobry (od 19 do 18 pkt.)			
• 3,5 – plus dostateczny (od 17 do 16 pkt.)			
• 3,0 – dostateczny (od 15 do 14 pkt. – 60%)			
• 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).			

Ocena podsumowująca

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze V.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen częściowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej)

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

- 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium W CSM:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	40	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane:		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Nabycie przez studenta umiejętności w zakresie oceny stanu poszkodowanego – rozpoznania stanu zagrożenia życia, podstawowych i zaawansowanych zabiegów resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłego i dziecka wg obowiązujących wytycznych. 2. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	K_U02 K_U03
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	K_U07
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	K_U07 K_U013
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	K_U02 K_U07 K_U18
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U03 K_U04
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	K_U13
D.U20.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	K_U03 K_U17

D.U32.	przewodzą dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;	K_U17		
D.U33.	stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym;	K_U07		
D.U34.	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołączonych, samotnych, przewlekłe chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarstwie;	K_U11 K_U13		
D.U35.	przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu;	K_U11 K_U17		
D.U36.	stosować procedury postępowania pielęgniarstwie w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	K_U17		
D.U37.	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;	K_U07		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyki zawodowe				

TP-01	Poznanie specyfiki pracy w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-02	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-03	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjenta w stanie zagrożenia życia. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-04	Udział w procesie terapeutycznym pacjenta leczonego w SOR Wstępna ocena osób, które znajdują się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Przeprowadzenie segregacji medycznej zgodnie z procedurą stosowaną na oddziale ratunkowym. Przeprowadzenie wywiadu ratowniczego	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-05	Dokumentowanie działań ratunkowych, terapeutycznych, diagnostycznych i pielęgnacyjnych zgodnie z dokumentacją właściwą dla jednostek ratownictwa. Stosowanie zasad dotyczących udostępniania i przechowywania dokumentacji medycznych działań ratunkowych	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-06	Ocena stanu pacjenta. Wstępne i szczegółowe badanie urazowe Ocena poziomu bólu udział w farmakoterapii i leczeniu bólu.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-07	Prowadzenie procesu pielęgnowania pacjenta w SOR	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia. PZWL, Warszawa 2018.
2. Kózka M., Maślanka M., Rumian B.: Pielęgniarstwo ratunkowe. PZWL, Warszawa 2013.
3. Goniewicz M.: Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów. PZWL, Warszawa 2016
4. Wytyczne Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej wersja on-line na stronie www.prc.krakow.pl

Literatura uzupełniająca:

1. Brown AFT, Cadogan MD (Ładny JR, Wojewódzka-Żeleznikowicz red. wyd. polskiego) Medycyna ratunkowa: diagnostyka i leczenie. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023
2. Thoureen TL., Scott SB. (red); red.wyd.polskiego Kański A. Medycyna ratunkowa: scenariusze symulacyjne Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2018.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	40
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta		0,7

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyki zawodowe	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1.D.U2.D.U3.D.U4.D.U5.D.U7. D.U9.D.U10.D.U11. D.U15.D.U16.D.U17.D.U19. D.U20.D.U27.D.U32.D.U33. D.U34.D.U35.D.U36.D.U37. K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: 1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych. 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania. Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania: Max. 24 pkt. 1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki (0-3 pkt.) 2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej (0-3 pkt.) 3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.) 4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.) 5. Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.) 6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.) 7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.) 8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.) Skala ocen: • 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.) • 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.) • 4,0 – dobry (16-18 pkt.) • 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.) • 3,0 – dostateczny (12 pkt.) • 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)			
Ocena podsumowująca: 1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI. 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej). Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą: 1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0) 2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5) 3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0) 4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5) 5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0) 6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	80	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej pielęgniarki określonych w Kodeksie etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Student będzie posiadał wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentem w wybranej dziedzinie pielęgniarstwa oraz przygotowania pacjenta do samoopieki i samopielęgnacji.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	K_U02 K_U03
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	K_U07
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	K_U07
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_U07
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	K_U13
D.U11.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	K_U01
D.U15.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	K_U15
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	K_U15
D.U22.	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	K_U03
D.U23.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	K_U03
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja).	K_U03 K_U17
Kompetencje społecznych - jest gotów do		

K.K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K_K01		
K.K02.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	K_K02		
K.K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K.K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K.K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K.K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Praktyka zawodowa				
TP-01	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w wybranej dziedzinie pielęgniarstwa oraz zadań poszczególnych członków zespołu interprofesjonalnego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu interprofesjonalnego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, kształtowanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-02	Komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną i członkami zespołu interprofesjonalnego. Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, dyskusja seminaryjna, instruktaż, kształtowanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-03	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, dyskusja seminaryjna, instruktaż, kształtowanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania

TP-04	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, dyskusja seminaryjna, instruktaż, kształtowanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-05	Rozpoznawanie potrzeb/ problemów zdrowotnych pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, dyskusja seminaryjna, instruktaż, kształtowanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania

TP-06	Planowanie, realizowanie i ewaluacja opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, dyskusja seminaryjna, instruktaż, kształtowanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-07	Udział pielęgniarki w procesie leczenia i rehabilitacji.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, dyskusja seminaryjna, instruktaż, kształtowanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania

TP-08	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarstwiej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, dyskusja seminaryjna, instruktaż, kształtowanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-09	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, dyskusja seminaryjna, instruktaż, kształtowanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania
TP-10	Podsumowanie i ocena praktyk zawodowych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie pracy pisemnej - procesu pielęgnowania.
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. Dziechciaż M. (red.): Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne. Podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2022.
2. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Modele opieki pielęgniarstwa nad chorym dorosłym: podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2018.
3. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1. Założenia koncepcyjno-empiryczne opieki pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2017.
4. Ślusarska B., Zarzycka D. Majda A., (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2017.
5. Literatura podstawowa zgodna z wybraną dziedziną pielęgniarstwa dostępna w Bibliotece Uczelnianej.

Literatura uzupełniająca:

1. Literatura uzupełniająca zgodna z wybraną dziedziną pielęgniarstwa.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	80
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**Praca własna studenta**

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyka zawodowa	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U7., D.U11., D.U15., D.U17., D.U22., D.U23., D.U27., K.K01., K.K02., K.K03., K.K04., K.K05., K.K06., K.K07.	- zaliczenie umiejętności, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – Procesu pielęgnowania.

Kryteria oceny pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania:

Max. 24 pkt.

1. Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki (0-3 pkt.)
2. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej (0-3 pkt.)
3. Trafność wyłonienia celu działania (0-3 pkt.)
4. Umiejętność przedstawienia planu opieki (0-3 pkt.)
5. Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki (0-3 pkt.)
6. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów (0-3 pkt.)
7. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym (0-3 pkt.)
8. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) (0-3 pkt.)

Skala ocen:

- 5,0 – bardzo dobry (22-24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (19-21 pkt.)
- 4,0 – dobry (16-18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (13-15 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (12 pkt.)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.)

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną w semestrze VI.
- 2) Średnia arytmetyczna trzech ocen cząstkowych: oceny z pracy pisemnej - Procesu pielęgnowania, oceny z umiejętności (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej umiejętności) oraz oceny z kompetencji społecznych (średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).

Ocena, która jest średnią arytmetyczną jest wyrównana do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1. 4,60 – 5,0 – ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
2. 4,26 – 4,59 – ocena słowna: plus dobry (4,5)
3. 3,76 – 4,25 – ocena słowna: dobry (4,0)
4. 3,26 – 3,75 – ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
5. 3,0 – 3,25 – ocena słowna: dostateczny (3,0)
6. poniżej 3,0 – ocena słowna: niedostateczny (2,0).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

G. ZAJĘCIA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

- 68. Podstawy sztucznej inteligencji
- 69. Filozofia
- 70. Współczesne problemy społeczne
- 71. Kultura bycia i języka
- 72. Efektywne metody skutecznego studiowania
- 73. Wychowanie fizyczne
- 74. Ochrona własności intelektualnej

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy sztucznej inteligencji		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): – Podstawowa znajomość komputerów i oprogramowania biurowego. – Znajomość podstawowych pojęć związanych z technologią informacyjną.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: W ramach ćwiczeń laboratoryjnych studenci zapoznają się z podstawowymi pojęciami sztucznej inteligencji (SI) oraz jej zastosowaniem w technologii informacyjnej. Program zajęć obejmuje wprowadzenie do kluczowych pojęć i narzędzi wykorzystywanych w SI, co pozwoli studentom na zrozumienie podstaw tej dziedziny. Laboratorium skupia się na zastosowaniach sztucznej inteligencji w tworzeniu treści multimedialnych, takich jak obrazy, filmy, grafiki i prezentacje. Studenci nauczą się, jak technologie oparte na SI mogą wspierać procesy tworzenia treści oraz operacje na danych w codziennej pracy.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)

Umiejętności - potrafi				
G.U1.	wyjaśnić podstawowe pojęcia i koncepcje związane ze sztuczną inteligencją. Potrafi zidentyfikować obszary zastosowania SI w życiu codziennym i technologii informacyjnej. Potrafi wskazać narzędzia wspierane przez SI, które mogą usprawnić i zautomatyzować różnorodne czynności realizowane w codziennej pracy			K_W02
G.U2.	tworzyć i edytować materiały wizualne: obrazy, animacje, filmy oraz prezentacje multimedialne, wykorzystując narzędzia oparte na SI, a także automatyzować procesy, takie jak montaż, dodawanie napisów czy dostosowywanie treści do potrzeb projektowych			K_W02
G.U3.	analizować dane tekstowe i liczbowe, generować treści tekstowe oraz poprawiać styl i język za pomocą narzędzi SI. Potrafi integrować różne narzędzia SI w projektach i optymalizować procesy tworzenia treści			K_W02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
G.K1.	krytycznej analizy wpływu sztucznej inteligencji na różne dziedziny życia, podejmowania świadomych decyzji o jej zastosowaniu i dbanie o etyczne wykorzystanie narzędzi SI. Student jest gotów do współpracy w zespołach i kreatywnego wykorzystywania narzędzi SI w realizowanych zadaniach.			K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
		laboratorium		
TP-01	Wprowadzenie do sztucznej inteligencji (SI): Zapoznanie się z podstawowymi pojęciami sztucznej inteligencji, takimi jak definicja SI, historia jej rozwoju oraz różne podejścia do jej realizacji. Omówienie kluczowych technologii, takich jak uczenie maszynowe (machine learning), sieci neuronowe i głębokie uczenie (deep learning), algorytmy oparte na przetwarzaniu języka naturalnego (NLP) oraz generatywna sztuczna inteligencja (Generative AI).	laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystywaniu różnych źródeł wiedzy, case study	zaliczenie ustne
TP-02	Wykorzystanie narzędzi SI w wizualizacji, animacji: Generowanie treści wizualnych. Tworzenie obrazów i krótkich animacji na podstawie	laboratorium	warsztaty praktyczne, ćwiczenia laboratoryjne, case study	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń laboratoryjnych, dyskusja nad

	promptów tekstowych. (DALL-E, RunwayML, Canva) Ekstrakcja tekstu z obrazów za pomocą technologii OCR (Optical Character Recognition). Analiza obrazów zawierających tekst (np. zdjęcia dokumentów, tablic informacyjnych, skany artykułów) oraz ich przetwarzanie w celu uzyskania cyfrowej reprezentacji tekstu. (Tesseract OCR np. w Google Colab).			zastosowanymi technikami i narzędziami
TP-03	Generowanie tekstów za pomocą narzędzi SI: Wprowadzenie do narzędzi generatywnych opartych na sztucznej inteligencji. Tworzenie artykułu na wybrany temat przy użyciu modeli SI. Edycja i optymalizacja wygenerowanego tekstu pod kątem stylu i poprawności językowej z wykorzystaniem edytora tekstu. (ChatGPT, Jasper AI) Streszczanie tekstów z wykorzystaniem technologii SI (GPT-3 Playground): Tworzenie streszczeń na podstawie złożonych tekstów, takich jak artykuły prasowe czy raporty naukowe. Ocena wygenerowanych streszczeń pod kątem zgodności z oryginalnym tekstem, identyfikacja kluczowych informacji i potencjalnych obszarów do poprawy.	laboratorium	warsztaty praktyczne, ćwiczenia laboratoryjne, case study	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń laboratoryjnych, dyskusja nad zastosowanymi technikami i narzędziami
TP-04	Przetwarzanie i analiza danych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji (Microsoft Excel z Power Query oraz Google Sheets z dodatkami AI): Zastosowanie technologii SI do automatyzacji procesów analizy i transformacji danych liczbowych. Wykorzystanie funkcji wspierających import,	laboratorium	warsztaty praktyczne, ćwiczenia laboratoryjne, case study	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń laboratoryjnych, dyskusja nad zastosowanymi technikami i narzędziami

	czyszczenie i przekształcanie danych w celu ich optymalnego przygotowania do dalszej analizy. Tworzenie wizualizacji trendów oraz wykorzystywanie funkcji predykcyjnych do przewidywania przyszłych wyników na podstawie danych historycznych. Analiza i prezentacja wyników w formie interaktywnych wykresów. Wykorzystanie narzędzi SI do analizy danych tekstowych, takich jak opinie klientów oraz automatyczne generowanie wniosków na podstawie przetworzonych danych liczbowych i tekstowych. Prezentacja wyników w formie wizualnej, uwzględniając trendy i kluczowe informacje.			
TP-05	Tworzenie multimediów z wykorzystaniem SI: Prezentacja narzędzi do automatycznego generowania wideo z tekstu (Pictory, Synthesia AI). Praktyczne zastosowanie narzędzi SI do tworzenia wideo na podstawie tekstu wygenerowanego przez modele językowe (ChatGPT, Jasper AI lub Writesonic) Integracja efektów wizualnych i dźwiękowych przy użyciu narzędzi opartych na sztucznej inteligencji. Tworzenie prezentacji multimedialnych wspieranych przez SI na podstawie przetworzonych danych tekstowych. Wykorzystanie narzędzi SI do projektowania i tworzenia profesjonalnych i estetycznych materiałów wizualnych (Canva lub Google Slides).	laboratorium	warsztaty praktyczne, projekt zespołowy, case study	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń laboratoryjnych, dyskusja nad zastosowanymi technikami i narzędziami

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)			
Literatura podstawowa:			
1. S. Russell, P. Norvig, Sztuczna inteligencja. Nowe spojrzenie. Wydanie IV. Tom 1 tł. Andrzej Grażyński, wydawnictwo Helon 2023.			
2. L. Noble, Excel 2021. Przewodnik po analizie danych, wydawnictwo Helion 2021.			
3. Olivier Caelen, Marie-Alice Blete, Developing Apps with GPT-4 and ChatGPT: Build Intelligent Chatbots, Content Generators, and More, Tworzenie aplikacji z wykorzystaniem GPT-4 i ChatGPT. Buduj inteligentne chatboty, generatory treści i fascynujące projekty tł. Andrzej Watrak, wydawnictwo Helion 2024.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Andrzej Kacprzak, Prompt engineering i ChatGPT. Poradnik skutecznej komunikacji ze sztuczną inteligencją, wydawnictwo Helion 2024.			
2. Toby Walsh, Sztuczna inteligencja. Rewolucja, która zmieni świat" Wydawnictwo Helion 2021			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Laboratorium	Przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury	G.U01	ćwiczenia praktyczne
Laboratorium	Opracowanie i analiza wyników (generowanych treści wizualnych, tekstowych lub przetworzonych danych)	G.U02., G.U03.	ćwiczenia praktyczne
Laboratorium	Samodzielnie i zespołowe tworzenie i rozwijanie projektów, wyciąganie wniosków płynących z pracy z narzędziami SI	G.U02., G.U03.; G.K1.	ćwiczenia praktyczne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Bieżącą ocenę realizacji zadań laboratoryjnych: Analiza poprawności, samodzielności oraz kreatywności w wykonywaniu ćwiczeń związanych z generowaniem treści wizualnych, tekstowych oraz przetwarzaniem danych.			
Aktywność i zaangażowanie: Ocena systematyczności pracy oraz gotowości do uwzględnienia wskazówek prowadzącego.			
Refleksję nad wynikami: Umiejętność wyciągania wniosków i dokonywania ulepszeń na podstawie analizy uzyskanych			

rezultatów. Umiejętność współpracy i komunikacji: Efektywna współpraca z innymi, jasne komunikowanie swoich pomysłów oraz wkład w realizację zadania zespołowego.
Ocena podsumowująca: Na ocenę dostateczną: Student opanował podstawowe umiejętności przekazywane podczas zajęć, zrealizował wymagane ćwiczenia laboratoryjne oraz potrafi w podstawowym zakresie omówić zastosowane techniki i narzędzia, wykazując minimalne zrozumienie ich działania i zastosowania. Na ocenę dobrą: Student opanował większość umiejętności przekazywanych podczas zajęć, wykazał się solidnym przygotowaniem do ćwiczeń laboratoryjnych oraz poprawnie zrealizował zadania praktyczne. Potrafi szczegółowo omówić zastosowane techniki i narzędzia, wskazać ich zalety i ograniczenia oraz dokonać analizy uzyskanych wyników. Na ocenę bardzo dobrą: Student w pełni opanował przekazywane podczas zajęć umiejętności, wykazał się kreatywnością i samodzielnością w realizacji ćwiczeń laboratoryjnych oraz zastosował zaawansowane techniki i funkcje narzędzi SI. Potrafi kompleksowo wyjaśnić proces realizacji zadań, krytycznie ocenić ich efekty oraz zaproponować usprawnienia, a także swobodnie integrować wiedzę i umiejętności w kontekście praktycznych zastosowań narzędzi SI.
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ
Brak możliwości wykorzystania kształcenia na odległość

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Filozofia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zdobycie przez absolwenta umiejętności rozróżniania i opisywania głównych założeń filozofii, jako jednej z podstawowych nauk humanistycznych.
2. Zdobycie przez absolwenta umiejętności dostrzegania problemów współczesnej filozofii.
3. Zdobycie przez absolwenta umiejętności odnajdywania wpływu najważniejszych koncepcji filozoficznych w różnych obszarach kultury.
4. Zdobycie przez absolwenta umiejętności lektury i analizy tekstu filozoficznego oraz zastosowania podstawowych dla filozofii europejskiej pojęć oraz modeli.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Umiejętności - potrafi				
G.U4.	rozróżnić filozofię od nauk szczegółowych, światopoglądu, mitu, ideologii, religii;	K_U18		
G.U5.	opisać główne poglądy przedstawicieli poszczególnych okresów w rozwoju filozofii;	K_U18		
G.U6.	przedstawić podstawowe problemy filozoficzne i ich głównych przedstawicieli.	K_U18		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
G.K2.	rozwijania i uzasadniania konieczności samodzielnego, krytycznego myślenia.	K_K03		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
		ćwiczenia		
TP-01	Filozofia jako „sztuka myślenia” i „pochwała ciekawości” . Czym jest poznanie filozoficzne?	ćwiczenia	Dyskusja, Objąśnianie - analiza tekstu źródłowego „Zachęta do filozofii” Arystotelesa.	Kolokwium pisemne.
TP-02	Analizowanie różnic między filozofią a innymi naukami, światopoglądem, mitem, religią i ideologią.	ćwiczenia	Objąśnianie -analiza pojęć.	Kolokwium pisemne.
TP-03	Wyróżnianie podstawowych problemów filozoficznych.	ćwiczenia	Objąśnianie -interpretacja tekstów źródłowych, dyskusja.	Ocena studenckich prezentacji, referatów.
TP-04	Analiza głównych poglądów przedstawicieli poszczególnych okresów w rozwoju filozofii.	ćwiczenia	Objąśnianie -Interpretacja tekstów źródłowych, dyskusja.	Ocena studenckich prezentacji, referatów.
TP-05	Analiza głównych problemów filozoficznych w kontekście najważniejszych nazwisk filozofii europejskiej od jej greckich początków do połowy XX wieku.	ćwiczenia	Objąśnianie -Interpretacja tekstów źródłowych, dyskusja.	Ocena studenckich prezentacji, referatów.

TP-06	Jakie znaczenie dla współczesnego człowieka ma poznanie filozoficzne? Podsumowanie zajęć.	ćwiczenia	Dyskusja.	Kolokwium ustne.
1. Wyjaśnij pojęcia: mit, światopogląd, ideologia, religia. 2. Czym wyróżnia się poznanie filozoficzne od poznania innych nauk szczegółowych? 3. Proszę opisać główne poglądy przedstawicieli poszczególnych okresów w rozwoju filozofii. 4. Proszę wyjaśnić na czym polegają główne problemy filozoficzne w kontekście najważniejszych nazwisk filozofii europejskiej. 5. Czy można się zgodzić z tym, żeby filozofię nazywać „pochwałą ciekawości?”				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa: 1. Tatarkiewicz W., <i>Historia filozofii</i> , t. I, II, III, Wyd. PWN, Warszawa 2003. 2. Mikołajko Z., <i>Elementy filozofii</i> , Warszawa 2001.				
Literatura uzupełniająca: 1. Wojtysiak J., <i>Filozofia i życie</i> , Kraków 2007. 2. <i>Wprowadzenie do filozofii: przewodnik, T. 3. Rozumieć filozofię i naukę</i> , Gondek P., (red.), Lublin 2000. 3. Alfred J., <i>Filozofia w XX wieku</i> , Wyd. PWN, Warszawa 2000. 4. Miś A., <i>Filozofia współczesna: główne nurty</i> , Warszawa 2000. 5. Świeżawski S., <i>Dzieje europejskiej filozofii klasycznej</i> , Warszawa 2000.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			15	
Praca własna studenta			15	
SUMA GODZIN:			30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5	
	Praca własna studenta		0,5	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
ćwiczenia	Czytanie wskazanej literatury (dotyczącej głównych poglądów przedstawicieli filozofii europejskiej od jej greckich początków do połowy XX wieku).	G.U5., G.U6.	Zaliczenie pisemne
	Przygotowanie prezentacji.	G.U5., G.U6.	Zaliczenie ustne prezentacji (referatu)
	Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.	G.U4., G.U5., G.U6.	Zaliczenie pisemne

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Ocena z aktywnego udziału w dyskusjach.
- 2) Zaliczenie ustne prezentacji (referatu).
- 3) Zaliczenie pisemne – czas 45 minut.

Ocena podsumowująca:

Średnia z ocen uzyskanych w pkt.: 1),2),3).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości wykorzystania kształcenia na odległość

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Współczesne problemy społeczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Rozumieć socjologiczne aspekty funkcjonowania jednostki w społeczeństwie. 2. Rozumieć przyczyny, przebieg oraz skutki głównych problemów społecznych.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi			

G.U7.	identyfikować podstawowe współczesne zjawiska społeczne w kontekście problemów społecznych, zarówno na poziomie mikrospołecznym, jak też makrospołecznym w oparciu o wiedzę teoretyczną i pozyskane dane empiryczne	K_U18		
G.U8.	dokonać krytycznej analizy przyczyn powstania i przebiegu rozpoznanych zjawisk społecznych w kontekście problemów społecznych w oparciu o wiedzę teoretyczną i pozyskane dane empiryczne	K_U18		
G.U9.	dokonać prognozy rozwoju zjawisk społecznych w kontekście problemów społecznych na podstawie danych empirycznych i wiedzy teoretycznej	K_U18		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
G.K3.	wykorzystania nabytych kompetencji w pracy zawodowej.	K_K04		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
		ćwiczenia		
TP-01	Analiza podstawowych terminów: zjawiska społeczne, problemy społeczne, patologia, dewiacja. Analiza teoretycznych źródeł problemów społecznych (teorie zmiany społecznej).	ćwiczenia	Prezentacja. Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy. Metody aktywizujące (np. praca w grupach, dyskusja).	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń
TP-02	Analiza ekonomicznych źródeł problemów społecznych.	ćwiczenia	Prezentacja. Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy. Metody aktywizujące (np. praca w grupach, dyskusja).	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń
TP-03	Analiza kulturowych podstaw problemów społecznych.	ćwiczenia	Prezentacja. Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy. Metody aktywizujące (np. praca w grupach, dyskusja).	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń
TP-04	Dyskusja na temat skuteczności mechanizmów kontroli społecznej w zakresie zapobiegania problemom społecznym.	ćwiczenia	Prezentacja. Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy. Metody aktywizujące (np. praca w grupach, dyskusja).	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń

TP-05	Analiza podstawowych założeń socjologii dewiacji.	ćwiczenia	Prezentacja. Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy. Metody aktywizujące (np. praca w grupach, dyskusja).	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń
TP-06	Analiza podstawowych współczesnych problemów społecznych.	ćwiczenia	Prezentacja. Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy. Metody aktywizujące (np. praca w grupach, dyskusja).	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń
TP-07	Prognozowanie rozwoju i przeciwdziałanie problemom społecznym.	ćwiczenia	Prezentacja. Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy. Metody aktywizujące (np. praca w grupach, dyskusja).	zaliczenie ustne, ocena poprawności wykonanych ćwiczeń

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Boski P., Kulturowe ramy zachowań społecznych. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2022.
2. Contemporary sociological theory, Craig Calhoun (red.), Malden, MA : John Wiley & Sons, 2012.
3. Hołyst B., Wiktymologia społeczna. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021.
4. Pospieszyl I., Patologie społeczne i problemy społeczne. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2021.
5. Słaboń A., Zapobieganie konfliktom społecznym. Aspekty teoretyczne i empiryczne. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021.
6. Urbanek A., Zbroczyk D., Grubicka J., Patologie społeczne. Wymiar personalny i strukturalny. Słupsk, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, 2021.

Literatura uzupełniająca:

1. Giddens A., Nowe zasady metody socjologicznej : pozytywna krytyka socjologii interpretatywnych, Nomos, Kraków 2009.
2. Frysztański K., Socjologia problemów społecznych, Wydawnictwo SCHOLAR, Warszawa 2009.
3. Hołyst B., Wiktymologia społeczna. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021.
4. Słaboń A., Zapobieganie konfliktom społecznym. Aspekty teoretyczne i empiryczne. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021.
5. Boski P., Kulturowe ramy zachowań społecznych. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2022.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS) 2

	Liczba punktów ECTS

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,5
	Praca własna studenta		1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
ćwiczenia	Przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury,	G.U7.; G.U8., G.U9., G.K3.	weryfikacja podczas zaliczenia ustnego i oceny prezentacji.
ćwiczenia	Przygotowanie do zaliczenia ustnego	G.U7.; G.U8., G.U9., G.K3.	weryfikacja podczas zaliczenia ustnego.
ćwiczenia	Przygotowanie prezentacji,	G.U7.; G.U8., G.U9., G.K3.	weryfikacja poprzez ocenę prezentacji.
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: Prezentacja, waga 0,3 Zaliczenie ustne, waga 0,5 Aktywność na zajęciach, waga 0,2			
Ocena podsumowująca: 0% - 50% - ocena niedostateczna (2.0) 51% - 60% - ocena dostateczna (3.0) 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5) 71% - 80% - ocena dobra (4.0) 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5) 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			
Na ocenę dostateczną student ma wiedzę Na ocenę dostateczną student zna w stopniu podstawowym zasady funkcjonowania człowieka w społeczeństwie i instytucje społeczne. Student rozumie podstawowe przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych z socjologicznego punktu widzenia w zakresie problemów społecznych.			
Na ocenę ponad dostateczną student ma wiedzę Na ocenę ponad dostateczną student zna w stopniu wykraczającym w nieznacznie poza minimum zasady funkcjonowania człowieka w społeczeństwie i instytucje społeczne. Student rozumie podstawowe przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych z socjologicznego punktu widzenia w zakresie problemów społecznych w stopniu wykraczającym w nieznacznie poza minimum.			
Na ocenę dobrą student ma wiedzę Na ocenę dobrą student w stopniu rozszerzonym zna determinanty funkcjonowania człowieka w społeczeństwie i instytucjach społecznych. Student rozumie przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych z socjologicznego punktu widzenia w zakresie problemów społecznych w stopniu rozszerzonym.			
Na ocenę ponad dobrą student ma wiedzę Na ocenę ponad dobrą student w stopniu pogłębionym zna determinanty funkcjonowania człowieka w społeczeństwie i instytucjach społecznych. Student rozumie w sposób pogłębiony przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych z socjologicznego punktu widzenia w zakresie problemów społecznych identyfikując zjawiska przyczynowo-skutkowe.			
Na ocenę bardzo dobrą student ma wiedzę Na ocenę bardzo dobrą student w stopniu znakomitym zna determinanty funkcjonowania człowieka w społeczeństwie i instytucjach społecznych. Student rozumie w stopniu znakomitym przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych z socjologicznego punktu widzenia, w zakresie problemów społecznych identyfikując zjawiska przyczynowo-skutkowe w kontekście kulturowym i społeczno-ekonomicznym.			

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości wykorzystania kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Kultura bycia i języka		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Zdobycie przez studenta wiedzy pomocnej w relacjach interpersonalnych. 2. Zdobycie przez studenta wiedzy z zakresu szeroko rozumianej kultury, w tym kultura bycia i języka, zasad savoir-vivre i kultury języka w perspektywie społecznego współistnienia.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
G.W1.	podstawowe pojęcia z zakresu kultury bycia i języka;		K_W08

G.W2.	pojęcia z zakresu kultury materialnej i symbolicznej oraz kultury relacji międzyludzkich;		K_W08	
G.W3.	kulturę bycia i języka w kontekście komunikacji werbalnej i pozawerbalnej;		K_W08	
G.W4.	poprawność i sprawność językową.		K_W08	
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
		wykład		
TP-01	Teoretyczne zagadnienia kultury bycia i języka.	wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne
TP-02	Język w kulturze jako narzędzie komunikacji, samookreślenia i budowania tożsamości społecznej.	wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne
TP-03	Savoir-vivre akademicki - społeczna rola studenta.	wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne
TP-04	Czynniki warunkujące efektywność komunikacji werbalnej i niewerbalnej.	wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne
TP-05	Asertywność, a kultura bycia i języka.	wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne
TP-06	Elementy retoryki i erystyki.	wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne
TP-07	Metody wywierania wpływu na innych, wybrane techniki perswazyjne.	wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne
TP-08	Poprawność językowa warunkiem porozumienia; najczęstsze błędy językowe Polaków.	wykład	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne
1. Proszę opisać czynniki warunkujące efektywność komunikacji werbalnej i niewerbalnej. 2. Proszę opisać metody wywierania wpływu na innych, wybrane techniki perswazyjne. 3. Proszę opisać najczęstsze błędy językowe Polaków.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. *Wokół języka i kultury: studia interdyscyplinarne*, Lankiewicz H.A. (red.), Piła 2009.
2. *Sztuka autoprezentacji i wystąpień publicznych: na żywo i online*, Kutnyj P., Warszawa 2021.
3. *Wystąpienia publiczne i profesjonalna korespondencja czyli trudna sztuka budowania wizerunku*, Andrzejewski P., Poznań 2005.
4. *Savoir-vivre w życiu zawodowym: dobre obyczaje kluczem do sukcesu*, Tautz-Wiessner G., Wrocław 2000.

Literatura uzupełniająca:

1. *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*, Cialdini R.B., Gdańsk 2007.
2. *Przeobrażenia w języku i komunikacji medialnej na przełomie XX i XXI wieku*, Karwatowska M., Siwiec A., (red.), Lublin 2010.
3. *Koty, wicki i rezerwa: zwyczaje, obrzędy i język „fali”*, Jędrzejko M., Warszawa 2002.
4. *Dyskretny urok wystąpień publicznych czyli jak zmienić koszmar w radość*, Kamel T., Krool R., Kraśko P., Warszawa 2002.
5. *Popraw swoją skuteczność*, Bubrowiecki A., Warszawa 2009.
6. *Człowiek i kultura w komunikacji medialnej*, Karwatowska M., Litwiński R., Siwiec A. (red.), Lublin 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		30	
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	Przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury,	G.W1. - G.W4.	Zaliczenie pisemne
wykład	Przygotowanie do zaliczenia pisemnego	G.W1. - G.W4.	Zaliczenie pisemne

KRYTERIA OCENIANIA**Ocena kształtująca:**

- aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji częściowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami);
- dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Zaliczenie pisemne studenta oceniana jest wg skali:

Ocena bardzo dobra – 93-100% - student płynnie, poprawnie, w sposób kompletny, niewymagający uzupełnień, poprawek, uściśleń, zadawania dodatkowych pytań i w pełni samodzielnie prezentuje wszystkie wskazane w sylabusie efekty uczenia się. Wykazuje się biegłością, operatywnością wiedzy, refleksyjnością i samodzielnością logicznego myślenia, a także przejawia świadomość dążeniem do samorozwoju.

Ocena dobra plus – 85-92% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się).

Ocena dobra – 77-84% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się), korzystając sporadycznie ze wskazówek nauczyciela (jego uzupełnień, uściśleń).

Ocena dostateczny plus – 69%-76% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu.

Ocena dostateczny – 60-68% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu wiadomości i umiejętności ze znaczną pomocą wykładowcy.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości wykorzystania kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Efektywne metody skutecznego studiowania		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak wymagań			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1) Zdobyć przez Studenta wiedzy dotyczącej prawidłowości ukierunkowujących proces studiowania. 2) Kształtowanie umiejętności wykorzystywania technik skutecznego studiowania i analizy własnego stylu zdobywania wiedzy. 3) Zdobyć kompetencji w zakresie oceny własnych działań w obszarze skutecznego studiowania oraz kreatywności i twórczości w planowaniu własnego rozwoju.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			

G.W5.	powiązania pomiędzy wiedzą specyficzną dla studiowanego kierunku a efektywnymi metodami uczenia się oraz potrafi wykorzystać tę wiedzę do analiz zjawisk społecznych	K_W08		
Umiejętności - potrafi				
G.U10.	analizować swój proces uczenia się, potrafi zdiagnozować swoje mocne i słabe strony w obszarze uczenia się oraz korzystać z technik uczenia się	K_U18		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
G.K4.	świadomego poszerzania swojej wiedzy i konieczności uczenia się przez całe życie.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
		ćwiczenia		
TP-01	Analiza procesu zapamiętywania. Modele pamięci. Prawa pamięci. Różnice indywidualne w procesie uczenia się. Style uczenia się. Superłącza edukacyjne	ćwiczenia	Pogadanka interakcyjna, dyskusja, prezentacja multimedialna, test: moje superłącze edukacyjne	ćwiczenia na zajęciach zaliczenie ustne
TP-02	Efektywne czytanie: Szybkie czytanie, czytanie ze zrozumieniem i techniki analizy tekstów naukowych.	ćwiczenia	Mini wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, dyskusja	ćwiczenia na zajęciach zaliczenie ustne
TP-03	Identyfikacja mocnych i słabych stron w studiowaniu	ćwiczenia	Mini wykład problemowy, prezentacja multimedialna, ćwiczenie indywidualne	projekt indywidualny – wykonanie własnej mapy potencjału; zaliczenie ustne
TP-04	Motywacja i samodyscyplina: Jak utrzymać wysoki poziom motywacji i samodyscypliny podczas studiów	ćwiczenia	Gra dydaktyczna, pogadanka, ćwiczenia w grupach	projekt (grupowy z cytatami dotyczącymi motywacji lub projekt grupowy - wirujące plakaty) zaliczenie ustne
TP-05	Techniki pamięciowe: Mnemotechniki, pałac pamięci, metoda loci i inne techniki na poprawę pamięci.	ćwiczenia	Pogadanka, metoda inscenizacji, ćwiczenia w grupach	projekt grupowy- (pałac pamięci, łańcuchowa metoda skojarzeń, akronimy, akrostychy lub inne) zaliczenie ustne

TP-06	Współczesne koncepcje inteligencji. Inteligencje wielorakie. Inteligencja emocjonalna i społeczna.	ćwiczenia	Obserwacja, prezentacja multimedialna, test inteligencji wielorakich	ćwiczenia na zajęciach zaliczenie ustne
TP-07	Zarządzanie stresem: Techniki radzenia sobie ze stresem i utrzymania równowagi między nauką a życiem prywatnym.	ćwiczenia	Pogadanka interakcyjna, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy (oddechowe, medytacja i mindfulness:), dyskusja	ćwiczenia na zajęciach zaliczenie ustne
TP-08	Wykorzystanie technologii w nauce: Aplikacje i narzędzia wspomagające naukę, takie jak aplikacje do zarządzania czasem, notatki cyfrowe, czy platformy e-learningowe.	ćwiczenia	Pogadanka interakcyjna, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja	ćwiczenia indywidualne zaliczenie ustne
TP-09	Metody notowania: Porównanie różnych technik notowania, takich jak metoda Cornella, mapy myśli, sketchnoting czy notatki liniowe.	ćwiczenia	Metoda aktywizująca - notowanie jako sposób na zapamiętywanie, prezentacja multimedialna	projekt grupowy – mapy myśli lub projekt indywidualny notatka Cornella,/ sketchnotka zaliczenie ustne
TP-10	Techniki zarządzania czasem: Jak efektywnie planować i organizować czas na naukę.	ćwiczenia	Pogadanka interakcyjna, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Projekt indywidualny - własna macierz Eisenhowera zaliczenie ustne

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Martin R. *Metody efektywnej nauki: praktyczny podręcznik*, Gliwice: Sensus, 2024
2. Boral B, Boral T., *Techniki zapamiętywania*, Wydanie II, Warszawa: Samo Sedno, 2022.

Literatura uzupełniająca:

1. Knap.K, Mieszkowicz J., *Ucz się efektywnie, szybko i skutecznie: poradnik dla uczniów i studentów*, Rzeszów: Biomedica, 2023
2. Grześlak M., *Jak się uczyć, żeby zapamiętywać. Porady wróżki Mnemozyny*, Wyd.internetowe e- bookowo 2022.
3. Siechniewicz T., *Sorry, memory? Poznaj najlepsze metody zapamiętywania*, Wyd.Psychoskok, 2018.
4. Minge K., Natalia Minge N., *Jak uczyć się szybciej i skuteczniej. Techniki, wskazówki, ćwiczenia*, Wyd. Samo Sedno, 2017.
5. Buzan T., *Mapy twoich myśli: mindmapping, czyli notowanie interaktywne*, Wyd. Aha! 2015.
6. Buzan T. *Pamięć na zawołanie: metody i techniki pamięciowe*. Wyd. Aha! 2015.
7. Gardner H., *Multiple intelligence: new horizons*, Basic Books, 2006.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		45	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS Studia niestacjonarne	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,5
	Praca własna studenta		1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
ćwiczenia	Przygotowanie do zajęć	G.W5., G.U10.	zaliczenie ustne + prace cząstkowe z poszczególnych zajęć
	Czytanie wskazanej literatury	G.W5., G.U10.	
	Przygotowanie do zaliczenia	G.W5., G.U10., G.K4.	
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
ćwiczenia:			
- zaangażowanie Studenta w wykonywanie zadań podczas zajęć (udzielanie odpowiedzi na zadane pytania, werbalizacja myśli, opinii, skojarzeń logicznych). Informacja zwrotna - wzmocnienie aktywności i twórczej postawy, Studenta przez pochwałę, docenienie zaangażowania na forum grupy, odznaczenie aktywności. Dążenie do rozbudzenia zainteresowania Studenta podejmowaną problematyką na tyle, aby formułował on pytania, dzielił się refleksjami, uczestniczył w dyskusji oraz zgłaszał własne twórcze pomysły i postulaty. - wyakcentowanie kontekstu wartości etyczno-moralnych jako regulatora działań Studenta w trakcie odbywanych zajęć.			
Ocena podsumowująca:			
ćwiczenia:			
Ocena bardzo dobra (5.0): student w pełni wykonał swoje zadania, wykazał się wysoką aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć. Ocena plus dobra (4.5): student w pełni wykonał swoje zadania, wykazał się dość wysokim zaangażowaniem podczas zajęć Ocena dobra (4.0): student dość dobrze wykonał swoje zadania, wykazał się przeciętną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć Ocena plus dostateczna (3.5): student przeciętnie wykonał swoje zadania, wykazał się przeciętną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć Ocena dostateczna (3.0): student przeciętnie wykonał swoje zadania, nie wykazał się zbyt dużą aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć Ocena niedostateczna (2.0): student nie wykonał swoich zadań.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

Brak możliwości wykorzystania kształcenia na odległość

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Wychowanie fizyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 0		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania ćwiczeń fizycznych o umiarkowanej intensywności.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Rozwój sprawności kondycyjnej i koordynacyjnej oraz dostarczenie wiadomości i umiejętności umożliwiających samokontrolę, samoocenę i samodzielne podejmowanie działań w tym zakresie; wykształcenie umiejętności ruchowych przydatnych w aktywności zdrowotnej, rekreacyjnej i sportowej, wyposażenie w niezbędną wiedzę i umiejętności umożliwiające bezpieczną organizację zajęć ruchowych w różnych warunkach środowiskowych, indywidualnie, w grupie rówieśniczej oraz w rodzinie, ukształtowanie postawy świadomego i permanentnego uczestnictwa w różnych formach aktywności sportowo-rekreacyjnych w czasie nauki oraz po jej ukończeniu dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego, kształtowanie postaw osobowościowych: poczucia własnej wartości, szacunku dla innych osób, zwłaszcza słabszych i mniej sprawnych, kształtowanie współdziałania w zespole, grupie, akceptacji siebie i innych, kultury kibicowania, stosowania zasady „fair play” w sporcie i w życiu			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
G.W6.	różne formy i dyscypliny rekreacyjne oraz możliwości i sposoby prowadzenia zajęć rekreacyjnych z osobami w różnym wieku i o różnej sprawności fizycznej			K_W02
G.W7	wiadomości będące podstawą działania profilaktycznego w rekreacji i promocji zdrowia			K_W02
Umiejętności – potrafi				
G.U11.	planować, programować oraz prowadzić zajęcia rekreacyjne z różnymi grupami wiekowymi			K_U06
G.U12.	ma umiejętności ruchowe niezbędne w różnych przejawach działalności ludzkiej, tj. rekreacyjnej, sportowej oraz służącej zdrowiu			K_U06
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
G.K5.	rozwoju dyspozycji osobowościowych motywujących i wychowujących do świadomego uczestnictwa w rekreacji ruchowej oraz rozwoju poglądów i przekonań związanych z kulturą fizyczną			K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Ćwiczenia				
TP-01	Marszobieg w terenie z wykonywaniem zadań sprawnościowych. Mała zabawa biegowa w terenie z pokonywaniem naturalnych przeszkód	ćwiczenia	aktywne ćwiczenia fizyczne	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć stacjonarnych, dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-02	Doskonalenie techniki wykonywania kozłowania, rzutów, chwytów w marszu i biegu. Gra szkolna w piłkę ręczną	ćwiczenia	aktywne ćwiczenia fizyczne	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć stacjonarnych, dyskusja podsumowująca zajęcia

TP-03	Prezentacja poprawnej techniki wykonywania ćwiczeń na poszczególnych przyrządach w siłowniach sportowych. Objaśnienie i pokaz zasad technik asekuracji samodzielnej i współwiczającego. Samodzielne wykonywanie ćwiczeń na poszczególnych stanowiskach.	ćwiczenia	aktywne ćwiczenia fizyczne	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć stacjonarnych, dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-04	Ćwiczenia kształtujące koordynację ruchową i wytrzymałość w terenie indywidualne z współwiczającym i w grupie.	ćwiczenia	aktywne ćwiczenia fizyczne	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć stacjonarnych, dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-05	Doskonalenie podań piłki w miejscu i biegu. Przyjęcie piłki dolnej łopatką kija, stopą, podeszwą i strzały na bramkę - unihokej.	ćwiczenia	aktywne ćwiczenia fizyczne	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć stacjonarnych, dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-06	Wykonywanie ćwiczeń wzmacniających siłę mięśni ramion, klatki piersiowej, pleców, barków, nóg i brzucha z pomocą sztangi, hantli i maszyn specjalistycznych.	ćwiczenia	aktywne ćwiczenia fizyczne	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć stacjonarnych, dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-07	Przewroty pojedyncze i łączone w przód z odbicia dwu i jednonóż – gimnastyka. Doskonalenie techniki wykonywania przewrotów z marszu i rozbiegu.	ćwiczenia	aktywne ćwiczenia fizyczne	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć stacjonarnych, dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-08	Nauka i doskonalenie techniki odbić piłki sposobem górnym i dolnym. Doskonalenie techniki wykonywania stałych fragmentów gry w piłce siatkowej.	ćwiczenia	aktywne ćwiczenia fizyczne	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć stacjonarnych, dyskusja podsumowująca zajęcia
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. Anatomia ruchu: podręcznik ćwiczeń / główny konsultant Ken Ashwell; konsultacja naukowa edycji polskiej Bogdan Ciszek; [autorzy: Ken Ashwell, Michael Baker, Tim Foulcher, Michael Newton; tłumaczenie: Dorota Borzykowska-Skotnicka, Tadeusz Górecki]. Warszawa: Wydawnictwo Arkady, 2015
2. Modelowanie sylwetki: atlas ćwiczeń dla kobiet / Frédéric Delavier; tł. Ryszard Jasiński, Urszula Zemełko. - Wyd. 1 (dodruk). Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2009
3. Podstawowe problemy teorii wychowania fizycznego / Janusz Bielski. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, 2012

Literatura uzupełniająca:

1. Delavier F., Gundill M., Metoda Delaviera Atlas treningu siłowego dla kobiet, PZWL, 2019 r.
2. Matella K., Body logistic system, Toruń 2014 r.
3. Michalski, „Kulturystryka muscle IQ”, Toruń 2015 r.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS) -

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:	
	Praca własna studenta		

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	---	---	---

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Oceniane jest: aktywność fizyczna i wykonanie ćwiczeń

Ocena podsumowująca/końcowa z ćwiczeń na koniec procesu kształcenia przedmiotu:

2.0 Nie zapoznanie się z zasadami bezpiecznego korzystania z obiektów, urządzeń, przyrządów sportowych, negatywny stosunek do aktywności fizycznej.

3.0 Zapoznanie się z zasadami bezpiecznego korzystania z obiektów, urządzeń i przyrządów sportowych, brak systematycznego uczestnictwa w zajęciach stacjonarnych, małe zaangażowanie podczas ćwiczeń fizycznych, małe zainteresowanie aktywnością fizyczną.

3.5 Zapoznanie się z zasadami bezpiecznego korzystania z obiektów, urządzeń i przyrządów sportowych, nieregularne uczestnictwo w zajęciach sportowych, umiarkowana aktywność podczas ćwiczeń.

4.0 Zapoznanie się z zasadami bezpiecznego korzystania z obiektów, urządzeń i przyrządów sportowych, widoczne zaangażowanie podczas ćwiczeń fizycznych, regularne uczestnictwo w zajęciach sportowych, systematyczne realizowanie zadań

4.5 Zapoznanie się z zasadami bezpiecznego korzystania z obiektów, urządzeń i przyrządów sportowych, systematyczne uczestnictwo w zajęciach sportowych i duże zaangażowanie podczas zajęć, duża świadomość wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, systematyczne realizowanie zlecanych zadań, wysoka jakość ćwiczeń.

5.0 Zapoznanie się z zasadami bezpiecznego korzystania z obiektów, urządzeń i przyrządów sportowych, obecność na wszystkich zajęciach, bardzo duże zaangażowanie podczas zajęć sportowych, wykazywanie dużego zainteresowania kulturą fizyczną i wysoka świadomość wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, zrealizowanie wszystkich zlecanych zdalnie zadań

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości wykorzystania kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Wychowanie fizyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 0		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania ćwiczeń fizycznych o umiarkowanej intensywności.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Rozwój sprawności kondycyjnej i koordynacyjnej oraz dostarczenie wiadomości i umiejętności umożliwiających samokontrolę, samoocenę i samodzielne podejmowanie działań w tym zakresie; wykształcenie umiejętności ruchowych przydatnych w aktywności zdrowotnej, rekreacyjnej i sportowej, wyposażenie w niezbędną wiedzę i umiejętności umożliwiające bezpieczną organizację zajęć ruchowych w różnych warunkach środowiskowych, indywidualnie, w grupie rówieśniczej oraz w rodzinie, ukształtowanie postawy świadomego i permanentnego uczestnictwa w różnych formach aktywności sportowo-rekreacyjnych w czasie nauki oraz po jej ukończeniu dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego, kształtowanie postaw osobowościowych: poczucia własnej wartości, szacunku dla innych osób, zwłaszcza słabszych i mniej sprawnych, kształtowanie współdziałania w zespole, grupie, akceptacji siebie i innych, kultury kibicowania, stosowania zasady „fair play” w sporcie i w życiu; ukazanie znaczenia turystyki aktywnej w aktywności fizycznej człowieka.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
G.W6.	różne formy i dyscypliny rekreacyjne oraz możliwości i sposoby prowadzenia zajęć rekreacyjnych z osobami w różnym wieku i o różnej sprawności fizycznej		K_W02	
G.W7.	wiadomości będące podstawą działania profilaktycznego w rekreacji i promocji zdrowia		K_W02	
Umiejętności – potrafi				
G.U11.	planować, programować oraz prowadzić zajęcia rekreacyjne z różnymi grupami wiekowymi, w tym zajęcia terenowe		K_U06	
G.U12.	ma umiejętności ruchowe niezbędne w różnych przejawach działalności ludzkiej, tj. rekreacyjnej, sportowej oraz służącej zdrowiu		K_U06	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
G.K5.	rozwoju dyspozycji osobowościowych motywujących i wychowujących do świadomego uczestnictwa w rekreacji ruchowej oraz rozwoju poglądów i przekonań związanych z kulturą fizyczną.		K_K07	
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Ćwiczenia				
TP-01	Minimum aktywności fizycznej człowieka jako warunek zdrowego stylu życia. Możliwości i zalety wykorzystania pleneru jako miejsca aktywności fizycznej. Formy aktywności plenerowej - zasady uprawiania, sprzęt i bezpieczeństwo w wybranych dyscyplinach – wprowadzenie do zajęć terenowych.	ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-02	Wskazówki metodyczne prowadzenia zajęć ruchowych z różnymi grupami wiekowymi i społecznymi w plenerze.	ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć dyskusja podsumowująca zajęcia

TP-03	Bezpieczeństwo prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą oraz osobami starszymi w plenerze.	ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-04	Plenerowe formy aktywności ruchowej w cyklu zajęć tygodniowych (rekreacyjne gry ruchowe, mini gry sportowe, biegowo – marszowe formy ruchu, Nordic Walking elementy atletyki terenowej).	ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-05	Plenerowe formy aktywności ruchowej w cyklu zajęć weekendowych (wycieczki w okolicach miejsca zamieszkania – piesze, rowerowe, wycieczki dalsze, zajęcia w parkach rozrywki, organizacyjno – porządkowe formy terenowe, zimowe formy rekreacji, imprezy rekreacyjno – sportowe, itp.	ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-06	Plenerowe formy aktywności ruchowej w cyklu rocznym - wycieczki krótkie (rowerowe, kajakowe, piesze, wycieczki krajoznawczo – wypoczynkowe, wędrówki dalsze z biwakowaniem, zimowe formy rekreacji itp.	ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć, dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-07	Charakterystyka wybranych form turystyki aktywnej. Sposoby i zasady uprawiania. Umiejętność odpowiedniego doboru sprzętu do danej formy turystyki aktywnej.	ćwiczenia	ćwiczenia	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć dyskusja podsumowująca zajęcia
TP-08	Miejsce krajoznawstwa w turystyce aktywnej. Zapoznanie z wybranymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi polskiej części Karpat podczas wycieczki turystyki aktywnej.	ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	monitorowanie aktywności studenta, obserwacja podczas zajęć dyskusja podsumowująca zajęcia

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Błacha R., Bigiel W., 2005, Kultura fizyczna w środowisku przyrodniczym w okresie letnim, AWF, Wrocław.
2. Strugarek J., 2006, Organizacja i prowadzenie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2006
3. Merski J., Warecka J., 2009, Turystyka kwalifikowana. Turystyka aktywna. Almamater, WSE, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

1. Cholewa J., Kunicki M., 2014, Rekreacyjna aktywność fizyczna, AWF Katowice.
2. Rut J., 2002, Turystyka aktywna w Euroregionie Karpackim, Uniwersytet Rzeszowski.
3. Strugarek J., 2009, Plenerowe i halowe gry rekreacyjne, Naukowe UAM Poznań..

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS) -

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:	
	Praca własna studenta		

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	---	---	---

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Oceniane jest: aktywność fizyczna i wykonanie zadań ruchowych podczas zajęć w terenie.

Ocena podsumowująca/końcowa z ćwiczeń na koniec procesu kształcenia przedmiotu:

2.0 Nie zapoznanie się z zasadami bezpiecznego prowadzenia zajęć ruchowych w terenie, negatywny stosunek do aktywności fizycznej.

3.0 Zapoznanie się z zasadami bezpiecznego prowadzenia zajęć ruchowych w terenie, brak systematycznego uczestnictwa w zajęciach, małe zaangażowanie podczas ćwiczeń fizycznych, małe zainteresowanie aktywnością fizyczną.

3.5 Zapoznanie się z zasadami bezpiecznego prowadzenia zajęć ruchowych w terenie, nieregularne uczestnictwo w zajęciach, umiarkowana aktywność podczas ćwiczeń.

4.0 Zapoznanie się z zasadami bezpiecznego prowadzenia zajęć ruchowych w terenie, widoczne zaangażowanie podczas zajęć, regularne uczestnictwo w zajęciach, systematyczne realizowanie zadań

4.5 Zapoznanie się z zasadami bezpiecznego prowadzenia zajęć ruchowych w terenie, systematyczne uczestnictwo w zajęciach i duże zaangażowanie podczas zajęć, duża świadomość wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, systematyczne realizowanie zlecanych zadań, wysoka jakość ćwiczeń.

5.0 Zapoznanie się z zasadami bezpiecznego prowadzenia zajęć ruchowych w terenie, obecność na wszystkich zajęciach, bardzo duże zaangażowanie podczas zajęć, wykazywanie dużego zainteresowania kulturą fizyczną i wysoka świadomość wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, zrealizowanie wszystkich zlecanych zadań

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości wykorzystania kształcenia na odległość.

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Ochrona własności intelektualnej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem dydaktycznym przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi regulacjami prawnymi z zakresu ochrony własności intelektualnej, w tym przesłankami ochrony poszczególnych dóbr własności intelektualnej oraz kształtowanie odpowiedzialnych postaw i umiejętności w zakresie korzystania z prawa własności intelektualnej.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			

G.W8.	podstawowe pojęcia oraz zasady z zakresu prawa autorskiego oraz własności przemysłowej, w tym uregulowania prawne poszczególnych przedmiotów tej własności a także zasady odpowiedzialności za naruszenie własności intelektualnej	K_W08		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
G.K6.	prawidłowego rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem elementów cudzego przedmiotu własności intelektualnej w pracy zawodowej oraz dostrzega potrzebę i propaguje przestrzeganie prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej.	K_K04		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
		wykład		
TP-01	Zakres przedmiotowy i podmiotowy prawa własności intelektualnej: - przedmiot prawa autorskiego (utwór, rodzaje utworów, utwory pracownicze, prawa pokrewne). Pojęcie i treść autorskich praw osobistych. Podmioty prawa autorskiego - przedmiot prawa własności przemysłowej (wynalazek, wzór użytkowy, wzór przemysłowy, znak towarowy, oznaczenie geograficzne, projekt racjonalizatorski, topografia układu scalonego) i podmioty prawa własności przemysłowej.	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-02	Powstanie i charakter ochrony praw własności intelektualnej: - powstanie i charakter ochrony na gruncie prawa autorskiego - powstanie i charakter ochrony na gruncie prawa własności przemysłowej.	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test

TP-03	Korzystanie z praw własności intelektualnej: - korzystanie przez uprawnionego (treść prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej), - korzystanie za zgodą uprawnionego (licencja otwarta, licencja umowna oraz użytkowanie), - korzystanie legalne bez zgody uprawnionego, - ograniczenia treści praw własności intelektualnej (ograniczenia ustawowe i ograniczenie przez uprawnionego), - wyczerpanie prawa (treść wyczerpania praw autorskich i praw własności przemysłowej).	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-04	Przeniesienie własności intelektualnej: - umowy o przeniesienie praw autorskich i praw pokrewnych (treść, forma i typy umów) - umowy o przeniesienie praw własności przemysłowej (przeniesienie praw do projektów wynalazczych, znaku towarowego oraz z rejestracji na oznaczenie geograficzne) - dziedziczenie praw własności intelektualnej.	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-05	Ochrona programów komputerowych i utworów audiowizualnych. Podmiot i przedmiot ochrony praw autorskich w internecie (treść prawa autorskiego oraz zasady odpowiedzialności za naruszenia). Ochrona baz danych (pojęcie bazy danych, przedmiot ochrony, dozwolony użytek, czas ochrony).	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-06	Naruszenie własności intelektualnej: - naruszenie prawa autorskiego - naruszenie własności przemysłowej.	wykład	Wykład informacyjny, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-07	Cywilnoprawna ochrona przedmiotów własności intelektualnej (rodzaje roszczeń cywilnoprawnych)	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test

TP-08	Prawnokarna ochrona przedmiotów własności intelektualnej: - odpowiedzialność karna w prawie własności literackiej, artystycznej i naukowej - odpowiedzialność karna w prawie własności przemysłowej.	wykład	Wykład informacyjny, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-09	Ustanie ochrony przedmiotów własności intelektualnej: - ustanie praw autorskich - ustanie ochrony praw pokrewnych - ustanie praw własności przemysłowej.	wykład	Wykład informacyjny, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. M. Załucki, *Prawo własności intelektualnej: repetytorium*, Warszawa 2011.
2. J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

- 1.M. Poźniak-Niedzielska, J. Szczotka, M. Mozgawa, *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Zarys wykładu*, Bydgoszcz 2007.
- 2.R. Golań, *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Warszawa 2006.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		30	
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury i przepisów prawnych:	G.W8.	zaliczenie pisemne - test
	przygotowanie do zaliczenia:	G.W8.	

KRYTERIA OCENIANIA	
Ocena podsumowująca: Ocena z testu (zawierającego pytania zamknięte jednokrotnego wyboru oraz związane pytania otwarte): Student uzyskuje ocenę adekwatnie do liczby zdobytych punktów procentowych ze 100% punktów możliwych do uzyskania: 100% - bdb; 85% - plus db; 70% - db; 55% - plus dst; 50% + 1pkt - dst	
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ	
Brak możliwości wykorzystania kształcenia na odległość	

10. Ukończenie studiów

Wymogi związane z ukończeniem studiów (praca dyplomowa lub egzamin dyplomowy)

Procedurę dyplomowania w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu określa: Regulamin studiów, Zarządzenie Rektora w sprawie zasad dyplomowania w PANS w Jarosławiu oraz Regulamin egzaminu dyplomowego dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.

Zgodnie ze standardem kształcenia studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo kończą się egzaminem dyplomowym składającym się z części teoretycznej i praktycznej (Objective Structured Clinical Examination, OSCE), który obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest:

- 1) uzyskanie zaliczeń wszystkich semestrów studiów,
- 2) uregulowanie zobowiązań wobec Uczelni.

Egzamin praktyczny przeprowadzany jest w Centrum Symulacji Medycznej PANS w Jarosławiu. Zadania egzaminacyjne polegają na objęciu wylosowanego pacjenta opieką pielęgniarzką w czasie 4 godzinnego dyżuru w CSM, w tym:

- rozpoznaniu stanu bio-psycho-społecznego wylosowanego pacjenta i jego problemów pielęgnacyjnych,
- określeniu celu i planu opieki,
- realizacji opieki pielęgniarzkiej,
- ocenie wyników opieki pielęgniarzkiej,
- udokumentowaniu podjętych działań według przyjętego wzoru procesu pielęgnowania i przedstawieniu procesu pielęgnowania przed komisją egzaminacyjną.

Po uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu praktycznego (minimum dostatecznej) student przystępuje do egzaminu teoretycznego.

Egzamin teoretyczny polega na ustnej odpowiedzi studenta na cztery pytania, które obejmują weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów z zakresu:

- a. nauk przedklinicznych,
- b. nauk społecznych i humanizmu w pielęgniarstwie,
- c. nauk w zakresie opieki pielęgniarzkiej,
- d. nauk w zakresie opieki specjalistycznej.

Warunkiem zaliczenia egzaminu teoretycznego jest uzyskanie ocen co najmniej dostatecznych z każdego z pytań egzaminacyjnych.

Ocenę z egzaminu dyplomowego stanowi średnia arytmetyczna ocen z obu części egzaminu: praktycznej i teoretycznej.

Po zdaniu egzaminu dyplomowego student otrzymuje tytuł licencjata pielęgniarstwa i jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu pielęgniarzki/pielęgniarza. Po otrzymaniu prawa wykonywania zawodu (wydanego przez okręgową izbę pielęgniarek i położnych właściwą ze względu na miejsce wykonywania zawodu) uzyskuje kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe określone w Ustawie z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarzki i położnej (Dz. U. 2011, Nr 174, poz. 1039 z późn. zm.).

11. Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia

PANS w Jarosławiu zapewnia studentom kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym bazę dydaktyczną, niezbędną do osiągnięcia efektów uczenia się.

Uczelnia posiada kilka budynków, których powierzchnia użytkowa wynosi ok. 20 tys. m². Uczelnia dysponuje 26 salami wykładowymi, 13 salami ćwiczeniowymi, 15 pracowniami komputerowymi, salą multimedialną, 21 salami laboratoryjnymi, wirtualną strzelnicą, halą sportową, Centrum Rekreacyjno-Rehabilitacyjnym, Biblioteką, Domem Studenckim.

Bazę dydaktyczną Wydziału Ochrony Zdrowia stanowią cztery budynki: trzy usytuowane na terenie Miasteczka Akademickiego przy ul. Czarnieckiego 16 oraz budynek przy ul. Grunwaldzkiej 24.

Budynki usytuowane na terenie Miasteczka Akademickiego to: budynek stanowiący siedzibę Wydziału Ochrony Zdrowia oraz budynek dydaktyczny J2 i budynek dydaktyczny J3, w których mieści się Centrum Symulacji Medycznej (CSM). Dodatkowo na potrzeby kierunku pielęgniarstwo wykorzystywane są Laboratoria Chemiczne mieszczące się w Budynku Dydaktyczno-Laboratoryjnym na terenie Miasteczka Akademickiego.

W budynku Wydziału Ochrony Zdrowia mieszczą się pomieszczenia administracyjne, socjalne, gabinet koordynatorów kształcenia praktycznego, zakłady naukowe (Zakład Pracy Socjalnej, Zakład Pielęgniarstwa, Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego oraz Zakład Ratownictwa Medycznego), 6 sal wykładowych (na około 90 miejsc każda), sala ćwiczeniowa, Pracownia Anatomiczno-Fizjologiczna, Laboratorium Telemedycyny i Teleopieki, 3 sale umiejętności pielęgniarских oraz szatnie studentów.

W budynku dydaktycznym J3, w którym mieści się Centrum Symulacji Medycznej znajdują się następujące sale dydaktyczne:

- Sala wysokiej wierności/sala opieki pielęgniarской,
- Pomieszczenie kontrole - sterownia,
- Sala debriefingu,
- Sala ALS/Sala badań fizykalnych,
- Sala BLS/Sala badań fizykalnych,
- Trzy sale umiejętności pielęgniarских/Sale OSCE,
- Sala umiejętności technicznych,

oraz pokój wykładowców, szatnie studentów, serwerownia, magazyn.

Od roku akademickiego 2024/2025 zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne dodatkowo odbywają się w budynku J2, w którym powstały dodatkowe specjalistyczne pracownie w ramach rozbudowy Centrum Symulacji Medycznej tj.:

- Pracownia Geriatryczna,
- Pracownia Chirurgiczna/ Szpitalny Oddział Ratunkowy,

- Pracownia Kardiologiczno-Internistyczna/ Oddział Intensywnej Opieki Medycznej,
- Pracownia Umiejętności Ratunkowych,
- Pracownia Pediatria.

Ponadto w budynku J2 mieszczą się: dwie sterownie, pomieszczenie na symulator karetki pogotowia ratunkowego, sala debriefingu, szatnie dla studentów oraz magazyny i pokój dla nauczycieli akademickich.

Sale umiejętności pielęgniarskich oraz umiejętności technicznych służą do praktycznej nauki zawodu z zakresu podstaw pielęgniarstwa i pielęgniarstw klinicznych. Pracownie wyposażone są w niezbędny sprzęt oraz fantomy do praktycznej nauki zawodu z zakresu niskiej i pośredniej wierności. Studenci korzystają ze sprzętu w godzinach zajęć oraz w godzinach konsultacji z osobami prowadzącymi zajęcia. Sala wysokiej wierności/opieki pielęgniarskiej, pracownie specjalistyczne, pomieszczenia kontrolne - sterownie oraz sale debriefingu służą do prowadzenia zajęć z pielęgniarstw klinicznych z wykorzystaniem symulacji medycznej wysokiej wierności.

W salach do realizowania zajęć z zakresu badań fizykalnych oraz podstaw ratownictwa medycznego studenci nabywają umiejętności praktyczne z zakresu oceny stanu bio-psycho-społecznego pacjenta z wykorzystaniem badania podmiotowego i przedmiotowego poszczególnych układów oraz podstawowe umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia lub zdrowia. Sale wyposażone są w odpowiedni sprzęt i trenażery do ćwiczeń.

Laboratorium Telemedycyny i Teleopieki wyposażone jest w specjalistyczne oprogramowanie oraz sprzęt monitorujący. W Laboratorium tym studenci mogą uczyć się obsługi urządzeń pomiarowych i platformy telemedycznej. Laboratorium wyposażone jest w 10 stanowisk komputerowych oraz w medyczne urządzenia pomiarowe: do diagnostyki kardiologicznej (rejestrator EKG, Holter), chorób przewlekłych (glukometr, pulsoksymetr, termometr, ciśnieniomierz, waga), monitorowania stanu zdrowia kobiet w ciąży (KTG), opaski SOS z funkcją teleopieki.

Studenci mają również dostęp do aplikacji e-szpital, w ramach której uczą się obsługi elektronicznej dokumentacji medycznej.

Pracownia Anatomiczno-Fizjologiczna wyposażona jest w stół anatomiczny 3D, fantomy, modele oraz różnego rodzaju plansze, niezbędne do nauki anatomii, fizjologii, patologii oraz zajęć specjalistycznych. W budynku przy ulicy Grunwaldzkiej 24 mieszczą się dwie sale ćwiczeniowe na około 20 miejsc każda, dwie sale rehabilitacji, cztery sale podstawowej opieki zdrowotnej/promocji zdrowia, szatnie oraz pomieszczenia socjalne.

Poza salami dydaktycznymi przyporządkowanymi do Wydziału Ochrony Zdrowia, studenci kierunku pielęgniarstwo odbywają zajęcia w innych budynkach Uczelni. Wykłady dla studentów kierunku pielęgniarstwo odbywają się w budynku Biblioteki w dwóch aulach, liczących po 222 miejsca oraz w Centrum Kultury Akademickiej w auli liczącej 250 miejsc.

W budynku J1 – mieści się sala ćwiczeniowa C18 będąca pracownią komputerową, wyposażoną w 23 stanowiska komputerowe, z zainstalowanym systemem operacyjnym Windows 7 Professional, pracujących w domenie oraz z oprogramowaniem aplikacyjnym Microsoft Office Standard. Sieć teleinformatyczna zbudowana jest na urządzeniach firmy Alcatel-Lucent oraz Cisco.

Komunikacja pomiędzy budynkami odbywa się za pośrednictwem sieci światłowodowej. Wewnątrz budynków istnieją sieci LAN oraz rozbudowana sieć bezprzewodowa WiFi - obejmująca cały kampus Uczelni, również poza budynkami.

Uczelnia posiada własną platformę e-learningową (<http://elearning.pwste.edu.pl>), zbudowaną w oparciu o środowisko nauczania zdalnego Moodle. W przypadku wsparcia procesu dydaktycznego poprzez wykorzystanie platformy edukacyjnej konieczne jest uzyskanie spersonalizowanego dostępu do zasobów (indywidualny login i hasło) przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia oraz studentów. Wykładowcy sami, we własnym zakresie opracowują materiały dydaktyczne, które później zamieszczane są na platformie e-learningowej Moodle oraz udostępniane studentom w ramach realizowanych zajęć. Wykorzystywane narzędzia e-learningowe stanowią wsparcie i uzupełnienie zajęć realizowanych w sposób tradycyjny, głównie na ćwiczeniach. Poprzez platformę Moodle mogą odbywać się również zaliczenia oraz egzaminy.

Do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowany jest system Microsoft Teams do którego wszyscy nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia oraz studenci mają bezpłatny spersonalizowany dostęp. Z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone są szczególnie wykłady i ćwiczenia z zajęć, z których można w ten sposób zrealizować efekty uczenia się.

Biorąc pod uwagę wymogi wynikające z zakładanych efektów uczenia się oraz aktualną liczbę studentów, liczba, wielkość oraz wyposażenie sal dydaktycznych odpowiadają potrzebom kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Baza dydaktyczna jest systematycznie uzupełniana. Ponadto Uczelnia ze środków własnych przed rozpoczęciem każdego semestru zakupuje zużywalne materiały, środki i sprzęt medyczny, niezbędne do nauki umiejętności praktycznych.

Pracownicy Wydziału systematycznie składają zapotrzebowania na zakup sprzętu, nowych podręczników i prenumeratę czasopism.

Baza dydaktyczna Uczelni spełnia warunki dostępności kształcenia dla studentów z niepełnosprawnością. Budynki wyposażone są w podjazdy i toalety dla osób z niepełnosprawnością. W Bibliotece Głównej zamontowane są windy.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Jarosławiu posiada także obiekty sportowe usytuowane w obrębie Miasteczka Akademickiego przy ul. Czarnieckiego 16. W obrębie Kampusu znajdują się: boiska sportowe, 3 korty do tenisa ziemnego, hala sportowa, sala gimnastyczna, studio ćwiczeń rehabilitacyjno – rekreacyjnych oraz siłownia.

Poza infrastrukturą Uczelni w procesie kształcenie studentów kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia istotna jest również infrastruktura i wyposażenie placówek w których realizowane są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. Placówki te zapewniają studentom kierunku pielęgniarstwo bazę materialną (materiały, sprzęt), dostęp do dokumentacji, opiekę wykwalifikowanych opiekunów podczas praktyk zawodowych, niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się. Z każdą placówką zawierana jest odrębna umowa lub porozumienie o organizację kształcenia praktycznego określające: zobowiązania placówki/szpitala, zobowiązania Uczelni, obowiązki studentów, zadania opiekuna, odpłatność, czas obowiązywania umowy. Zawarte umowy umożliwiają realizację kształcenia praktycznego w miejscach wskazanych w standardzie kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia. Liczba placówek kształcenia praktycznego jest adekwatna do liczby studentów kierunku pielęgniarstwo.

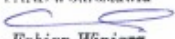
12. Opinia Samorządu Studenckiego

Jarosław, dnia 09.06.2025 r.

OPINIA SAMORZĄDU STUDENCKIEGO

Uczelniany Samorząd Studencki Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu wydaje pozytywną opinię w sprawie programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026

Przewodniczący
Uczelnianego Samorządu Studenckiego
PANS w Jarosławiu

Fabian Winiarz

Uczelniany Samorząd Studencki
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

37-500 Jarosław, ul. Czarnieckiego 16
samorząd.studencki@pwste.edu.pl, 660 509 483
www.uss.pwste.edu.pl